

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI. 196

SUNNHETSTILSTANDEN
OG
MEDISINALFORHOLDENE
1952

100. ÅRGANG

Medical Statistical Report 1952

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1955

Norges offisielle statistikk, rekke XI.

Norway's Official Statistics, series XI.

Rekke XI.

Trykt 1954.

- Nr.152. Økonomisk utsyn over året 1953. *Economic survey.*
- 153. Folketellingen 1. desember 1950. VII. Trossamfunn. *Population census December 1, 1950. VII. Religious denominations.*
- 154. Skogstatistikk 1952. *Forestry statistics.*
- 155. Folketellingen i Norge 3. desember 1946. VI. Yrkesstatistikk. *Recensement du 3 décembre 1946. VI. Statistique de professions.*
- 156. Sunnhetsstilstanden og medisinalforholdene 1951. *Medical statistical report.*
- 157. Husholdningsregnskaper for høyere funksjonærer april 1952—mars 1953. *Family budget studies for salaried employees in the higher income groups.*
- 158. Skattestatistikk 1951—52. *Tax statistics.*
- 159. Telegrafverket 1952—53. *Télégraphes et téléphones de l'Etat.*
- 160. Syketrygden 1951. *Assurance-maladie nationale.*
- 161. Norges private aksjebanker og sparebanker 1952. *Commercial and savings banks in Norway.*
- 162. Norges bergverksdrift 1952. *Norway's mining industry.*
- 163. Lønnsstatistikk 1952. *Wage statistics.*
- 164. Skolestatistikk 1951—52. *Statistics on education.*
- 165. Forsikringsselskaper 1952. *Sociétés d'assurances.*
- 166. Veterinærvesenet 1951. *Service vétérinaire.*
- 167. Skogavvirkning 1949/50—1951/52. *Roundwood cut.*
- 168. Norges postverk 1953. *Statistique postale.*
- 169. Skattestatistikk 1952—53. *Tax statistics.*
- 170. Skolestatistikk 1950—51. *Instruction publique.*
- 171. Folkemengden i herreder og byer 1. januar 1953. *Population in rural districts and towns.*
- 172. Fengselsstyrets årbok 1931—1950. *Report of the prison administration.*
- 173. Norges handel 1952. Del I. *Foreign trade of Norway. Part I.*
- 174. Norges jernbaner 1950—51. *Chemins de fer norvégiens.*
- 175. Norges industri 1952. *Industrial production statistics.*
- 176. Jordbruksstatistikk 1953. *Agricultural statistics.*
- 177. Kommunenes gjeld og kontantbeholdning m. v. 1953. *Municipal debt and cash balance etc.*
- 178. Kriminalstatistikk 1951 og 1952. *Criminal statistics.*
- 179. Statistikk over landssvik 1940—1945. *Statistics on treason and collaboration.*
- 180. Stortingsvalget 1953. *Storting elections.*
- 181. Meieribruk i Noreg 1952. *Norway's dairy industry.*
- 182. Dødelighetstabeller 1946—1950. *Life tables according to the mortality experiences.*
- 183. Statistisk årbok 1954. *Statistical yearbook of Norway.*
- 184. Sinnssykehusenes virksomhet 1952. *Hospitals for mental disease.*
- 185. Nasjonalregnskap 1938 og 1948—1953. *National accounts.*
- 186. Fagskolestatistikk 1950—51 og 1951—52. *Ecoles professionnelles.*
- 187. Norges elektrisitetsverker 1951. *Electricity plants.*
- 188. Norges handel 1952. Del II. *Foreign trade of Norway. Part II.*
- 189. Lønnsstatistikk 1953. *Wage statistics.*

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XI. 196

SUNNHETSTILSTANDEN
OG
MEDISINALFORHOLDENE
1952

100. ÅRGANG

Medical Statistical Report 1952

100TH ISSUE

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1955

Tidligere utkommet:

Sundhedstilstanden og medicinalforholdene i Norge 1854—1881, se C. No. 4, 1882—1897 rekke III, 1898—1903 rekke IV.

Sundhetstilstanden og medicinalforholdene i Norge 1904—1911 rekke V, 1912—1915 rekke VI.

Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1916 rekke VI, 1917 rekke VII nr. 3, 1918 rekke VII nr. 58, 1919 rekke VII nr. 108, 1920 rekke VII nr. 138, 1921 rekke VII nr. 152, 1922 rekke VII nr. 188, 1923 rekke VIII nr. 13, 1924 rekke VIII nr. 29, 1925 rekke VIII nr. 59, 1926 rekke VIII nr. 81, 1927 rekke VIII nr. 116, 1928 rekke VIII nr. 142, 1929 rekke VIII nr. 174, 1930 rekke IX nr. 2, 1931 rekke IX nr. 20, 1932 rekke IX nr. 49, 1933 rekke IX nr. 78, 1934 rekke IX nr. 101, 1935 rekke IX nr. 125, 1936 rekke IX nr. 153.

Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1937 rekke IX nr. 178, 1938 rekke IX nr. 194, 1939 rekke X nr. 21, 1940 rekke X nr. 55, 1941 rekke X nr. 97, 1942—1944 rekke X nr. 160, 1945 rekke X nr. 179, 1946 rekke X nr. 191, 1947 rekke XI nr. 20, 1948 rekke XI nr. 35, 1949 rekke XI nr. 88, 1950 rekke XI nr. 114, 1951 rekke XI nr. 156.

Forord.

Med beretningen om «Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene» for 1952 er en nådd til årgang nr. 100 av den offisielle medisinalstatistikk. Det er derfor naturlig å innlede denne årsberetning med en kort historisk oversikt over publikasjonens form og innhold fra 1853 og fram til våre dager.

I tillegg til de vanlige oppgaver har Byrået tatt med i denne beretning beregninger over den samlede dødelighet og dødeligheten av tuberkulose og kreft i de enkelte fylkers bygder og de tre største byer omkring 1950.

I 1952 er det for første gang tatt inn oppgave over skoletannpleien i de enkelte fylker og byer, utarbeidd av Helsedirektoratet.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 1. desember 1954.

Kaare Petersen.

Julie E. Bækker.

Innhold.

Oversikt.	Side
«Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene» 1853—1952.....	7
1. Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1952	14
2. Sykehus, sanatorier og andre anstalter under medisinalvesenet	15
3. Gamlehjem, barnehjem, kontrollstasjoner for mødre og barn m.m.	20
4. Offentlige varmbad	22
5. Vaksinasjon mot kopper	23
6. Den samlede dødelighet i riket	25
7. Den samlede dødelighet etter kjønn og alder i fylkenes bygder og de største byer i 1949—1952.....	27
8. Oversikt over de viktigste dødsårsaker	35
9. Dødeligheten av tuberkulose	41
10. Dødeligheten av ondartede svulster	46
11. Dødeligheten av karlesjoner i sentralnervesystemet og sykdommer i kretsløpsorganene	56
12. Dødsfall ved ulykker, mord og selvmore	57
13. Meldte tilfelle av epidemiske og andre sykdommer	63
14. Meldte tilfelle av tuberkulose	69
15. Meldte tilfelle av veneriske sykdommer.....	72
16. Spedalskhett	73
17. Fødsler og komplikasjoner ved svangerskap, fødsel og barselseng	73
18. Tannrøkt for barn i folkeskolen	76
Sammendrag på engelsk	79

T a b e l l e r .

I. Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1952	83
II. Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1952	87
III. Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaller i 1952	92
IV. a. Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet	96
IV. b. Dødsfall blant barn under 5 år delt etter dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet	134
V. Dødsfall delt etter dødsårsak, kjønn og alder. A-listen. Bygder, byer	140
VI. Dødsfall delt etter dødsårsak og kjønn. Fylker, bygder, byer	158
VII. Dødsfall delt etter dødsårsak, kjønn og alder, A-listen. Oslo	176
VIII. Dødsfall av tuberkulose i de forskjellige aldersgrupper. Fylker, bygder, byer	182
IX. Tiltfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene. Fylker, bygder, byer	184
X. Tiltfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i bygdene etter måned	186
XI. Tiltfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i byene etter måned	187
XII. Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer	188
XIII. Fødsler meldt av jordmødre og leger	196

Contents.

	Page
General survey .	Page
Medical statistical reports 1853—1952	7
1. Public health districts, medical and public health personnel	14
2. General hospitals, sanatoriums and other hospital establishments	15
3. Homes for old people and children, welfare centres for mother and child etc.	20
4. Public baths	22
5. Vaccination against smallpox	23
6. Total mortality. The whole country	25
7. Total mortality by sex and age in rural districts and towns	27
8. The most important causes of death	35
9. Tuberculosis mortality	41
10. Mortality from malignant neoplasms	46
11. Mortality from diseases of circulatory system and vascular lesions affecting central nervous system	56
12. Accidents, suicides and homicides	57
13. Notified cases of infectious and other diseases	63
14. Registered cases of tuberculosis	69
15. Notified cases of venereal diseases	73
16. Leprosy	73
17. Confinements and complications of pregnancy, childbirth and the puerperium ...	76
18. Dental care of children in public primary schools	72
Summary	79

Tables.

I. Public health districts, medical and public health personnel	83
II. Number of beds and patients treated in hospitals	87
III. Number of beds and patients treated in sanatoriums, hospitals and nursing homes for tuberculosis	92
IV. a. Causes of death by sex and age	96
IV. b. Causes of death among children under 5 years by sex and age	134
V. Causes of death by sex and age. Rural districts and towns.	140
VI. Causes of death by sex. Counties, rural districts and towns	158
VII. Causes of death by sex and age. Oslo	176
VIII. Deaths from tuberculosis by age. Counties, rural districts and towns	182
IX. Notified cases of infectious and other diseases by physicians. Counties, rural districts and towns	184
X. Notified cases of infectious and other diseases by physicians in the rural districts by month	186
XI. Notified cases of infectious and other diseases by physicians in the towns by month	187
XII. Cases of bacillary tuberculosis registered and patients under control by the Board of Public Health	188
XIII. Births notified by midwives and physicians	196

Oversikt.

«Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene» 1853—1952.

Medical statistical reports 1853—1952.

Det er nå 100 år siden det daværende Indredepartement for første gang offentliggjorde statistiske tabeller over forekommende dødsårsaker og behandlede sykdomstilfelle ved sykehusene i riket. Oppgavene var hentet fra legenes innberetninger for året 1853, og ble trykt som bilag til et sammendrag av disse i en særskilt offisiell publikasjon med titelen «Beretning om Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene i Norge».

Sammendrag av legenes innberetninger om befolkningens sykdom- og døde-lighetsforhold, hygiene m. m. var visstnok offentliggjort hvert år siden 1827, nemlig for årene 1827—1834 i det medisinske tidsskrift «Eyr», for årene 1835—1844 i «Departementstidende» og for årene 1845—1852 i «Norsk Magazin for Lægevidenskaben». Men disse beretninger inneholdt ingen statistiske data. En regner derfor at den norske medisinalstatistikk begynte med den nevnte års-beretning for 1853.

Beretningen om Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene — eller Medisinalstatistikken som den nå vanligvis kalles — er fra 1859 utkommet i serien Norges offisielle statistikk. Til og med 1872 ble den utarbeidd av Indredepartementet, fra 1873 til og med 1921 av Direktøren for Det Sivile Medisinalvesen og fra 1922 av Statistisk Sentralbyrå.

Grunnlaget for disse årlige beretninger om helse- og medisinalforholdene har alltid vært de meldinger og innberetninger som de offentlige og privat-praktiserende leger har vært pålagt å sende inn til helseadministrasjonen.

Av Kirkedepartementets sirkulære av 23. februar 1830 framgår hvilke forhold legene skulle behandle i sine årlige medisinalberetninger. De skulle således gi en oversikt over befolkningens helsetilstand og den innflytelse klima, levemåte og de hygieniske forhold måtte ha på denne. Videre skulle de gi en innberetning om iakttatte tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer, behandlede sykdomstilfelle på sykehus o. l. anstalter og antall dødsfall, særlig av barn og barselkvinner. Videre skulle det utarbeides oppgave over tallet på vaksinerte mot kopper, legale obduksjoner og rettsmedisinske forretninger, tallet på leger og jordmødre, forholdene ved apotekene og forekomsten av kvaksalvere. Disse forskrifter ble supplert i 1852. Det ble fra nå av krevd opplysninger om dødsårsaken for alle døde som hadde vært under legebehandling og opplysninger om

vedkommendes kjønn og alder. Det skulle videre gis opplysning om dødfødsler og om barn som var døde innen 24 timer etter fødselen og kvinner som døde på barselseng, og endelig om de kirurgiske og obstetrisiske operasjoner som legene hadde foretatt.

Ved Kgl. res. av 17. desember 1864 ble Indredépartementet bemyndiget til å bestemme medisinalberetningens form og innhold, og fra 1875 har det vært Helsedirektøren som har vært pålagt å gjøre dette. Den rammen for legenes årsberetninger som ble trukket opp i 1864 ble stort sett bibeholdt helt fram til 1927. Da fikk legene nye forskrifter om hvilke opplysninger årsberetningene skulle inneholde, og det ble fastsatt nye skjema til bruk for den statistiske del av årsberetningen.

Går en igjennom medisinalberetningene fra forrige århundre, ser en at statistikken spiller en forholdsvis beskjeden rolle. Sykelighets- og dødelighetsforholdene belyses vesentlig gjennom de beskrivelser som legene gir av befolkningens levevilkår og helsetilstand i de forskjellige deler av landet. Foruten detaljerte opplysninger om forekommende sykdommer og deres behandling, gis her også til dels meget interessante skildringer av befolkningens næringsliv og økonomi, boligstandard og matstell, klesdrakt, renslighet osv.

For hvert fylke finner en først en generell oversikt over «Sygdomsconstitutionen» i året — om den hadde vært kataralsk-inflamatorisk, gastrisk osv. — og deretter følger så beskrivelse av de forskjellige akutte og kroniske sykdommer som har forekommet. Vi leser om epidemier av kolera og kopper. Det var de store kriger og revolusjoner i det 19. århundre som gjorde at kolera og kopper i visse perioder spredtes utover i Europa og også nådde opp til Norge. Vi hadde tre store epidemier av kolera, i 1830, 1848 og i 1853. Siste gang kolera opptrådte hos oss var i 1873. Det var en svak etterdønning av den epidemi som opptrådte i mellom-Europa i forbindelse med den fransk-tyske krig. Koppen opptrådte epidemisk særlig i 1860—1870 årene, samtidig med de store epidemier ute i Europa. I 1868 var tallet på kjente tilfelle over 2 000. Etter 1882 har en bare et enkelt år, nemlig i 1908, hatt over 100 tilfelle av koppen, og i de senere år har sykdommen praktisk talt ikke forekommet hos oss.

Legene omtaler dessuten de stadige epidemier av tyfoidfeber, eller nervefeber som denne sykdommen gjerne ble kalt i forrige århundre. Dysenteri eller blodgang opptrådte også hyppig. Det samme gjelder difteri, meslinger og skarlagensfeber. Den siste sykdom hadde en meget alvorlig karakter helt fram til århundreskiftet med ondartede komplikasjoner og en dødelighet opp til 10—15 pct. Det var for den overveiende del barn fra 1—5 år som ble angrepet, og en oppgave fra de norske døvstummeanstalter i 1882 tyder på at forholdsvis mange på den tid var blitt døvstumme etter gjennomgått skarlagensfeber.

Blant de kroniske sykdommene er det kjertelsyke (skrofulose) og svindsot (lungetuberkulose) som omtales hyppigst i legenes beretninger, og det framgår tydelig i hvilken uhyggelig grad denne siste sykdom bredte seg i slutten av forrige århundre. I midten av forrige århundre var også spedalskheten et alvorlig problem

for helsemyndighetene, særlig på Vestlandet. Det kan nevnes at etter en telling som ble foretatt i 1856 var tallet på kjente tilfelle av spedalskhet hele 2 833.

Legene klager over befolkningens uhensiktsmessige ernaling som førte til fordøyelsesbesvær, som oftest under fellesbetegnelsen «Cardialgi». Fnatt og andre hudsykdommer var voldsomt utbredt på grunn av befolkningens urenslighet.

I beretningene fra 1850 og 1860 årene omtales ofte befolkningens uvitenhet, overtro og sterke fastholden ved sine gamle skikker, noe som hemmet legene i deres kamp mot sykdommer og for bedre hygiene og et hensiktsmessigere levesett i det hele. Folk hadde ofte større tillit til kvaksalvere og kloke koner, årelatere og de såkalte «ledsettere» enn til legene og de utdannede jordmødre, og trodde i sykdomstilfelle mer på «signing», årelating og kopsetting enn på legenes forordninger, heter det.

Dødeligheten blant barselkvinnene oppgis å ha vært meget stor, og en finner beskrivelser av den drastiske fødselshjelp som mange steder ble gitt av hjelpekonner og andre usakkyndige personer. Det er ikke underlig at barselkvinnen i mange tilfelle tok skade av den voldsomme behandling som hun ble utsatt for. I beretningene omtaler legene også den rent uvettige behandling som spebarn ofte fikk, både når det gjaldt kost, klesdrakt og stell ellers, og som førte til stor dødelighet i det iste leveår.

I det hele inneholder disse gamle medisinalberetninger meget stoff av stor sosialmedisinsk interesse, og det bilde en får av befolkningens levevilkår i siste halvdel av forrige århundre danner en meget virkningsfull bakgrunn for den enorme utvikling som senere har funnet sted.

Når vi nærmer oss århundreskiftet, får de statistiske oversikter en stadig bredere plass i den årlige medisinalberetning, og denne får mer karakter av en statistisk publikasjon, samtidig som de offentlige legers beskrivelser av helseforhold og levevilkår etterhånden blir mer summariske. Innberetningene fra de enkelte fylker ble trykt som bilag til hovedberetningen for riket helt til og med 1929. For de senere år har imidlertid Byrået ikke hatt anledning til å trykke disse, men de blir oppbevart i Byråets arkiv, og er tilgjengelige for alle som er interessert i å studere dem nærmere.

Av de statistiske oppgaver som etter hvert er blitt tatt inn i de årlige medisinalberetninger er det tabellene over dødsårsakene og tabellene over meldte tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer og over sykehuseenes virksomhet som har størst interesse, og vi skal i det følgende gjøre nærmere rede for hvilke opplysninger som her foreligger fra de forskjellige perioder.

Statistikk over dødsårsakene har en helt tilbake til 1853. Fra 1853 til og med 1866 er oppgavene spesifisert etter kjønn, men ikke etter alder. Aldersoppgave for de døde foreligger først i dødsårsaksstatistikken fra 1867. For Oslo er offentliggjort dødsårsaksstatistikk etter de dødes kjønn og alder tilbake til 1860 og for Bergen tilbake til 1867. I beretningen for 1875 finnes det opplysning om dødsårsakene særskilt for hvert stift, og fra 1877 har vi oppgave over dødsårsakene i de enkelte byer og fra 1881 av delt på fylkene.

Dødsårsakslisten og reglene for klassifiseringen av diagnosene i statistikken har vært endret gjentatte ganger. Fra 1853 til 1895 var diagnosene ganske enkelt ordnet alfabetisk. Men i 1896 ble det innført et nytt skjema til bruk for de offentlige leger, hvor de enkelte dødsårsaker var ordnet i grupper, idet en tok hensyn dels til sykdommens aetiologi, dels til i hvilket organ sykdommen hadde sitt sete. Samtidig fikk de offentlige leger en veiledning om hvorledes de skulle klassifisere dødsårsakene i statistikken. Dødsårsakslisten ble forandret på nytt i 1911. En søkte da å oppnå overensstemmelse mellom dødsårsaksstatistikken i de 3 skandinaviske land, og en ble enig om å bruke en liste som nærmest svarte til den tyske nomenklatur som var blitt fastsatt i 1904. I begynnelsen av 1920-årene ble det interskandinaviske samarbeid innenfor dødsårsaksstatistikken tatt opp igjen, og i 1926 ble en enig om en felles skandinavisk dødsårsaksliste som var i bruk hos oss i årene 1927—1940. I 1941 gikk vi over til å klassifisere dødsårsakene i overensstemmelse med den internasjonale liste som var fastsatt i 1938, og denne ble brukt i den norske statistikk til og med 1950. Fra 1951 av er dødsårsaksstatistikken utarbeidd overensstemmende med den internasjonale diagnoseliste, vedtatt i 1948.

Vil en søke å bedømme utviklingen av dødeligheten av de forskjellige sykdommer ved hjelp av oppgavene over dødsårsakene i medisinalstatistikken, må en ta i betraktning at legenes årlsletter i forrige århundre ikke på langt nær omfattet alle dødsfall som hadde funnet sted i de enkelte distrikter. Dette kan lett konstateres ved å sammenlikne oppgaven over dødsfall i Medisinalstatistikken med oppgaven over døde i den alminnelige dødelighetsstatistikk utarbeidd på grunnlag av de nominative lister fra sogneprestene. Det viser seg da at i 1867 var dødsårsaken kjent for bare om lag tredjeparten av alle dødsfall og i 1880 for ikke mer enn halvparten. Så sent som i 1900 mangler en fremdeles opplysning om dødsårsaken for 20 pct. av de døde og i 1920 for 10 pct. Det er imidlertid helt fram til 1920-årene stor forskjell mellom byene og landdistrikten. I 1880 omfattet således dødsårsaksstatistikken for byene 88 pct. av alle stedfunne dødsfall og for bygdene bare 38 pct., og i 1900 var den tilsvarende prosent 92 i byene og 77 i bygdene. For byenes vedkommende var det statistiske materiale ikke bare tallmessig mer fullstendig, men også av bedre kvalitet enn for landdistrikten.

Full overensstemmelse mellom dødsårsaksstatistikken i Medisinalberetningen og den offisielle dødelighetsstatistikk var det ikke mulig å få så lenge dødsårsaksstatistikken ble utarbeidd lokalt av den offentlige lege i hvert distrikt og hver by. Det var derfor et stort framskritt da en i 1928 gikk over til sentral bearbeidelse av dødsårsaksstatistikken på grunnlag av de individuelle dødsmeldinger fra leger og lensmenn og som de offentlige leger ble pålagt å sende inn i revidert stand til Statistisk Sentralbyrå. En ble da i stand til å kontrollere at det forelå dødsmelding for alle døde, og at dødsårsaken ble oppgitt i alle tilfelle hvor den kunne skaffes.

Av stor betydning for utviklingen av dødsårsaksstatistikken hos oss var

også vedtakelsen av loven om legers rettigheter og plikter av 29. april 1927 og tillegget til denne lov av 19. juni 1936. Etter disse lover fikk legene plikt til å utstede dødsmeldinger hvor dette kreves og på forlangende gi den offentlige lege supplerende opplysninger om dødsårsaken for pasienter som de hadde behandlet hvor dette er nødvendig av hensyn til dødsårsaksstatistikken. Før var legenes medvirkning her en frivillig sak.

I løpet av de siste 25 år er legenes opplysninger om dødsårsaken stadig blitt bedre og dødsårsaksstatistikken følgelig langt mer pålitelig og fullstendig. I 1939 ble det også bestemt at klassifiseringen av diagnosene i dødsårsaksstatistikken skulle foretas av Byrået. Derved oppnådde en mer ensartet behandling av primærmaterialet.

På grunn av det store antall dødsfall med ukjent årsak, vil dødelighetskvotientene for de forskjellige sykdommer beregnet på grunnlag av det oppgitte antall dødsfall i de gamle medisinalberetninger ha liten verdi, og slike beregninger er heller ikke foretatt unntagen for tuberkulose. Dødeligheten av tuberkulose finner en beregnet i medisinalberetningene fra 1871 av, men disse kvotienter er på grunn av det ufullstendige materiale alt for lave og heller ikke sammenliknbare fra periode til periode. Det kan imidlertid nevnes at for å få et så vidt mulig riktig bilde av tuberkulosedødeligheten i eldre tider, har Byrået foretatt en beregning av det sannsynlige antall dødsfall av tuberkulose blant menn og kvinner i de enkelte aldrer, idet en har gått ut fra at en like stor prosent av dødsfallene av ukjent årsak skyldtes tuberkulose som av dødsfall med kjent årsak i vedkommende gruppe. Dette beregnede antall dødsfall av tuberkulose er så satt i forhold til den levende befolkning i de respektive år. På denne måte har en beregnet tuberkulosedødeligheten for riket tilbake til 1867 og for bygder og byer til 1886. Resultatene av disse beregninger er tatt inn i Medisinalberetningen for 1923. I alle de følgende årganger av Medisinalstatistikken finnes detaljerte oppgaver over tuberkulosedødeligheten i riket, bygder og byer og i de enkelte fylker.

Når det gjelder kreft, har det helt fra 1874 vært offentliggjort detaljerte oppgaver for hele landet over tallene på døde av karcinom og sarkom delt etter kjønn og alder og for alle aldrer under ett også for hvert fylke. Helt fram til 1920-årene var dette materiale meget ufullstendig, og dødelighetskvotientene beregnet direkte på grunnlag av den eldre medisinalstatistikks tall vil ikke kunne gi noe riktig bilde av kreftens utbredelse i forskjellige perioder.

I medisinalberetningen for 1923 er foretatt en beregning av dødeligheten av kreft pr. 10 000 levende menn og kvinner i de forskjellige aldrer tilbake til 1911. De oppgitte dødsfall er korrigert på samme måte som ved den nevnte beregning over tuberkulosedødeligheten. I de senere årsberetninger er dødeligheten av kreft beregnet hvert år.

Foruten de nevnte beregninger over dødeligheten av tuberkulose og kreft inneholder medisinalberetningene for de siste 30 år også blant annet oversikt over dødeligheten blant menn og kvinner i de forskjellige aldrer av apopleksi

og hjertesykdommer, diabetes, perniciøs anemi, bronkitt og lungebetennelse og også over dødeligheten av de viktigste årsaker blant barn i 1ste leveår.

S y k d o m s s t a t i s t i k k e n . Før 1860 inneholdt de årlige medisinalberetninger ingen statistiske tabeller som viste forekomsten av epidemiske og andre sykdommer. Disse ble bare omtalt i teksten, da oppgavene fra legene ikke var så ensartede at de lot seg sammenstille i tabellform. Ved lov om foranstaltninger i anledning av epidemiske og andre smittsomme sykdommer av 16. mai 1860 ble det imidlertid innført meldeplikt til sunnhetskommisjonens (helserådets) ordfører for de smittsomme sykdommer som til enhver tid var gjenstand for det offentliges særlige forsorg. Denne bestemmelse er gjentatt i § 10 i legeloven av 29. april 1927. I 1861 sendte Indredepartementet en oppfordring til byene om å ta inn i sine helsevedtekter en bestemmelse om at enhver praktiserende lege i byen hver måned skulle sende inn til helserådet en summarisk liste over tallet på tilfelle av en rekke nærmere oppgitte epidemiske og andre sykdommer som var kommet under behandling i månedens løp. Slike bestemmelser ble etter hvert tatt inn i helsevedtekten for alle større byer. I landdistriktene forsøkte helseadministrasjonen å få legene til å gi tilsvarende oppgaver frivillig. Månedslistene fra landdistriktene var imidlertid meget ufullstendige helt til 1927, da legenes plikt til å sende inn disse oppgaver ble fastsatt ved lov.

Da månedsoppgavene fra legene ofte var ufullstendige og derfor ikke skikket til å danne grunnlaget for den endelige morbiditetsstatistikk for riket, ble de offentlige leger i 1927 pålagt å utarbeide en revidert årsliste over de meldepliktige sykdommer, og denne har til og med 1952 vært lagt til grunn for de offentligjorte oppgaver i den årlige medisinalberetning.

For Oslos vedkommende finnes en tabell over meldte tilfelle av epidemiske og andre viktige sykdommer allerede i 1860 og for Bergen i 1864, men for hele riket ble tilsvarende oppgaver første gang utarbeidd i 1867. Fra 1868 finnes årlige oppgaver over tallet på tilfelle og dødsfall av epidemiske sykdommer i riket og de enkelte fylker, og fra 1873 av også for hvert lededistrikt. Fra 1930 ble oppgavene for lededistrikene sløyfet i den trykte beretning, men oppgavene finnes i manuskript i Byrået.

For de fleste epidemiske sykdommers vedkommende går oppgavene tilbake til 1867. Enkelte sykdommer er dog først senere opptatt på legenes lister over meldepliktige sykdommer, således cerebrospinalmeningitt i 1875, influensa i 1889, poliomiyelitt i 1904, encephalitt i 1928, knuterosen og skabb i 1933 og epidemiisk hepatitt og impetigo contagiosa i 1942.

Det kan nevnes at det med regelmessige mellomrom er blitt offentliggjort tilbakegående oversikter som viser tallet på tilfelle og dødsfall av epidemiske sykdommer gjennom en rekke i riket og de enkelte fylker. Den første av disse oversiktstabeller er trykt som bilag til medisinalberetningen for 1881 og gjelder for riket i årene 1867—1880 og for fylkene i årene 1871—1880. Tilsvarende oversikter finner en i medisinalberetningen for 1895 for perioden 1881—1895,

i medisinalberetningen for 1905 for perioden 1896—1905 og i beretningen for 1915 for perioden 1906—1915.

Ved lov av 8. mai 1900 ble det innført meldeplikt for alle tilfelle av smittefarlig tuberkulose. Denne meldeplikt ble fra 1. januar 1943 utvidet til å omfatte alle former av tuberkulose. Fra 1900 av er det offentliggjort en særskilt oppgave over talltall på nye tilfelle av smittefarlig tuberkulose i de enkelte lege-distrikter, utarbeidd på grunnlag av de offentlige legers tuberkuloseprotokoller eller registrer. Fra 1927 av foreligger det beregninger av nye tilfelle av smittefarlig tuberkulose i de forskjellige aldrer i forhold til folketallet i de tilsvarende grupper.

Statistiske oppgaver over virksomheten ved de alminnelige sykehus finner vi allerede i 1853. Disse viser tilgang og avgang av pasienter ved de enkelte anstalter, tallt på forpleiningsdager og middelbelegget. Liknende oppgaver finnes også i de eldre beretninger for sinnssykehuse, men fra 1872 er oppgavene for sinnssykehuse utgitt som en egen publikasjon. Statistikk over belegget på tuberkuloseanstalter ble først tatt inn i Medisinalberetningen for 1923.

I medisinalberetningene i forrige århundre finnes også oppgaver over hvilke sykdommer som var blitt behandlet ved de enkelte sykehus i året og oversikt over de viktigste operasjoner som var foretatt. Morbiditetsstatistikken for sykehusbelegget ble imidlertid sløyfet i 1890 og operasjonsstatistikken i 1902, slik at sykehusstatistikken for de etterfølgende år bare omfatter opplysninger om tallt på sykeplasser, samlet tilgang og avgang av pasienter, sum forpleiningsdager og middelbelegget. Statistikk over hvilke sykdomstilfelle som er blitt behandlet ved de alminnelige sykehus, er ikke tatt opp igjen, og vi savner opplysninger om pasientenes kjønn og alder, liggedagenes fordeling på de forskjellige sykdommer, de anvendte behandlingsmetoder osv. Når det gjelder å utnytte sykehusenes kliniske erfaringer, er vi ennå ikke kommet særlig langt her i landet. Men spørsmålet om en rasjonell statistikk på dette område er kommet sterkt i forgrunnen i de siste år, og et arbeidsutvalg som ble nedsatt i 1950 har også framlagt et forslag til ny norsk sykehusstatistik.

1. Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1952.

Public health districts, medical and public health personnel.

I tabell I, side 83 finnes en oversikt over landets inndeling i legedistrikter og over tallet på leger, tannleger, jordmødre, sykepleiersker utenfor anstaltene, apotek og apotekpersonale i de enkelte distrikter.

I løpet av 1952 er det ikke foretatt noen ytterlig oppdeling av legedistrikturen, slik at det også ved utgangen av 1952 fantes 398 legedistrikter, herav 11 stadsfysikater og 24 stadslegedistrikter. Dessuten hadde en 3 distriktslekestillinger uten fast distrikt, 2 for hele landet og 1 for Finnmark fylke. Av de to første hadde den ene stasjon i Tromsø og den andre i Bodø.

Ved utgangen av 1952 var det ansatt fylkesleger i alle fylker unntatt Oslo og Bergen. I Østfold, Hedmark, Buskerud, Vestfold, Telemark, Rogaland og Sogn og Fjordane var fylkeslekestillingen kombinert med distriktslekestilling, mens den i de 10 andre fylker var egen stilling. I de fleste legedistrikter var den offentlige lege ordfører i helserådet. Unntak fra denne regel er gjort i Sand hvor det var egen helserådsordfører i Sauda herred, i Lærdal hvor det var egen helserådsordfører i Årdal herred, i Ørskog hvor det var egen helserådsordfører i Sykkylven herred og i Evenes hvor det var egen helserådsordfører i Ballangen herred.

I 1952 ble det uteksaminert 144 nye leger, herav 14 kvinner, og det ble gitt licentia practicandi til 2 leger. Av de nye leger hadde 21 tatt eksamen ved fakultetet i Bergen og 26 i København. 31 leger døde i 1952, så nettotilgangen av leger var 115 i 1952. Etter disse oppgaver og den offisielle fortelnelse over leger, tannleger og veterinærer, var tallet på autoriserte leger ved utgangen av 1952 3 616. Av legene var 3 041 tatt med i beretningen fra de offentlige leger, og finnes fordelt på de enkelte legedistrikter i tabell 1. 108 leger var bosatt i utlandet.

I 1952 ble det uteksaminert 108 tannleger, herav 22 kvinner. Av disse hadde 46 menn og 11 kvinner tatt eksamen i utlandet, og dessuten fikk 4 kvinnelige tannleger licentia practicandi i 1952. Tallet på tannleger ved utgangen av 1952 etter den offisielle fortelnelse over leger og tannleger var 1 914. Av disse var 1 654 tatt med i de offentlige legers beretninger og finnes fordelt på de enkelte legedistrikter i tabell 1. 66 tannleger var bosatt i utlandet.

Etter de offentlige legers årsberetninger var det 1 343 praktiserende jordmødre ved utgangen av 1952. Det ble uteksaminert 74 jordmødre i 1952, herav 24 ved jordmorskolen i Oslo og 50 ved jordmorskolen i Bergen.

Etter oppgavene fra de offentlige leger var det ved utgangen av 1952 1 440 utdannede sykepleiersker som var beskjeftegit utenfor anstaltene.

Ved utgangen av 1952 var det 271 apotek i virksomhet. Det ble besluttet opprettet 3 nye apotek i 1952, nemlig Hillevåg apotek i Stavanger, Sunndalsøra apotek og Andøya i Andenes, men ingen av disse var i drift ved årets utgang. Sannesund apotek i Sarpsborg, Hjortearapoteket i Bergen og filialapoteket i Hemnesberget var heller ikke i drift. Etter de offentlige legers oppgaver var det 799 eksaminert personale ved apotekene i 1952. 25 kandidater tok apoteker-eksamen, herav 16 kvinner.

2. Sykehus, sanatorier og andre anstalter under medisinalvesenet.

General hospitals, sanatoriums and other hospital establishments.

Ved utgangen av 1952 fantes det — etter de offentlige legers oppgaver — følgende anstalter til kur og pleie av legemlig og åndelig syke:

Tabell 1. Sykehus og andre medisinale anstalter i 1952.
Hospital establishments.

Anstalter <i>Hospital establishments</i>	I alt <i>Total</i>		Drevet av: <i>Run by:</i>									
			Staten <i>State</i>		Fylket <i>County</i>		Kom- munen <i>Municipality</i>		Fylket og kom- munen <i>Fylket og kommunen</i>		Private	
	Anstalter <i>Establish- ments</i>	Senger <i>Beds</i>	Anstalter	Senger	Anstalter	Senger	Anstalter	Senger	Anstalter	Senger	Anstalter	
											Senger	
Alm. sykehus, klinikker og sykestuer	214	1 6519	4	1 055	29	2 687	69	7 001	12	1 887	100	3 889
Anstalter Sanatorier	12	1 530	6	921	2	121	1	214	—	—	3	274
Tub.hjem for til kur og pleie og av tuberkuløse	72	2 507	1	120	22	779	15	555	1	21	33	1 032
Kysthospitalet ..	3	345	3	345	—	—	—	—	—	—	—	—
Sykehus for hud- og kirurgisk tub.	1	120	—	—	—	—	—	—	—	1	120	
Fødselsklinikker og fødehjem	55	846	2	259	2	48	6	91	—	—	45	448
Hospitaler for spedalske....	1	20	1	20	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuranstalter for alkoholikere	9	284	3	160	—	—	—	—	—	—	6	124
Sinnssykehus	22	6 501	6	1 774	7	2 012	3	1 196	3	1 233	3	286
Pleiehjem for sinnssyke	10	459	—	3	158	6	269	—	—	—	1	32
→ → » epileptikere ..	1	65	1	65	—	—	—	—	—	—	—	—
→ → » åndssvake ...	15	1 118	3	538	—	—	2	73	—	—	10	507

Under alminnelige sykehus og klinikker er tatt med alle offentlige og private sykehus, klinikker og sykestuer som for den overveiende del er bestemt for medisinske og kirurgiske pasienter og til isolasjon av epidemiske og veneriske sykdommer. 8 av de alminnelige sykehus var kombinert med tuberkulosehjem. Disse teller også med under tallet på tuberkulosehjem, mens plassene er tatt med under sykehuet og tuberkulosehjemmet hver for seg.

Tabell 2. Sykeplasser ved sykehus og andre medisinale anstalter.

Beds in hospitals and other hospital establishments.

Ved utgangen av året <i>At the end of the year</i>	Alm. sykehus, klinikker og syke- stuer. <i>General hospitals, clinics</i>	Anstalter til kur og pleie av tu- berkuløse. <i>Sanatoriums, hospitals and nursing homes for tub.</i>	Fødselsklinikker og fødehjem. <i>Maternity clinics and maternity homes</i>	Hospitaler for spedalske. Hospi- tals for leprosy	Kuranstalter for alkoholikere. <i>Establishments for alcoholics</i>	Sinnssykehus. <i>Mental hospitals</i>	Pleiehjem for <i>Nursing homes for</i>		
							Sinnssyke. <i>Mental dis- eased</i>	Epileptikere. <i>Epileptics</i>	Åndssvake. <i>Feeble-minded</i>
Tallet på senger. <i>Beds</i>									
1930	11 352	4 876	383	138	128	5 625	165	60	315
1935	12 355	5 432	416	113	157	5 862	296	60	440
1939	13 770	5 708	469	113	206	6 155	349	60	470
1940	12 780	5 494	526	113	206	6 279	382	60	440
1946	15 280	5 081	629	113	201	6 142	351	62	475
1947	15 357	5 277	634	20	266	6 227	351	65	480
1948	15 749	5 181	673	20	283	6 345	353	65	551
1949	15 898	5 273	773	20	272	6 320	353	67	551
1950	16 073	5 107	815	20	284	6 320	374	65	721
1951	16 087	4 794	814	20	280	6 440	372	65	845
1952	16 519	4 502	846	20	284	6 501	459	65	1 118
Tallet på senger pr. 100 000 innbyggere <i>Beds per 100,000 population</i>									
1930	403.2	173.2	13.6	4.9	4.5	199.8	5.9	2.1	11.2
1935	428.8	188.5	14.4	3.9	5.4	203.4	10.3	2.1	15.3
1939	470.1	194.9	16.0	3.9	7.0	210.1	11.9	2.0	16.0
1940	433.9	186.5	17.9	3.8	7.0	213.2	13.0	2.0	14.9
1946	488.9	162.6	20.1	3.6	6.4	196.5	11.2	2.0	15.2
1947	485.5	166.8	20.0	0.6	8.4	196.9	11.1	2.1	15.2
1948	492.3	162.0	21.0	0.6	8.8	198.3	11.0	2.0	17.2
1949	491.9	163.1	23.9	0.6	8.4	195.5	10.9	2.1	17.0
1950	492.4	156.5	25.0	0.6	8.7	193.6	11.5	2.0	22.1
1951	488.1	145.5	24.7	0.6	8.5	195.4	11.3	2.0	25.6
1952	496.5	135.3	25.4	0.6	8.5	195.4	13.8	2.0	33.6

Av tuberkuloseanstalter var det ved utgangen av 1952 12 sanatorier med 1 530 plasser og 72 tuberkulosehjem med 2 507 plasser, vesentlig til forpleining av lungetuberkuløse pasienter. Dessuten hadde vi 3 kysthospitaller med 345 senger og 1 sykehus med 120 plasser til behandling av skrofulose og kirurgisk tuberkulose. Foruten plassene på disse rene tuberkuloseanstalter ble det oppgitt at 395 plasser på 15 alminnelige sykehus var reservert for tuberkuløse pasienter. Ved utgangen av 1952 rådde landet altså over 4 897 plasser for tuberkuløse. Det ble i mange tilfelle også tatt imot tuberkuløse pasienter på en del av de alminnelige sykehus, uten at disse har oppgitt at de har noen spesiell avdeling eller reserverte plasser for slike pasienter.

Tabell 3. Sykeplasser på alminnelige sykehuse og på tuberkulosehjem i fylkene i 1952.

Beds in general hospitals and nursing homes for tuberculosis in the different counties.

Fylker Counties	Sykeplasser. Beds			Fylker	Sykeplasser		
	På alm. sykehus <i>In general hospitals</i>	På tub.- hjem <i>In nursing homes for tubercu- losis</i>	I alt pr. 1000 innb. ¹⁾		På alm. sykehus	På tub.- hjem	I alt pr. 1000 innb.
Østfold	694	131	4.4	Hordaland	191	162	1.7
Akershus....	407	80	2.6	Bergen	1 199	-	10.6
Oslo	4 846	99	11.2	Sogn og Fjordane ..	291	100	4.0
Hedmark ..	665	74	4.2	Møre og Romsdal..	541	135	3.4
Oppland ...	493	75	3.5	Sør-Trøndelag	1 029	292	6.6
Buskerud ...	507	119	3.9	Nord-Trøndelag ..	629	184	7.2
Vestfold ...	552	107	4.1	Nordland	1 100	368	6.5
Telemark ..	612	99	5.1	Troms	514	165	5.7
Aust-Agder.	342	98	5.8	Finnmark	415	33	6.8
Vest-Agder	449	87	5.4				
Rogaland ..	1 043	99	5.3	I alt. Total	16 519	2 507	5.7

¹⁾ Total per 1,000 population.

I løpet av 1952 ble ytterligere 12 tuberkulosehjem og tuberkuloseavdelinger med 280 plasser nedlagt, da det ikke lenger var behov for dem. Disse anstalter er for størstedelen blitt omninnredet til pleiehjem for gamle eller sinnssyke eller til hjem for åndssvake. Dessuten ble 2 private sanatorier, Kornhaug og Granheim i Follebu, slått sammen til en anstalt og overtatt av fylket.

Ved utgangen av 1952 var det 55 fødselsklinikker og fødehjem i virksomhet: Kvinnekliniklene i Oslo og Bergen som begge tilhører Staten og er forbundet med jordmorskoler, Oslo kommunale kvinneklinik og E. C. Dahls stiftelse i Trondheim og 51 mindre fødehjem og fødselsklinikker. Mange av disse er ganske små, bare 19 av dem hadde 10 plasser eller derover. Ved en del større sykehuse fantes det dessuten spesielle fødeavdelinger som er regnet med i sengetallet på de alminnelige sykehuse. Ved de to kvinneklinikene i Oslo og ved kvinneklinikken i Bergen er det spesielle avdelinger for kvinnesykdommer.

Størstedelen av de alminnelige sykehuse og pleiehjem ble drevet av det offentlige. Av det samlede sengetall på sykehuse og pleiehjem falt således 78 pct. på anstalter som ble drevet av staten, fylket eller kommunen, og 22 pct. på anstalter som ble drevet for privat regning. Av de private sykehuse og pleiehjem var det 6 diakonisearstalter med 595 plasser, og 19 sykehuse med 1 273 senger ble drevet av katolske organisasjoner. Norske Kvinners Sanitetsforening drev 37 sykehuse og pleiehjem med 1 287 plasser og Røde Kors 25 med 708 plasser. De religiøse organisasjoner og Røde Kors driver fortrinnsvis større klinikker i byene, vesentlig beregnet på kirurgiske pasienter. Røde Kors har dessuten 1 tuberkulosesanatorium med 71 senger og har også opprettet en del mindre sykestuer i fiskeridistrikte nordpå. Norske Kvinners Sanitetsforening driver mest anstalter til kur og pleie av tuberkuløse. Den driver således 1 sanatorium med

140 senger og 16 tuberkulosehjem med 507 senger. Dessuten driver foreningen Revmatismesykehuset i Oslo med 150 senger. Lokale tuberkuloseforeninger drev 6 tuberkulosehjem med 197 plasser.

Følgende forandringer av betydning for sykehusenes drift fant sted i 1952:

O s t f o l d : Halden kommunale sykehus flyttet inn i sin nye bygning den 20. november. Fullt ferdig skal sykehuset få 142 plasser, herav 60 for kirurgiske, 60 for medisinske og 20 for fødende pasienter og 2 isolat. Ved årets utgang var bare 90 plasser tatt i bruk.

A k e r s h u s : Tuberkulosehjemmet Marie Plahtes Minde ble nedlagt som tuberkuloseanstalt og overtatt av Akershus fylke som epidemisykehus. Samtidig ble den gamle epidemiavdeling ved Bærum komm. sykehus nedlagt. Asker tuberkulosehjem ble omdannet til syke- og pleiehjem for gamle.

O p p l a n d : Tuberkuloseavdelingen ved Østre Toten sykehus og ved Ottadalens helseheim ble nedlagt i 1952. De to private tuberkulosesanatorier Kornhaug og Granheim ble i løpet av året overtatt av fylket og slått sammen til ett.

B u s k e r u d : Hønefoss lasarett ble nedlagt.

V e s t f o l d : Furubakken tuberkulosehjem i Larvik som ble nedlagt som tuberkuloseanstalt i 1951, åpnet igjen i 1952 og blir drevet som B-sykehus under Larvik sykehus og kysthospitalet i Stavern.

T e l e m a r k : Kragerø kommunale sykehus ble utvidd med 10 senger.

H o r d a l a n d : Lindås tuberkulosehjem ble nedlagt som tuberkuloseanstalt, men åpnet igjen 1. juli som pleiehjem for sinnssyke kvinner under navnet Lindås pleiehjem. Olaviken sykehus for tuberkuløse ble midlertidig nedlagt fra 1. desember 1952. Det skal overtas av Bergen kommune til pasientene fra Lungegården når dette sykehus blir nedlagt i 1953.

B e r g e n : Ved Bergen kommunale sykehus ble en ny bygning med 97 senger tatt i bruk i løpet av året, herav 50 på nevrologisk avdeling og 47 på hudavdelingen som tidligere bare hadde 8 plasser.

S ø r - T r ø n d e l a g : En ny sykestue med 9 senger, Ørland sykestue, drevet av stedets sanitetsforening, ble åpnet i 1952. Melhus helseheim for tuberkuløse og tuberkuloseavdelingen ved Frøya sanitetsforenings sykestue ble nedlagt i året. Den siste skal brukes som fødestue og sykehjem for pleiepasienter. Tuberkuloseavdelingen ved Selbu sykehus ble redusert med 9 plasser.

N o r d l a n d : Den nye bygning ved Stokmarknes sykehus ble i sin helhet tatt i bruk i 1952. Sykehuset har nå kirurgisk avdeling, medisinsk avdeling og røntgenavdeling. Det provisoriske sykehus hvor Stokmarknes sykehus har holdt til siden brannen i 1940, ble tatt i bruk som funksjonærbolig. Bodin tuberkulosesykehус ble nedlagt fra 16. desember 1952.

T r o m s : Ved Troms og Tromsø sykehus ble i året åpnet en ny observasjonsavdeling for sinnssyke. Sykehuset disponerer fremdeles 20 plasser i St. Elisabeths hospital til sin øyenavdeling.

Tuberkuloseavdelingen ved sykestuen «Heimly» i Borkenes ble nedlagt i løpet av året, og avdelingen ble åpnet igjen som B-sykehus for Harstad sykehus.

Det ble åpnet en ny sykestue med 10 senger i Hasvik i Finnmark som drives av kommunen. Tuberkuloseavdelingen ved Tana sykestue ble nedlagt i 1952.

Etter forskriftene skal alle sykehus, sanatorier og tuberkulosehjem sende inn årsberetning om sin virksomhet. Oppgavene i tabell II og III er hentet fra disse beretninger. For de sykehus som er kombinert med tuberkulosehjem, gjelder oppgaven i tabell II hele virksomheten, mens det er gitt særskilt oppgave for tuberkulosehjemmet i tabell III.

Tabell 4. Tilgang og avgang av pasienter på sykehus og tuberkuloseanstalter i 1952.

Admissions and discharges in general hospitals and hospital establishments for tuberculosis.

Anstalter <i>Establishments</i>	Innlagt i året <i>Admis-</i> <i>sions</i>	Til- sammen beh. <i>Treated</i>	Utgått <i>Discharged</i>	
			levende <i>alive</i>	døde <i>dead</i>
Alminnelige sykehus, klinikker og sykestuer ¹⁾ . General hospitals, clinics	291 129	302 154	282 177	8 353
Anstalter for behandling av tuberkulose. Hospital establishments for tuberculosis				
Sanatorier. Sanatoriums	3 832	5 244	3 835	36
Tuberkulosehjem. Nursing homes	3 305	5 578	3 198	264
Kysthospitaler	649	950	644	9
Sykehus for hud- og kirurgisk tub.	287	404	296	1
I alt. Total ²⁾	8 073	12 176	7 973	310

¹⁾ Pasienter på tuberkulosehjem som er kombinert med sykehus, er ikke regnet med her, men under tuberkulosehjem.

²⁾ Herav 423 for annen sykdom enn tuberkulose.

Tabell 5. Lungetuberkulose pasienter innlagt i sanatorier og tuberkulosehjem.

Admissions of patients with pulmonary tuberculosis in sanatoriums and nursing homes.

Årlig gjennomsnitt. År <i>Annual average. Year</i>	Sanatorier <i>Sanatoriums</i>	Tuberkulose- hjem <i>Nursing homes</i>	Tilsammen <i>Total</i>
1931—35	3 276	2 661	5 937
1936—40	3 504	2 985	6 489
1941—45	3 055	2 976	6 031
1946—50	3 727	3 578	7 305
1946	3 324	3 664	6 988
1947	3 661	3 494	7 155
1948	3 921	3 371	7 292
1949	3 896	3 649	7 545
1950	3 833	3 726	7 559
1951	4 050	3 753	7 803
1952	3 796	3 196	6 992

Fra 1951 av har en opplysning om hvor mange fødsler som foregikk på klinikkk, fødehjem eller sykehus og hvor mange som foregikk hjemme. Prosenten av klinikkfødsler var i 1952 76.5 av alle fødsler, mot 73.5 i 1951 og 62 etter en undersøkelse som ble foretatt av Helsedirektoratet i 1947. Hvorledes dette forhold var i de enkelte fylker vil ses av følgende tabell:

Tabell 6. Hjemmefødsler og klinikkfødsler i de enkelte fylker i 1952.

Confinements at home and in hospitals and maternity clinics in the counties.

Fylker <i>Countries</i>	Fødsler funnet sted <i>Confinements occurred</i>			Prosent klinikkfødsler <i>Percentage occurred in hospital or maternity clinic</i>
	i privat hjem <i>in a private home</i>	på sykehus eller fødehjem <i>in hospital or maternity clinic</i>	i alt <i>total</i>	
Østfold	247	3 100	3 347	92.6
Akershus.....	160	3 320	3 480	95.4
Oslo	45	5 689	5 734	99.2
Hedmark	743	2 508	3 251	77.1
Oppland	1 052	1 949	3 001	64.9
Buskerud	250	2 353	2 603	90.4
Vestfold	206	2 660	2 866	92.8
Telemark	235	2 282	2 517	90.7
Aust-Agder.....	157	1 308	1 465	89.3
Vest-Agder	427	1 624	2 051	79.2
Rogaland	1 415	3 396	4 811	70.6
Hordaland	1 606	3 137	4 743	66.1
Bergen	12	1 793	1 805	99.3
Sogn og Fjordane	875	1 068	1 943	55.0
Møre og Romsdal	1 806	2 546	4 352	58.5
Sør-Trøndelag	1 064	2 654	3 718	71.4
Nord-Trøndelag	506	2 000	2 506	79.8
Nordland	2 138	2 730	4 868	56.1
Troms	1 256	1 454	2 710	53.7
Finnmark	728	1 016	1 744	58.3
I alt. Total ..	14 928	48 587	63 515	76.5

3. Gamlehjem, barnehjem, kontrollstasjoner for mødre og barn m. m.

Homes for old people and children, welfare centres for mother and child etc.

Ved utgangen av 1952 hadde vi 596 gamlehjem med 16 215 plasser og 132 barnehjem med 2 968 plasser. Av barnehjemmene var 10 for tuberkulosetruede barn. For svake og tuberkulosetruede barn hadde en også 2 friluftsskoler med plass for om lag 80 barn. For barn med medfødt syfilis var det 1 hjem i Oslo med 40 plasser.

Etter de offentlige legers årsberetninger ble det opprettet 9 nye gamlehjem i 1952. 2 barnehjem ble nedlagt, derav Skjørsand hjem for tuberkulose-

Tabell 7. Gamlehjem og barnehjem i 1952.
Homes for old people and children.

Fylker Counties	Gamlehjem <i>Old people's homes</i>		Barnehjem <i>Children's homes</i>			
			I alt <i>Total</i>		Herav for tuberkulosetruede <i>Of which for children susceptible to tuber- culosis</i>	
	Tallet på hjem <i>Number</i>	Tallet på plasser <i>Beds</i>	Tallet på hjem	Tallet på plasser	Tallet på hjem	Tallet på plasser
Østfold	31	867	11	255	-	-
Akershus.....	27	672	13	311	1	40
Oslo	66	2 800	23	594	2	101
Hedmark	34	1 118	8	94	-	-
Oppland	37	907	2	28	-	-
Buskerud	26	791	8	193	-	-
Vestfold	29	804	6	94	-	-
Telemark	27	652	7	172	-	-
Aust-Agder.....	28	504	5	73	-	-
Vest-Agder	18	399	6	112	-	-
Rogaland	41	935	10	187	1	30
Hordaland	27	562	7	187	1	35
Bergen	31	1 198	6	223	1	60
Sogn og Fjordane.....	17	354	1	15	-	-
Møre og Romsdal.....	42	926	5	129	2	64
Sør-Trøndelag	34	839	4	84	1	20
Nord-Trøndelag	29	638	2	44	-	-
Nordland	27	694	2	36	-	-
Troms	14	241	2	40	-	-
Finnmark	11	314	4	97	1	20
I alt. Total	596	16 215	132	2 968	10	370

truede barn i Fusa. I legenes årsberetninger for 1952 ble det omtalt 7 mødre-hjem med 94 plasser. Solfeng mødre-hjem i Oslo ble nedlagt. 1 049 kontroll-stasjoner for mødre og spebarn var i virksomhet i 1952, og disse var fordelt slik på fylkene:

Tabell 8. Kontrollstasjoner for mødre og barn i 1952.
Welfare centres for mother and child.

Fylker Counties	Byer Towns	Bygd. Rural distr.	Tils. Total	Fylker	Byer	Bygd.	Tils.
Østfold	6	43	49	Hordaland	-	75	75
Akershus.....	1	71	72	Bergen	6	-	6
Oslo	36	-	36	Sogn og Fjordane..	1	42	43
Hedmark	2	77	79	Møre og Romsdal..	4	53	57
Oppland	2	99	101	Sør-Trøndelag	3	62	65
Buskerud	7	49	56	Nord-Trøndelag....	3	68	71
Vestfold	5	34	39	Nordland	5	62	67
Telemark	6	57	63	Troms	2	27	29
Aust-Agder.....	5	40	45	Finnmark	4	29	33
Vest-Agder	4	28	32	I alt. Total	108	941	1 049
Rogaland	6	25	31				

Tallet på diagnosestasjoner for tuberkulose i de enkelte fylker var:

Tabell 9. Diagnosestasjoner for tuberkulose i 1952.
Tuberculosis dispensaries.

Fylker Counties	Byer Towns	Bygd. Rural distr.	Tils. Total	Fylker	Byer	Bygd.	Tils.
Østfold	6	1	7	Hordaland	-	7	7
Akershus	1	-	1 ¹⁾	Bergen	1	-	1
Oslo	1	-	1	Sogn og Fjordane.	1	6	7
Hedmark	2	3	5	Møre og Romsdal.	3	2	5
Oppland	2	8	10	Sør-Trøndelag	3	11	14
Buskerud	3	1	4	Nord-Trøndelag ..	1	4	5
Vestfold	3	2	5	Nordland	5	9	14
Telemark	4	2	6	Troms	2	3	5
Aust-Agder	2	2	4	Finnmark	2	1	3
Vest-Agder	4	-	4	I alt. Total	53	66	119
Rogaland	7	4	11				

¹⁾ Akershus fylkes diagnosestasjon ligger i Oslo.

I 1952 var det i virksomhet 3 offentlige skoler for blinde, 1 arbeids-skole og 3 hjem for blinde med tilsammen 231 plasser. For døve hadde vi 6 offentlige skoler med 370 plasser og 4 hjem med 120 plasser. For evne-veike var det i virksomhet 9 offentlige skoler med 699 plasser og 1 privat arbeidsskole med 43 plasser, og for åndssvake 17 hjem og skolehjem med tilsammen 1 140 plasser. For vanføre hadde vi 4 skolehjem med 212 plasser og 6 hjem med 149 plasser. Dessuten fantes 1 hjem for epileptikere med 65 plasser.

4. Offentlige varmbad.

Public baths.

Etter de offentlige legers innberetninger ble det i løpet av 1952 åpnet 37 nye bad på landsbygden mest mindre badstuer og som oftest kombinert med skolebad. Av skolebad bare for elevene ble det opprettet 31 nye i 1952. Dessuten var det flere bad under bygging ved årets utgang.

Ved utgangen av 1952 hadde en etter de offentlige legers opplysninger 802 bad for almenheten, herav 99 i byene og 703 i bygdene. 222 av badene ble drevet for offentlig regning og 580 for privat regning, oftest av stedets sanitetsforening eller et idrettslag. Foruten disse badene fantes det om lag 50 bedriftsbad og en del klubb-bad som bare var tilgjengelige for arbeidere og funksjonærer ved bedriften eller for idrettsklubbens medlemmer. Endelig kan nevnes at i de store fiskeridistrikte nordpå fantes det bad som bare var åpne under fisket. Ingen av disse bad er regnet med i tabell 10.

Av de bad som fantes var 17 offentlige bad og 4 skolebad ikke i drift ved årets utgang.

I byene var de fleste bad selvstendige anlegg. Her var det bare 1 bedriftsbad, 11 skolebad og 1 bad ved gamlehjem, som også var åpne for publikum.

Tabell 10. Bad som er åpne for almenheten i 1952.
Public baths.

Fylker <i>Counties</i>	Tallet på bad for almenheten i alt <i>Total public baths</i>	Av badene var:									
		Selvsten- dige anlegg <i>Independ- ent establis- hment</i>		Kombinert off. bad og bad for: <i>Baths used as public baths in:</i>				Skole- bad bare for elevene <i>School baths for pupils only</i>			
		Byer <i>Towns</i>	Bygd. <i>Rural distr.</i>	Byer <i>Towns</i>	Bygd. <i>Rural distr.</i>	Byer <i>Towns</i>	Bygd. <i>Rural distr.</i>	Byer <i>Towns</i>	Bygd. <i>Rural distr.</i>	Byer <i>Towns</i>	Bygd. <i>Rural distr.</i>
Østfold	4	20	4	17	-	-	-	3	-	-	6
Akershus.....	2	38	1	24	-	-	-	12	-	-	25
Oslo	14	-	10	-	-	-	-	-	-	-	16
Hedmark	2	100	2	80	-	-	-	16	-	-	17
Oppland	4	47	4	33	-	-	-	11	-	-	22
Buskerud	4	49	4	33	-	-	-	16	-	-	19
Vestfold	9	16	9	16	-	-	-	-	-	-	9
Telemark	7	25	6	19	-	-	-	-	-	-	14
Aust-Agder....	4	15	3	14	-	-	-	1	-	-	5
Vest-Agder	4	8	4	7	-	-	-	1	-	-	8
Rogaland	14	18	10	12	1	1	3	4	-	-	8
Hordaland	-	49	-	22	-	-	3	22	-	-	39
Bergen	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	11
Sogn og Fjordane	-	18	-	11	-	-	2	-	-	-	8
Møre og Romsdal	4	64	4	55	-	-	1	-	-	-	13
Sør-Trøndelag ..	4	63	4	42	-	-	3	-	-	-	16
Nord-Trøndelag	3	66	3	51	-	-	7	-	-	-	10
Nordland	6	34	4	22	-	-	4	2	8	-	23
Troms	3	37	3	27	-	-	1	-	8	-	21
Finnmark	7	36	7	28	-	-	4	-	1	-	3
I alt. Total	99	703	86	513	1	37	11	140	-	11	1
									2	95	290

Men på landsbygden ble badene oftere drevet i tilknytning til en eller annen bedrift eller institusjon. 37 av badene på landsbygden var således bedriftsbad, 140 skolebad, 11 sykehushusbad og 2 bad ved gamlehem, som ved siden av sin egentlige bestemmelse også var åpne for publikum.

Ved utgangen av 1952 fantes det skolebad for elevene ved de fleste skoler i de større byene. I alt var det 106 skolebad i byene hvorav 95 bare var for skolens elever, mens skolebadene på landsbygden oftere var kombinerte skole- og folkebad. Av de 430 skolebadene på landsbygden ble således 140 også brukt som folkebad.

5. Vaksinasjon mot kopper.

Vaccination against smallpox.

Ved den animale vaksineavdeling ved Statens Institut for Folkehelsen ble det produsert 693 g råvaksine i 1952. I alt kom det melding til Instituttet om 33 163 førstegangsvaksinasjoner med 90 pct. anslag og 25 992 revaksinasjoner.

Etter de offentlige legers beretninger ble det i 1952 foretatt 30 894 førstegangsvaksinasjoner med 88 pct. anslag og 19 593 revaksinasjoner. Tallene for de enkelte fylker vil ses av tabell 11.

Tabell 11. Vaksinasjoner og revaksinasjoner i 1952.
Vaccinations and re-vaccinations.

Fylker <i>Counties</i>	Førstegangs vaksinasjoner <i>Vaccinations</i>	Revaksinasjoner <i>Re-vaccinations</i>	Fylker	Førstegangs vaksinasjoner	Revaksinasjoner
Østfold	2 341	1 428	Hordaland	1 141	234
Akershus.....	2 054	1 415	Bergen	902	2 804
Oslo	1) 385	1 516	Sogn og Fjordane.....	908	36
Hedmark	2 473	161	Møre og Romsdal	2 144	819
Oppland	2 030	125	Sør-Trøndelag	2 637	1 264
Buskerud	1 727	821	Nord-Trøndelag	1 955	151
Vestfold	1 055	1 623	Nordland	3 272	932
Telemark	849	795	Troms	1 431	423
Aust-Agder	722	1 379	Finnmark	1 151	229
Vest-Agder	523	1 339			
Rogaland	1 194	2 099	I alt. Total	30 894	19 593

1) Ufullstendig oppgave.

Det ble meldt 1 tilfelle av postvaccinal encephalitt i Flatanger i Nord-Trøndelag.

Aldersfordelingen blant de førstegangsvaksinerte var følgende:

Tabell 12. Førstegangsvaksinerte i 1952 delt etter alder.
Vaccinations by age.

	Alder. Age									
	0-1 år <i>year</i>	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-9 år	10-14 år	15 år og over	Uoppgraderet <i>Unknown</i>	I alt Total
Tallet på vaksinerte <i>Vaccinations</i>	5 658	10 683	4 541	1 943	1 327	2 402	620	3 644	76	30 894
Prosent. Percentage	18.3	34.6	14.7	6.3	4.3	7.8	2.0	11.8	0.2	100.0
Herav med anslag. With accelerated reaction on typical primary vaccination	5 197	9 775	4 201	1 792	1 202	2 188	570	2 185	64	27 174

1) Hertil kommer 1 118 hvor utfallet er uoppgett.

Av de revaksinerte er alderen oppgitt for 18 660, og av disse var 15 849 eller 81 pct. 15 år og over og 780 i alderen 10—14 år. 2 031 var under 10 år, og av disse var 809 under 1 år, 825 1-2 år, 87 2-3 år, 45 3-4 år, 63 4-5 år og 202 5-9 år. For de aller yngstes vedkommende dreier det seg sannsynligvis ikke om en revaksinasjon, men om førstegangsvaksinasjon som er blitt gjentatt etter kort tid på grunn av at det ikke har vært anslag første gang.

6. Den samlede dødelighet i riket.

Total mortality. The whole country.

I 1952 døde det i alt 28 417 personer eller 8.5 pr. 1 000 innbyggere. Herav var det 220 nordmenn som døde i utlandet. Av de døde var 14 285 menn og 14 132 kvinner, og dødeligheten pr. 1 000 levende var for menn 8.7 og for kvinner 8.4. Dødeligheten i bygdene var 8.3 og i byene 9.2 pr. 1 000 innbyggere. Sammenliknet med Sverige og Danmark hadde Norge den laveste dødelighet i 1952. I Sverige var dødeligheten 9.6 og i Danmark 9.0.

Tabell 13. Samlet dødelighet.

Total mortality.

Årlig gjennomsnitt. År <i>Annual average. Year</i>	Døde i alt <i>Total no. of deaths</i>			Døde pr. 1000 innbyggere <i>Deaths per 1,000 population</i>				
	M. <i>M.</i>	K. <i>F.</i>	I alt <i>Total</i>	M. <i>M.</i>	K. <i>F.</i>	I alt <i>Total</i>	Bygder <i>Rural districts</i>	Byer <i>Towns</i>
1931—1935.....	14 559	15 002	29 561	10.4	10.3	10.4	10.3	10.6
1936—1940.....	15 241	15 097	30 338	10.5	10.1	10.3	10.2	10.7
1941—1945.....	16 738	14 977	31 715	11.2	9.7	10.5	10.3	11.1
1946—1950.....	14 626	14 628	29 254	9.2	9.1	9.1	8.9	9.9
1950.....	14 878	14 821	29 699	9.2	9.0	9.1	8.8	9.8
1951.....	13 985	13 751	27 736	8.6	8.3	8.4	8.2	9.0
1952.....	14 285	14 132	28 417	8.7	8.4	8.5	8.3	9.2

Dødeligheten i de enkelte aldersgrupper viste liten forandring fra 1951 til 1952.

Tabell 14. Døde etter kjønn og alder pr. 10 000 innbyggere.

Specific death rates by age and sex per 10,000 population.

Alder <i>Age</i>	Menn. <i>Males</i>					Kvinner. <i>Females</i>				
	1936 1940	1941 1945	1946 1950	1951	1952	1936 1940	1941 1945	1946 1950	1951	1952
0—4 år, <i>years</i>	121.2	129.3	91.7	69.2	64.7	93.6	104.6	69.5	53.0	54.6
5—9 »	14.7	23.0	11.9	9.0	8.2	9.7	17.0	7.4	5.8	4.4
10—14 »	11.6	17.7	7.5	6.9	6.0	9.5	12.6	4.6	3.6	4.2
15—19 »	22.5	29.1	13.4	10.5	8.9	16.6	18.2	9.0	4.4	4.5
20—24 »	38.3	56.6	20.0	17.3	15.3	25.0	24.5	12.5	6.9	6.3
25—29 »	41.5	55.0	21.3	15.3	15.2	27.9	25.9	14.3	9.7	9.7
30—34 »	42.4	51.8	23.4	20.7	15.9	29.9	26.0	15.9	9.8	10.2
35—39 »	45.5	56.8	26.3	22.7	22.0	33.5	30.4	18.2	15.2	11.9
40—44 »	53.0	62.1	34.9	25.8	28.7	38.6	35.4	25.5	21.2	20.6
45—49 »	68.0	76.7	48.6	42.3	44.4	50.8	46.6	36.0	29.4	29.1
50—54 »	91.6	98.5	70.5	69.5	69.3	75.1	65.8	51.8	45.3	44.2
55—59 »	130.9	126.7	104.0	101.7	102.3	102.5	91.1	76.3	70.4	74.9
60—64 »	198.1	184.8	163.1	147.0	159.3	157.0	138.2	124.2	114.1	118.5
65—69 »	315.1	277.6	254.4	244.0	257.5	246.5	224.7	206.8	187.0	193.6
70—74 »	492.8	450.2	412.5	396.2	428.2	429.8	367.9	363.0	341.7	366.9
75—79 »	821.3	749.4	717.6	689.4	678.6	733.1	646.0	636.5	598.4	628.7
80 år og over, <i>and over .....</i>	1882.4	1727.4	1606.9	1554.7	1528.1	1690.5	1583.3	1500.2	1506.9	1465.6

Av de døde i 1952 var 1 481 barn under 1 år. I forhold til tallet på levendefødte, gir dette en spebarndødelighet på 23.7 pr. 1 000 levendefødte for hele landet, 24.4 promille for bygdene og 21.8 promille for byene. For Oslo var dødeligheten i 1ste leveår 19.8 pr. 1 000 levendefødte, mot 21.4 i 1951. Bare Sverige, Nederland og New Zealand har en lavere barnedødelighet enn Norge.

Tabell 15. Døde i 1ste leveår pr. 1 000 levendefødte.

Infant mortality rates (under 1 year of age).

Årlig gjennomsnitt. År Annual average. Year	Riket <i>The whole country</i>			Bygder <i>Rural districts</i>			Byer <i>Towns</i>		
	Gutter <i>Males</i>	Piker <i>Females</i>	Tils. <i>Total</i>	Gutter <i>Males</i>	Piker <i>Females</i>	Tils. <i>Total</i>	Gutter <i>Males</i>	Piker <i>Females</i>	Tils. <i>Total</i>
	50.6	39.0	44.9	49.9	37.7	44.0	53.3	43.8	48.7
1931—1935.....	44.3	34.2	39.4	43.9	35.0	39.6	45.6	31.4	38.7
1936—1940.....	40.6	33.6	37.3	41.4	34.7	38.1	38.3	30.4	34.5
1941—1945.....	35.2	26.6	31.1	35.8	27.0	31.5	33.5	25.5	29.6
1946—1950.....	32.3	23.8	28.2	32.9	24.0	28.6	30.4	23.5	27.0
1951.....	28.9	22.2	25.7	29.3	23.1	26.3	27.8	19.6	23.9
1952.....	25.8	21.4	23.7	26.5	22.1	24.4	23.9	19.6	21.8

Tabell 16 viser dødeligheten på de enkelte alderstrinn av første leveår. I 1ste uke lå dødeligheten i 1952 6 pct. lavere enn gjennomsnittet i 1946–50, men ubetydelig høyere enn i 1951. I 1ste måned noteres en nedgang på 12 pct. og i 2.–12. måned på 36 pct. sammenliknet med forholdet i 1946–50.

Tabell 16. Dødssannsynlighet i 1ste leveår pr. 1 000

levendefødte.

Infant mortality rates.

Årlig gjennomsnitt. År Annual average. Year	1. døgn 0—1 day	1. uke 1. week		1. måned ¹⁾ 1. month		2.–12. måned ¹⁾ 2.–12. months	
		100.0	100.0	22.5	100.0	22.4	100.0
1931—1935.....	8.3	100.0	16.2	100.0	22.5	100.0	22.4
1936—1940.....	8.3	100.0	16.1	99.4	21.3	94.7	18.1
1941—1945.....	7.3	88.0	12.7	78.4	18.4	81.8	18.8
1946—1950.....	7.0	84.3	12.6	77.8	16.0	71.1	15.0
1950.....	6.2	74.7	11.8	72.8	14.9	66.2	13.3
1951.....	6.6	79.5	11.7	72.2	14.4	64.0	11.3
1952.....	6.4	77.1	11.9	73.5	14.1	62.7	9.6

¹⁾ Fra 1951 i de første 4 uker og resten av 1ste år. From 1951: under 4 weeks and 4 weeks and under 1 year.

Sammenlikner en barnedødeligheten i Norge, Sverige og Danmark, vil en se at den lave dødeligheten i Sverige skyldes den overordentlig gunstige dødelighet etter 4. uke. I de første 4 uker er dødeligheten lavest i Norge.

Tabell 17. Dødeligheten i 1ste leveår i 1952.

Infant mortality rates.

	Norge	Sverige	Danmark
Under 4 uker. Weeks.....	14.1	15.0	19.3
4 uker og under 1 år. 4 weeks and under 1 year	9.6	5.0	9.6
I alt i 1. leveår. Total under 1 year	23.7	20.0	28.9

**7. Den samlede dødelighet etter kjønn og alder i fylkenes bygder
og de største byer i 1949—1952.**

Total mortality by sex and age in rural districts and towns.

På grunnlag av tallet på dødsfall i årene 1949–52 og folketallet ved folketellingen 1. desember 1950, har Byrået foretatt en beregning av dødeligheten blant menn og kvinner i de forskjellige aldrer i fylkenes bygder og de største byer, og resultatene er gitt i tabell 18 og tabell 19, hvor det også er tatt inn de tilsvarende forholdstall for 1929–32.

Tabell 18. Samlet dødelighet pr. 10 000 innbyggere.

Crude death rates per 10,000 population.

Fylker. Byer <i>Counties. Towns</i>	1929–32		1949–52	
	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	Menn	Kvinner
Bygder. <i>Rural distr. by counties</i>				
Østfold	102.0	102.4	86.2	81.9
Akershus.....	94.7	88.2	79.1	76.4
Hedmark	104.9	109.1	82.1	86.5
Oppland	107.1	106.6	82.9	84.3
Buskerud	99.0	98.8	79.9	82.5
Vestfold	104.5	105.6	85.6	82.2
Telemark	109.6	105.2	91.2	84.5
Aust-Agder.....	126.7	129.4	100.9	108.8
Vest-Agder	127.1	127.2	100.7	106.3
Rogaland	106.8	110.9	75.9	75.1
Hordaland	107.7	110.9	79.4	83.7
Sogn og Fjordane.....	121.1	122.8	92.4	101.8
Møre og Romsdal.....	114.4	115.4	84.7	88.6
Sør-Trøndelag	110.5	116.4	84.5	86.2
Nord-Trøndelag	112.2	115.3	82.7	87.3
Nordland	108.5	101.6	86.2	85.9
Troms	115.3	106.7	86.0	81.7
Finnmark	124.0	123.8	85.9	74.7
Bygder i alt. <i>Total</i>	108.2	107.8	84.4	85.2
Byer. <i>Towns</i>				
Oslo	118.2	108.2	97.2	87.3
Bergen	107.9	96.8	96.1	88.3
Trondheim	116.5	115.7	108.1	94.2
Øvrige byer	114.2	107.4	97.8	92.1
Byer i alt. <i>Total</i>	114.9	106.9	97.9	89.8

Tabell 19. Dødelighet etter kjønn og alder i
Mortality rates by

B y g d e r <i>Rural districts</i>	Døde pr. 10 000 innbyggere.									
	0-4 år		5-9 år		10-14 år		15-19 år		20-24 år	
	M. ¹⁾	K. ²⁾	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ø s t f o l d .										
1929-32.....	164.0	113.3	18.0	9.8	18.6	16.6	19.5	28.1	39.7	40.4
1949-52.....	58.5	47.6	9.5	5.4	9.7	3.5	13.7	5.1	14.0	8.8
A k e r s h u s .										
1929-32.....	130.0	93.5	17.6	10.3	14.1	10.7	26.7	17.3	36.5	27.3
1949-52.....	53.3	46.9	10.4	9.0	5.8	5.7	9.5	3.8	11.6	8.1
H e d m a r k .										
1929-32.....	141.6	102.2	12.0	11.0	14.3	11.4	26.6	30.6	46.6	40.3
1949-52.....	68.9	54.3	6.7	5.3	2.1	3.2	5.8	5.1	16.5	8.2
O p p l a n d .										
1929-32.....	109.2	80.6	11.9	11.0	12.5	11.5	24.5	22.7	40.0	30.0
1949-52.....	63.0	42.9	7.2	3.6	3.2	2.4	8.2	7.4	15.6	7.1
B u s k e r u d .										
1929-32.....	118.1	103.4	12.8	13.1	13.9	13.5	26.5	30.0	38.5	42.5
1949-52.....	53.3	45.1	7.3	4.0	7.5	5.7	3.5	6.0	13.2	7.3
V e s t f o l d .										
1929-32.....	134.1	132.3	18.5	11.5	10.8	6.9	26.2	19.3	50.3	38.8
1949-52.....	55.1	48.1	10.0	6.8	4.7	6.2	8.8	4.5	20.6	8.4
T e l e m a r k .										
1929-32.....	145.0	107.2	17.5	13.3	16.2	13.2	24.7	23.1	45.9	34.6
1949-52.....	66.6	48.4	8.9	4.1	7.6	5.1	11.8	3.8	11.8	6.5
A u s t - A g d e r .										
1929-32.....	159.2	105.4	22.0	15.7	26.0	11.4	31.1	36.5	50.4	34.0
1949-52.....	69.0	46.5	11.9	7.8	5.1	-	5.3	5.9	18.9	6.5
V e s t - A g d e r .										
1929-32.....	114.2	94.6	19.8	12.7	17.0	10.8	38.2	23.8	67.7	49.2
1949-52.....	68.8	74.7	11.1	9.9	12.0	2.3	11.3	8.4	16.1	7.0
R o g a l a n d .										
1929-32.....	126.5	102.9	15.7	15.1	17.4	12.8	33.3	28.0	54.5	43.7
1949-52.....	90.4	60.3	11.1	4.9	6.7	5.1	11.9	2.2	17.1	6.1
H o r d a l a n d .										
1929-32.....	119.9	100.1	16.9	14.5	17.4	13.2	35.6	33.8	46.2	41.0
1949-52.....	69.9	50.5	13.7	4.1	5.2	2.1	10.8	4.9	17.6	6.9
S o g n o g F j o r d a n e .										
1929-32.....	117.9	78.9	25.4	15.1	20.4	17.2	40.1	42.1	54.5	51.7
1949-52.....	71.9	53.7	9.8	5.8	4.1	4.4	7.8	6.1	22.6	9.9
M ø r e o g R o m s d a l .										
1929-32.....	113.8	82.1	14.3	10.6	12.9	15.5	33.5	32.2	56.1	45.8
1949-52.....	66.4	61.2	11.0	3.9	4.9	3.7	15.2	4.3	16.4	4.3

¹⁾ Males. ²⁾ Females.

fylkenes bygder og Oslo, Bergen og Trondheim.
sex and age.

Mortality rates per 10,000 population

25–29 år		30–39 år		40–49 år		50–59 år		60–69 år		70–79 år		80 år og over	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
41.3	35.0	41.9	42.8	50.8	54.4	99.6	96.5	228.0	208.2	697.2	598.6	1 807.5	1 811.4
14.1	13.5	19.1	10.7	33.3	30.6	65.5	62.3	190.8	148.7	604.1	503.7	1 632.8	1 623.6
34.8	35.5	39.7	35.6	60.4	52.5	116.8	104.1	270.5	233.5	686.2	636.7	2 012.8	1 954.4
12.4	8.4	18.3	11.4	33.8	28.9	84.7	57.4	188.6	164.0	532.5	500.8	1 626.3	1 650.1
41.0	48.2	47.5	48.0	62.2	53.1	98.8	87.0	235.5	219.8	637.1	567.9	1 707.7	1 691.7
14.3	10.5	16.5	11.7	26.5	25.3	66.2	53.2	176.4	159.2	479.0	485.7	1 605.6	1 607.0
45.5	41.1	44.2	40.9	45.3	57.9	100.6	92.7	238.7	200.6	628.7	531.5	1 701.6	1 672.7
11.5	9.5	19.4	13.7	25.0	25.1	54.5	56.0	156.2	166.0	489.2	484.7	1 567.9	1 542.6
37.2	47.1	32.5	46.9	54.8	50.6	104.1	89.1	238.0	188.2	638.7	550.1	1 769.1	1 511.3
15.7	9.7	14.3	10.4	30.4	21.4	67.7	58.0	156.6	148.8	463.8	431.7	1 401.4	1 582.4
39.4	39.6	57.1	45.2	62.6	50.9	108.4	86.0	233.5	207.0	634.3	573.2	1 692.3	1 747.6
15.3	10.3	21.6	9.6	37.7	23.3	87.8	59.7	188.2	146.3	526.5	450.3	1 661.0	1 625.8
50.2	47.2	52.4	44.8	66.3	61.4	117.2	104.4	242.3	216.5	595.3	581.7	1 840.9	1 707.2
21.3	9.0	23.2	9.8	29.7	24.5	74.2	62.3	195.8	131.8	481.8	476.2	1 537.1	1 493.0
65.9	35.9	41.5	64.2	62.8	46.9	117.1	98.8	212.3	191.6	609.4	566.0	1 756.0	1 728.4
16.5	11.9	24.5	14.6	25.0	28.6	68.5	55.2	156.1	148.7	499.7	481.9	1 633.8	1 556.7
55.1	59.8	59.8	40.5	64.0	66.2	77.7	88.9	239.2	199.8	582.5	555.1	1 846.1	1 611.6
20.0	10.1	22.8	13.8	32.9	31.9	73.1	55.7	176.0	140.2	508.2	487.1	1 720.2	1 547.8
53.0	54.0	50.0	49.0	59.8	56.1	105.1	107.3	227.3	193.1	555.8	512.0	1 726.2	1 621.9
12.3	7.5	17.8	10.7	33.2	24.1	65.0	61.7	165.6	134.4	423.2	489.6	1 716.2	1 466.8
59.7	40.0	53.7	50.2	64.6	61.4	87.0	95.1	215.4	187.8	534.5	503.7	1 805.6	1 510.1
16.6	7.8	17.1	13.5	31.7	27.0	74.7	58.6	171.6	147.9	496.4	445.7	1 526.6	1 447.1
60.5	52.5	62.1	47.7	58.4	59.1	107.9	101.8	196.5	151.0	470.9	436.1	1 558.2	1 430.7
14.6	7.2	18.9	13.7	21.8	29.7	65.4	58.8	159.7	139.8	446.5	385.0	1 483.9	1 380.2
65.4	61.2	49.0	54.2	60.0	53.2	91.2	90.9	189.0	184.1	528.3	485.0	1 766.1	1 588.4
15.2	10.2	24.7	14.6	28.6	25.3	73.3	54.1	164.5	141.5	435.1	413.2	1 499.7	1 415.7

Tabell 19 (forts.). Dødelighet etter kjønn og alder i

Bygder	Døde pr. 10 000									
	0-4 år		5-9 år		10-14 år		15-19 år		20-24 år	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Sør-Trøndelag.										
1929-32.....	129.0	106.2	15.6	12.1	15.6	17.7	31.8	40.4	53.9	55.0
1949-52.....	74.9	49.4	9.2	6.0	5.0	4.1	9.9	9.8	16.4	13.8
Nord-Trøndelag.										
1929-32.....	124.6	88.8	16.0	14.2	16.9	12.9	31.8	33.5	53.2	40.9
1949-52.....	78.5	54.7	10.7	6.4	7.2	4.2	8.7	4.8	11.0	8.5
Nordland.										
1929-32.....	126.1	104.6	14.2	15.2	19.0	12.5	40.8	38.0	71.2	62.8
1949-52.....	86.2	75.2	9.3	6.5	6.9	3.6	13.9	6.0	24.7	14.4
Troms.										
1929-32.....	165.9	158.0	24.7	17.0	19.6	19.3	35.5	52.8	62.4	95.5
1949-52.....	108.0	82.4	7.0	9.2	10.9	5.9	18.6	8.0	31.3	21.8
Finnmark.										
1929-32.....	248.4	224.9	32.8	31.0	19.5	26.4	45.5	54.7	74.0	82.9
1949-52.....	153.6	110.5	15.9	4.5	7.7	6.9	12.9	14.2	25.6	12.3
Bygder i alt.										
1929-32.....	136.3	107.9	15.1	11.4	16.3	13.6	31.1	31.3	50.4	43.0
1949-52.....	73.7	57.4	9.9	5.8	6.1	4.0	10.9	5.8	17.7	9.2
Byer Towns Oslo										
1929-32.....	133.5	118.1	18.4	11.2	9.4	12.8	28.5	27.9	42.9	33.2
1949-52.....	52.1	41.4	7.3	3.9	5.4	2.4	6.1	4.2	11.2	5.6
Bergen.										
1929-32.....	136.1	91.4	19.3	16.8	19.0	12.6	26.7	26.4	55.3	30.6
1949-52.....	55.9	42.8	7.5	7.1	8.3	1.6	10.2	6.5	14.0	4.0
Trondheim.										
1929-32.....	172.6	114.9	21.4	13.9	16.2	14.5	43.6	37.3	37.9	51.9
1949-52.....	61.0	53.1	13.2	3.7	4.1	8.2	7.2	9.6	19.0	4.3
Øvrige byer.										
1929-32.....	162.0	127.8	18.1	16.6	14.9	12.2	27.9	23.4	54.7	35.9
1949-52.....	78.1	57.1	9.7	5.9	6.7	3.2	8.3	4.9	14.0	6.2
Byer i alt.										
1929-32.....	156.0	122.4	16.5	13.3	14.1	12.6	29.0	26.0	49.5	35.5
1949-52.....	65.2	49.5	8.8	5.2	6.3	2.9	7.7	5.1	13.2	5.6

fylkenes bygder og Oslo, Bergen og Trondheim.

innbyggere.

25–29 år		30–39 år		40–49 år		50–59 år		60–69 år		70–79 år		80 år og over	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
62.8 16.5	57.5 13.8	50.3 19.7	52.5 14.4	49.4 32.2	56.1 25.2	102.1 82.4	97.0 61.9	241.1 191.7	220.0 147.9	511.5 468.3	502.0 453.7	1 714.9 1 668.3	1 664.2 1 617.6
45.0 19.2	59.9 12.9	45.0 16.5	48.4 13.1	60.1 36.5	59.8 28.4	79.6 63.1	95.2 59.5	225.5 153.4	162.7 153.2	541.2 503.5	496.5 428.6	1 771.3 1 490.7	1 644.1 1 374.5
77.5 22.7	69.6 12.8	60.8 23.1	53.3 15.0	62.4 32.9	54.7 26.0	82.8 72.2	90.4 54.6	201.1 168.7	171.2 159.2	547.3 529.0	470.2 464.1	1 581.6 1 566.1	1 471.4 1 516.6
89.6 24.0	51.6 23.9	59.7 30.9	51.4 16.9	65.1 40.2	61.6 27.9	113.0 71.8	107.0 60.2	257.2 175.3	187.3 149.4	658.9 558.9	542.5 481.4	1 793.5 1 552.8	1 622.3 1 497.1
58.4 29.4	82.5 22.5	59.3 24.5	66.4 22.8	86.4 38.4	92.8 39.8	148.7 107.7	132.4 87.5	340.8 247.9	243.1 180.8	846.0 522.1	674.0 565.0	1 861.8 1 843.6	1 920.0 1 488.9
52.7 16.6	48.7 11.1	49.0 20.2	47.0 12.9	59.7 31.5	56.6 26.7	101.6 72.3	96.6 58.5	230.7 174.9	197.2 150.4	592.7 496.0	535.3 462.2	1 744.6 1 575.4	1 631.9 1 516.6
48.2 11.0	36.9 6.8	60.8 18.7	40.1 11.3	93.3 42.2	58.4 22.1	170.0 110.8	104.9 59.6	368.0 278.4	244.5 169.2	794.8 656.7	620.5 502.3	2 023.6 1 824.5	1 708.1 1 571.1
46.9 14.5	30.2 6.5	54.9 24.9	33.2 8.9	78.4 48.2	54.4 25.9	137.3 114.3	90.7 58.4	340.9 233.1	231.1 163.1	744.3 692.2	572.1 461.7	1 790.0 1 793.6	1 614.5 1 504.8
58.4 22.5	47.2 10.4	53.0 22.9	52.1 15.6	99.3 58.8	62.0 23.6	137.6 130.3	117.8 65.3	303.0 281.5	246.3 181.0	965.7 677.4	680.7 465.4	2 225.4 1 973.1	1 908.2 1 615.9
61.5 16.6	44.2 9.7	58.1 19.5	42.7 11.8	72.3 45.9	57.7 27.3	134.6 103.8	106.9 64.5	312.1 237.2	233.0 165.4	684.9 611.9	596.4 493.8	1 966.9 1 751.5	1 712.5 1 611.4
54.7 14.4	40.1 8.2	58.4 19.9	41.1 11.4	81.8 45.2	57.8 24.6	147.2 109.4	105.0 61.7	333.8 255.8	237.9 167.6	741.0 641.3	606.9 492.2	1 951.1 1 792.1	1 709.4 1 583.4

For å få et mer oversiktlig bilde av de regionale variasjoner, har en som vanlig beregnet standardiserte dødelighetskvotienter for de tre store aldersgrupper 0—14, 15—49 og 50 år og over og for alle aldrer under ett. Disse ligger til grunn for beregningen av forholdstallene i tabell 20, side 33 og tabell 21, side 34.

Det bemerkes at Byrået denne gang har brukt en annen standardiseringsmetode enn ved de tilsvarende undersøkelser som er offentliggjort i oversikten over Folkemengdens bevegelse for 1921—32 og i Medisinalstatistikken for 1949. Tidligere har en brukt den såkalte direkte standardiseringsmetode som går ut på å multiplisere de aldersspesifikke dødelighetskvotienter for menn og kvinner i de enkelte fylker og byer med tallet på levende i de tilsvarende grupper i en standardbefolknings, og beregne den dødelighet en ville fått hvis befolkningens fordeling etter kjønn og alder i vedkommende område og periode hadde svart til forholdet i den valgte standardbefolknings. Som standard har vært brukt aldersfordelingen i den samlede befolkning ved folketellingen i 1920. Ved den foreliggende undersøkelse derimot, har Byrået brukt den såkalte indirekte standardiseringsmetode som går ut på å korrigere den iakttatte dødelighet i de forskjellige fylker og byer ved hjelp av en felles standarddødelighet. Som standarddødelighet er valgt den gjennomsnittlige dødelighet i perioden 1949—52 for henholdsvis menn og kvinner i de femårige aldersklasser i riket. Disse dødelighetskvotienter for riket er multiplisert med tallet på menn og kvinner i de femårige aldersklasser i befolkningen i hvert fylke (by) ved folketellingen i 1950. En får da hvor mange dødsfall som ville inntruffet hvis dødeligheten på vedkommende sted hadde vært den samme som i riket i 1949—52. Forholdet mellom de virkelig iakttatte dødsfall og dette beregnede antall dødsfall viser hvor meget dødeligheten i vedkommende område avviker fra den valgte standarddødelighet. Ved å multiplisere disse forholdstall med de tilsvarende dødelighetskvotienter i riket, får en de standardiserte dødelighetskvotienter for de enkelte aldersgrupper og for alle menn og kvinner i vedkommende område.

For å kunne sammenlikne dødeligheten i 1949—52 med dødeligheten i 1929—32, har en på samme måte målt den iakttatte dødelighet i fylkene og de største byer i 1929—32 i forhold til den samme standard, dvs. dødeligheten i riket i 1949—52.

Da aldersfordelingen i den mannlige og kvinnelige befolkning er forskjellig, er de funne dødelighetskvotienter for menn og kvinner i de forskjellige grupper ikke direkte sammenliknbare. For å oppnå dette måtte en også ha foretatt en særskilt standardberegning av dødeligheten for menn og kvinner ved hjelp av en felles standarddødelighet for begge kjønn, og dette er ikke gjort ved den foreliggende undersøkelse.

På tilsvarende måte som for den samlede dødelighet er beregnet de standardberegnede dødelighetskvotienter for tuberkulose og kreft som danner grunnlaget for sammelikningen mellom dødeligheten av disse sykdommer i de for-

Tabell 20. Dødeligheten i bygdene i de enkelte fylker og i de største byer i forhold til dødeligheten i alle bygder og byer. (Alle bygder (byer) = 100.)

Mortality rates in counties and towns as percentage of rates of all rural districts (towns).

Fylker. Byer Counties. Towns	0-14 år years		15-49 år		50 år og over and over		I alt. Total	
	1929-32	1949-52	1929-32	1949-52	1929-32	1949-52	1929-32	1949-52
Bygder								
<i>Rural distr. by counties</i>								
Østfold	122	85	80	98	107	109	105	105
Akershus	97	76	82	92	117	107	109	101
Hedmark	100	88	92	82	102	98	100	95
Oppland	79	83	82	83	102	95	93	92
Buskerud	90	75	75	82	104	91	96	88
Vestfold	96	78	99	109	103	108	102	105
Telemark	105	92	98	103	105	101	104	100
Aust-Agder	123	95	99	95	101	100	100	98
Vest-Agder	91	101	112	108	99	105	97	105
Rogaland	96	121	102	95	97	96	98	100
Hordaland	91	98	108	96	95	99	97	99
Sogn og Fjordane ..	98	96	118	86	87	93	89	92
Møre og Romsdal ..	86	92	110	104	92	94	92	95
Sør-Trøndelag	96	99	102	98	96	103	96	103
Nord-Trøndelag	93	108	100	97	95	95	94	97
Nordland	95	114	130	118	89	101	98	105
Troms	125	140	126	150	109	103	119	115
Finnmark	175	198	140	138	138	122	162	140
Bygder i alt. Total...	100	100	100	100	100	100	100	100
By e r								
<i>Towns</i>								
Oslo	86	80	102	91	111	104	107	101
Bergen	95	89	95	111	97	101	98	101
Trondheim	111	98	107	127	109	110	110	112
Andre byer	105	118	99	102	93	95	95	97
Byer i alt. Total....	100	100	100	100	100	100	100	100
Bygder								
<i>Kvinner. Females</i>								
Østfold	106	84	90	104	110	106	108	104
Akershus	87	89	77	95	120	107	112	105
Hedmark	93	94	97	93	104	104	101	102
Oppland	77	73	87	95	100	104	94	101
Buskerud	99	80	93	82	97	99	98	96
Vestfold	107	89	82	83	106	102	102	99
Telemark	98	85	91	83	108	99	105	96
Aust-Agder	101	81	105	104	103	102	98	101
Vest-Agder	85	132	105	109	100	101	94	104
Rogaland	100	104	102	80	99	99	98	98
Hordaland	98	85	102	94	93	97	93	96
Sogn og Fjordane ..	84	95	108	104	85	90	83	91
Møre og Romsdal ..	82	103	109	94	94	92	92	93
Sør-Trøndelag	106	88	116	111	101	103	103	102
Nord-Trøndelag	87	97	106	103	94	94	93	95
Nordland	100	127	119	110	89	101	98	104
Troms	149	146	124	140	101	101	117	109
Finnmark	211	185	192	170	127	117	178	136
Bygder i alt	100	100	100	100	100	100	100	100
By e r								
<i>Towns</i>								
Oslo	97	83	98	92	103	100	101	99
Bergen	81	88	87	95	94	95	92	95
Trondheim	104	108	128	112	110	101	114	102
Andre byer	105	115	101	108	98	101	100	102
Byer i alt	100	100	100	100	100	100	100	100

skjellige deler av landet i kap. 9 og kap. 10. Som felles standard for tuberkulosedødeligheten i fylkene og de største byer, er brukttuberkulosedødeligheten i hele landet blant menn og kvinner i de enkelte aldrer i 1949–52, og for kreftdødeligheten i de samme områder den iakttatte dødelighet av kreft i hele landet i 1951–52.

På grunnlag av de standardberegnede kvotienter har en i tabell 20 beregnet hvorledes dødeligheten i bygdene i de enkelte fylker og i de største byer er i forhold til gjennomsnittet for henholdsvis alle bygder og alle byer.

Bortsett fra i Nord-Norge avviker dødeligheten i de enkelte fylker nå ikke særlig meget. Dødeligheten i Oslo og Bergen ligger gjennomgående på et lavere nivå enn i Trondheim og de andre byene. Trondheim har relativt høy dødelighet, særlig i aldersgruppen 15–49 år.

Sammenliknet med forholdet i perioden 1929–32 har den samlede dødelighet i bygdene sunket 31 pct. både blant menn og kvinner og i byene med 34 pct. for menn og 35 pct. for kvinner.

Tabell 21. Prosentvis nedgang i dødeligheten 1929/32—
1949/52 på grunnlag av standardberegnede kvotienter.
Decline of mortality based on standardized rates.

Fylker. Counties.	Byer Towns	0—14 år years		15—49 år		50 år og over and over		I alt Total	
		Menn Males	Kvinner Females	M.	K.	M.	K.	M.	K.
<i>Bygder</i> <i>Rural distr. by counties</i>									
Østfold		63	60	52	65	16	19	31	33
Akershus.....		58	49	56	63	24	25	36	36
Hedmark		52	49	64	72	20	16	34	30
Oppland		44	53	59	67	23	13	32	26
Buskerud		55	59	56	74	28	14	37	32
Vestfold		57	58	56	70	13	19	29	33
Telemark		53	56	59	73	20	23	34	37
Aust-Agder.....		59	59	62	70	18	17	32	29
Vest-Agder.....		41	22	62	69	12	15	26	24
Rogaland		32	48	63	77	18	15	30	31
Hordaland		42	56	65	73	14	13	30	29
Sogn og Fjordane		48	43	71	71	11	11	29	25
Møre og Romsdal		43	37	62	74	16	17	29	30
Sør-Trøndelag		45	58	62	72	11	14	26	31
Nord-Trøndelag		38	44	61	71	17	16	29	30
Nordland		36	36	64	72	6	5	26	27
Troms		40	51	53	66	22	16	34	36
Finnmark		40	56	61	74	27	22	41	48
Bygder i alt. <i>Total</i>		46	50	60	70	17	16	31	31
<i>Byer. Towns</i>									
Oslo		60	67	65	73	23	23	37	36
Bergen.....		60	58	54	69	15	20	31	33
Trondheim		62	60	54	75	16	27	32	42
Øvrige byer		52	58	60	69	15	19	32	33
Byer i alt. <i>Total</i>		57	61	61	71	18	21	34	35

For barn under 15 år er dødeligheten i bygdene i de siste 20 år redusert med vel 50 pct., og dødeligheten mellom 15–50 år er nå 60 pct. lavere enn omkring 1930 for menn og 70 pct. lavere for kvinner. Etter 50-års alderen har nedgangen i dødeligheten vært betydelig mindre. Den er i bygdene 17 pct. for menn og 16 pct. for kvinner og henholdsvis 18 og 21 pct. i byene.

Som det vil ses har bedringen i den samlede dødelighet i byene vært litt større enn i bygdene, særlig for barn under 15 år. Gjennomsnittsdødeligheten i barnealderen er nå lavere i byene enn på landsbygden. Særlig skal merkes den overordentlig lave dødelighet i alderen 0–14 år i Oslo. Årsaken til nedgangen i den samlede dødelighet både i bygder og byer skyldes først og fremst den store bedring i tuberkulosdødeligheten som er gjort nærmere rede for i kap. 9.

8. Oversikt over de viktigste dødsårsaker.

The most important causes of death.

Av de 28 417 dødsfall som inntraff i 1952 skyldtes 91 pct. sykdom, 6 pct. ulykker, mord og selvmord, og for 3 pct. var dødsårsaken uoppgitt eller utilstrekkelig angitt på dødsmeldingen. Tallet på dødsfall med ukjent årsak er som det vil ses av tabell 22 gått tilbake i de senere år, særlig etter 1951.

Tabell 22. Dødsfall med kjent og ukjent dødsårsak.

Deaths from known and unknown cause.

Årlig gjennomsnitt. År <i>Annual average. Year</i>	Døde av: Deaths due to:						Dødsfall i alt <i>Total deaths</i>
	Sykdom <i>Diseases</i>	Ulykker, mord og selvmord <i>Accidents, homicide and suicide</i>	Uoppgitt og ubestemt oppgett dødsårsak <i>Unknown and unspecified cause of death</i>				
		Antall <i>Number</i>	%	Antall <i>Number</i>	%	Antall <i>Number</i>	%
1941—1945.....	26 009	82	3 439	11	2 267	7	31 715 100
1946—1950.....	25 935	89	1 706	6	1 613	5	29 254 100
1951.....	25 094	91	1 752	6	890	3	27 736 100
1952.....	25 815	91	1 797	6	805	3	28 417 100

Som nevnt i årsberetningen for 1951, side 59, begynte Byrået — samtidig med innføringen av de nye regler for melding og registrering av dødsårsaken — i stor utstrekning å innhente tilleggsopplysninger fra den behandelnde lege. I 1951 ba en om nærmere opplysninger om dødsårsaken i 1 400 tilfelle eller for omtrent 5 pct. av alle dødsfall. I 1952 ble det innhentet tilleggsopplysninger om dødsårsaken for ca. 1 600 — eller for 5.7 pct. av alle dødsfall. Vel halv-

parten av henvendelsene til legene ble sendt direkte fra Byrået, mens tilleggsopplysningsene om dødsfall av svulster ble innhentet gjennom Kreftregisteret.

På grunnlag av de innkomne svar fra legene kunne vel 75 pct. av de tilfelle en hadde spurt om registreres under et mer spesifisert klassifikasjonsnummer.

Tilleggsspørsmål. <i>Supplementary inquiries</i>	Antall innkomne svar <i>Number of replies to inquiry</i>	Nøyaktigere diagnose oppnådd for: <i>Percentage of cases with improvement of classifica- tion no.</i>
1. Opplysning om skadens ytre årsak. <i>Information of external cause on deaths from injuries or accidents</i>	201	99 %
2. Opplysning om tilfeldig ulykke, mord eller selvmord ved skuddsår, forgiftning o. l. — opplysning om giftstoffs art. <i>Information of accident, suicide or homicide in cases of injuries by firearms, poisoning etc. Nature of poison</i>	34	88 »
3. Checking av legens mening hvor diagnosene er oppført i tvilsom rekkefølge. <i>Verification of the certifier's opinion when the sequence of conditions entered is doubtful</i>	82	94 »
4. Checking av legens mening når diabetes er oppført som hovedårsak under I c. <i>Verification of the certifier's opinion when diabetes is entered as cause of death under I c</i>	108	72 »
5. Nærmere spesifikasjon ved hjerte- eller karsykdommer ved dødsfall under 50 års alderen. <i>Further specification of heart-diseases at ages under 50 years</i>	103	86 »
6. Nærmere diagnose ved symptomer, plutselig død eller ukjent årsak. <i>Amplification of ill-defined causes</i>	56	57 »
7. Nærmere spesifikasjon ved diagnosser som kan ha flere årsaker eller forskjellig utgangspunkt. <i>Information of etiology when the diagnosis entered may be due to various causes</i>	63	56 »
8. Nærmere beskrivelse av diagnosser som etter dødsmeldingens ordlyd bare kan føres i sekkegrupper. <i>Further description when the entries can only be classified to residual numbers</i>	30	80 »
9. Spørsmål om hvorfor operert når diagnosen er oppgitt som en postoperativ komplikasjon. <i>Cause of operation, when the diagnosis entered is reg. as a postop. complication</i>	21	95 »
10. Seksjonsresultat når dødsmeldingen oppl. at dette vil foreligge senere. <i>Results of autopsy or other investigations not available at the time of signing the death certificate</i>	20	85 »
11. Opplysning om dødsårsak når den off. lege ikke har påført denne. <i>Inform of cause of death when the public H.O. has not verified the certificate</i>	56	93 »
12. Nærmere opplysning om tumors art — malign eller benign. <i>Nature of neoplasm — when the term "tumor" is used</i>	176	74 »
13. Nærmere lokalisasjon ved cancer uteri. <i>More definite location of cancer uteri</i>	138	78 »
14. Opplysning om primær eller sekundær ved cancer pulmonum. <i>Specification of primary or secondary cancer of lung</i>	130	79 »
15. Opplysning om primær eller sekundær ved cancer hepatis. <i>Specification of primary or secondary cancer of liver</i>	105	53 »
16. Opplysning om primær eller sekundær ved cancer gland. colli. <i>Specification of primary or secondary cancer of lymph nodes</i>	12	50 »
17. Nærmere opplysning om cancerens utgangspunkt. <i>Primary site- and probable primary site of cancer</i>	180	51 »

Tabell 23. Dødeligheten av de viktigste årsaker.
Deaths from the most important causes.

Dødsårsaker. <i>Causes of death</i>	Nr. i den forkortede internasj. liste ¹⁾	Antall dødsfall <i>Number of deaths</i>	Pr. 10 000 innbyggere <i>Per 10,000 population</i>	
			1952	1951
Tuberkulose iåndedrettsorg. <i>Tub. of the respiratory system</i>	B 1	561	1.69	2.01
Annen tuberkulose. <i>Tub., other forms</i>	B 2	106	0.32	0.37
Syfilis. <i>Syphilis</i>	B 3	108	0.32	0.28
Tyfoidfeber. <i>Typhoid fever</i>	B 4	1	—	—
Dysenteri, alle former. <i>Dysentery, all forms</i>	B 6	1	—	—
Skarlagensfeber og streptokokkangina. <i>Scarlet fever and streptococcal sore throat</i>	B 7	6	0.02	0.01
Difteri. <i>Diphtheria</i>	B 8	6	0.02	0.02
Kikhoste. <i>Whooping cough</i>	B 9	22	0.07	0.03
Meningokokkinfeksjoner. <i>Meningococcal infect.</i>	B 10	18	0.05	0.05
Akutt poliomelitt. <i>Acute poliomyelitis</i>	B 12	69	0.21	0.63
Meslinger. <i>Measles</i>	B 14	13	0.04	0.05
Malaria. <i>Malaria</i>	B 16	3	0.01	0.01
Andre infeksjonssykdommer. <i>Other infective and parasitic diseases</i>	B 17	108	0.32	0.29
Ondartede svulster (unnt. lymfogranulomatose, levkemi og alevkemi). <i>Malignant neoplasms (excl. Hodgkin's disease, Leukaemia and Aleukæmia)</i>	B 18	5 005	15.04	15.07
Lymfogranulomatose, levkemi og alevkemi. <i>Hodgkin's disease, Leukaemia and Aleukæmia</i>		249	0.75	0.78
Ikke maligne svulster og sv. u. oppg. om ond- eller godartet. <i>Benign and unspecified neoplasms</i>	B 19	153	0.46	0.49
Sukkersyke. <i>Diabetes mellitus</i>	B 20	229	0.69	0.83
Anemier. <i>Anæmias</i>	B 21	85	0.26	0.21
Karlesjoner i sentralnervesystemet. <i>Vascular lesions affecting central nervous system</i>	B 22	4 118	12.38	11.89
Meningitt (ikke meningokokker). <i>Non meningeococcal meningitis</i>	B 23	43	0.13	0.13
Revmatisk feber. <i>Rheumatic fever</i>	B 24	11	0.03	0.04
Kronisk revmatisk hjertesykdom. <i>Chr. rheumatic heart disease</i>	B 25	245	0.74	0.82
Arteriosklerotisk og degenerativ hjertesykdom. <i>Arterioscl. and degenerative heart disease</i>	B 26	4 598	13.82	11.79
Andre hjertesykdommer. <i>Other diseases of heart</i>	B 27	1 148	3.45	3.69
Hypertension med hjertesykdom. <i>Hypertension with heart disease</i>	B 28	643	1.93	1.49
Hypertension uten hjertesykdom. <i>Hypertension without mention of heart</i>	B 29	175	0.53	0.49
Influensa. <i>Influenza</i>	B 30	29	0.09	0.24
Pnevmoni. <i>Pneumonia</i>	B 31	1 380	4.15	4.20
Bronkitt. <i>Bronchitis</i>	B 32	151	0.45	0.57
Sår i mage og tolv fingertarm. <i>Ulcer of stomach and duodenum</i>	B 33	126	0.38	0.42
Blindtarmsbetennelse. <i>Appendicitis</i>	B 34	61	0.18	0.19
Brokk og tarmslyng. <i>Intestinal obstr. and hernia</i>	B 35	207	0.62	0.67
Akutt og kron. mage/tarmkatarr (unntatt diaré hos nyfødte). <i>Gastritis, duodenitis enteritis and colitis (excl. diarrhoea of newborn)</i>	B 36	94	0.28	0.43
Leverkirrose. <i>Cirrhosis of liver</i>	B 37	113	0.34	0.24
Nefritt og nefrose. <i>Nephritis and nephrosis</i>	B 38	355	1.07	1.10

¹⁾ Abbreviated list of 50 causes (B-list) of 1948.

Tabell 23 (forts.).

Dødsårsaker. <i>Causes of death</i>	Nr. i den forkortede internasj. liste ¹⁾	Antall dødsfall Number of deaths 1952	Pr. 10 000 innbyggere <i>Per 10,000, population</i>	
			1952	1951
Prostatahypertrofi. <i>Hyperplasia of prostate ...</i>	B 39	360	1.08	1.24
Kompliksj. ved svangerskap, fødsel og barsels- seng. <i>Compl. of pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	B 40	49	0.15	0.18
Medfødte misdannelser. <i>Congenital malforma- tions</i>	B 41	298	0.90	0.76
Fødselsskader, asfyksi hos nyfødte. <i>Birth in- juries, postnatal asphyxia</i>	B 42	212	0.64	0.56
Infeksjoner hos nyfødte. <i>Infections of newborn</i>	B 43	32	0.10	0.12
For tidl. fødsel o. a. ubest. sykd. hos barn 0-1 år. <i>Immaturity unequal and other diseases peculiar to early infancy</i>	B 44	504	1.51	1.66
Alderdomsvakhet u. psykose, ubest. og ukjente årsaker. <i>Senility without psychosis, ill-def. and unknown causes</i>	B 45	2 353	7.07	7.50
Alle andre sykdommer. <i>All other diseases</i>	B 46	2 572	7.73	7.32
Ulykker, mord, selvmord. <i>Accidents, suicides and homicides</i>	B 47-50	1 797	5.40	5.32
I alt. <i>Total</i>		28 417	85.42	84.19

¹⁾ Abbreviated list of 50 causes (B-list) of 1948.

Foruten de tilleggsopplysningene som er nevnt på side 36 ble dødsårsaken på dødsmeldingen rettet opp i 50 tilfelle, som etter de gjeldende internasjonale klassifikasjonsregler skulle registreres under maligne svolster, men hvor det ved Kreftregisterets undersøkelser ble brakt på det renne at dødsårsaken ikke var kreft.

Endelig ble diagnosenummeret forandret for 98 dødsfall av maligne svolster, som det etter dødsmeldingens ordlyd ikke var grunn til å innhente opplysninger om, men som sammenholdt med Kreftregisterets oppgaver viste seg ikke å være korrekt lokalisert.

Byråets samarbeid med Kreftregisteret resulterte i at nøyaktigere diagnose enn den som opprinnelig kunne registreres etter dødsmeldingene, ble oppnådd for 13.7 pct. av alle dødsfall av svolster.

I tabell 23 er gitt en oversikt over dødeligheten av de viktigste dødsårsaker i 1952 gruppert etter den forkortede internasjonale listen (B-listen). Forholds-tallene for 1952 er her stilt sammen med de tilsvarende tall for 1951. Som det vil ses er det en svak stigning i den totale dødelighet fra 1951 til 1952, og denne skyldes vesentlig den høyere dødelighet av arteriosklerotiske og degenerative hjertesykdommer.

Også i 1952 skyldtes de fleste dødsfall hjertesykdommer og andre kretsløps-lidelser. Dødsfall av disse sykdommer utgjorde vel 29 pct. av alle dødsfall av sykdom (27 i 1951), mens dødsfall av ondartede svolster utgjorde 20 pct. som i 1951. Dødsfall av tuberkulose utgjorde bare 2.5 pct., mot 3 pct. i 1951.

I tabell IV b, side 134 er gitt spesifisert oppgave over dødsårsakene blant barn under 5 år. Tabell 24 og 25 viser dødeligheten i 1ste leveår delt på de viktigste årsaker.

Tabell 24. Dødsårsaker blant barn i de 4 første uker etter fødselen og i resten av første leveår i 1952.

Causes of death within the first 4 weeks and the later period of the first year of life.

Dødsårsaker <i>Causes of death</i>	Nr. i den internasj. liste av 1948 <i>Internat. detailed list</i>	Alder. <i>Age</i>			
		Under 4 uker <i>Under 4 weeks</i>		Resten av 1ste leveår <i>4 weeks and under 1 year</i>	
		Antall dødsfall <i>Deaths</i>	Prosent- vis fordeling % <i>%</i>	Antall dødsfall <i>Deaths</i>	Prosent- vis fordeling % <i>%</i>
Tuberkulose. <i>Tuberculosis</i>	001—019	—	—	3	0.5
Kikhoste. <i>Whooping cough</i>	056	1	0.1	15	2.5
Epid. cerebrospinalmeningitt o. a. meningokokkinf. <i>Meningococcal infections</i>	057	—	—	7	1.2
Andre infeksj. sykdommer. <i>Other infective and parasitic diseases</i>	020—055, 058—138	5	0.6	15	2.5
Sykdommer i åndedrettsorg. <i>Diseases of the respiratory syst.</i>	470—527	—	—	208	34.8
Sykdommer i fordøyelsesorg. <i>Diseases of the digestive syst.</i>	530—587	9	1.0	31	5.2
Medfødte misdannelser. <i>Congenital malformations</i>	750—759	126	14.3	88	14.7
Fødselsskader, asfyksi. <i>Birth injuries, asphyxia</i>	760—762	206	23.3	6	1.0
Infeksj. hos nyfødte. <i>Infections of newborn</i>	763—769	31	3.5	1	0.2
Andre tilstander hos nyfødte, for tidl. fødsel u. n. a. <i>Other conditions peculiar to early infancy, immaturity unequal</i>	770—776	463	52.4	40	6.7
Andre sykdommer. <i>Other diseases</i>	—	7	0.8	92	15.4
Ulykker og mord. <i>Accidents, homicide</i>	800—983	—	—	21	3.5
Uoppg. og ubest. angitt dødsårsak. <i>Ill-defined and unknown causes</i>	795	36	4.0	70	11.8
Dødsfall i alt. <i>Total deaths</i>		884	100.0	597	100.0

Av alle dødsfall i første leveår inntraff nesten 60 pct. i de første 4 uker etter fødselen. Dødeligheten blant barn i denne alder skyldes for en vesentlig del årsaker som henger sammen med forholdene under svangerskapet og fødselen. Senere i første leveår er det sykdommer i åndedrettsorganene som er den hyppigste dødsårsak.

Tabell 25 viser utviklingen siden 1936. Som det vil ses er det en stor nedgang i dødeligheten av bronkitt og lungebetennelse.

Tabell 25. Dødeligheten av de viktigste årsaker blant barn i alderen 0—1 år.

Mortality from the most important causes of death among infants 0—1 year.

Dødsårsaker <i>Causes of death</i>	Døde pr. 1000 levendefødte <i>Deaths per 1,000 related live births</i>				
	1936 —40	1941 —45	1946 —50	1951	1952
Misdannelser og medfødt svakhet. <i>Congenital malformations and debility</i>	8.6	7.1	6.4	5.2	5.0
For tidlig fødsel. <i>Immaturity</i>	7.4	5.4	5.5	5.5	5.3
Fødselstrauma. <i>Birth injuries</i>	0.8	1.3	1.7	2.1	2.1
Andre sykdommer hos nyfødte. <i>Other diseases of early infancy</i>	2.6	1.8	1.2	1.9	2.6
Tuberkulose. <i>Tuberculosis</i>	0.7	0.3	0.2	0.2	—
Kikhoste. <i>Whooping cough</i>	0.9	0.8	0.7	0.1	0.3
Andre infeksjonssykdommer. <i>Other inf. and paras. diseases</i>	1.3	1.9	0.8	0.6	0.4
Bronkitt og lungebetennelse. <i>Bronchitis and pneumonia</i>	6.8	7.4	6.3	4.1	3.4
Akutt gastroenteritt og kolerine. <i>Enteritis and diarrhoea</i>	1.7	1.6	1.2	0.9	0.4
Andre sykdommer. <i>Other diseases</i>	4.1	3.3	2.5	2.7	2.2
Ulykker, mord. <i>Accidents, homicide</i>	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
Uoppgett årsak. <i>Ill-defined and unknown causes</i>	4.2	6.0	4.2	2.1	1.7
I alt. <i>Total</i> ...	39.4	37.2	31.0	25.7	23.7

Tabell 26. Dødsårsaker blant barn i alderen 1—4 år i 1952.
Causes of death among children 1—4 years.

Dødsårsaker <i>Causes of death</i>	Nr. i den internasj. liste av 1948 <i>Internat. detailed list</i>	Antall dødsfall i alderen: <i>Deaths at ages:</i>				I alt 1—4 år <i>Total 1—4 years</i>	Pr. 10 000 innbygg- ere <i>Rates per 10,000 population</i>
		1 år <i>year</i>	2 år <i>year</i>	3 år <i>year</i>	4 år <i>year</i>		
Tuberkulose. <i>Tuberculosis</i>	001—019	6	3	4	1	14	0.6
Poliomyelitt. <i>Acute poliomyelitis</i>	080	1	1	—	3	5	0.2
Andre infeksjonssykd. <i>Other infective and parasitic diseases</i>	020—074, 082—138	14	9	1	4	28	1.1
Maligne svelster. <i>Malignant neoplasms</i>	140—205	4	9	8	8	29	1.2
Sykdl. i åndedrettsorg. <i>Diseases of the re- spiratory system</i>	470—527	32	15	3	6	56	2.3
Sykdl. i fordøyelsesorg. <i>Diseases of the diges- tive system</i>	530—587	8	4	6	3	21	0.8
Medføgte misdannelser. <i>Congenital mal- formations</i>	750—759	18	3	3	1	25	1.0
Andre sykdommer. <i>Other diseases</i>	—	32	7	8	8	55	2.2
Ulykker. <i>Accidents</i>	800—965	31	29	29	25	114	4.6
Uoppg. eller ubest. angitt dødsårsak. <i>Ill- defined and unknown causes of death</i>	795	5	4	1	3	13	0.5
Dødsfall i alt. <i>Total deaths</i>		151	84	63	62	360	14.5

I tabell 26 er gitt opplysning om dødeligheten av de viktigste årsaker blant småbarn i alderen fra 1 til 5 år. I denne alder er det ulykkene som spiller den største rollen som dødsårsak. 32 pct. av alle dødsfall i denne alder skyldtes ulykker, 16 pct. skyldtes sykdommer i åndedrettsorganene, 9 pct. andre infeksjonssykdommer enn tuberkulose og 8 pct. ondartede svulster. Av de 29 dødsfall av ondartede svulster i 1952 var halvparten levkemi og alevkemi. Mer utførlig omtale av dødsfall ved ulykker i de forskjellige aldrer, vil en finne på side 57 under kapitelet om ulykker.

9. Dødeligheten av tuberkulose.

Tuberculosis mortality.

Oppgave over dødsfall av de forskjellige former av tuberkulose finnes i tabell IV a og V på side 96 og 140, og i tabell VI er disse dødsfall delt på bygder og byer i de enkelte fylker. I tabell VIII er alle dødsfall av tuberkulose delt etter de dødes alder og hjemsted.

Tallet på dødsfall av tuberkulose har sunket ytterligere, og var i 1952 667, hvilket svarer til en dødelighet på 2.0 pr. 10 000 innbyggere, mot 783 dødsfall og en dødelighet på 2.4 i 1951.

Til sammenlikning kan nevnes at i 1950 var tallet på registrerte dødsfall av tuberkulose 947, i 1940: 2 415, i 1930: 4 197 og i 1920: 5 843. I 1920 utgjorde dødsfallene av tuberkulose hele 19 pct. av alle dødsfall av sykdom, mot bare 2.5 pct. i 1952.

Tabell 27. Dødeligheten av tuberkulose i alt og av lungetuberkulose pr. 10 000 innbyggere.

Mortality rates from all forms of tuberculosis and tuberculosis of lungs per 10,000 population.

Årlig gjennomsnitt. Annual average. Year	Tuberkulose i alt <i>All forms of tuberculosis</i>						Lungetuberkulose <i>Tuberculosis of lungs</i>					
	Riket <i>The whole country</i>			Byg- der <i>Rural distr.</i>	Byer <i>Towns</i>	Riket <i>The whole country</i>			Byg- der <i>Rural distr.</i>	Byer <i>Towns</i>		
	M. M.	K. F.	Tils. Total			M. M.	K. F.	Tils. Total				
	1931–35.....	12.5	12.4	12.4	12.3	12.7	10.0	10.3	10.2	10.0	10.6	
1936–40.....	9.6	8.6	9.1	9.1	9.2	7.7	7.1	7.4	7.3	7.6		
1941–45.....	8.4	6.1	7.2	7.1	7.4	6.9	5.1	6.0	5.8	6.3		
1946–50.....	5.6	3.9	4.7	¹⁾ 4.6	5.0	4.7	3.2	3.9	¹⁾ 3.8	4.3		
1950.....	3.5	2.3	2.9	2.7	3.2	2.9	1.9	2.4	2.2	2.8		
1951.....	2.9	1.9	2.4	2.3	2.5	2.4	1.6	2.0	1.9	2.3		
1952.....	2.5	1.5	2.0	2.0	2.0	2.1	1.2	1.7	1.7	1.7		

¹⁾ Aker medregnet.

Det bemerkes at før 1951 ble alle dødsfall hvor legen hadde oppført tuberkulose som medvirkende dødsårsak registrert i statistikken under tuberkulose, unntatt når det samtidig forelå en akutt infeksjonssykdom som f. eks. tyfoidfeber eller meslinger eller en ulykke, mord eller selvmord. Etter de nye internasjonale regler som har vært fulgt fra og med 1951, er alltid den årsak som etter legens mening lå til grunn for de sykelige tilstander som førte til døden eller de ytre omstendigheter som var årsaken til den dødelige skade blitt valgt. Dette har ført til at når legen overensstemmende med den gitte instruks, har ført tuberkulose opp som medvirkende årsak (under punkt II på dødsmeldingen), blir tilfellet ikke lenger registrert blant tuberkulosedødsfallene, men under den oppgitte hovedårsak til døden. I 1951 var tuberkulose nevnt på dødsmeldingen i i alt 844 tilfelle. Herav ble det for 783 dødsfall oppgitt at denne sykdom hadde ført til døden. Disse ble derfor registrert under tuberkulose i dødsårsaksstatistikken, mens resten — 61 tilfelle — ble registrert under den diagnosen som legen oppga som den egentlige dødsårsak, f. eks. apopleksi, hjertesykdom, kreft osv. I 1952 forekom tuberkulose oppgitt som medvirkende årsak i 92 tilfelle, for 61 menn og 31 kvinner. Av disse var 34 menn og 19 kvinner over 60 år. Hos 37 eller 40 pct. av de 92 tuberkuløse var dødsårsaken en kar- eller hjertesykdom, 24 eller 26 pct. døde av en ondartet svulst, 7 av diabetes og 7 av ikke tuberkuløs sykdom i åndedrettsorganene, mens 3 dødsfall skyldtes en ulykke og 4 selvmord.

Hvis vi hadde fulgt de gamle regler ville 84 av de 92 dødsfall vært tatt med under tuberkulose, og tallet på tuberkulosedødsfall i 1952 vært økt fra 667 til 751 og dødeligheten fra 2.0 til 2.3 pr. 10 000. Sammenlikner en tuberkulosedødeligheten i 1952 med den gjennomsnittlige for femåret 1946–50, er nedgangen etter oppgavene i tabell 27 57 pct., og etter beregningen ovenfor skulle altså 6 pct. skyldes overgangen til de nye og utvilsomt riktigere klassifikasjonsprinsipper i statistikken.

Tabell 27 viser dødeligheten av tuberkulose i alt og av lungetuberkulose i riket, bygdene og byene.

Fra perioden 1931–35 til 1952 har tuberkulosedødeligheten sunket 84 pct., for menn 80 pct. og for kvinner 88 pct.

Tabell 28 viser dødeligheten av tuberkulose i de enkelte aldrer.

Fra 1951 av har en fordelt alle dødsfall på 5-årige aldersklasser, istedenfor som tidligere på 10-årige fra 30-års alderen. I tabell 29 er gitt en oversikt over dødeligheten av tuberkulose i alt og av lungetuberkulose i 5-årige aldersklasser fra 30 til 80 år.

Tabell 28. Dødeligheten av tuberkulose etter kjønn og alder.

Tuberculosis mortality by sex and age.

Alder. Age	Døde pr. 10 000 innbyggere Deaths per 10,000 population						
	1931-35	1936-40	1941-45	1946-50	1950	1951	1952
Menn. Males							
0—4 år, years.....	5.6	3.8	2.6	1.3	0.4	0.8	0.4
5—9 » »	2.0	1.8	1.7	0.8	0.5	0.1	0.3
10-14 » »	3.0	2.0	1.5	0.6	0.2	0.2	0.2
15-19 » »	10.1	7.2	5.1	2.8	0.7	0.8	0.6
20-24 » »	21.5	13.7	10.9	5.6	1.8	1.2	1.5
25-29 » »	23.3	16.0	11.5	7.2	3.2	2.7	2.5
30-39 » »	19.1	14.7	11.8	7.3	3.7	4.2	2.7
40-49 » »	13.5	11.6	10.7	7.5	5.0	3.3	2.7
50-59 » »	11.6	9.4	9.8	7.7	6.3	4.5	4.6
60-69 » »	13.9	10.5	10.1	8.5	7.7	4.8	5.5
70-79 » »	13.4	10.2	11.7	9.6	7.6	8.8	6.8
80 og over, and over.	8.3	7.0	8.3	10.0	9.8	6.9	6.3
I alt. Total	12.5	9.6	8.4	5.6	3.5	2.9	2.5
Kvinner. Females							
0—4 år, years.....	5.9	3.7	2.7	1.4	0.9	0.5	0.7
5—9 » »	2.3	2.0	1.3	0.8	0.6	0.5	0.3
10-14 » »	4.1	2.7	1.5	1.0	0.6	0.2	—
15-19 » »	14.6	8.1	4.9	3.4	0.8	0.3	0.6
20-24 » »	21.6	14.6	8.8	6.0	2.8	1.5	1.0
25-29 » »	23.4	15.4	10.0	6.7	3.7	2.4	2.3
30-39 » »	17.7	12.5	8.2	5.0	2.4	2.6	1.8
40-49 » »	11.6	7.6	6.6	4.3	2.4	2.4	1.3
50-59 » »	9.6	6.8	5.1	3.5	2.6	2.1	2.2
60-69 » »	10.5	7.6	7.0	4.0	3.2	2.9	2.1
70-79 » »	11.3	8.7	7.3	5.6	5.1	3.7	3.9
80 og over, and over.	9.8	8.1	6.4	4.6	5.7	5.2	3.9
I alt. Total	12.4	8.6	6.1	3.9	2.3	1.9	1.5

Tabell 29. Tuberkulosedødeligheten i 5-årige aldersklasser pr. 10000 innbyggere.

Tuberculosis mortality rates by 5-year age groups per 10,000 population.

		Alder. Age										
		30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	
Tuberkulose, alle former	1951	{M.M. K.F.	4.5 2.6	4.0 2.6	2.3 2.5	4.4 2.2	4.2 2.3	4.7 1.9	4.2 2.2	5.5 3.8	9.1 4.1	8.3 3.2
	1952	{M.M. K.F.	2.8 1.6	2.6 2.1	2.0 1.5	3.5 1.0	4.7 1.5	4.6 3.0	4.2 1.3	7.2 3.1	7.6 3.9	5.6 4.0
Lungetuberku- lose	1951	{M.M. K.F.	3.9 2.3	3.4 2.5	1.8 2.5	3.9 1.9	3.8 1.6	3.8 1.7	4.0 1.9	4.7 3.5	7.6 3.5	7.9 2.9
	1952	{M.M. K.F.	2.2 1.4	2.3 1.7	1.8 1.3	3.2 0.9	4.1 1.4	4.1 2.5	3.6 1.3	6.3 2.7	7.4 3.9	5.6 3.4

I Medisinalberetningen for 1950 finnes en oversikt over den samlede tuberkulosedødelighet i fylkene fra 1921 til 1950. Denne gir et bilde av hovedtrekkene i utviklingen, men gir ikke et helt korrekt grunnlag for sammenlikning

fylkene i mellom på grunn av den forskjellige fordeling av befolkningen etter kjønn og alder og den ulike fordeling innen fylkene på by- og landdistrikter. Oppgave over fordelingen av befolkningen etter alder i de forskjellige fylker og byer har vi imidlertid bare ved hver folketelling. Tidligere har Byrået foretatt en beregning av tuberkulosedødeligheten i de forskjellige deler av landet, særskilt for menn og kvinner i de enkelte aldersklasser for 4-års periodene 1929–32 og 1945–48, idet en har brukt dødsårsaksstatistikkens tall for døde av tuberkulose og oppgavene over den levende befolkning ved folketellingene i 1930 og 1946. Resultatene av disse beregninger er offentliggjort i oversikten over Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene for 1949. Nå har Byrået foretatt en tilsvarende undersøkelse over tuberkulosedødeligheten i fylkenes bygder og de 3 største byer i 4-års perioden 1949–52.

Tabell 30. Tu b e r k u l o s e d ø d e l i g h e t e n e t t e r k j ø n n o g a l d e r
1 9 4 9 – 5 2 .

Mortality of tuberculosis, all forms, by sex and age.

Fylker. <i>Counties.</i>	Byer <i>Towns</i>	Standardberegnede kvotienter pr. 10 000 <i>Standardized rates</i>								Prosentvis nedgang 1929/32– 1949/52, alle aldrer <i>Decrease</i>		
		Alder. <i>Age</i>										
		0–14 år. <i>Years</i>		15–49 år		50 år og over <i>and over</i>		Alle aldrer <i>All ages</i>				
		Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	M.	K.	M.	K.	M.	K.			
Bygder												
<i>Rural distr. by counties</i>												
Østfold	0.9	0.1	2.7	2.0	5.2	3.1	2.8	1.8	77	87		
Akershus	0.1	0.1	2.0	1.3	4.7	3.5	2.2	1.5	82	86		
Hedmark	0.3	0.1	3.1	2.3	6.2	3.5	3.1	2.1	77	87		
Oppland	0.3	—	1.9	1.8	5.4	3.0	2.3	1.7	80	86		
Buskerud	—	—	1.5	1.7	7.0	2.6	2.5	1.5	79	90		
Vestfold	0.5	0.3	2.5	1.7	5.0	4.2	2.6	2.0	82	84		
Telemark	0.3	0.3	3.0	0.7	6.7	3.1	3.2	1.3	80	92		
Aust-Agder	—	1.0	2.5	2.5	6.8	5.3	3.0	2.9	81	84		
Vest-Agder	1.0	0.8	2.5	2.6	7.1	4.0	3.2	2.6	81	85		
Rogaland	0.5	0.7	3.0	1.9	5.4	3.9	2.9	2.1	83	87		
Hordaland	0.3	0.3	3.1	1.9	4.1	1.9	2.6	1.6	83	91		
Sogn og Fjordane ..	0.5	0.3	1.8	2.8	5.3	3.1	2.4	2.3	87	86		
Møre og Romsdal ..	0.5	0.7	3.6	2.0	3.5	2.5	2.8	1.8	86	90		
Sør-Trøndelag	1.0	0.7	4.0	4.0	8.9	4.0	4.4	3.2	75	85		
Nord-Trøndelag	1.0	0.3	4.7	3.7	6.1	3.1	4.1	2.7	75	85		
Nordland	0.7	0.8	5.5	5.0	8.1	3.3	4.9	3.5	78	85		
Troms	1.0	2.1	7.7	7.4	7.9	5.4	6.2	5.7	74	78		
Finnmark	3.1	0.5	7.8	10.3	7.5	10.0	6.7	7.8	77	77		
Bygder i alt. <i>Total..</i>	0.6	0.5	3.4	2.8	6.0	3.4	3.3	2.4	80	86		
Byer. <i>Towns</i>												
Oslo	0.1	0.3	2.4	2.1	7.5	2.4	3.0	1.7	85	86		
Bergen	1.5	0.3	5.2	2.2	7.7	2.5	4.8	1.8	73	84		
Trondheim	0.5	—	5.7	3.4	12.2	3.4	5.9	3.0	74	85		
Andre byer	0.5	0.9	3.7	3.1	7.4	2.9	3.7	2.5	79	83		
Byer i alt. <i>Total....</i>	0.4	0.6	3.4	2.6	7.8	2.7	3.7	2.1	80	85		

De standardberegnede kvotienter for menn og kvinner i alle aldrer og for aldersgruppene 0–14 år, 15–49 år og 50 år og over i denne perioden er gitt i tabell 30, hvor det også er beregnet den prosentvise nedgang i tuberkulosedødeligheten i de forskjellige deler av landet siden årene 1929–32. Tabell 31 viser tuberkulosedødeligheten i fylkenes bygder og de største byer i forhold til den gjennomsnittlige tuberkulosedødelighet i alle bygder og alle byer. Det bemerkes at som nevnt på side 32 har Byrået denne gang utført standardberegningen etter en annen metode enn ved de tilsvarende tidligere undersøkelser av den regionale tuberkulosedødelighet. De standardberegnede kvotienter for 1949–52 lar seg derfor ikke direkte sammenlikne med de som er offentliggjort for tidligere perioder.

Tabell 31. Tuberkulosedødeligheten i bygdene i de enkelte fylker og i de største byer i forhold til tuberkulosedødeligheten i alle bygder og byer. (Alle bygder (byer) = 100.)

Mortality rates of tuberculosis in counties (towns) as percentage of rates of all rural districts (towns).

Fylker. Byer Counties. Towns	Menn. Males		Kvinner. Females	
	1929–32	1949–52	1929–32	1949–52
Bygder. <i>Rural distr. by counties</i>				
Østfold	77	86	85	76
Akershus	73	66	66	64
Hedmark	86	96	93	88
Oppland	73	71	70	70
Buskerud	71	75	91	63
Vestfold	91	79	78	85
Telemark	100	97	92	55
Aust-Agder	99	90	105	123
Vest-Agder	103	98	101	108
Rogaland	108	89	96	87
Hordaland	98	81	101	65
Sogn og Fjordane	114	72	99	95
Møre og Romsdal	121	85	111	75
Sør-Trøndelag	107	134	126	134
Nor-Trøndelag	102	125	106	114
Nordland	137	150	137	147
Troms	145	189	156	238
Finnmark	181	203	197	323
Bygder i alt. <i>Total</i>	100	100	100	100
Byer. <i>Towns</i>				
Oslo	106	83	88	82
Bergen	95	131	86	87
Trondheim	121	162	142	142
Andre byer	94	102	107	117
Byer i alt. <i>Total</i>	100	100	100	100

Av tabell 30 ses at tuberkulosedødeligheten blant barn under 15 år nå overalt er meget liten, og innen enkelte grupper har det ikke forekommet dødsfall av tuberkulose i perioden 1949–52.

I aldersgruppen 15–49 år er den standardberegnede kvotient i bygdene i 1949–52 3.4 pr. 10 000 for menn og 2.8 for kvinner. I byene var den gjennomsnittlige tuberkulosedødelighet for menn i denne alder den samme som i bygdene, men for kvinner litt lavere. I Trøndelag og de tre nordligste fylker ligger tuberkulosedødeligheten høyere enn den gjennomsnittlige for alle bygder, men overalt ellers er den lavere. I Østlandsfylkene veksler de standardberegnede kvotienter for menn mellom 15 og 50 år fra 1.5 i Buskerud til 3.1 i Hedmark, og på Vestlandet fra 1.8 i Sogn og Fjordane til 3.6 i Møre og Romsdal. I Trøndelag er den vel 4 pr. 10 000, i Nordland 5.5 og i Troms og Finnmark nesten 8 pr. 10 000.

Kvinnenes tuberkulosedødelighet i samme alder viser også stor forskjell fylkene imellom. Gunstigst er forholdet i Telemark (0.7) og Akershus (1.3), mens Agderfylkene og Sogn og Fjordane har en tuberkulosedødelighet på mellom 2.5 og 2.8, Sør-Trøndelag 4.0 og Finnmark 10.3 pr. 10 000.

Ser vi på byene så er tuberkulosedødeligheten blant menn i alderen 15–49 år i Oslo mindre enn halvparten av hva den er i Bergen og Trondheim og også betydelig lavere enn i «andre byer». Blant kvinnene er forskjellen i denne alder liten mellom Oslo og Bergen, og nivået i disse byer er langt lavere enn i Trondheim og «andre byer».

Etter 50-års alderen stiger tuberkulosedødeligheten betydelig blant menn. I bygdene var den gjennomsnittlig for menn 6.0 og i byene 7.8 pr. 10 000. Som regel ligger tuberkulosedødeligheten over 50-års alderen høyere enn i aldersklassen 15–49 år. Bare i bygdene i Møre og Romsdal og i Troms og Finnmark har menn i denne alder omtrent samme tuberkulosedødelighet som i alderen 15–49 år. Også blant kvinner er tuberkulosedødeligheten i bygdene i alle fylker unntatt i Trøndelag og Nord-Norge nå atskillig høyere etter 50-års alderen enn mellom 15 og 50 år. I byene er tuberkulosedødeligheten blant menn over 50-års alderen gjennomsnittlig ugunstigere enn i landdistriktene. Særlig å merke er den høye tuberkulosedødelighet i Trondheim i denne alder. Derimot er det liten forskjell mellom Oslo, Bergen og «andre byer». En vil legge merke til at mens det for mennenes vedkommende er en sterk stigning i tuberkulosedødeligheten etter 50-års alderen, ligger tuberkulosedødeligheten blant kvinner i denne alder omtrent på samme nivå som i alderen 15–49 år.

10. Dødeligheten av ondartede svulster.

Mortality from malignant neoplasms.

Oppgave over dødsfall av ondartede svulster finnes i de detaljerte tabeller over dødsårsakene på side 98, 142 og 160.

Som nevnt i medisinalberetningen for 1951, er det etter de nye regler for klassifikasjon av dødsfallene i medisinalstatistikken dannet en ny gruppe med

titelen: Svlster i de lymfatiske og bloddannende organer. Av diagnosene i denne gruppen ble malign lymfogranulomatose etter de tidligere regler klassifisert under infeksjonssykdommer og levkemi og alevkemi under blodsykdommer. For at oppgavene fra 1951 av skal kunne sammenliknes med tallene for tidligere år, har en derfor i alle tabeller med tilbakegående oppgaver holdt de sistnevnte diagnosener utenfor.

I 1952 døde 5 005 personer av ondartede svulster, herav 2 471 menn og 2 534 kvinner. Hertil kommer 249 dødsfall (132 menn og 117 kvinner) av lymfogranulomatose og levkemi og alevkemi. Regnes disse kreftformer med, blir de samlede dødsfall av ondartede svulster i 1952 5 254 eller 20 pct. av alle dødsfall av sykdom.

Tabell 32. Dødsfall av ondartede svulster i 1952 delt etter lokalisasjon.

Deaths from malignant neoplasms by site of neoplasm.

Lokalisasjon <i>Site of neoplasm</i>	Nr. i inter- nasj. liste 1948 ¹⁾	Karcinom <i>Carcinoma</i>		Sarkom <i>Sarcoma</i>		Andre ondartede svulster ²⁾		I alt <i>Total</i>		Prosentv fordeling %	
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
innhule og svelg. <i>Buccal cavity and pharynx</i>	140–148	49	26	1	1	1	1	51	28	2.0	1
Ørøyelsesorg. og bukhinnen. <i>Digestive organs and peritoneum</i>	150–159	1 460	1 141	1	5	5	3	1 466	1 149	56.3	44
Idrettsorg. <i>Respiratory system</i>	160–165	188	87	4	2	4	1	196	90	7.5	6
Ystkkertelen. <i>Breast</i>	170	5	388	—	—	—	—	5	388	0.2	14
ogenitalsystemet. <i>Genito-urinary system</i>	171–181	384	521	—	9	46	27	430	557	16.5	21
idre org. el. uten nærmere oppl. om sete. <i>Other and unspecified sites</i>	190–199	156	188	34	27	48	41	238	256	9.2	9
lymfatiske og bloddannende org. <i>Lymphatic and haemopoietic tissues</i>	200–205	—	—	44	29	173	154	217	183	8.3	6
ondartede svulster i alt: <i>Malignant neoplasms</i>		2 242	2 351	84	73	277	227	2 603	2 651	100.0	100

¹⁾ International detailed list. ²⁾ Other malignant neoplasms.

I 1952 ble det registrert 65 dødsfall av godartede svulster og 88 av svulster av uspesifisert art.

I 123 tilfelle i 1952 er en eller annen form for kreft oppført på dødsmeldingen, men hvor pasienten etter legens skjønn er død av en annen årsak. Disse tilfelle er derfor ikke registrert under ondartede svulster, men under den oppgitte hovedårsak. Av de 123 pasienter som samtidig led av kreft, var 71 menn og 52 kvinner. 75 pct. av mennene var over 70 år, 14 pct. mellom 60 og 70 år og 10 pct. under 60 år. Av kvinnene var 69 pct. over 70 år, 14 pct. mellom 60 og 70 år og 17 pct. under 60 år.

Dødsårsaken var i de fleste tilfelle en kar- eller hjertesykdom, nemlig for 46 av mennene og 33 av kvinnene. 6 menn og 7 kvinner døde av sykdom i åndedrettsorganene, og 4 menn og 3 kvinner omkom ved ulykke eller selvmord.

Så vidt en kan slutte av opplysningene på dødsmeldingene, som har vært kontrollert ved hjelp av Kreftregisteret, inntraff det i alt 5 377 dødsfall blant personer hos hvem en ondartet svulst var blitt diagnostisert, eventuelt først ved seksjonen.

Dødsfallene av ondartede svulster fordelte seg på lokalisasjon slik som det framgår av tabell 32, foregående side.

I årene 1941–52 var det samlede antall dødsfall av ondartede svulster, unntatt lymfogranulomatose og levkemi og alevkemi, følgende:

Tabell 33. Dødsfall av ondartede svulster.
Deaths from malignant neoplasms.

	1941–45 Gj.snitt Average	1946–50 Gj.snitt	1949	1950	1951	1952
Karcinom. <i>Carcinoma</i>	3 812	4 349	4 494	4 600	4 535	4 593
Sarkom. <i>Sarcoma</i>	123	131	140	129	128	157
Andre ondartede svulster. <i>Other malignant neoplasms</i>	107	125	131	155	303	255
I alt. <i>Total</i>	4 042	4 605	4 765	4 884	4 966	5 005

Som det vil ses av tabell 34 har det vært en svak tendens til stigning i kreftdødeligheten blant menn i de siste år, særlig i aldersklassen 60–70 år. Dette skyldes nesten utelukkende flere dødsfall i denne alder av kreft i fordøyelsesorganene og urogenitalorganene enn året før. For kvinner er dødeligheten stort sett uforandret siden 1946–50.

Fra 1951 av er dødsårsakene delt på 5-årige aldersklasser også etter 30-års alderen. Dødeligheten av ondartede svulster i 1951 og 1952 i hver femårsgruppe mellom 30 og 80 år vil ses av tabell 35, som gir et mer nøyaktig bilde av dødelighetskurvens forløp i dette aldersavsnitt. Før 55-års alderen dør det forholdsvis flere kvinner enn menn av maligne svulster. Mellom 55 og 60 år er forskjellen mellom kjønnene meget liten, men etter 60-års alderen har vi en etter hvert økende overdødelighet blant menn.

Tabell 34. Dødeligheten av ondartede svulster¹⁾
etter kjønn og alder.

Rates of mortality from malignant neoplasms¹⁾ by sex and age.

Alder Age	Døde pr. 10 000 innbyggere. Deaths per 10,000 population							
	Menn. Males				Kvinner. Females			
	1941– 1945	1946– 1950	1951	1952	1941– 1945	1946– 1950	1951	1952
Under 30 år, <i>years</i>	0.5	0.5	0.7	0.7	0.4	0.4	0.5	0.3
30–39 » »	1.6	1.9	2.1	1.6	2.7	2.8	2.3	2.7
40–49 » »	6.2	5.9	6.7	6.8	9.6	9.7	10.3	9.5
50–59 » »	19.1	18.8	20.4	20.0	23.0	22.6	22.6	22.1
60–69 » »	51.3	50.0	48.0	54.4	44.9	43.7	42.7	43.4
70–79 » »	116.6	114.1	112.5	109.4	84.9	85.6	90.8	84.9
80 år og over, <i>years and over</i> .	152.5	179.3	188.2	190.0	126.4	136.3	150.0	139.0
I alt. <i>Total</i>	12.8	14.0	14.6	15.0	13.8	14.8	15.5	15.1

¹⁾ Unntatt lymfogranulomatose, levkemi og alevkemi. *Excl. Hodgkin's disease, Leukæmia and Aleukæmia.*

Tabell 35. Dødeligheten av ondartede svulster¹⁾ i 5-årige aldersklasser pr. 10000 innbyggere.

Death rates from malignant neoplasms¹⁾ by 5-year age groups per 10,000 population,

	Alder. Age									
	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79
1951 { Menn. <i>M.</i>	1.80	2.46	4.18	9.56	14.73	27.13	38.99	59.61	93.33	140.55
Kvinner. <i>F.</i>	1.28	3.45	7.87	12.95	19.29	26.49	36.81	49.81	78.87	107.84
1952 { Menn. <i>M.</i>	1.19	1.98	4.10	9.76	13.70	27.23	44.82	66.46	98.47	124.97
Kvinner. <i>F.</i>	2.17	3.27	7.94	11.08	17.40	27.56	37.56	50.37	74.72	99.09

¹⁾ Unntatt lymfogranulomatose, levkemi og alevkemi. *Excl. Hodgkin's disease, Leukæmia and Aleukæmia.*

Tabell 36. Dødeligheten av karcinom og sarkom etter kjønn og alder pr. 10000 innbyggere.

Deaths from carcinoma and sarcoma by sex and age per 10,000 population.

Alder. Age	1931-35	1936-40	1941-45	1946-50	1951	1952
<i>Menn. Males</i>						
Under 30 år, years	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
30-39 » »	1.7	1.7	1.6	1.8	1.8	1.3
40-49 » »	7.2	6.4	6.0	5.5	5.7	5.8
50-59 » »	23.7	21.5	18.6	18.0	18.0	18.3
60-69 » »	58.3	56.1	50.8	48.1	45.6	51.3
70-79 » »	110.4	116.4	114.1	111.7	108.2	107.0
80 år og over, years and over.	142.5	157.0	150.6	177.9	182.2	184.5
Tilsammen. Total	12.4	12.9	12.6	13.5	13.6	14.1
Alle lokalisasjoner. <i>All sites</i>						
Herav i magesekken. <i>Of stomach</i>						
Under 30 år, years	0.02	0.03	0.04	0.03	0.01	0.05
30-39 » »	0.7	0.6	0.5	0.5	0.4	0.3
40-49 » »	4.1	3.2	2.6	2.2	2.2	2.7
50-59 » »	13.2	11.5	8.5	7.9	6.9	6.6
60-69 » »	32.2	29.2	23.0	21.0	18.4	22.6
70-79 » »	59.4	58.8	51.4	48.3	45.3	41.9
80 år og over, years and over.	66.0	72.2	59.9	72.8	79.7	72.3
Tilsammen. Total	6.5	6.4	5.5	5.7	5.5	5.6
<i>Kvinner. Females</i>						
Under 30 år, years	0.4	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4
30-39 » »	3.0	2.8	2.6	2.7	2.2	2.4
40-49 » »	11.3	10.4	9.5	9.5	9.7	8.9
50-59 » »	25.7	24.5	22.6	22.1	21.2	20.8
60-69 » »	49.1	45.6	44.3	42.5	40.4	41.2
70-79 » »	85.3	90.1	84.4	83.7	88.4	83.0
80 år og over, years and over.	118.6	121.2	125.2	135.1	147.9	135.4
Tilsammen. Total	13.3	13.7	13.6	14.5	14.8	14.5
Alle lokalisasjoner. <i>All sites</i>						
Herav i magesekken. <i>Of stomach</i>						
Under 30 år, years	0.03	0.03	0.03	0.01	-	0.01
30-39 » »	0.7	0.5	0.5	0.4	0.3	0.5
40-49 » »	2.5	2.3	1.8	1.6	1.5	0.9
50-59 » »	7.2	6.2	5.2	4.5	4.0	3.6
60-69 » »	19.8	17.3	14.7	12.1	12.0	9.5
70-79 » »	41.5	42.0	34.1	30.0	30.6	29.1
80 år og over, years and over.	55.2	57.3	51.9	52.7	62.1	45.9
Tilsammen. Total	5.1	5.1	4.5	4.3	4.4	3.8

For årene før 1941 har vi sammenliknbare tall bare for karcinom og sarkom. Utviklingen i dødeligheten av disse former av kreft siden 1931 er gitt i tabell 36 med særskilt oppgave for den viktigste lokalisasjon, nemlig magekreft.

På grunnlag av de registrerte dødsfall av ondartede svulster i 1951 og 1952 har en i det følgende undersøkt de regionale variasjoner i dødeligheten av denne årsak. Undersøkelsen er utført særskilt for bygdene i hvert fylke og for de tre største byer. For å få sammenliknbare forholdstall har en eliminert virkningen av den ulike aldersfordeling blant henholdsvis den mannlige og kvinnelige befolkning i de forskjellige deler av landet. Dette er gjort ved å beregne standardiserte kvotienter for de grupper som skal sammenliknes. Metoden er den samme som ved de tilsvarende undersøkelser vedkommende den totale dødelighet og tuberkulosedødeligheten, og framgangsmåten er beskrevet på side 32. Som felles standardmål for dødeligheten i fylkene og byene er brukt den gjennomsnittlige kreftdødelighet blant henholdsvis menn og kvinner i hver femårig aldersklasse i riket 1951–52. Beregningen er utført for alle aldrer under ett og for aldersgruppene under 50 år, 50–69 år og 70 år og over. De standardberegnede dødelighetskvotienter for de forskjellige geografiske områder er gitt i tabell 37.

Tabell 37. Dødeligheten av ondartede svulster etter kjønn og alder i fylkenes bygder og de tre største byer i 1951–52. Standardberegnede kvotienter.

Standardized rates of mortality from malignant neoplasms and the rates in counties and towns as percentage of rates of all rural districts (towns).

Fylker. Byer Counties. Towns	Dødeligheten av ondartede svulster pr. 10 000 innb. <i>Rates of mortality from malignant neoplasms</i>				Dødeligheten i de enkelte fylker (byer) når dødeligheten i alle bygder (byer) = 100			
	Alder. Age				Alder			
	0–49 år years	50–69 år years	70 år og over and over	I alt Total	0–49 år years	50–69 år years	70 år og over and over	I alt
<i>Menn. Males</i>								
Bygder								
<i>Rural distr. by counties</i>								
Østfold	2.2	29.7	156.0	15.5	91	94	125	108
Akershus	2.4	33.7	123.5	14.8	100	110	99	103
Hedmark	1.3	31.0	107.1	12.5	54	102	86	88
Oppland	2.5	26.8	119.7	13.4	105	88	96	94
Buskerud	2.0	27.8	145.3	14.7	82	91	116	103
Vestfold	3.3	29.4	154.9	16.4	136	96	124	115
Telemark	2.8	31.3	129.6	14.9	115	103	104	104
Aust-Agder	2.4	27.1	147.2	15.2	102	89	118	106
Vest-Agder	1.8	27.1	130.5	13.7	74	89	104	96
Rogaland	1.8	22.2	101.1	11.0	75	73	81	77
Hordaland	2.6	27.1	115.6	13.4	110	89	92	94
Sogn og Fjordane ..	2.5	34.5	83.4	12.3	104	113	67	86
Møre og Romsdal ..	3.1	40.2	120.1	16.0	130	132	96	112
Sør-Trøndelag	2.8	30.7	128.0	14.8	116	101	102	104
Nord-Trøndelag	3.1	36.2	129.5	16.0	129	119	104	112
Nordland	2.0	28.5	139.6	14.5	82	93	112	102
Troms	3.1	27.6	115.5	13.8	128	91	92	97
Finnmark	1.6	46.4	112.9	16.0	68	152	90	112
Bygder i alt. Total ...	2.4	30.5	125.0	14.3	100	100	100	100

Tabell 37 (forts.).

Fylker. Byer Counties. Towns	Dødeligheten av ondartede svulster pr. 10 000 innb. <i>Rates of mortality from malignant neoplasms</i>				Dødeligheten i de enkelte fylker (byer) når dødeligheten i alle bygder (byer) = 100			
	Alder. Age				Alder.			
	0-49 år years	50-69 år years	70 år og over and over	I alt Total	0-49 år years	50-69 år years	70 år og over and over	I alt
Byer. Towns								
Oslo	2.7	47.9	165.0	20.0	96	110	99	104
Bergen	2.6	41.2	188.1	19.6	90	94	113	102
Trondheim	7.0	48.1	180.1	24.2	250	110	108	126
Øvrige byer	2.5	39.2	161.6	17.9	87	90	97	93
Byer i alt. Total	2.8	43.6	166.6	19.3	100	100	100	100
Kvinner. Females								
Bygder								
Rural distr. by counties								
Østfold	3.2	29.8	101.1	15.3	110	94	98	98
Akershus	2.7	30.8	112.3	15.7	92	97	109	101
Hedmark	2.8	34.2	113.3	16.6	94	108	110	107
Oppland	2.9	35.0	103.7	16.2	98	111	100	104
Buskerud	2.2	34.1	140.3	18.0	73	108	136	116
Vestfold	2.9	32.9	97.2	15.4	100	104	94	99
Telemark	2.7	27.1	121.4	15.7	93	86	117	101
Aust-Agder	3.4	29.2	96.8	14.9	115	92	94	96
Vest-Agder	2.4	22.8	89.4	12.6	82	72	87	81
Rogaland	3.7	38.0	119.2	18.5	127	120	115	119
Hordaland	3.4	30.0	94.5	14.9	115	95	92	96
Sogn og Fjordane ...	3.1	22.2	75.4	12.4	104	83	73	80
Møre og Romsdal ...	3.1	29.8	117.5	16.5	104	94	114	106
Sør-Trøndelag	2.5	37.5	110.9	16.9	86	119	107	109
Nord-Trøndelag	3.0	34.9	105.6	16.4	101	111	102	105
Nordland	2.8	33.6	80.2	14.1	94	106	78	91
Troms	3.7	22.6	82.5	12.9	124	72	80	83
Finnmark	2.1	31.5	88.0	13.8	71	100	85	88
Bygder i alt. Total ...	2.9	31.6	103.3	15.6	100	100	100	100
Byer. Towns								
Oslo	3.1	35.9	112.8	17.2	93	102	101	100
Bergen	3.0	34.4	124.6	17.6	88	98	111	102
Trondheim	4.2	27.7	131.4	17.6	126	79	117	102
Øvrige byer	3.7	35.4	105.6	17.0	108	101	94	99
Byer i alt. Total	3.4	35.1	112.2	17.2	100	100	100	100

Det materiale som ligger til grunn for beregningen omfatter et ganske stort antall dødsfall, i alt 10 475. Men spaltet både geografisk og innen hvert område etter kjønn og alder, vil tallene i mange grupper likevel bli relativt små, særlig i aldersgruppen under 50 år. Det er derfor sannsynlig at de forholds-tall en er kommet fram til, i mer eller mindre grad vil være påvirket av tilfeldigheter. En må derfor være forsiktig med å trekke bestemte sluttninger på grunnlag av de beregnede dødelighetskvotienter, men de skulle likevel kunne gi et ganske godt bilde av hovedtrekkene i de regionale variasjonene i kreftdødeligheten.

Sammenlikner en de standardberegnede kvotienter for kreftdødeligheten i bygder og byer, ser en at denne er høyere i byene enn på landsbygden både

for menn og kvinner. Forskjellen mellom byer og bygder er særlig utpreget for mennenes vedkommende. Menn mellom 50 og 70 år i byene hadde således 43 pct. høyere dødelighet enn menn i tilsvarende alder i bygdene og over 70-års alderen 33 pct. høyere. For alle aldrer under ett hadde mennene i byene en overdødelighet av kreft sammenliknet med bygdene på 35 pct.

For kvinnene er forskjellen i kreftdødeligheten mellom bygder og byer langt mindre enn for menn.

Tabell 38. For holdet mellom kreftdødeligheten i bygder og byer i 1951–52. Bygdene s dødelighet = 100.

Ratio of mortality from malignant neoplasms. Rural districts compared with towns.

	Under 50 år	50–69 år	70 år og over	I alt
Menn. <i>Males</i>	118	143	133	135
Kvinner. <i>Females</i>	115	111	109	110

Vi skal i det følgende se på kreftdødeligheten i de enkelte fylker og byer. For å lette sammenlikningen er i tabell 37 kreftdødeligheten i det enkelte fylke (by) uttrykt i prosent av kreftdødeligheten i henholdsvis alle bygder og byer. Disse forholdstall viser at blant menn ligger kreftdødeligheten på et lavere nivå enn gjennomsnittet for alle bygder i Hedmark, Oppland, Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Troms. I Vestfold er kreftdødeligheten blant menn 15 pct. over dette gjennomsnitt og i Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag og Finnmark 12 pct. over. I resten av fylkene svarer dødeligheten til gjennomsnittet for alle bygder.

Betrakter en kreftdødeligheten blant menn i de tre aldersgrupper, er forskjellen mellom fylkene større. En vil legge merke til den relativt høye dødelighet av kreft blant menn over 70 år i Østfold, Buskerud, Vestfold og Aust-Agder og mellom 50 og 70 år i Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag og Finnmark. Når det gjelder aldersklassene under 50 hvor kreftdødeligheten er liten, blir fylkestallene meget usikre, når de som her er beregnet bare på grunnlag av to års erfaringer. Blant kvinnene i bygdene finner vi særlig høy kreftdødelighet i Buskerud og Rogaland.

I byene var i 1951–52 kreftdødeligheten for alle aldrer under ett blant menn høyere i Trondheim enn i Oslo og Bergen, som begge ligger omtrent på samme nivå. For menn mellom 50 og 70 år er kreftdødeligheten lavere i Bergen enn i Oslo, mens det omvendte er tilfelle etter 70-års alderen. Her ligger tallene for Oslo høyest.

Trondheim ligger omtrent på samme nivå som Oslo for menn mellom 50 og 70 år, og på samme nivå som Bergen for menn over 70 år. Når det gjelder kreftdødeligheten blant menn under 50 år, skiller Trondheim seg sterkt ut fra de andre byer. Det ser imidlertid ut til at Trondheim hadde spesielt mange dødsfall av kreft i denne alder i 1951–52. I 1951 er det registrert 14 dødsfall av kreft blant menn under 50 år og i 1952 15 mot bare 9 i 1950 og 7 i 1953.

Blant kvinner er kreftdødeligheten for alle aldrer under ett praktisk talt den samme i Oslo, Bergen, Trondheim og de andre av landets byer. Men ser en på de enkelte aldersgrupper, er det atskillig forskjell mellom byene, særlig i eldste aldersklasse. En vil legge merke til at etter 70-års alderen ligger kreftdødeligheten i Oslo både for kvinner og menn på et lavere nivå enn i Bergen og Trondheim.

I tabell 39 er beregnet dødeligheten av kreft i spiserør, magesekk og tarmer og i andre organer og for kvinnene også kreft i brystkjertel og livmor. En har her gått ut fra samme relative fordeling av kreftdødsfallene på de nevnte lokalisasjoner som i 1952 og delt de standardberegnede dødelighetskotienter for alle aldrer i 1951—52 i samme forhold (Tabell 37).

Tallet på dødsfall av kreft i de nevnte fordøyelsesorganer utgjorde i bygdene 52 pct. av alle kreftdødsfall blant menn og 38 pct. av alle kreftdødsfall blant kvinner og i byene henholdsvis 46 og 33 pct. I de enkelte fylker har disse kreftformer ulik betydning for den totale kreftdødelighet. Blant menn veksler det relative antall dødsfall av kreft i fordøyelseskanalen fra 41 pct. i Telemark og Aust-Agder til 63 pct. i Hordaland og for kvinnene fra 31 pct. i Sør-Trøndelag til 48 pct. i Møre og Romsdal.

I Oslo utgjorde dødsfall av kreft i fordøyelseskanalen 43 pct. av alle kreftdødsfall blant menn og 27 pct. av alle kreftdødsfall blant kvinner. I Bergen var de tilsvarende prosenttall 38 og 39 og i Trondheim 50 og 34.

Av kreftdødsfall blant kvinner skyldtes 22 pct. i bygdene og 27 pct. i byene kreft i brystkjertel og livmor.

Forholdet mellom dødeligheten av alle former av kreft og kreft i de nevnte fordøyelsesorganer i fylkene og byene vil også ses av diagrammet side 55.

I bygdene på Østlandet er dødeligheten av kreft i fordøyelsesorganene relativt høy blant menn i Østfold, Buskerud og Vestfold. På Vestlandet er den høy i Hordaland og Møre og Romsdal, og den er også høy i Troms og Finnmark. Også for kvinnenes vedkommende ligger dødeligheten av kreft i fordøyelsesorganene på et relativt høyt nivå i Buskerud, Møre og Romsdal og Finnmark. I de andre fylker hvor dødeligheten av denne kreftform blant menn som nevnt ovenfor er forholdsvis høy, er dødeligheten blant kvinnene bare middels eller under middels sammenliknet med gjennomsnittet for alle bygder.

De tilsvarende dødelighetskotienter for byene viser større variasjoner når det gjelder kreft i de nevnte fordøyelsesorganer enn gjennomsnittlig av alle andre lokalisasjoner. For menn er dødeligheten av kreft i fordøyelsesorganene relativt lav i Bergen og høy i Trondheim. I Oslo svarer den omtrent til gjennomsnittet for byene. For kvinnene er dødeligheten av disse former for kreft betydelig lavere i Oslo enn i de andre byer.

Dødeligheten av kreft i brystkjertelen og livmoren ligger gjennomsnittlig høyere i byene enn på landsbygden. Dødeligheten er om lag 5 pr. 10 000 i Oslo og Bergen og 4 i Trondheim og andre byer. I de enkelte fylker ligger dødeligheten mellom 3 og 4 pr. 10 000.

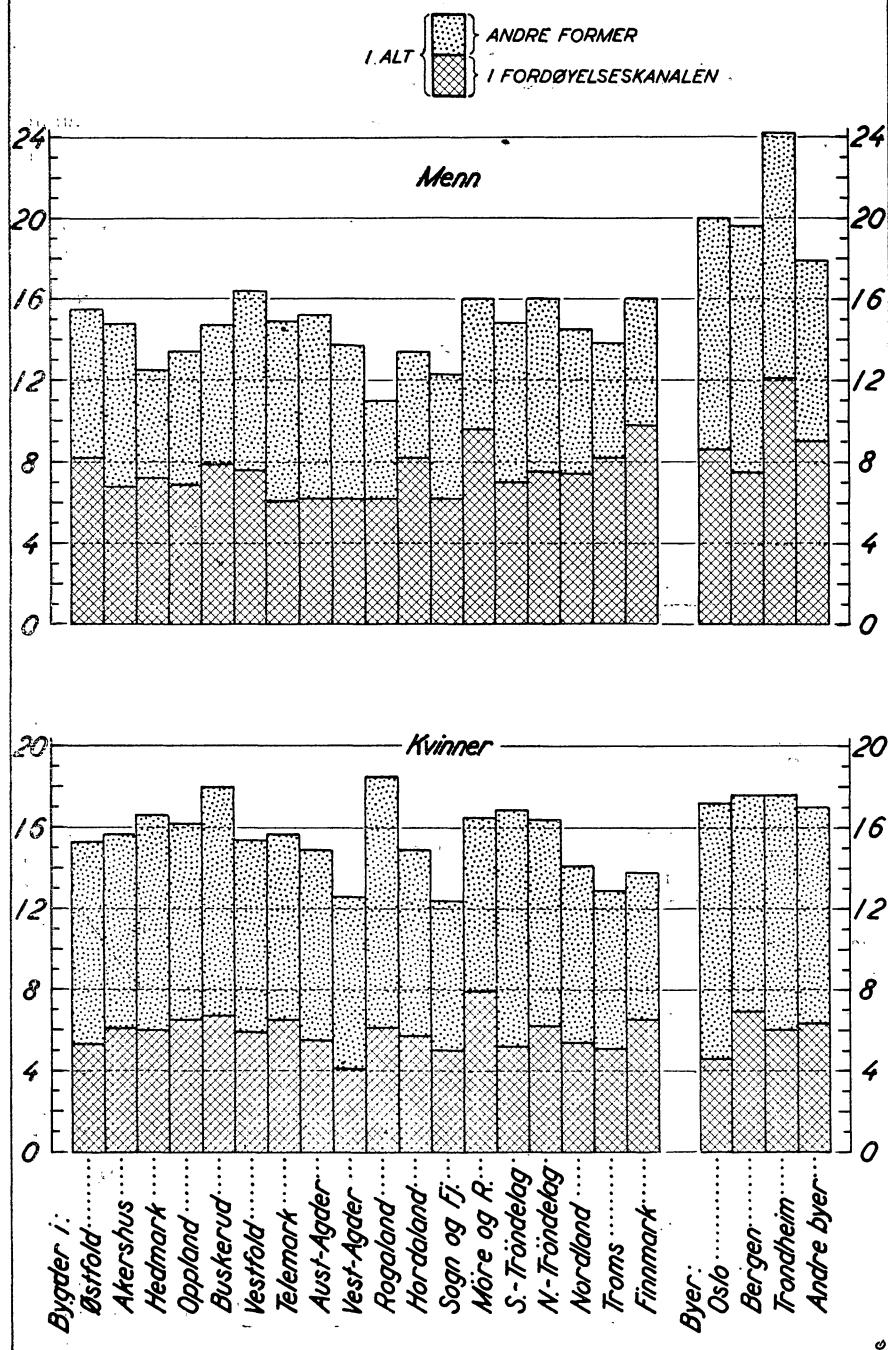
Tabell 39. Dødeligheten av ondartede svulster i fordøyelseskanalen og i de kvinnelige kjønnssorganer. Standardberegnede kvotienter pr. 10 000 i 1951—52.

*Mortality of malignant neoplasms in digestive tract and female genital organs.
Standardized rates.*

Fylker. Byer <i>Counties. Towns</i>	Ondartede svulster i: <i>Malignant neoplasms of:</i>						
	Menn. <i>Males</i>			Kvinner. <i>Females</i>			
	for-døyelses-kanalen ¹⁾ <i>digestive tract</i>	andre organer <i>other sites</i>	alle former <i>all sites</i>	for-døyelses-kanalen ¹⁾	andre organer	alle former	herav: bryst- kjertel og livmor <i>of which: breast and uterus</i>
Bygder <i>Rural distr. by counties</i>							
Østfold	8.2	7.3	15.5	5.3	10.0	15.3	3.5
Akershus	6.8	8.0	14.8	6.1	9.6	15.7	3.3
Hedmark	7.2	5.3	12.5	6.0	10.6	16.6	3.7
Oppland	6.9	6.5	13.4	6.5	9.7	16.2	3.2
Buskerud	7.9	6.8	14.7	6.7	11.3	18.0	4.0
Vestfold	7.6	8.8	16.4	5.9	9.5	15.4	3.4
Telemark	6.1	8.8	14.9	6.5	9.2	15.7	3.6
Aust-Agder	6.2	9.0	15.2	5.5	9.4	14.9	3.3
Vest-Agder	6.2	7.5	13.7	4.1	8.5	12.6	3.0
Rogaland	6.2	4.8	11.0	6.1	12.4	18.5	3.5
Hordaland	8.4	5.0	13.4	5.7	9.2	14.9	4.3
Sogn og Fjordane ..	6.2	6.1	12.3	5.0	7.4	12.4	3.7
Møre og Romsdal ..	9.6	6.4	16.0	7.9	8.6	16.5	2.1
Sør-Trøndelag	7.0	7.8	14.8	5.2	11.7	16.9	3.4
Nord-Trøndelag	7.5	8.5	16.0	6.2	10.2	16.4	3.3
Nordland	7.4	7.1	14.5	5.4	8.7	14.1	2.8
Troms	8.2	5.6	13.8	5.1	7.8	12.9	3.1
Finnmark	9.8	6.2	16.0	6.5	7.3	13.8	3.3
Bygder i alt. <i>Total</i> ..	7.4	6.9	14.3	5.9	9.7	15.6	3.4
Byer. <i>Towns</i>							
Oslo	8.6	11.4	20.0	4.6	12.6	17.2	5.2
Bergen	7.5	12.1	19.6	6.9	10.7	17.6	4.6
Trondheim	12.1	12.1	24.2	6.0	11.6	17.6	3.9
Andre byer	9.0	8.9	17.9	6.3	10.7	17.0	4.1
Byer i alt. <i>Total</i> ..	8.9	10.4	19.3	5.7	11.5	17.2	4.6

¹⁾ Internasjonalt klassifikasjonsnummer 150—154. International classification number 150—154.

Døde av andartede svulster i 1952 pr. 10 000 innbyggere.

11. Dødeligheten av karlesjoner i sentralnervesystemet og sykdommer i kretsløpsorganene.

Mortality from diseases of circulatory system and vascular lesions affecting central nervous system.

Som nevnt foran skyldtes de fleste dødsfall hjertesykdommer og andre sykdommer i kretsløpsorganene. Også apopleksi og andre karlesjoner i sentralnervesystemet spiller en stor rolle blant dødsårsakene i eldre alder. Mellom 60 og 70 år skyldtes 47 pct. av alle dødsfall av sykdom tilstander som hører inn

Tabell 40. Dødeligheten av karlesjoner i sentralnervesystemet og sykdommer i kretsløpsorganene i 1952.

Mortality from vascular lesions affecting central nervous system and diseases of circulatory system.

Nr. i internasj. liste 1943 ¹⁾	Diagnose. Diagnosis	Menn. Males						Kvinner. Females					
		Un- der 50 år	50- 59 år	60- 69 år	70- 79 år	80 år og over	Alle aldrer Total	Un- der 50 år	50- 59 år	60- 69 år	70- 79 år	80 år og over	Alle aldrer Total
		Dødsfall. Number of deaths											
330-334	Karlesjoner i sentral- 1952 nervesystemet 1951	59 42	105 114	285 279	646 616	620 650	1715 1701	55 28	160 125	375 344	854 815	959 905	2403 2217
400-402	Revmatisk feber	2	-	1	2	-	5	2	2	-	-	2	6
410-416	Kronisk revm. hjertesykd.	35	18	27	13	12	105	32	31	29	32	16	140
420-422	Arteriosklerotiske og dege- nerative hjertesykd.	148	335	539	857	603	2482	28	93	358	827	810	2116
430-434	Andre hjertesykd.	26	54	104	185	140	509	15	42	88	255	239	639
440-447	Hypertensjonssykd.	15	41	75	121	67	319	14	37	109	210	129	499
450-456	Syk. i arteriene	4	8	17	112	297	438	3	8	11	108	356	486
460-468	Syk. i vene og andre sykd. i kretsløpet	2	1	6	7	3	19	5	5	13	22	11	56
	Syk. i kretsløpsorg. 1952 i alt 1951	232 190	457 404	769 695	1297 1115	1122 1028	3877 3432	99 111	218 188	608 556	1454 1199	1563 1499	3942 3553
330-334	Vascular lesions affec- 1952 ting central nervous system 1951	0.5 0.4	5.7 6.4	23.9 24.1	92.9 90.0	260.6 279.9	10.4 10.4	0.4 0.2	8.2 6.5	27.3 25.7	101.0 98.1	289.9 278.2	14.3 13.3
400-402	Rheumatic fever	-	-	0.1	0.3	-	-	-	0.1	-	-	0.6	-
410-416	Chron. rheumatic heart disease	0.3	1.0	2.3	1.9	5.0	0.6	0.3	1.6	2.1	3.8	4.8	0.8
420-422	Arteriosclerotic and degenerative heart disease	1.2	18.3	45.2	123.2	253.4	15.1	0.2	4.7	26.1	97.8	244.8	12.6
430-434	Other diseases of heart	0.2	2.9	8.7	26.6	58.8	3.1	0.1	2.1	6.4	30.2	72.3	3.8
440-447	Hypertensive disease	0.1	2.2	6.3	17.4	28.2	1.9	0.1	1.9	7.9	24.8	39.0	3.0
450-456	Diseases of arteries	-	0.4	1.4	16.1	124.8	2.7	-	0.4	0.8	12.8	107.6	2.9
460-468	Diseases of veins and other diseases of circulatory system	-	0.1	0.5	1.0	1.3	0.1	0.1	0.3	1.0	2.6	3.3	0.4
	Diseases of circulatory 1952 system, total 1951	1.8 1.4	24.9 22.5	64.5 60.1	186.5 162.8	471.5 442.3	23.5 21.0	0.8 0.9	11.1 9.8	44.3 41.5	172.0 144.2	472.4 460.8	23.5 21.4

¹⁾ International detailed list 1948.

under disse diagnosegrupper, og mellom 70 og 80 år hele 57 pct. Til sammenlikning kan nevnes at dødsfall av ondartede svulster i alt i disse aldrer utgjør henholdsvis 29 og 20 pct. av alle dødsfall av sykdom.

Det bemerkes at en jamføring med tilsvarende oppgaver for tidligere år enn 1951 ikke lar seg gjøre når det gjelder disse diagnosene.

12. Dødsfall ved ulykker, mord og selvmord.

Accidents, suicides and homicides.

I tabell V på side 150 finnes oppgave over dødsfall ved ulykker, mord og selvmord for hele landet, delt på kjønn og aldersklasser, og i tabell IV b på side 139 er disse dødsfall delt på enkelte aldersår for barn under 5 år. Døtsfallene er gruppert etter de ytre omstendigheter ved skaden i overensstemmelse med den internasjonale dødsårsaksliste, E-listen.

I 1952 omkom 1 090 menn og 466 kvinner ved ulykker, 6 menn og 6 kvinner ble myrdet, og 170 menn og 59 kvinner begikk selvmord.

Tabell 41. Dødsfall ved ulykker, mord og selvmord blant den hjemmehørende befolkning.

Deaths from accidents, homicides and suicides among the resident population.

Årlig gi.snitt. År Annual average. Year	Ulykker <i>Accidents</i>			Mord <i>Homicides</i>			Selvmord <i>Suicides</i>			Voldsomme dødsfall i alt <i>Total violent deaths</i>		
	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	Tils. <i>Total</i>	M. <i>M.</i>	K. <i>F.</i>	Tils. <i>Total</i>	M. <i>M.</i>	K. <i>F.</i>	Tils. <i>Total</i>	M. <i>M.</i>	K. <i>F.</i>	Tils. <i>Total</i>
Dødsfall. <i>Number of deaths</i>												
1931—1935	809	192	1 001	12	9	21	150	38	188	971	239	1 210
1936—1940	1 292	327	1 619	9	6	15	154	44	198	1 455	377	1 832
1941—1945	2 384	561	2 945	246	67	313	139	43	182	2 769	670	3 439
1946—1950	1 025	452	1 477	8	6	14	173	42	215	1 206	500	1 706
1946.....	1 122	476	1 598	9	1	10	167	24	191	1 298	501	1 799
1947.....	1 161	483	1 644	6	9	15	157	49	206	1 324	541	1 865
1948.....	1 058	460	1 518	10	6	16	180	42	222	1 248	508	1 756
1949.....	913	447	1 360	8	5	13	160	55	215	1 081	507	1 588
1950.....	869	396	1 265	8	6	14	200	43	243	1 077	445	1 522
1951.....	1 073	454	1 527	6	5	11	167	47	214	1 246	506	1 752
1952.....	1 090	466	1 556	6	6	12	170	59	229	1 266	531	1 797
Dødsfall pr. million innbyggere <i>Deaths per mill. population</i>												
1931—1935	580.8	131.7	351.1	9.0	5.9	7.4	107.5	26.3	66.0	697.3	163.9	424.5
1936—1940	901.8	219.8	554.2	5.9	4.2	5.0	107.8	29.7	68.0	1 015.4	253.6	627.1
1941—1945	1 598.0	363.7	970.6	164.9	43.4	103.2	93.2	27.9	60.0	1 856.1	434.4	1 133.4
1946—1950	647.2	279.7	461.6	5.1	3.7	4.4	109.2	26.0	67.2	761.4	309.4	533.1
1946.....	728.9	300.1	511.3	5.9	0.6	3.2	108.5	15.1	61.1	843.3	315.8	575.6
1947.....	744.6	301.2	519.7	3.8	5.6	4.7	100.7	30.5	65.1	849.1	337.3	589.5
1948.....	670.6	283.7	474.5	6.3	3.7	5.0	114.1	25.9	69.4	791.0	313.3	548.9
1949.....	572.2	273.1	420.8	5.0	3.1	4.0	100.3	33.6	66.5	677.5	309.8	491.3
1950.....	537.0	240.6	387.6	4.9	3.6	4.3	123.6	26.1	74.4	665.5	270.4	466.3
1951.....	656.4	273.3	463.4	3.7	3.0	3.3	102.2	28.3	64.9	762.3	304.6	531.6
1952.....	660.0	278.1	467.7	3.6	3.6	3.6	103.0	35.2	68.8	766.6	316.9	540.1

Som nevnt utgjør ulykker, mord og selvmord 6 pct. av alle dødsfall. Disse dødsfall spiller meget større rolle blant menn enn blant kvinner, og er for en stor del årsak til mennenes overdødelighet under 50-års alderen.

Beregnet i forhold til folkemengden var dødeligheten av ulykker, mord og selvmord i de enkelte aldersklasser slik som tabell 42 viser.

Tabell 42. Vold somme dødsfall etter kjønn og alder
p r . 1 0 0 0 0 i n n b y g g e r e .
Violent deaths by sex and age.

Alder. Age	Menn. Males					Kvinner. Females				
	1936-39	1940-45	1946-50	1951	1952	1936-39	1940-45	1946-50	1951	1952
0-14 år, years .	4.3	6.8	5.2	4.4	4.7	1.6	2.7	2.3	2.1	1.9
15-19 » »	4.7	11.3	4.6	4.6	4.8	0.8	2.2	0.9	0.4	0.9
20-24 » »	7.9	31.5	7.2	9.9	8.4	1.3	2.8	0.9	0.6	0.4
25-29 » »	8.4	29.6	6.8	6.0	7.1	0.9	2.4	0.6	0.7	1.1
30-39 » »	8.2	23.7	6.8	7.3	7.6	1.0	2.4	0.7	0.5	0.6
40-49 » »	8.7	20.7	8.3	6.8	6.8	1.4	2.8	1.5	0.9	1.4
50-59 » »	8.7	19.8	9.7	9.4	8.3	1.8	3.5	1.8	1.7	1.8
60-69 » »	9.9	15.5	9.8	9.2	10.3	2.4	4.1	2.9	2.9	3.1
70 år og over, and over	12.8	22.8	18.4	23.5	22.0	13.6	2.6	24.5	25.6	25.8
I alt. Total	7.3	19.0	7.6	7.7	7.7	2.2	4.3	3.1	3.1	3.2

Tabell 43. Dødsfall ved ulykker blant barn under 5 år
i 1952.

Accidents among children under 5 years of age.

Dødsfall ved: Deaths from:	Alder. Age									
	0-år year		1-år		2-år		3-år		4-år	
	g. b.	p. g.	g.	p.	g.	p.	g.	p.	g.	p.
Ulykker med motorkjøretøy. <i>Motor vehicle accidents</i>	-	-	4	2	2	1	5	4	3	3
Forbranning. <i>Burning</i> ...	2	1	1	1	2	1	-	1	1	-
Kvelningsulykker. <i>Suffocation</i>	9	6	1	2	1	-	-	-	1	11
Drukningsulykker: <i>Drowning</i> :										
i brønn el. dam hjemme på gårds plass, <i>in well or pond on home pre- mises</i>	-	-	3	1	6	3	1	1	2	-
andre, <i>other</i>	-	-	5	3	5	2	8	3	9	1
Andre ulykker. <i>Other acci- dents</i>	2	1	3	4	2	4	3	3	2	13
Dødsfall ved ulykker i alt. Total	13	8	17	13	18	11	17	12	18	51

Tabell 44. Voldsomme dødsfall i 1952 delt etter kjønn,
alder og ytre årsak.

Violent deaths by sex and age and external cause.

	Alder. Age													
	Under 5 år		5-9 år		10-14 år		15-49 år		50-70 år		70 år og over		I alt	
	M. ¹⁾	K. ²⁾	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Landtransport i alt. <i>Land transport</i>	15	11	24	7	6	3	84	18	36	13	23	9	188	61
Herav: Of which:														
Jernbaneulykker. <i>Railway</i>	1	1	1	-	-	-	12	1	4	1	5	-	23	3
Ulykker med motorkjøretøy. <i>Motor vehicle</i>	14	10	20	7	6	3	66	16	20	10	7	5	133	51
Andre kjøreulykker.	-	-	3	-	-	-	6	1	12	2	11	4	32	7
Others	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transport til sjøs i alt. <i>Water transport</i>	3	-	11	-	6	-	186	2	24	1	3	-	233	3
Herav: Of which:														
Under fiske og fangst. <i>In fisheries and whaling</i> ..	-	-	-	-	2	-	84	-	10	-	-	-	96	-
I handelsflåten. <i>In merchant fleet</i>	-	-	-	-	-	-	71	1	8	1	-	-	79	2
Annen transport. <i>Other transport</i>	3	-	11	-	4	-	31	1	6	-	3	-	58	1
Luftfart i alt. <i>Aircraft</i>	-	-	-	-	-	-	25	-	3	-	-	-	28	-
Ved jord- og skogbruk. <i>In agriculture and forestry</i> ..	-	-	-	-	2	-	11	1	12	2	6	-	31	3
Ved gruver, steinbrott, sandtak o.l. <i>In mine, quarry, ravel, sand-pit etc.</i>	-	-	-	-	-	-	16	-	7	-	1	-	24	-
Ved fabrikker, industriantlegg m. m. <i>In industrial place and premises</i>	-	-	-	-	-	-	35	-	27	-	5	-	67	-
I eller ved hjemmet i alt. <i>In home or home premises</i> ..	22	22	2	2	3	-	34	8	36	24	101	259	198	315
Herav: Of which:														
Fall. Falls.....	4	5	1	-	-	-	8	1	17	19	91	253	121	278
Andre. Others	18	17	1	2	3	-	26	7	19	5	10	6	77	37
Andre steder i alt. <i>In other specified places</i>	43	18	43	10	17	3	113	12	62	12	43	29	321	84
Herav: Of which:														
Fall. Falls.....	2	1	1	-	4	-	19	-	14	3	19	18	59	22
Drukning. <i>Drowning</i>	39	14	34	7	10	3	38	4	28	5	15	1	164	34
Andre ulykker. <i>Others</i> ...	2	3	8	3	3	-	56	8	20	4	9	10	98	28
Ulykker i alt. <i>Accidents and injuries, total</i>	83	51	80	19	34	6	504	41	207	52	182	297	1090	466
Mord i alt. <i>Homicide, total</i> .	1	-	-	-	1	-	-	5	1	1	3	-	6	6
Selvmord i alt. <i>Suicide, total</i>	-	-	-	-	-	-	82	28	68	24	20	7	170	59
Voldsomme dødsfall i alt. <i>Violent deaths, total</i>	84	51	80	19	35	6	586	74	276	77	205	304	1266	531

¹⁾ Males. ²⁾ Females.

Blant barn under 1-års alderen spiller ulykkene temmelig liten rolle som dødsårsak, men i alderen fra 1 til 5 år er det en eller annen ulykke

som er skyld i 36 pct. av alle dødsfall blant gutter og 26 pct. blant piker. Av tabell 43 framgår at nesten halvparten av dødsfall ved ulykker i denne alder skyldtes drukning, som for en meget vesentlig del fant sted i brønner og dammer på gårds plass. Nest etter drukningsulykkene var det trafikkulykkene som spilte den største rollen for småbarn i alderen 1–5 år.

Blant barn i alderen 5–9 år skyldtes i 1952 63 pct. av dødsfallene blant gutter og 29 pct. av dødsfallene blant piker ulykker, og mellom 10 og 15 år henholdsvis 52 og 13 pct. For menn mellom 15 og 20 år utgjorde de voldsomme dødsfall 54 pct. av samtlige inntrufne dødsfall og for hele gruppen 15–50 år 33 pct., mens de for kvinner i tilsvarende aldersgrupper bare utgjorde henholdsvis 20 og 7 pct.

Blant gutter i alderen under 10 år skyldtes 45 pct. av alle dødsfall ved ulykker drukning, mens trafikkulykkene utgjorde 24 pct. Blant pikere i samme alder var tallene henholdsvis 30 og 26. Blant menn opptil 50-års alderen utgjorde drukningsulykkene, herav også forlis og drukningsulykker under fiske 47 pct. av alle dødsfall ved ulykker. Blant de eldre er det skader etter fall som spiller den største rollen, særlig for kvinnene. Av kvinner i alderen 70–80 år var således 86 pct. av alle dødsfall ved ulykker skader etter fall og i alderen over 80 år hele 94 pct. Blant menn i tilsvarende aldrer var prosenten av dødsfall etter slike ulykker henholdsvis 54 og 75 pct. av alle dødsfall ved ulykker.

Tabell 45. Dødsfall etter fall blant menn og kvinner
delt etter skadens art i 1952.

Deaths from accidental falls by nature of injury.

	Brud på hjerneskallen <i>Fracture of skull</i>	Brud av kroppens bein <i>Fracture of spine and trunk</i>	Brud av lårbeinet <i>Fracture of femur</i>	Brud av andre bein i lemmene <i>Fracture of other bones of limbs</i>	Hodetrauma (ekskl. fraktur) <i>Head injury (except fracture)</i>	Indre skader, blødninger, rupturer <i>Internal injuries, haemorrhages, ruptures</i>	Apne sår <i>Open wounds</i>	Krestesår, knusninger (unnt. hodet) <i>Crushings, crushing (except of head)</i>	Andre og uspesifiserte skader <i>Other and unspecified injuries</i>	I alt <i>Total</i>
Fall fra en høyde til en annen (900–902)	52	17	18	3	23	10	-	8	4	135
Fall på samme høyde (903). .	8	11	300	14	21	2	-	5	-	361
Fall uten nærmere oppf. (904)	1	-	13	1	1	-	-	-	-	16
Fall i alt. Total	61	28	331	18	45	12	-	13	4	512

Den hyppigste følge av fall som førte til døden var brudd av lårbeinet.

Tabell 44 viser at for kvinnenes vedkommende skyldtes 315 dødsfall eller 68 pct. en ulykke i eller ved hjemmet, mens de tilsvarende tall for menn var

henholdsvis 198 dødsfall og 18 pct. Mennene er derimot utsatt for ulykker på arbeidsplassen utenfor hjemmet. Av alle dødsfall etter ulykker i 1952 var 351 yrkesulykker. Setter en dette tall i forhold til tallet på ulykker blant menn i alderen 15–64 år, får en at disse dødsulykker utgjorde vel halvparten av alle dødsfall ved ulykker i denne aldersgruppen.

Tabell 46. Dødsfall ved ulykke under transport til sjøs
og ved drukning ellers.

Deaths from water transport accidents and other drowning.

Årlig gjennomsnitt. År <i>Annual average.</i> <i>Year</i>	Omkommet under Accidents in			Druknings- ulykker (unnt. under fiske og skipsfart)	Til- sammen <i>Total</i>	Pr. 100 000 av den hjemme- hørende befolkn. <i>Per 100,000 popula- tion</i>			
	Fiske og fangst <i>Fisheries and whaling</i>	Skipsfart (også i havn)							
		I alt	Heraf krigshand- linger til sjøs						
		<i>Shipping</i>							
		Total	Of which due to war operations						
1931—1935	97	98	—	262	457	16.0			
1936—1940	89	281	1) 469	235	605	20.7			
1941—1945	77	765	656	298	1 140	37.6			
1946—1950	41	121	—	267	429	26.8			
1941	79	1 191	1 069	273	1 543	52.1			
1942	111	1 240	1 167	227	1 578	53.1			
1943	98	687	564	332	1 117	37.4			
1944	60	469	340	304	833	27.5			
1945	35	230	138	352	617	20.2			
1946	67	118	—	257	442	14.3			
1947	34	149	—	289	472	14.9			
1948	40	131	—	302	473	14.8			
1949	32	117	—	260	409	12.7			
1950	30	91	—	229	350	10.7			
1951	56	106	—	275	437	13.3			
1952	96	81	—	257	434	13.0			

¹⁾ Gjennomsnitt for årene 1939—40. Average for the years 1939—40.

Tabell 47. Dødsfall ved ulykker under landtransport.

Deaths from land transport accidents.

Årlig gj.snitt. År <i>Annual average.</i> <i>Year</i>	Ulykker ved: Accidents in:				Trafikkulykker i alt <i>Total transport accidents</i>
	Jernbane <i>Railway</i>	Automobil og motorsykkel <i>Motor vehicle</i>	Sporvogn <i>Street car</i>	Kjørsel ellers <i>Non motor transports</i>	
1931—1935	12	82	5	21	120
1936—1940	26	108	4	24	162
1941—1945	44	137	9	33	223
1946—1950	26	113	4	18	161
1951	19	166	5	48	238
1952	26	184	3	36	249

Tabell 48. Selvmord etter døds måten. *Suicides by means.*

Døds måte <i>Means</i>	Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>				1951		1952	
	1941—45		1946—50		M.	K.	M.	K.
	M. ¹⁾	K. ²⁾	M.	K.				
Hengning. <i>Hanging</i>	66	14	75	15	69	15	67	14
Skyting. <i>Firearms</i>	27	2	39	1	36	3	36	—
Drukning. <i>Drowning</i>	13	11	17	10	14	16	24	12
Fall. <i>Jumping</i>	5	3	4	2	8	3	8	9
Skjærende og stikkende instru- menter. <i>Cutting and piercing instruments</i>	10	2	7	1	8	—	9	1
Gift. <i>Poison</i>	8	9	22	12	29	9	25	22
Andre og uoppg. måter. <i>Other and unknown means</i>	10	2	9	2	3	1	1	1
I alt. Total	139	43	173	43	167	47	170	59

¹⁾ Males. ²⁾ Females.

Den hyppigste døds måten ved selvmord blant menn var hengning, og dernest kommer skyting, gift og drukning. Blant kvinner var det gift som var hyppigst, dernest hengning og drukning.

Følgende oversikt viser selvmordshyppigheten tilbake til århundreskiftet:

Tabell 49. Selvmordshyppigheten pr. 1 000 000 innbyggere.
Frequency of suicides.

Årlig gj.snitt <i>Annual average</i>	Selvmord <i>Suicide</i>	Pr. 1 000 000 innb. <i>pop.</i>	Årlig gj.snitt	Selvmord	Pr. 1 000 000 innb.
1901—1905	742	65	1931—1935	940	66
1906—1910	682	58	1936—1940	987	68
1911—1915	722	59	1941—1945	909	60
1916—1920	602	47	1946—1950	1 077	67
1921—1925	843	62	1951—1952	443	67
1926—1930	906	65			

Selvmordshyppigheten er lavest blant de unge og stiger med alderen. De fleste selvmord i forhold til folketallet finner vi både blant menn og kvinner i alderen 55—74 år.

I alle aldrer er selvmordshyppigheten langt større blant menn enn blant kvinner. Sammenliknet med siste 10-års periode før den annen verdenskrig, er selvmordshyppigheten blant menn gått tilbake i alle aldrer unntatt i aldersklassene 15—24 år og 45—54 år, hvor forholdet har holdt seg nærmest uforandret.

Blant kvinner under 55 år ble det registrert færre selvmord i forhold til folketallet enn i 1931–40, mens det har vært en svak stigning i selvmordsfrekvensen i eldre alder.

Tabell 50. Selvmord etter kjønn og alder pr. 1 000 000 innb.
Suicides by sex and age.

Alder. Age	Menn. Males			Kvinner. Females		
	1921–30	1931–40	1946–50	1921–30	1931–40	1946–50
10–14 år, years	1	—	—	1	—	—
15–24 » »	53	45	54	13	11	6
25–34 » »	127	116	99	23	28	17
35–44 » »	172	170	142	31	43	30
45–54 » »	228	199	220	45	69	61
55–74 » »	274	252	229	59	50	64
75 år og over, and over ..	247	195	152	45	34	38

I 1952 ble 12 personer myrdet, 6 menn og 6 kvinner. Det forekom ingen barnemord i 1952. Hyppigheten av barnedrap tilbake til 1901 er gitt i tabell 41 i Medisinalberetningen for 1951, som en viser til.

13. Meldte tilfelle av epidemiske og andre sykdommer.

Notified cases of infectious and other diseases.

Den alminnelige helsetilstand var — etter de opplysninger som de offentlige leger har gitt i sine årsberetninger — stort sett meget god eller god, bortsett fra at poliomelitten også i 1952 hadde ganske stor utbredelse i Oppland, Buskerud og Vestfold og i Hordaland. Dessuten gikk det epidemier av kusma og kikhøste over store deler av Østlandet og i Bergen og Hordaland.

En skal her gi et kort utdrag av de offentlige legers uttalelser om utbredelsen av de viktigste epidemiske sykdommer. Ellers viser en til tabell IX, side 184 for oppgave over meldte tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer i fylkenes bygder og byer, og tabellene X og XI på side 186 og 187 som viser hvor mange tilfelle som ble meldt i de enkelte måneder. Tabellene er som tidligere satt opp etter de reviderte årslistene fra de offentlige leger.

Det ble ikke meldt noe tilfelle av kopper eller eksantematisk týfus i 1952.

Av týfoidfeber ble det i alt meldt 10 tilfelle. Av disse opptrådte 5 tilfelle i Klepp herred i Rogaland. Fylkeslegen mener smitten kan tilskrives dårlig drikkevann.

Det ble meldt 12 tilfelle av paratyfus, mot 3 i 1951.

Av cerebrospinalmeningitt ble det meldt 134 spredte tilfelle, mot 112 i 1951.

Poliomyelitt ble meldt med 527 paralytiske og 197 ikke paralytiske tilfelle i 1952, mot henholdsvis 1 563 og 670 i 1951.

Hordaland hadde de fleste tilfelle i landet, nemlig 84 med lammelser og 27 uten. Det ble meldt 12 tilfelle i mars måned, men sykdommen var mest utbredt i dette fylke i september—oktober. Alle tilfellene i mars forekom i et mødre- og barnehjem i Fana, og 11 var barn. Bare 1 av dem hadde lammelser. Ellers hadde sykdommen ingen epidemisk karakter i fylket, men forekom spredt i de fleste distrikter.

I Oppland ble det meldt i alt 80 tilfelle, hvorav 55 med lammelser. De fleste forekom i Hadelandsdistriktene og Søndre Gudbrandsdal. I en krets i Fåberg distrikt forekom 7 tilfelle, bare blant voksne. Snertingdal, som var hardest rammet av sykdommen i 1951, gikk fri i 1952.

I Buskerud fortsatte epidemien fra 1951 utover våren 1952. Her ble det meldt i alt 55 paralytiske og 21 ikke paralytiske tilfelle.

Hedmark hadde en begrenset epidemi med 2 dødsfall i Storelvdal, ellers var tilfellene spredt og i alle måneder, dog flest om høsten.

I Telemark fortsatte også epidemien fra 1951 utover i 1952, og i januar ble det meldt 15 tilfelle. Epidemien ebbet ut utover sommeren, men blusset så opp igjen i september–november, særlig i Langesund og omegn. Her inntraff 14 tilfelle hos småbarn. Fylkeslegen antar at smitten da skrev seg fra farkoster som kom fra Danmark, hvor det tidligere i året gikk en poliomyelittepidemi.

Tallet på meldte tilfelle av s k a r l a g e n s f e b e r sank ytterligere i 1952. Tallet på tilfelle har sunket jamt fra de høye tall vi hadde i årene under og like etter krigen.

Også tallet på meldte tilfelle av m e s l i n g e r var lavere i 1952 enn i 1951, men Østfold, Vestfold, Trøndelagsfylkene og Nordland hadde forholdsvis mange tilfelle også i 1952. I alle disse fylker unntatt Nordland, var det epidemiene fra 1951 som fortsatte utover vinter- og vårmånedene i 1952. I Nordland derimot, hadde sykdommen et vårmaksimum i mai, vesentlig i den sørlige delen av fylket. Tallet på tilfelle steg utover høsten og nådde maksimum i november, da vesentlig i den nordlige delen av fylket. I Steigen døde to av de første som fikk sykdommen av encephalitt, begge i en familie.

Som regel blir sykdommen karakterisert som mild. Bare fra Hafslo i Sogn og Fjordane blir den betegnet som «hard». Det ble ikke meldt så mange tilfelle, men distriktslegen har det inntrykk at alle barn under 12 år var syke og også mange voksne.

A v d i f t e r i ble det bare meldt 72 tilfelle i 1952 mot 143 i 1951. Også denne sykdom er gått sterkt tilbake siden de store epidemier i krigsårene. De offentlige leger mener at den gjennomførte vaksinasjon er skyld i denne utvikling.

Tallet på meldte tilfelle av p e m f i g u s h o s n y f ø d t e sank litt i 1952. Det ble meldt 1 204 tilfelle mot vel 1 300 i de tre foregående år. Også i 1952 hadde Rogaland de høyeste tall for denne sykdom, men også Hordaland, Møre og Romsdal og Østfold hadde mange tilfelle.

K u s m a gikk epidemisk over store deler av landet i 1952, særlig i Østfold, Akershus med Oslo og i Hordaland og Bergen. Over halvparten av tilfellene ble meldt i siste kvartal av året. Fra flere fylker blir det meldt om ganske alvorlige komplikasjoner.

A v k i k h o s t e ble det meldt flest tilfelle i Oslo og omegn og i Bergen og Hordaland. I alt ble det meldt 28 453 tilfelle mot 21 318 i 1951. Fra Hordaland ble det meldt mange komplikasjoner, og der var sykdommen til dels hårdnakket. Ellers gikk den lett, og mange tilfelle ble ikke meldt.

I n f l u e n s a og b r o n k o p n e v m o n i viser større utbredelse enn i 1951. Det ble meldt henholdsvis 60 113 og 26 311 mot 44 665 og 22 552 i 1951. Fra Rødøy i Nordland blir det meldt om en intens «spanskesyke»-liknende epidemi i vårmånedene.

Tallet på meldte tilfelle av s k a b b fortsatte å synke i nesten alle fylker i 1952; men nedgangen var ikke så sterk som i tidligere år, og fra Møre og Romsdal og Finnmark ble det til og med meldt flere tilfelle enn i 1951.

I m p e t i g o c o n t a g i o s a viser heller ikke den store tilbakegang som før, men stort sett er denne lidelse gått tilbake, også i 1952. Den største bedring kan spores i byene i Rogaland som hadde vel 900 tilfelle i 1951 mot bare 280 i 1952.

A v g a s t r o e n t e r i t t ble meldt 37 473 tilfelle mot 38 377 i 1951. Fra Aust-Agder skriver fylkeslegen at de høye tall for denne sykdom sannsynligvis kan settes i forbindelse med dårlig drikkevann. Det ble meldt flest tilfelle fra dette fylke under tørkeperioden i juli måned.

På Innherred sykehus hadde man en epidemi i desember måned bland pasienter og betjening. Det ble antatt at dette også var en vann-epidemi, men sykdommen spredte seg til store deler av fylket, og det ble ikke funnet noe bestemt om smittekilden.

Fra 1. september ble det bestemt av Helsedirektøren at tilfelle av m a s t i t i s p u e r p e r a l i s skulle meldes til de offentlige leger og tas med i deres k e r e t n i n g e r . Av denne sykdom ble det meldt 4 199 tilfelle i 1952, de fleste fra Vestlandsfylkene.

Av sjeldnere sykdommer som har forekommet kan nevnes at fylkeslegen i Hordaland skriver at det i de fleste distrikter forekom ikke så få tilfelle av k o - k o p p e r på fingrene hos folk som stelte med kuer som hadde sår på juret, bare i et tilfelle i Lindås hadde vedkommende pasient ikke hatt noen kontakt med dyr.

Fra Sør-Trøndelag blir det meldt at t r i c h o p h y t i har økt i de senere år, og den tok rent overhånd i 1952 da det ble meldt 51 tilfelle i dette fylke. Det var dessuten en hel del som hadde sykdommen, men som behandlet seg selv. Det ble satt i gang aksjon for å bekjempe plagen, ledet av veterinærerne.

Fylkeslegen i Troms omtaler 1 tilfelle av h e r e d i t æ r a t a x i (Friedrich's sykdom) og 1 av t h r o m b o - a n g i i t i s o b l i t e r a n s (Bürger's sykdom) i Salangen legedistrikt.

Tabell 51. Epidemiske og andre sykdommer*
 Cases of infectious and other dis-

Årlig gj.snitt År Annual average Year	Tyfoidfeber. <i>Typhoid fever</i>		Paratyfus. <i>Paratyphoid fever</i>		Cerebrospinalmeningitt, epidem. <i>Meningococcal infection</i>		Encephalitt, epidemisk. <i>Acute inf. encephalitis</i>		Poliomylit, akutt, paralytisk <i>Acute poliomyelitis paralytic</i>		Poliomylit, akutt, ikke paralytisk. <i>Non paralytic</i>		Skarlagensfeber. <i>Scarlet fever</i>		Meslinger. <i>Menses</i>		Difteri. <i>Diphtheria</i>		Dysenteri. <i>Dysentery</i>		Septico-pyremi etter fødsel. <i>Septis of childbirth</i>		Septico-pyremi etter abort. <i>Septis of abortion</i>		Pemfigus hos nyfødte. <i>Pemphigus neonat.</i>		Rosen. <i>Erysipelas</i>	
	Tyfoidfeber. <i>Typhoid fever</i>	Paratyfus. <i>Paratyphoid fever</i>	Cerebrospinalmeningitt, epidem. <i>Meningococcal infection</i>	Encephalitt, epidemisk. <i>Acute inf. encephalitis</i>	Poliomylit, akutt, paralytisk <i>Acute poliomyelitis paralytic</i>	Poliomylit, akutt, ikke paralytisk. <i>Non paralytic</i>	Skarlagensfeber. <i>Scarlet fever</i>	Meslinger. <i>Menses</i>	Difteri. <i>Diphtheria</i>	Dysenteri. <i>Dysentery</i>	Septico-pyremi etter fødsel. <i>Septis of childbirth</i>	Septico-pyremi etter abort. <i>Septis of abortion</i>	Pemfigus hos nyfødte. <i>Pemphigus neonat.</i>	Rosen. <i>Erysipelas</i>														
1926-35	2) 103	2) 142	28	2)	18	162	4 017	10 070	1 079	91	232	171	58	2 172														
1936-40	59	79	41	17	264	4 457	9 541	237	187	193	102	131	225	2 772														
1941-45	66	105	257	32	743	9 297	19 845	11 168	874	198	30	1082	6 789															
1946-50	31	55	162	30	615	4 505	13 010	1 228	136	99	68	43	1355	4 744														
1930	119	116	24	15	34	8 823	5 506	1 429	220	237	190	49	2 397															
1931	153	122	23	12	58	5 194	8 163	1 367	59	177	160	45	1 973															
1932	88	99	21	21	111	4 162	14 064	989	22	180	150	55	1 866															
1933	56	109	15	21	236	2 817	8 063	837	247	174	114	82	1 997															
1934	58	66	25	24	359	2 951	9 470	1 324	78	217	153	76	2 128															
1935	110	111	22	9	112	3 672	17 967	625	61	169	106	83	2 026															
1936	105	178	31	18	927	4 726	10 765	361	64	203	133	103	2 520															
1937	49	69	24	11	175	4 964	6 188	417	715	213	133	174	2 480															
1938	34	34	21	26	105	3 691	21 263	187	25	221	151	262	2 990															
1939	50	46	29	9	55	5 082	6 442	72	32	181	129	7	289	3 139														
1940	59	69	99	23	60	3 824	3 046	149	100	148	86	16	296	2 733														
1941	75	52	495	54	1 793	6 162	21 396	2 605	279	176	84	19	405	3 744														
1942	55	28	282	20	283	13 919	21 776	8 451	1202	299	106	35	942	7 298														
1943	88	295	209	31	451	11 748	5 003	22 732	470	228	106	34	1343	8 724														
1944	36	72	171	24	411	9 547	3 986	14 202	1526	162	125	44	1399	8 172														
1945	78	77	128	30	778	5 111	47 065	7 850	894	126	88	19	1320	6 009														
1946	52	143	194	38	844	6 780	10 000	3 740	137	133	71	34	1643	5 643														
1947	38	67	210	28	692	5 428	615	1 267	121	118	93	62	1340	5 366														
1948	37	27	129	28	515	4 051	18 008	601	377	88	56	40	1118	4 538														
1949	18	29	116	35	111	10	4 511	28 782	285	21	65	77	43	1331	4 236													
1950	11	12	161	21	706	199	1 755	7 643	246	26	89	41	34	1343	3 939													
1951	15	3	112	28	1 563	670	1 135	22 510	143	57	.	50	25	1311	3 791													
1952	10	12	134	21	527	197	912	21 716	72	16	.	29	22	1204	3 595													

*) Oppgave for tuberkulose og veneriske sykdommer finnes i kap. 14 og kap. 15 på side 69

Eksantematisk tyfus: 2 tilfelle i 1929, 4 i 1942, 1 i 1944, 10 i 1945 og 1 i 1946. encephalitt: 1 tilfelle i 1942, 3 i 1943, 5 i 1944, 3 i 1946, 5 i 1947, 3 i 1948, 8 i 1949, i 1946, 2 i 1948, 2 i 1950 og 1 i 1951. Lepra: 2 tilfelle i 1950, 1 i 1951 og 1 i 1952. Mononucleosis

¹⁾ For enkelte sykdommer som er tatt med, har det ikke vært meldeplikt de første årene. Dette ikke beregnet. ⁵⁾ Her er tatt med Salmonella typhi murium, som ble meldt med 228 tilfelle i 1947,

m e l d t a v l e g e n e.¹⁾
eases notified by the physicians.

Kusma. <i>Mumps</i>	Kikkhoste. <i>Whooping cough</i>	Influenta. <i>Influenza</i>	Bronchopneumoni. <i>Bronchopneumonia</i>	Lungebetennelse, krupos. <i>Lobar pneumonia</i>	Erythema nodosum	Plevritt. <i>Pleurisy</i>	Giktfeber. <i>Rheumatic fever</i>	Malaria	Febris undulans. <i>Undulant fever</i>	Weils sykld. Icterus hæmorrhagica. <i>Weil's disease</i>	Gastroenteritt, akutt. ⁵⁾ <i>Acute gastroenteritis</i>	Hepatitis epidemica. <i>Infective hepatitis</i>	Skabb. <i>Scabies</i>	Impetigo contagiosa
6 098	10 321	54 687	²⁾ 6 004	²⁾ 5 523	⁴⁾ 5 200	2 674	43	³⁾ 12	.	18 763	.	.	²⁾ 5 843	.
2 950	11 439	60 790	8 156	5 423	1 874	3 464	2 205	48	6	⁴⁾ 26 984	.	.	10 372	.
8 221	17 376	50 354	12 503	12 963	1 242	2 456	2 943	9	4	29 78 023	⁶⁾ 19 947	56 381	⁶⁾ 68563	.
8 026	26 656	59 507	19 052	10 423	681	1 315	1 617	24	3	12 42 369	2 594	31 963	33 721	.
791	4 735	24 573	4 833	5 671	. 5 534	2 970	61	4	-	- 23 980	.	.	5 450	.
663	10 355	69 365	6 696	5 567	. 5 427	2 581	60	6	-	- 14 692	.	.	5 787	.
2 156	16 458	51 556	6 479	5 883	. 5 106	2 268	18	17	-	- 18 628	.	.	6 159	.
15 313	10 097	57 468	5 810	4 198	402	4 287	2 439	49	11	- 25 410	.	.	6 362	.
18 028	6 367	24 875	5 040	3 556	1 487	4 231	2 351	20	27	- 20 260	.	.	6 514	.
1 416	8 238	66 275	6 746	4 700	1 824	4 057	2 225	59	5	- 19 310	.	.	6 218	.
552	14 729	66 804	7 496	5 239	2 181	4 147	2 527	53	9	- 29 871	.	.	7 121	.
263	10 755	69 428	8 221	4 703	1 972	3 888	2 210	59	10	- 27 827	.	.	8 523	.
2 265	9 190	34 810	8 702	4 949	1 684	3 461	2 252	70	7	- 23 672	.	.	9 605	.
4 850	9 208	93 783	8 542	5 886	1 850	3 001	2 150	40	5	6 24 335	.	.	11 048	.
6 822	13 313	39 126	7 821	6 340	1 681	2 825	1 887	17	-	42 29 216	.	.	15 564	.
7 977	20 557	69 345	9 718	8 566	1 374	2 989	1 815	7	-	30 77 083	.	.	24 500	.
14 734	16 049	31 724	10 766	13 137	1 416	2 687	2 834	9	6	37 72 429	26 749	37 794	58 978	.
13 959	18 514	60 879	12 908	16 282	1 155	2 203	3 971	12	2	25 84 371	24 666	68 328	82 538	.
3 175	7 746	59 838	15 564	16 077	1 192	2 293	3 657	13	3	19 82 014	15 787	76 784	75 810	.
1 260	23 984	29 984	13 560	10 755	1 073	2 108	2 438	4	-	34 74 217	12 587	74 497	56 924	.
2 292	38 057	67 292	15 515	10 220	1 074	1 991	2 263	19	6	10 46 324	6 294	56 773	46 184	.
9 843	9 678	51 030	15 960	10 164	848	1 701	2 018	18	3	17 54 691	2 825	41 187	41 363	.
21 054	6 505	44 546	17 966	9 747	601	1 185	1 430	14	3	13 41 854	1 753	30 755	33 011	.
5 287	48 660	51 280	20 323	10 089	487	973	1 220	58	1	16 34 084	1 301	20 164	26 525	.
1 652	30 378	83 387	25 494	11 897	394	727	1 156	11	2	3 34 899	796	10 936	21 522	.
1 657	21 318	44 665	22 552	9 507	295	502	1 028	17	1	11 38 377	662	8 478	20 085	.
14 166	28 453	60 113	26 311	9 449	288	444	877	13	-	5 37 473	833	5 839	18 689	.

og side 72.

Kopper: 2 tilfelle i 1927 og 1 i 1945. Trichinose: 5 tilfelle i 1943 og 3 i 1947. Postvaccinal 2 i 1950 og 1951 og 1 i 1952. Postvaccinal cerebrospinalmeningitt: 1 tilfelle i 1947. Anthrax: 1 tilfelle infect.: 5 tilfelle i 1950, 18 i 1951 og 8 i 1952.

er betegnet med en prikk i vedkommende år. ²⁾ Årene 1928—35. ³⁾ Årene 1929—35. ⁴⁾ Gj.snitt 19 i 1948, 2 i 1949, 4 i 1950 og 2 i 1951. ⁵⁾ Årene 1942—45.

Tabell 52. Gjennomsnittlig antall meldte tilfelle og dødsfall pr. år og letaliteten pr. 100 tilfelle av epidemiske sykdommer.

Yearly average of notified cases and deaths of infectious diseases and the lethality per 100 cases.

Årlig gjennomsnitt. År Annual average. Year		Tyfoidfeber	Cerebrospinal- meningitt	Akutt poliomyelitt	Skarlagensfeber	Meslinger	Kikkhoste	Difteri (krupp)	Influensa	Krupos lung- betennelse
1931–1935	Tilf. Cases	93	21	175	3759	11545	10303	1028	53908	4781
	Dødsf. Deaths	20	16	30	24	45	77	34	176	1064
	Pct.	... 21.5	76.4	17.1	0.6	0.4	0.7	3.3	0.3	22.3
1936–1940	Tilf. ...	59	41	264	4457	9541	11439	237	60790	5423
	Dødsf. ...	10	19	30	30	24	51	9	175	1002
	Pct. ...	16.9	47.1	11.4	0.7	0.2	0.4	4.0	0.3	18.5
1941–1945	Tilf. ...	66	257	743	9297	19845	17376	11168	50354	12963
	Dødsf.	11	48	122	64	46	59	437	137	649
	Pct.	16.7	18.7	16.4	0.7	0.2	0.3	3.9	0.3	5.0
1946–1950	Tilf. ...	31	162	615	4505	13010	26656	1228	59507	10423
	Dødsf. ...	3	27	79	12	17	54	71	71	338
	Pct. ...	9.7	16.7	12.8	0.3	0.1	0.2	5.8	0.1	3.2
1946	Tilf. ...	52	194	844	6780	10000	38057	3740	67292	10220
	Dødsf. ...	8	39	129	42	35	94	183	78	402
	Pct. ...	15.4	20.1	15.3	0.6	0.4	0.2	4.9	0.1	3.9
1947	Tilf. ...	38	210	692	5428	615	9678	1267	51030	10164
	Dødsf. ...	2	36	86	16	2	35	80	58	372
	Pct. ...	5.3	17.1	12.4	0.3	0.3	0.4	6.3	0.1	3.7
1948	Tilf.	37	129	515	4051	18008	6505	601	44546	9747
	Dødsf. ...	6	19	68	2	17	7	38	41	304
	Pct.	16.2	14.7	13.2	—	—	0.1	6.3	0.1	3.1
1949	Tilf.	18	116	121	4511	28782	48660	285	51280	10089
	Dødsf. ...	—	27	11	—	30	80	25	66	293
	Pct. ...	—	23.3	9.1	—	0.1	0.2	8.8	0.1	2.9
1950	Tilf. ...	11	161	905	1755	7643	30378	246	83387	11897
	Dødsf. ...	1	13	99	2	3	54	28	111	321
	Pct. ...	9.1	8.1	10.9	0.1	—	0.2	11.4	0.1	2.7
1951	Tilf. ...	15	112	2233	1135	22510	21318	143	44665	9507
	Dødsf. ...	—	12	212	—	15	8	8	80	188
	Pct. ...	—	10.7	9.5	—	0.1	—	5.6	0.2	2.0
1952	Tilf. ...	10	134	723	912	21716	28453	72	60113	9449
	Dødsf. ...	1	18	69	—	13	22	6	29	187
	Pct.	10.0	13.4	9.5	—	0.1	0.1	8.3	—	2.0

Om forekomsten av tuberkulose, veneriske sykdommer og lepra, se de følgende avsnitt.

I tabell 52 er sammenstilt tallet på meldte tilfelle og registrerte dødsfall av en del viktigere epidemiske sykdommer i årene siden 1931 og beregnet letaliteten i de forskjellige perioder. Tilsvarende oversikt for tidligere år tilbake til 1891 finnes i Medisinalstatistikken for 1940, side 48. En vil gjøre oppmerksom på at mortalitetsstatistikkens tall alltid har vært mer pålitelige og fullstendige enn morbiditetsstatistikkens. Særlig gjelder dette sykdommer med stor utbredelse, hvor mange lettere tilfelle ikke kommer under legebehandling. Letaliteten må derfor antas å være litt for høy, men tallene skulle dog være brukbare til å vise utviklingen.

Av særlig interesse er det å se hvordan dødsrisikoen for våre viktigste barne-sykdommer som meslinger, skarlagensfeber og kikhoste har avtatt. Derimot har letaliteten av difteri vært relativt høy i de senere år. Dødsrisikoen ved krupøs pnevmoni avtar stadig, og er nå om lag bare tiendeparten av hva den var før krigen.

14. Meldte tilfelle av tuberkulose.

Registered cases of tuberculosis.

I tabellene IX, X og XI finnes oppgave over meldte tilfelle av tuberkulose og av plevritt og knuterosen, utarbeidd på grunnlag av legenes månedlige og årlige summariske oppgaver over epidemiske og andre sykdommer i 1952. Etter disse oppgaver kom det under legebehandling 3 095 tilfelle av lungetuberkulose, 419 av annen tuberkulose, 444 av plevritt og 188 av knuterosen.

En bedre kilde til bedømmelse av tuberkulosemorbidityten er imidlertid de utdrag av tuberkuloseprotokollene (registrene) som de offentlige leger sender inn ved utgangen av hvert år. Fra 1. januar 1943 omfatter disse siste både tilfelle av smittefarlig og ikke smittefarlig tuberkulose, plevritt og knuterosen.

I 1952 ble det registrert i helserådene i alt 5 830 tilfelle av tuberkulose, mot 6 668 i 1951. Av disse var 3 184 (3 618) bacillær lungetuberkulose, 1 264 (1 449) infiltratio pulmonum, 388 (548) hilus-adennitt, 406 (463) plevritt, 97 (160) knuterosen og 491 (430) andre former av tuberkulose. Av de registrerte tuberkulosetilfellene i 1952 var 3 409 (3 838) smittefarlig.

Tabell 53 viser tilgang og avgang av smittefarlig tuberkulose og tallet på tuberkuløse under helserådenes tilsyn siden 1940.

Av de 3 409 tilfellene av smittefarlig tuberkulose som ble innført i registrene i 1952 var 2 516 nye tilfelle, mens 893 hadde vært anmeldt tidligere.

Ved utgangen av 1952 sto 22 707 tuberkuløse under helserådenes kontroll. Forholdene i de enkelte lededistrikter vil ses av tabell XII på side 188.

Tabell 53. Tilgang og avgang av registrerte tilfelle av smittefarlig tuberkulose.
Registered cases of bacillary tuberculosis.

År Year	Tilfelle innf. i året <i>Notified cases</i>				Utgått <i>Deleted</i>		Tilf. under tilsyn ved årets utgang <i>Cases under medical con-</i> <i>trol at the end of the year</i>		
	Menn <i>Males</i>	Kvin- ner <i>Females</i>	Til- sam- men <i>Total</i>	Herav lunge- tub. <i>Of which</i> lunges	I alt <i>Total</i>	Herav ved død <i>Of which</i> by death	Menn	Kvin- ner	Til- sam- men
1940.....	2 045	1 832	3 877	3 728	4 882	1 948	11 015	10 691	21 706
1941.....	2 252	1 930	4 182	4 013	4 564	1 861	10 808	10 271	21 079
1942.....	2 179	1 767	3 946	3 781	4 383	1 649	9 999	9 147	19 146
1943.....	2 332	1 938	4 270	4 087	3 615	1 651	10 319	9 300	19 619
1944.....	2 330	1 859	4 189	4 029	3 487	1 658	10 318	9 066	19 384
1945.....	2 561	1 667	4 228	4 089	3 468	1 439	11 035	9 110	20 145
1946.....	2 679	1 811	4 490	4 359	3 906	1 563	11 707	9 117	20 824
1947.....	2 465	1 810	4 275	4 106	3 968	1 455	11 904	9 038	20 942
1948.....	2 422	1 748	4 170	3 981	4 213	1 426	12 022	8 893	20 915
1949.....	2 421	1 778	4 199	3 967	3 447	1 054	12 410	9 210	21 620
1950.....	2 084	1 646	3 730	3 470	3 260	850	12 640	9 418	22 058
1951.....	2 118	1 720	3 838	3 618	3 426	771	12 859	9 506	22 365
1952.....	2 015	1 394	3 409	3 184	3 144	668	13 103	9 603	22 706

Tabell 54. Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose i alt og lungetuberkulose.

Notified cases of all forms of bacillary tuberculosis and of pulmonary tuberculosis.

År Year	Tuberkulose i alt <i>All forms of</i> <i>tuberculosis</i>	Lunge- tuberkulose <i>Pulmonary</i> <i>tuberculosis</i>	Tuberkulose i alt	Lunge- tuberkulose
	Tilfelle <i>Cases</i>			Pr. 10 000 innb. <i>Per 10,000 popul.</i>
1930	7 120	6 737	25.4	24.0
1931	6 582	6 325	23.3	22.4
1932	6 418	6 212	22.6	21.9
1933	5 752	5 562	20.2	19.5
1934	5 521	5 356	19.3	18.7
1935	5 261	5 072	18.3	17.6
1936	5 187	5 013	18.0	17.4
1937	4 938	4 782	17.0	16.5
1938	4 991	4 825	17.1	16.6
1939	4 536	4 408	15.5	15.0
1940	3 877	3 728	13.2	12.7
1941	4 182	4 013	14.1	13.5
1942	3 946	3 781	13.3	12.7
1943	4 270	4 087	14.2	13.6
1944	4 189	4 029	13.8	13.3
1945	4 228	4 089	13.8	13.4
1946	4 490	4 359	14.5	14.1
1947	4 275	4 106	13.5	13.0
1948	4 170	3 981	13.0	12.4
1949	4 199	3 967	13.0	12.3
1950	3 730	3 470	11.4	10.6
1951	3 838	3 618	11.6	11.0
1952	3 409	3 184	10.2	9.6

De registrerte tilfelle av smittefarlig tuberkulose i årene 1946—1952 fordele seg slik etter sykdommens lokalisasjon:

Tabell 55. Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose.
Notified cases of bacillary tuberculosis.

År Year	Åndedreitts-organene Respiratory system	Tarm-kanalen <i>Intestines</i>	Urin- og kjønns-organene Genito-urinary system	Bein og ledd <i>Bones and joints</i>	Lymfe-kjertler <i>Lymphatic system</i>	Huden <i>Skin and subcutaneous cellular tissue</i>	I alt Total
1946	M. ¹⁾	2 593	1	45	34	4	2 679
	K. ²⁾	1 766	4	18	18	2	1 811
1947	M.	2 364	—	67	29	4	2 465
	K.	1 742	3	35	22	6	1 810
1948	M.	2 312	5	67	28	5	2 422
	K.	1 669	3	41	16	12	1 748
1949	M.	2 273	—	86	46	14	2 421
	K.	1 694	5	43	20	9	1 778
1950	M.	1 937	—	106	28	12	2 084
	K.	1 533	2	69	18	15	1 646
1951	M.	1 995	2	93	17	8	2 118
	K.	1 623	2	70	11	8	1 720
1952	M.	1 885	3	93	26	5	2 015
	K.	1 299	1	69	12	9	1 394

¹⁾ Males. ²⁾ Females.

Tabell 56 viser tallet på tilfelle av smittefarlig tuberkulose som er blitt meldt til helserådene i de siste 20 år, delt etter alder, og hvorledes dette stilte seg i forhold til den levende befolkning i samme aldersgruppe.

Tabell 56. Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose
pr. 10 000 innbyggere i de enkelte aldersklasser.
Morbidity of bacillary tuberculosis by age.

Alder. Age	Meldte tilfelle. Notified cases						
	1931–35	1936–40	1941–45	1946–50	1950	1951	1952
0—1 år, years	13	10	6	3	5	2	—
1—4 »	50	42	25	18	10	11	8
5—9 »	108	83	39	21	24	13	19
10—14 »	226	173	83	41	26	38	25
15—19 »	787	587	401	251	165	165	115
20—24 »	1 205	879	727	631	435	389	296
25—29 »	978	776	622	647	570	488	412
30—39 »	1 177	932	801	767	721	692	656
40—49 »	514	476	508	482	438	401	373
50—59 »	315	257	283	315	322	317	303
60 år og over ...	386	308	306	333	287	370	297
Meldte tilfelle pr. 10 000 innb. Notified cases per 10,000 popul.							
	1931–35	1936–40	1941–45	1946–50	1950	1951	1952
0—1 år	3.2	2.3	1.1	0.5	0.8	0.3	—
1—4 »	2.8	2.6	1.3	0.7	0.4	0.4	0.3
5—9 »	4.2	3.8	1.9	0.9	0.9	0.5	0.6
10—14 »	7.9	6.8	3.8	2.1	1.2	1.8	1.1
15—19 »	28.7	20.6	16.0	11.3	7.9	8.1	5.8
20—24 »	46.9	32.6	26.0	25.4	18.7	17.2	13.3
25—29 »	42.0	30.7	23.5	23.7	21.3	18.9	16.4
30—39 »	28.1	21.0	17.0	15.4	14.2	13.4	12.6
40—49 »	16.2	13.2	12.7	11.0	9.8	8.9	8.1
50—59 »	12.6	9.7	9.6	9.2	8.9	8.5	8.0
60 år og over ...	11.5	8.6	7.9	7.7	6.4	8.1	6.4

Tabell 57. Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose pr. 10 000 menn og kvinner i de enkelte aldersklasser.

Morbidity of bacillary tuberculosis by sex and age.

Alder. Age	Meldte tilfelle Notified cases				Meldte tilfelle pr. 10 000 innb. Notified cases per 10,000 popul.			
	1946–50 gj. snitt	1950	1951	1952	1946–50	1950	1951	1952
<i>Menn. Males</i>								
0—14 år, years	41	29	25	26	1.1	0.7	0.6	0.6
15—19 »	129	75	86	55	11.4	7.0	8.3	5.4
20—24 »	341	210	191	170	26.9	17.7	16.5	15.0
25—29 »	356	292	249	237	25.7	21.5	18.9	18.5
30—39 »	441	424	394	378	17.7	16.6	15.2	14.5
40—49 »	303	268	222	231	14.2	12.2	10.0	10.2
50—59 »	215	225	215	216	13.0	12.9	12.0	11.8
60 år og over, and over..	212	172	221	190	10.8	8.4	10.7	8.9
Uoppgett alder. Age unknown	71	62	57	26	—	—	—	—
	2 109	1 757	1 660	1 529	13.3	10.9	10.2	9.3
<i>Kvinner. Females</i>								
0—14 år	42	36	39	26	1.1	0.9	1.0	0.6
15—19 »	122	90	79	60	11.2	8.7	7.9	6.1
20—24 »	291	225	198	126	23.8	19.7	17.9	11.6
25—29 »	291	278	239	175	21.6	21.1	18.8	14.2
30—39 »	326	297	298	278	13.1	11.8	11.6	10.7
40—49 »	179	170	179	142	8.0	7.5	7.8	6.1
50—59 »	99	97	102	87	5.6	5.2	5.3	4.4
60 år og over	121	115	149	107	5.1	5.4	6.0	4.2
Uoppgett alder	57	70	46	21	—	—	—	—
	1 528	1 378	1 329	1 022	9.5	8.4	8.0	6.1

Tabell 57 viser tuberkulosemorbiditeten i de enkelte aldersklasser særskilt for menn og kvinner. Maksimum på morbiditetskurven ligger i de senere år i aldersgruppen 25—29 år både for menn og kvinner, og ikke som tidligere i aldersgruppen 20—24 år.

Tallet på nye tilfelle er gått sterkt tilbake både absolutt og relativt i forhold til folketallet, særlig i alderen 20—29 år. I 1946–50 ble det gjennomsnittlig meldt 697 tilfelle blant menn og 582 blant kvinner i denne alder, mens tallene i 1952 var sunket til henholdsvis 407 og 301. Etter 30-års alderen har nedgangen vært betydelig svakere, særlig over 60-års alderen. Å merke er også den store forskjell i tuberkulosemorbiditeten blant menn og kvinner, særlig etter 40-års alderen.

15. Meldte tilfelle av veneriske sykdommer.

Notified cases of venereal diseases.

Oppgave over meldte tilfelle av veneriske sykdommer i rikets bygder og byer og i de enkelte fylker er gitt i tabell IX på side 184, og i tabell X og XI er de meldte tilfellene i bygder og byer delt etter måned for anmeldelsen.

I 1952 ble det meldt 2 295 tilfelle av veneriske sykdommer, mot 2 499 i 1951 og 7 293 tilfelle gjennomsnittlig i årene 1946–50. Av de meldte tilfelle i 1952 var 306 ervervet syfilis og 1 933 gonorré mot henholdsvis 477 og 1 947 i 1951. Tallet på meldte tilfelle av syfilis lå atskillig under gjennomsnittet i årene før siste verdenskrig, og tilfelle av gonorré var om lag tredjeparten av årsgjennomsnittet i 1930-årene.

Tabell 58. Meldte tilfelle av venerisk sykdom.
Notified cases of venereal diseases.

Årlig gj.snitt År Annual average Year	Ulcus molle <i>Soft chancre</i>		Syfilis ervervet <i>Syphilis acquired</i>		Syfilis medfødt <i>Syphilis congenital</i>		Gonorré, uretritt <i>Gonococcal infection</i>	
	Meldte tilf. <i>Notified cases</i>	Pr. 10 000 innb. <i>Per 10,000 popul.</i>	Meldte tilf. <i>Pr. 10 000 innb.</i>					
1926–30.....	147	0.5	1 455	5.2	• 56	0.2	6 674	24.0
1931–35.....	88	0.3	432	1.5	58	0.2	5 532	19.4
1936–40.....	74	0.3	360	1.2	44	0.2	5 356	18.4
1941–45.....	43	0.1	1 338	4.5	60	0.2	6 023	20.0
1946–50.....	64	0.2	1 211	3.8	72	0.2	5 946	18.6
1946.....	132	0.4	1 706	5.5	78	0.3	11 053	35.4
1947.....	73	0.2	1 477	4.7	88	0.3	7 741	24.5
1948.....	70	0.2	1 311	4.1	77	0.2	5 094	15.9
1949.....	26	0.1	860	2.7	76	0.2	3 426	10.6
1950.....	19	0.1	701	2.1	42	0.1	2 415	7.4
1951.....	24	0.1	477	1.4	51	0.2	1 947	5.9
1952.....	24	0.1	306	0.9	32	0.1	1 933	5.8

16. Spedalskhet.

Leprosy.

Ved utgangen av 1952 var det 10 spedalske i Norge, hvorav 9 ble forpleid i Pleiestiftelsen nr. 1 i Bergen og 1 utenfor anstalt i Sogn og Fjordane fylke.

Det ble ikke innlagt noen nye pasienter i Pleiestiftelsen i 1952, og 2 pasienter døde i løpet av året. I Vågan i Nordland ble det i 1952 meldt et tilfelle av lepra hos en mann som hadde hatt lepra i mange år, men som ikke var meldt tidligere. Denne pasienten døde i 1952. Av de 9 pasientene som lå i Pleiestiftelsen ved utgangen av året hadde 2 knutet, 4 glatt og 3 blandet form av sykdommen.

17. Fødsler og komplikasjoner ved svangerskap, fødsel og barselseng.

Confinements and complications of pregnancy, childbirth and the puerperium.

Etter de offisielle fødselsregistrene fødte i 1952 62 675 kvinner i alt 63 515 barn. Av disse var 62 543 levendefødte og 972 dødfødte (dvs. født uten liv etter 28 ukers svangerskap). Barn født uten liv før 28 ukers svangerskap skal ikke

meldes til den offentlige registerfører og blir ikke ført inn i de fødselsregisterne som føres av sogneprestene.

Av alle fødsler i 1952 var 806 tvillingfødsler og 17 trillingfødsler.

Tallet på levendefødte pr. 1 000 innbyggere var 18.8 i 1952 mot 18.4 i 1951 og 19.1 i 1950.

Etter de offentlige legers oppgaver som utarbeides på grunnlag av jordmødrenes og legenes fødselsmeldinger, var tallet på barselkvinner som hadde nyttet jordmor eller lege i 1952 62 517. Disse kvinner fødte 63 326 barn, hvorav 62 135 levendefødte, 962 dødfødte og 229 var født uten liv i 5.-7. svangerskapsmåned.

Å merke er at etter jordmorloven skal alle barn som blir født etter utløpet av 4. svangerskapsmåned meldes av jordmoren (legen) til den offentlige lege. Barn som blir født i 5.-7. svangerskapsmåned skal derimot som nevnt, ikke meldes til sognepresten med mindre barnet viste tegn til liv.

I sammendraget av jordmødrenes og legenes fødselsmeldinger i tabell XIII, side 196 er gitt oppgave over hvor mange av barselkvinnene som var førstefødende og hvor mange som var flergangsfødende, og hvor mange som var gifte og ugifte. Dessuten finnes oppgave over fostrenes leie og tallet på operasjoner utført av jordmødrerne. Videre gis det opplysning om barnas utviklingsgrad og tallet på levendefødte og dødfødte. For levendefødte er oppgitt tallet på dem som døde innen 24 timer etter fødselen.

Av de 62 135 levendefødte barn i 1952 etter jordmødrenes oppgaver ble 319 eller 0.5 pct. født i 5.-7. svangerskapsmåned, 1 130 eller 1.8 pct. i 8. måned og 60 686 eller 97.7 pct. etter 8. måned. I 1946-50 var prosentallene henholdsvis 0.9, 2.2 og 96.9. For tidligere år viser en til tabell 56, side 60 i Medisinalberetningen for 1950.

Som en har pekt på tidligere er oppgaven over tallet på fødte i 5.-7. måned temmelig ufullstendig. Det er også sannsynlig at jordmødrenes opplysning om kjønn for disse fosters vedkommende ikke alltid er korrekt.

Av alle barn som ble meldt av jordmødre og leger i 1952 var 62 135 eller 98.1 pct. levendefødte og 1 191 eller 1.9 pct. født uten liv. Av disse siste var 229 født i 5.-7. svangerskapsmåned, 242 født i 8. måned og 720 etter 8. måned.

I 1952 ble 41.8 pct. født uten liv av dem som ble født i 5.-7. svangerskapsmåned, av barn født i 8. måned 17.6 pct., og av barn født etter 8. måned bare 1.2 pct. De tilsvarende hyppighetstall for 1946-50 var henholdsvis 42.0, 18.3 og 1.4. For tidligere år, se tabell 57 i Medisinalberetningen for 1950.

Som dødfødte regnes i statistikken som nevnt bare barn født uten liv etter 7. svangerskapsmåned (eller 28 ukers svangerskap). I 1952 var etter jordmødrenes oppgaver 1.5 pct. av alle barn født etter 28 ukers svangerskap født uten liv, mot 1.7 i 1946-50.

Av de levendefødte barn i 1952 døde 372 innen 24 timer. Av disse var 36.0 pct. født i 5.-7. måned, 25.0 pct. i 8. måned og 39.0 pct. etter 8. måned. I alt var altså vel 64 pct. av alle barn som døde i 1ste døgn etter fødselen født for tidlig, mot 63 pct. i femåret 1946-50.

Tabell 59. Dødeligheten av svangerskaps- og barsels-
sykdommer.

Mortality from diseases of pregnancy, childbirth and the puerperium.

	Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>			1950	1951	1952
	1936— 40	1941— 45	1946— 50			
	40	45	50			
Tallet på fødsler. <i>Confinements</i>	45 595	56 535	66 153	62 542	60 758	62 675
Dødsfall i svangerskap og under fødsel. <i>Mater-</i> <i>nal deaths</i>	107	131	77	64	58	49
Døde pr. 1 000 fødsler. <i>Deaths per 1,000 conf.</i>	2.3	2.3	1.2	1.0	1.0	0.8

Tabell 60. Dødsfall av barselfeber og svangerskaps-
forgiftninger.

Deaths from puerperal sepsis and toxæmia.

Årlig gj.snitt. År <i>Annual average. Year</i>	Barselfeber etter abort eller fødsel <i>Puerperal</i> <i>sepsis</i>	Eklampsi <i>Puerperal</i> <i>eclampsia</i>	Andre svangerskaps- forgiftninger <i>Other forms</i> <i>of puerperal</i> <i>toxæmia</i>	Andre svangerskaps- og barselsyk- dommer <i>Other</i>	I alt <i>Total</i>
1936—1940.....	45	26		36	
1941—1945.....	62	23	11	35	107
1946—1950.....	21	20	9	27	131
1946.....	31	21	9	34	77
1947.....	30	24	17	32	95
1948.....	15	18	5	28	103
1949.....	12	16	7	20	66
1950.....	15	19	8	22	55
1951.....	11	15	7	25	64
1952.....	4	20	8	17	58
					49

Tabell 61. Letalitetten av barselfeber.

Lethality of sepsis of abortion and childbirth.

Årlig gj.snitt. År <i>Annual average. Year</i>	Tallet på tilfelle <i>Cases</i>	Tallet på dødsfall <i>Deaths</i>	Dødsfall pr. 100 tilfelle <i>Lethality</i>
1936—1940.....	131	45	34.5
1941—1945.....	132	62	47.0
1946—1950.....	110	21	19.1
1946.....	105	31	29.5
1947.....	155	30	19.4
1948.....	96	15	15.6
1949.....	120	12	10.0
1950.....	75	15	20.0
1951.....	75	11	14.7
1952.....	51	4	7.8

Av de levendefødte i 1952 døde i 1ste døgn 42 pct. av dem som var født i 5.-7. måned, 8.2 pct. av dem som var født i 8. måned og bare 0.2 pct. av dem som var født etter 8. måned. I 1946-50 var prosenttallene henholdsvis 49.1, 8.5 og 0.3. Dødeligheten i 1ste døgn tilbake til 1931 vil ses av tabell 58 i Medisinalberetningen for 1950.

Dødeligheten av svangerskaps- og barselsykdommer pr. 1 000 fødende kvinner var i 1952 sunket til 0.8 mot 1.0 i 1950 og 1951 og 1.2 i femåret 1946-50. I femåret 1936-40 var dette forholdstall 2.3.

I tallet på dødsfall på barselseng er tatt med dødsfall etter abort. Da tallet på fødsler i tabell 59 svarer til kvinner som har født et levende eller dødfødt barn, og ikke omfatter kvinner som har abortert, er tallet for mødredødeligheten litt for høy.

De viktigste årsaker til dødsfall blant kvinner i forbindelse med svangerskap og fødsel er barselfeber og svangerskapsforgiftninger, men tallet på dødsfall av barselfeber er sunket raskt i de senere år, og disse dødsfall utgjorde i 1952 bare 8 pct. av dødsfallene i denne gruppen mot 19 i 1951 og 27 i femåret 1946-50. Tallet på svangerskapsforgiftninger er derimot steget en del i de senere år, og disse dødsfall utgjorde i 1952 57 pct. av alle dødsfall i gruppen, mot 38 i 1951 og i femåret 1946-50. Også letaliteten av barselfeber er gått sterkt tilbake. I 1936-40 døde således 35 pr. 100 angrepne, i 1946-50 19 og i 1952 bare om lag 8 pr. 100.

18. Tannrøkt for barn i folkeskolen.

Dental care of children in public primary schools.

For skoleåret 1951/52 har Tannlegekontoret i Helsedirektoratet mottatt innberetninger om skoletannrøkt hos barn i folkeskolen. Disse oppgaver bygger på de innberetningene som følger med kommunenes søknader om statstilskott til utgifter til skoletannrøkt ved de enkelte skoler.

Etter disse innberetningene ble det i nevnte skoleår behandlet 277 208 barn i alt, herav 78 178 i bykommunene og 199 030 i landkommunene. Bruttoutgiftene til tannrøkt for disse barn var i alt 8 629 986 kroner, herav 3 452 213 i bykommunene og 5 177 773 i landkommunene.

Tabell 62 viser hvorledes forholdet var i landkommunene fylkesvis og i de enkelte bykommuner:

Tabell 62. Tannrøkt for barn i folkeskolen i 1951/52.
Dental care of children in public primary schools.

	Brutto- utgifter <i>Gross expenditure</i>	Derav lønns- utgifter <i>Salaries</i>	Antall barn som ble be- handlet <i>Children treated</i>	Antall fyllinger <i>Fillings</i>	Antall uttrek- ninger <i>Extrac- tions</i>	Antall rot- behand- linger <i>Root treatments</i>
Landkommunene <i>Rural districts</i>						
1. Østfold						
1. Østfold	340 664	243 810	11 763	37 890	4 852	70
2. Akershus	519 326	371 943	16 218	53 931	7 010	149
3. Hedmark	422 310	306 026	15 234	58 420	8 462	142
4. Oppland	375 570	267 910	14 068	45 709	10 420	216
5. Buskerud	257 956	175 687	8 694	26 127	3 920	84
6. Vestfold	243 204	181 640	8 038	28 166	3 082	40
7. Telemark	256 093	181 880	8 479	24 961	4 391	112
8. Aust-Agder	126 580	80 019	5 050	14 786	2 966	51
9. Vest-Agder	171 799	114 194	6 671	19 366	3 066	62
10. Rogaland	303 956	200 610	13 397	33 479	5 675	94
11. Hordaland	501 259	346 004	19 463	58 868	12 441	162
12. Sogn og Fjordane..	170 952	114 179	8 307	20 260	5 636	163
13. Møre og Romsdal..	215 894	144 696	10 358	28 393	5 699	69
14. Sør-Trøndelag	368 301	248 961	12 888	40 054	8 679	147
15. Nord-Trøndelag ..	234 045	157 220	10 190	28 502	6 251	108
16. Nordland	492 667	355 333	20 816	58 873	14 666	87
17. Troms	177 197	132 237	6 020	19 596	4 018	9
18. Finnmark ¹⁾			3 376	8 035	1 879	59
Landkommunene i alt. Total	5 177 773	3 622 349	199 030	605 416	113 113	1 824
Bykommunene <i>Towns</i>						
1. Fredrikstad						
1. Fredrikstad	38 793	28 993	972	3 480	• 547	2
2. Halden	27 102	18 712	719	2 647	455	17
3. Moss	56 010	49 791	1 742	6 644	1 317	7
4. Sarpsborg	40 874	31 373	966	3 830	433	2
5. Oslo	1 425 957	1 088 095	27 094	143 344	12 435	284
6. Drøbak	4 548	3 032	177	315	113	10
7. Son	744	496	30	109	17	-
8. Hamar	26 321	20 499	869	2 979	544	24
9. Kongsvinger	3 474	2 244	183	295	82	3
10. Gjøvik	25 941	15 954	581	2 386	197	1
11. Lillehammer	22 863	17 661	558	1 953	277	6
12. Holmestrand	11 390	9 520	231	1 602	168	2
13. Horten	34 384	31 255	1 015	4 143	3	4
14. Larvik	31 760	20 556	683	2 516	330	-
15. Sandefjord	17 588	15 999	452	1 639	111	2
16. Stavern	3 279	2 186	130	482	34	2
17. Svelvik	3 886	2 592	152	369	68	2
18. Tønsberg	38 669	35 169	893	4 557	488	15
19. Åsgårdstrand	1 329	712	44	140	5	-
20. Drammen	151 991	84 065	2 315	12 613	528	7
21. Hønefoss	11 282	10 168	303	736	13	3
22. Kongsberg	35 038	26 409	532	5 083	390	17
23. Brevik	4 087	2 724	187	638	92	2
24. Kragerø	8 299	7 203	396	617	291	1

¹⁾ Behandlingen av skolebarn i Finnmark hører under folketannrøkta (jfr. lov av 28. juli 1949). Utgiftene kan ikke spesifiseres.

Tabell 62 (forts.). Tannrøkt for barn i folkeskolen i 1951/52.

	Brutto- utgifter	Derav lønns- utgifter	Antall barn som ble be- handlet	Antall fyllinger	Antall uttrek- ninger	Antall rot- behand- linger
Bykommunene (forts.)						
25. Langesund	5 900	3 934	210	880	52	9
26. Notodden	27 275	19 030	606	3 947	288	1
27. Porsgrunn	42 465	33 925	811	3 136	449	4
28. Skien	38 793	25 690	1 148	2 290	361	-
29. Stathelle	2 380	1 588	93	173	96	-
30. Arendal	33 494	29 471	1 075	4 223	950	20
31. Grimstad	9 075	5 100	257	744	73	11
32. Lillesand	2 047	1 366	125	286	30	3
33. Risør	7 480	4 986	277	1 204	210	-
34. Tvedstrand	4 037	2 065	81	346	78	-
35. Farsund	4 334	2 890	194	498	84	-
36. Flekkefjord	7 497	5 000	286	872	99	-
37. Kristiansand	101 882	85 593	2 408	8 888	1 199	18
38. Mandal	11 440	7 626	409	1 580	55	1
39. Egersund	10 047	6 698	408	1 154	253	4
40. Haugesund	80 364	52 164	1 828	8 455	1 236	4
41. Kopervik	3 938	2 626	173	891	124	-
42. Sandnes	11 233	7 806	407	1 132	201	3
43. Skudeneshavn	3 310	2 208	191	608	95	3
44. Stavanger	178 634	115 071	4 580	19 402	2 919	101
45. Bergen	423 058	340 612	8 052	39 967	3 367	63
46. Florø	4 094	3 369	200	691	182	-
47. Kristiansund	6 242	5 756	442	784	176	6
48. Molde	11 644	9 202	344	1 853	138	1
49. Ålesund	67 963	57 587	1 776	7 443	483	5
50. Trondheim	174 359	138 517	3 342	19 623	1 175	41
51. Levanger	5 580	3 720	158	408	29	3
52. Namsos	6 846	5 395	535	575	471	-
53. Steinkjer	8 952	5 968	362	724	89	2
54. Bodø	12 982	11 599	605	1 644	614	2
55. Mo i Rana	12 986	8 786	486	2 049	479	5
56. Mosjøen	8 876	5 918	368	801	266	-
57. Narvik	39 824	31 774	1 094	5 196	408	2
58. Svolvær	14 944	12 269	338	1 230	122	5
59. Brønnøysund	4 476	2 984	181	374	67	-
60. Tromsø	26 972	23 525	1 076	1 752	467	3
61. Harstad	11 181	8 600	466	1 218	392	-
62. Hammerfest			793	2 567	519	5
63. Vadsø			769	2 072	246	27
Byer i alt. Total	3 452 213	2 615 826	78 178	354 797	37 480	765
Hele landet. The whole country	8 629 986	6 238 175	277 208	960 213	150 593	2 589

Summary.

Medical and public health personnel. At the end of 1952 there were in Norway 3,616 authorized physicians, 1,914 dentists, 1,343 midwives, and 271 pharmacies with a staff of 799 pharmacists.

Hospitals. At the end of 1952 the number of hospitals and clinics were: 214 general hospitals and clinics with a total capacity of 16,519 beds. 88 sanatoriums, hospitals, and nursing homes for tuberculosis with 4,502 beds, 55 maternity clinics and maternity homes with 846 beds and 1 leprosy hospital with 20 beds. During the year 12 nursing homes for tuberculosis closed up.

Total mortality. Deaths registered in Norway in 1952 totalled 28,417. The crude death rate was 8.5 per 1,000 population compared with 9.1 for the period 1946–50.

Infant mortality. The infant mortality rate declined in 1952 to 23.7 per 1,000 live births compared with 25.7 in 1951 and 31.1 in the period 1946–50. In Oslo the infant mortality rate was 19.8 compared with 21.4 in 1951.

The mortality rate of the first week of life fell from 12.6 per 1,000 live births in 1946–50 to 11.9 in 1952. During the same period the mortality in the first month declined 12 per cent and at 2–12 months of age 36 per cent.

Deaths. Specific death rates by sex and age groups for rural districts and towns are given in table 19, and comparisons of mortality in the same areas based on standardized death rates is made in tables 20 and 21.

For many years the Central Bureau of Statistics used the 1920 population of Norway as the basis for calculating the standardized death rates for comparisons between mortality in successive periods and of regional subdivisions of the country. However, as time went on, the 1920 age distribution became more and more out of date, and it was decided to change the method of standardization. Instead of adjusting the observed death rates of the different groups for the inequalities in the age distribution through a standard population, the adjustment has this time been made by applying standard rates to the corresponding groups of the observed populations. As standard rates are used the crude mortality of the whole country in 1949–52 by five-year age groups among males and females separately. The ratio of number of actual deaths and expected deaths on the basis of the standard mortality is calculated for all ages and for the age groups 0–14, 15–49 and 50 and over, and by multiplying these indexes by the crude death rates of the whole population 1949–52 «indirectly standardized death rates» are obtained.

The same method is used in calculating the standardized death rates of tuberculosis and cancer for the different counties and towns in chapters 9 and 10. For the regional comparison of tuberculosis the specific tuberculosis

mortality by age for all males and females in 1949–52 are used as standard rates, and for the regional comparison of the cancer mortality the cancer mortality of all males and females in 1951–52 are used.

Causes of death. Of the 28,417 deaths registered in 1952 91 per cent was due to diseases, 6 per cent to violence (accidents, suicide and homicide), and for 3 per cent the cause of death was ill-defined or unknown. The percentage of unknown causes has decreased during the recent years, both absolutely and relatively.

Because of the greater detail demanded by the international list of classification of diseases of 1948, it has been necessary to ask doctors to supply more precise information in cases where the terms used on the medical certificate leave the coder in doubt. In 1952 1,600 inquiries were sent out, representing about 5.7 per cent of all deaths. It appears from the statement on page 36 that in 75 per cent of the answers received, the inquiries resulted in a more specific or more accurate classification than would otherwise have been possible. From January 1st 1952 the Cancer register has taken over all inquiries on cancer.

The leading causes of death in 1952 were diseases of the heart and other diseases of the circulatory system. These causes accounted for 29 per cent of the total deaths from diseases. Malignant neoplasms were the second principal cause of death. Tuberculosis is now of little importance as a cause of death. Only 2.5 per cent of all deaths from diseases is due to tuberculosis.

In 1952 the number of deaths registered from all forms of *tuberculosis* was 667 or 2.0 per 10,000 population. The death rate of tuberculosis has declined 57 per cent since 1946–50. Table 28 shows the movement of death rates of each age group from all forms of tuberculosis since 1931–35. The contrast between death rates of males and females are much more accentuated during the resent years. In tables 30 and 31 is given a comparison of the regional mortality of tuberculosis based on standardized rates for 1929–32 and 1949–52.

In 1952 the total number of deaths from *malignant neoplasms* was 5,254 or 20 per cent of all deaths from diseases. In this figure is included 249 deaths from Hodgkin's disease and leukæmia and aleukæmia. According to the classification of causes of death previously used in Norway, these diagnoses have not been classified to malignant neoplasms, and have therefore been excluded in the tables showing the cancer mortality in 1952 compared with previous years. For males under 70 the cancer mortality has been slightly increasing during recent years, while the mortality of ages between 70 and 80 has decreased since 1946–50. Among women the cancer mortality has remained almost unchanged since 1946–50.

The regional differences in cancer mortality in 1951–52 are shown in tables 37 and 39 and in the diagram page 55.

Diseases of the heart and other diseases of circulatory system, vascular lesions affecting central nervous system. Among people at ages between 60 and 70 years the percentage of deaths from these diagnoses to all deaths from diseases amoun-

ted to 47 and between 70 and 80 years to 57. In the same ages deaths from malignant neoplasms amounted to 29 and 20 per cent respectively.

In 1952 1,090 men and 466 women were killed in *accidents*, 6 men and 6 women were *murdered*, and 170 men and 59 women committed *suicide*. Violent deaths as a whole amounted to 6 per cent of all deaths in 1952.

Most of the accidents involving children were drowning and motor vehicle and other traffic accidents. 40 per cent of all accidents among boys and girls under 5 years were drowning, while traffic accidents accounted for about 18 per cent. In the age group 5–9 years accidental drowning amounted to 56 per cent of all accidents among boys and 37 per cent among girls, and traffic accidents to 30 and 37 per cent respectively.

Registered cases of tuberculosis. In 1952 there were registered by the local health services 5,830 cases of all forms of tuberculosis, and the corresponding figure for 1951 was 6,668. Of the cases registered 3,184 (3,618 in 1951) were bacillary tuberculosis of the lungs, 1,264 (1,449) infiltratio pulmonum, 388 (548) hilus adenitis, 406 (463) pleuritis, 97 (160) erythema nodosum and 491 (430) other forms of tuberculosis. Of the cases registered in 1952 3,409 (3,838) were bacillary tuberculosis.

The number of registered cases of bacillary tuberculosis per 10,000 was in 1952 10.2 to 11.6 in 1951.

Tabell I. Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1952.
Public health districts, medical and public health personnel.

Legedistrikter Public health districts		Legedistrikter												
		Leger <i>Physicians</i>	Tannleger <i>Dentists</i>	Jordmedre <i>Midwives</i>	Utd. sykepleierskter utenfor sykehus <i>Trained nurses excl. in hospitals</i>	Apotek og filialapotek <i>Pharmacies</i>	Eksaminert apotekspers. utenfor sykehus <i>Qualified personnel in pharmacies</i>	Leger	Tannleger	Jordmedre	Utd. sykepleierskter utenfor sykehus	Apotek og filialapotek	Eksaminert apotekspers.	
Ø s t f o l d f y l k e	142	81	66		82	22	55	Løten	3	2	3	2	1	2
Halden stadslegedistr.	25	12	2		6	3	7	Vinger	5	6	2	1	1	3
Sarpsborg stadslegedistr.	23	12	8		14	3	9	Eidskog	3	2	3	2	1	2
Fredrikstad stadsfysikat	31	19	5		4	4	12	Brandval	3	1	1	—	1	1
Moss stadslegedistr.	13	14	8		14	3	9	Grue	4	2	4	—	1	3
Skiptvet	3	1	2		1	—	—	Åsnes	5	5	6	1	1	3
Rakkestad	4	2	2		1	1	—	Våler	2	2	1	1	1	2
Eidsberg	6	6	6		4	1	3	Elverum	17	5	5	2	1	3
Askim	10	7	5		6	2	6	Trysil	3	2	4	1	1	3
Aremark	2	1	2		—	1	1	Åmot	2	2	4	1	1	2
Idd	1	1	2		4	—	—	Stor-Elvdal	2	2	3	1	1	1
Hvaler	1	—	3		2	—	—	Rendal	2	—	2	—	—	—
Borge	2	—	5		3	1	2	Alvdal	1	1	1	—	—	—
Tune	5	2	8		10	1	1	Folldal	1	—	1	—	—	—
Glemmen	7	1	1		6	—	—	Tynset	2	3	2	2	1	3
Råde	5	1	4		3	1	1	Tolga	2	—	2	1	—	—
Rygge	1	—	1		2	—	—	Engerdal	1	—	2	—	—	—
Hobøl	3	2	2		2	1	2	Kvikne	1	—	1	—	—	—
A k e r s h u s f y l k e	151	77	40		55	15	50	O p p l a n d f y l k e	115	68	57	55	11	33
Krakkstad	7	6	2		3	1	5	Lillehammer stadsdistr.	29	11	1	3	2	8
Frogn	9	3	3		5	2	4	Gjøvik stadslegedistr.	19	8	2	6	2	5
Oppgård	3	1	1		2	1	2	Lesja	4	2	3	2	—	—
Bærums	38	21	4		12	3	11	Lom	3	1	4	—	—	—
Asker	31	6	3		3	1	4	Vågå	2	2	2	—	—	—
Aurskog	4	3	2		2	—	—	Sel og Heidal	2	2	2	1	1	3
Høland	5	3	7		1	1	2	Nord-Fron	3	1	1	1	1	—
Enebakk	2	—	1		1	—	—	Sør-Fron	1	—	2	1	1	—
Ullensaker	5	7	2		5	2	7	Ringebu	2	2	1	2	1	—
Nannestad	3	1	2		1	—	—	Øyer	1	1	1	—	—	—
Lillestrøm	11	9	3		3	1	5	Østre Gausdal	3	1	2	1	1	—
Skedsmo	18	6	2		9	1	3	Vestre Gausdal	1	1	1	1	1	—
Nes	4	3	3		1	1	3	Fåberg	2	2	3	1	1	—
Eidsvoll	10	7	4		7	1	4	Biri	1	1	1	1	1	—
Hurdal	1	1	1		—	—	—	Sneringdal	1	1	1	—	—	—
O s l o s t a d s f y s i k a t	997	534	72		500	42	186	Vardal	1	1	—	3	7	3
H e d m a r k f y l k e	112	64	69		40	16	44	Østre Toten	7	5	3	1	1	3
Hamar stadslegedistr.	25	14	3		6	2	8	Vestre Toten	9	4	3	2	2	2
Ringsaker	7	4	2		4	1	2	Lunner	2	2	1	2	1	1
Nes	1	1	1		1	—	—	Jevnaker	3	3	2	2	1	—
Vang	4	3	6		8	1	3	Gran	5	7	3	5	1	1
Romedal	8	4	4		5	1	2	Land	5	3	4	4	1	—
Sør-Odal	6	2	3		1	1	3	Torpa	1	—	1	1	—	—
Nord-Odal	2	1	3		1	—	—	Sør-Aurdal	2	1	3	3	—	—

Tabell I (forts.). Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1952.

Legedistrikter		Leger	Tannleger	Jordmødre				Legedistrikter		Leger	Tannleger	Jordmødre			
				Utd. sykepleier sker uten/sykehus.	Apoeskog filialapotek	Eksamineret apotekpers.	Utd. sykepleier sker uten/sykehus.					Apoeskog filialapotek	Eksamineret apotekpers.		
Buskerud fylke . . .	117	82	47	51	17	44	Aust-Agder fylke . . .	67	35	35	26	8	21		
Drammen stadsfysikat . . .	38	36	6	8	5	15	Risør stadslegedistr. . . .	3	3	1	1	1	1	3	
Kongsberg stadslegedistr. . .	7	9	3	3	2	5	Arendal stadslegedistr. . . .	32	17	8	4	2	2	8	
Norderhov	16	11	8	9	2	6	Holt	4	3	4	2	1	1	2	
Ådal	2	-	1	-	-	-	Søndeled	1	1	3	1	-	-	-	
Nes	2	1	2	2	1	3	Åmli	1	1	2	-	1	1	1	
Gol	1	1	2	2	-	-	Froland	1	1	3	2	-	-	-	
Ål	1	1	1	2	-	-	Tromøy	4	1	2	4	-	-	-	
Hol	3	1	3	2	-	-	Grimstad	8	4	3	5	1	1	3	
Sigdal	2	2	2	-	-	-	Lillesand	4	3	3	4	1	1	2	
Krødsherad	2	-	1	-	-	-	Vegusdal	1	-	2	-	-	-	-	
Modum	8	5	3	3	2	5	Evje	2	1	3	1	1	1	2	
Eiker	11	7	3	6	2	4	Bygland	5	-	-	-	-	-	-	
Drammens legedistrikts . .	19	6	5	8	2	4	Valle	1	-	1	1	-	-	-	
Sandsvær	3	1	2	-	1	2	Vest-Agder fylke	89	48	56	46	7	23		
Rollag	1	-	3	1	-	-	Kristiansand stadsfysikat . .	50	30	8	17	3	13		
Nore og Uvdal	1	1	2	5	-	-	Oddernes	6	1	7	8	1	2		
Vestfold fylke	112	74	38	48	14	40	Søgne	1	1	2	3	-	-	-	
Horten stadslegedistr. . . .	11	9	3	2	2	6	Halsne	7	6	4	3	1	3		
Tønsberg stadsdistr. . . .	45	22	4	4	3	13	Laudal	1	-	3	1	-	-	-	
Sandefjord stadsdistr. . .	15	14	7	3	2	7	Bjelland	2	-	3	1	-	-	-	
Larvik stadslegedistr. . .	14	12	3	8	3	6	Audnedal	2	1	5	1	-	-	-	
Holmestrand	7	4	1	-	1	3	Liste	2	1	4	1	-	-	-	
Skoger	4	2	4	4	1	2	Farsund	6	3	2	-	1	2		
Hof	4	1	4	5	-	-	Lyngdal	2	1	3	2	-	-	-	
Stokke	2	3	2	6	1	2	Hægebostad	1	-	2	1	-	-	-	
Sem	2	1	4	3	-	-	Kvinesdal	2	1	4	2	-	-	-	
Nøtterøy	6	5	2	7	-	-	Flekkefjord	6	3	5	5	1	3		
Brunlanes	2	1	4	6	1	1	Sirdal	1	-	4	1	-	-	-	
Telemark fylke	106	67	61	44	13	33	Rogaland fylke	152	95	78	54	16	45		
Notodden stadsdistr. . . .	8	9	3	3	1	3	Stavanger stadsfysikat . .	80	45	6	15	6	18		
Skien stadsfysikat	28	13	4	6	3	10	Egersund stadslegedistr. .	4	4	1	2	1	3		
Porsgrunn stadsdistr. . .	23	10	6	4	2	6	Haugesund stadsfysikat . .	16	20	4	5	3	11		
Kragerø stadsdistr. . .	4	5	1	1	1	4	Sokndal	1	1	2	2	-	-	-	
Drangedal	3	2	4	1	-	-	Lund	1	-	2	1	-	-	-	
Skåtøy	1	-	3	1	-	-	Eigersund	1	-	4	3	-	-	-	
Bamble	3	2	2	3	1	1	Time	7	6	13	6	1	3		
Eidanger	5	5	3	3	1	2	Sandnes	10	9	2	6	1	3		
Gjerpen og Siljan . . .	2	2	2	1	-	-	Hætland	14	2	10	3	-	-	-	
Solum	2	1	4	4	-	-	Høgsfjord	4	1	5	2	-	-	-	
Holla og Lunde	4	3	3	4	1	1	Høgsfjord	4	1	5	2	-	-	-	
Sauherad	5	3	4	3	1	1	Finnøy	1	-	4	-	-	-	-	
Timn	8	5	3	2	1	3	Nedstrand	1	-	3	1	-	-	-	
Hovin	1	-	1	-	-	-	Hjelmeland	1	-	4	-	-	-	-	
Hjartdal	1	-	3	2	-	-	Sand	5	4	4	1	2	4		
Seljord	2	2	3	1	-	-	Kopervik	4	3	8	3	2	3		
Kviteseid	2	2	2	-	1	2	Skåre	2	-	6	4	-	-	-	
Nissedal	1	-	1	-	-	-	Hordaland fylke	83	45	109	70	8	20		
Fyresdal	1	-	1	1	-	-	Strandebarm	1	1	4	1	-	-	-	
Lårdal	1	2	4	1	-	-	Jondal	1	-	1	-	-	-	-	
Vinje	1	1	4	3	-	-	Kvinnherad	1	1	5	-	-	-	-	
							Skånevik	5	1	5	3	-	-	-	
							Ølen	2	1	3	2	-	-	-	

Tabell I (forts.). Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1952.

Legedistrikter	Legedistrikter						Legedistrikter						
	Leger	Tannleger	Jordnoder	Utd. sykepleier- ster utenf. sykeh.	Apotek og filialapotek	Eksamineret apotekpers.	Leger	Tannleger	Jordnoder	Utd. sykepleier- ster utenf. sykeh.	Apotek og filialapotek	Eksamineret apotekpers.	
Sveio	1	-	4	1	-	-	Kristiansund stadsfysikat	16	7	5	4	2	9
Finnås	1	1	6	2	-	-	Vanylven	1	-	2	-	-	-
Stord	5	3	6	4	1	2	Sande	1	-	2	-	-	-
Tysnes	1	-	2	2	-	-	Herøy	2	1	3	-	-	-
Fusa	2	1	5	-	-	-	Ulstein	2	4	2	2	1	1
Fana	10	7	3	11	-	5	Volda	6	4	4	4	2	2
Os	6	2	2	1	-	-	Ørsta	3	2	3	2	1	1
Austevoll	1	-	4	2	-	-	Hjørundfjord	1	-	2	2	1	1
Sund	1	-	3	2	-	-	Stranda	1	2	5	2	1	1
Askøy	3	1	5	3	-	-	Norddal	1	1	3	1	-	-
Laksevåg	6	5	3	6	1	3	Ørskog	2	1	4	3	10	-
Haus	4	3	7	8	1	2	Borgund	4	1	6	6	-	-
Bruvik	2	1	3	3	-	-	Haram	1	1	3	2	-	-
Hosanger	1	-	4	2	-	-	Vestnes	2	1	3	1	-	-
Manger	1	1	3	2	-	-	Eid	2	2	2	2	-	-
Herdla	1	-	5	1	-	-	Grytten	2	3	2	2	1	1
Lindås	2	1	3	2	-	-	Nesset	1	1	3	1	-	-
Røldal	1	-	1	1	-	-	Molde	24	7	8	2	1	1
Odda	8	5	3	2	1	3	Bud	1	-	4	-	-	-
Ullensvang	1	2	3	3	-	-	Aukra	1	1	3	2	-	-
Ulvik	1	-	3	-	-	-	Kvernes	1	1	6	3	2	-
Kvam	2	2	3	2	1	2	Gjemnes	1	1	4	3	-	-
Voss	11	6	8	4	1	3	Tingvoll	2	2	4	3	-	-
Austrheim	1	-	2	1	-	-	Sunndal	2	1	6	1	-	-
Bergen stadsfysikat	153	104	34	70	11	38	Surnadal	1	1	3	-	1	-
Sogn og Fjordane fylke	48	27	81	30	7	14	Stangvik	1	-	2	1	-	-
Hafslø	1	-	4	1	-	-	Rindal	1	-	1	1	-	-
Luster	6	1	2	1	-	-	Aure	1	-	2	-	-	-
Lærdal	4	3	4	2	1	2	Halsa	1	-	6	4	-	-
Sogndal	2	2	1	1	-	-	Edøy	1	-	4	-	-	-
Aurland	1	1	2	-	-	-	Sør-Trøndelag fylke	158	71	83	73	16	43
Leikanger	1	-	3	1	-	-	Trondheim stadsfysikat	96	51	16	32	10	32
Balestrand	2	-	5	1	-	-	Bjørner	1	-	2	1	-	-
Vik	2	1	2	1	1	2	Åfjord	1	-	2	1	-	-
Kyrkjebo	5	2	4	-	-	-	Bjugn	1	-	4	1	-	-
Lavik	2	-	3	2	-	-	Rissa	2	-	5	1	-	-
Gulen	1	1	3	-	-	-	Ørland	2	2	1	1	1	1
Solund	1	-	2	-	-	-	Lønsvik	1	-	2	2	-	-
Askvoll	1	1	3	2	1	1	Frøya	2	-	6	1	-	-
Fjaler	2	-	3	1	-	-	Hitra	2	-	5	1	-	-
Gaular	1	1	2	1	-	-	Hemne	1	1	5	1	-	-
Førde	1	1	4	2	1	2	Orkdal	4	4	7	4	1	3
Gloppen	2	2	5	4	-	-	Meldal	3	2	3	2	-	-
Naustdal	1	-	3	1	-	-	Rennebu	1	-	1	-	-	-
Kinn	1	4	7	3	1	2	Oppdal	3	2	2	2	-	-
Bremanger	1	-	3	-	-	-	Røros	5	2	3	2	1	-
Selje	1	-	2	-	-	-	Singsås	1	1	3	2	-	-
Vågsøy	2	2	2	2	1	2	Støren	2	1	3	5	1	2
Davik	1	1	2	1	-	-	Melhus	1	1	2	3	-	-
Nordfjordeid	3	2	5	-	1	3	Børsa	1	-	4	1	-	-
Innvik	1	1	2	1	-	-	Leinstrand	8	2	1	1	4	1
Stryn og Hornindal	2	1	3	2	-	-	Strinda	16	1	1	1	-	-
Møre og Romsdal fylke	118	61	118	60	11	33	Malvik	2	-	2	1	-	-
Ålesund stadsfysikat	32	19	10	10	3	9	Selbu	2	1	3	3	-	-

Tabell I (forts.). Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1952.

Legedistrikter	Legedistrikter							Legedistrikter								
	Leger			Tannleger		Jordmødre		Utd. sykepleier-sker utenf.sykkeh.			Apotek og filialapotek			Legedistrikter		
								Eksaminert	apotekpers.							
Nord-Trøndel. fylke	74	30	49	32	7	17	Ankenes			1	-	4	2	-	-	-
Meråker	1	2	1	1	1	-	Evenes			2	1	4	2	1	2	2
Hegra	1	-	1	2	1	1	Lødingen			1	2	5	2	1	1	1
Stjørdal	2	3	4	1	1	3	Vågan			2	-	4	-	1	1	2
Leksvik	1	-	2	1	1	-	Gimsøy			1	-	1	-	-	-	-
Frosta	2	1	1	1	1	-	Borge			1	1	4	-	-	-	-
Skogn	2	1	2	-	-	-	Buksnes			5	1	3	1	1	2	2
Levanger	16	3	2	1	1	2	Hol			1	1	2	-	-	-	-
Verdal	3	2	3	2	1	3	Flakstad			1	-	2	-	-	-	-
Verran	1	-	4	1	1	-	Moskenes !			1	1	1	-	-	-	-
Inderøy	2	1	2	5	1	-	Værøy			1	-	2	1	-	-	-
Stod	8	7	3	6	2	5	Hadsel			13	2	7	2	2	3	3
Snåsa	2	-	2	2	1	-	Be			1	1	2	1	-	-	-
Beitstad	3	1	2	-	-	-	Øksnes			1	-	3	1	1	2	2
Grong	-	1	2	-	-	-	Sortland			1	2	3	1	1	1	1
Namsskogan	1	-	3	2	-	-	Dverberg			3	1	4	1	1	1	1
Lierne	1	-	2	-	-	-	T r o m s f y l k e			72	22	83	27	7	19	19
Overhalla	1	1	3	3	-	-	Tromsø stadslegedistr.			30	11	10	9	3	9	9
Namsos	21	4	1	3	1	3	Harstad stadslegedistr.			15	6	-	3	1	4	4
Klinga	1	-	-	-	-	-	Kvæfjord			1	1	4	1	-	-	-
Fosnes	1	-	2	-	-	-	Skånland			1	-	-	-	-	-	-
Flatanger	1	-	2	-	-	-	Trondenes			1	-	4	1	-	-	-
Vikna	1	1	1	-	1	1	Bjarkøy			1	-	-	-	-	-	-
Leka	1	-	1	-	-	-	Ibestad			2	-	7	-	-	-	-
Kolvereid	1	2	3	-	-	-	Salangen			1	1	2	-	1	2	2
N o r d l a n d f y l k e	144	50	130	54	18	32	Tranøy			1	-	5	-	-	-	-
Mosjøen stadslegedistr.	2	3	1	4	1	2	Sørreisa			1	-	4	-	-	-	-
Bodø stadslegedistr. .	24	10	2	3	2	4	Berg			1	-	4	1	1	1	2
Narvik stadslegedistr.	15	7	6	2	2	5	Lenvik			2	1	4	1	1	1	2
Svolvær stadslegedistr.	2	3	2	1	1	2	Hillesøy			1	-	2	-	-	-	-
Bindal	2	-	2	-	-	-	Målselv			3	1	3	1	-	-	-
Sømna	1	1	2	1	-	-	Bardu			1	-	2	-	-	-	-
Brønnøy	2	-	1	3	1	1	Balsfjord			1	-	3	2	-	-	-
Vega	1	-	1	1	-	-	Tromsøysund			2	1	5	2	-	-	-
Velfjord	1	-	1	-	-	-	Lyngen			3	-	8	3	-	-	-
Tjøtta	1	-	3	1	-	-	Karlsøy			1	-	6	1	-	2	2
Vefsn	4	1	2	-	-	-	Skjervøy			2	-	5	2	1	2	2
Hattfjelldal	1	-	2	-	-	-	Nordreisa			1	-	2	1	-	-	-
Alstahaug	9	2	4	-	-	-	Finnmark fylke			31	19	37	23	5	9	9
Herøy	1	1	3	-	-	-	Kautokeino			1	-	1	1	-	-	-
Nesna	1	-	3	1	-	-	Alta			2	2	2	2	-	-	-
Hemnes	2	2	4	2	-	-	Talvik			1	1	3	2	-	-	-
Mo	13	3	3	18	1	2	Loppa			2	1	5	1	-	-	-
Lurøy	1	-	3	1	-	-	Hammerfest			5	2	3	3	1	2	2
Rødøy	1	-	2	-	-	-	Måsøy			1	-	3	2	-	-	-
Meløy	2	1	3	-	-	-	Nordkapp			2	1	2	2	1	2	2
Gildeskål	1	-	2	-	-	-	Kistrand			1	1	2	-	-	-	-
Beiarn	1	-	1	-	-	-	Karasjok			1	-	1	1	-	-	-
Bodin	5	-	6	2	-	-	Lebesby			1	1	1	1	-	-	-
Skjerstad	1	-	2	-	-	-	Tana			1	-	2	3	-	-	-
Fauske	3	1	5	1	1	1	Gamvik			1	1	1	2	-	-	-
Saltdal	6	1	2	-	-	-	Berlevåg			1	1	1	1	-	-	-
Sørfold	1	-	3	-	-	-	Vadsø			3	2	3	1	1	1	3
Nordfold	1	-	2	-	-	-	Sør-Varanger			4	4	4	3	1	1	1
Steigen	1	-	2	1	-	-	Vardø			4	2	3	1	1	1	1
Hamarey	1	1	1	-	-	-	Riket. The whoie country			3041	1654	1343	1440	271	799	799

Tabell II. Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1952.
Number of beds and patients treated in hospitals.

Sykehus <i>Hospitals</i>	Syke- senger pr. $\frac{31}{12}$, 1952	Belegg <i>In-patients</i>				Forplei- nings- dager i året ¹⁾	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg ²⁾	
		Pr. $\frac{1}{1}$, 1952	Inn- lagt <i>Admit- ted</i>	Utgått <i>Discharged</i>	Pr. $\frac{31}{12}$, 1952			
		Lev. <i>Alive</i>	Døde <i>By death</i>					
O s l o .								
Rikshospitalet	941	530	16 220	15812	368	570	326 164	894
Kvinneklinikken								
Oslo militære sykehus	65	25	1 081	1 081	6	19	19 606	54
Oslo kommunale sykehuser	2 226	1 565	29 967	28411	1 482	1 639	677 758	1 856
Oslo kommunale kvinneklinikk								
Vor Frue hospital	143	72	1 956	1 936	24	68	36 165	99
Røde Kors' klinikk	125	86	2 515	2 448	66	87	40 990	112
Diakonissehusets sykehus	185	167	2 039	1 906	134	166	66 293	182
Oslo sanitetsforenings sykehus	150	98	1 813	1 796	3	112	50 900	139
Wergelandsveiens klinikk	50	18	1 489	1 460	14	33	17 965	49
Betanien hospital	72	23	1 773	1 751	22	23	20 689	57
Menighetssøsterhjemmets klinikk	72	45	1 417	1 378	37	47	24 459	67
Klinikken for vanføre	80	48	696	689	—	55	31 095	85
Akers kommunale sykehus ³⁾	500	448	9 580	9 071	497	460	191 900	526
Diakonhjemmets sykehus	125	114	1 262	1 189	74	113	41 868	115
Psykiatrick klinikk ⁴⁾	98	92	718	710	1	99	35 965	99
Det Norske Radiumhospital	120	95	2 796	2 752	40	99	46 102	126
Akershus fylkessykehus	118	79	2 516	2 425	83	87	41 690	114
Ø s t f o l d .								
Østfold fylkessykehus, Fredrikstad	58	51	812	759	61	43	20 541	56
Fredrikstad komm. sykehus	58	37	1 099	1 070	22	44	20 745	57
Fredrikstad epidemilasarett	35	14	33	12	25	10	4 904	13
St. Josefs hospital, Fredrikstad	116	63	2 847	2 816	24	70	35 748	98
Betesda sykehus, Fredrikstad	25	22	382	378	6	20	9 252	25
Moss komm. sykehus	56	43	961	928	36	40	19 348	53
Halden komm. sykehus	90	30	1 093	1 031	32	60	17 491	48
St. Josefs hospital, Halden	60	25	648	600	40	33	14 451	40
Sarpsborg komm. sykehus	121	65	2 173	2 067	84	87	36 528	100
Askim komm. sykehus	43	25	834	811	16	32	13 745	38
Tørgstad sykestue	12	5	154	141	12	6	2 948	8
Mysen komm. sykestue	20	14	210	204	7	13	5 776	16
A k e r s h u s .								
Bærum komm. sykehus	200	131	2 846	2 752	114	111	58 225	160
Stensby sykehus, Eidsvoll	85	33	1 476	1 468	—	41	23 913	66
Lillestrøm komm. sykehus	48	31	1 232	1 204	28	31	13 656	37
Røde Kors' sykestue, Ski	25	14	304	288	12	18	6 806	19
Søndre Hølands komm. sykestue	13	5	241	230	8	8	4 327	12
Nannestad komm. sykestue	12	10	160	157	3	10	3 332	9
Drøbak sykestuer	18	12	213	197	14	14	5 998	16

¹⁾ Board days. ²⁾ Average number of in-patients. ³⁾ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se tabell III.) ⁴⁾ Budsjettåret 1951—52.

Tabell II (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1952.

Sykehus	Sykesenger pr. 31./12 1952	Belegg				Forpleiningsdager i året	Gjen-nom-smittl.-daglig belegg
		Pr. 1/1 1952	Inn-lagt	Utgått		Pr. 31./12 1952	
				Lev.	Døde		
H e d m a r k.							
Hedmark fylkessykehus, Elverum	180	145	2 901	2 802	120	124	60 881
Hamar komm. sykehus.....	103	75	1 409	1 364	59	61	30 751
St. Torfinns klinikk, Hamar	37	7	570	570	2	5	8 340
Røde Kors' klinikk, Hamar	36	16	1 664	1 655	2	23	13 622
Trysil komm. sykehus.....	32	11	459	437	15	18	7 635
Røde Kors' sykestue, Kongsvinger	15	12	288	284	5	11	4 174
Eidskog komm. sykehus.....	26	14	278	259	16	17	5 862
Stange komm. sykehus	30	21	231	208	17	27	9 272
Ringsaker komm. sykehus ¹⁾	52	37	323	312	15	33	15 677
Løten komm. sykehus	31	27	117	97	23	24	10 097
Stor-Elvdals sykehus, Stai	15	13	92	84	7	14	4 212
Tynset sykehus.....	38	30	701	699	14	18	11 008
Tolga og Os sykehus ¹⁾	23	22	147	141	10	18	9 818
Østby sykestue, Trysil	13	3	218	220	1	—	2 500
Sør-Odal sykehus	57	38	1 259	1 230	37	30	18 332
Alvdal sykestue	8	7	56	48	7	8	3 062
O p p l a n d.							
Oppland fylkessykehus, Lillehammer...	177	116	3 594	3 492	85	133	60 067
—»— Gjøvik	74	86	2 324	2 247	67	96	40 841
—»— S. Land	60	35	1 061	1 021	38	37	18 858
Røde Kors' klinikk, Lillehammer.....	30	13	717	702	9	19	10 870
Epidemilasarettet, Lillehammer.....	25	4	66	49	17	4	2 671
—»— Gjøvik.....	24	—	4	3	—	1	53
Vestre Slidre sanitetsfor.s sjukeheim ¹⁾ ..	32	19	151	147	6	17	6 440
Østre Totens sykehus	52	39	355	335	18	41	18 769
Ottadalen helseheim	20	25	286	284	7	20	6 472
Lunner sykestue	16	15	161	154	7	15	4 764
B u s k e r u d.							
Drammens komm. sykehus ²⁾	376	332	8 954	8 680	274	332	133 641
St. Josefs hospital, Drammen	60	20	1 194	1 186	4	24	14 070
Kongsberg komm. sykehus.....	37	36	1 026	1 003	26	33	13 699
St. Franciscus hospital, Hønefoss.....	25	13	450	445	6	12	7 357
Hol komm. sjukestugu	9	1	207	206	1	1	1 987
V e s t f o l d.							
Vestfold fylkessykehus, Tønsberg	325	263	7 308	7 058	243	270	130 040
St. Olafs klinikk, Tønsberg	40	3	860	855	5	3	8 579
Horten sykehus	32	22	611	606	11	16	10 134
Holmestrand sykehus	19	7	350	335	4	18	5 694
Larvik sykehus	47	25	908	878	25	30	12 977

¹⁾ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se tabell III.) ²⁾ Budsjett-året 1951–52.

Tabell II (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1952.

Sykehus	Syke- senger pr. 31/12 1952	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig belegg		
		Pr. 1/1 1952	Inn- lagt	Utgått					
				Lev.	Døde				
Sandefjord sykehus	51	55	960	919	44	52	19 333	53	
Stavern sykehus	8	2	72	71	1	2	1 415	4	
Furubakken sykehus	30	-	96	69	9	18	6 284	17	
T e l e m a r k .									
Telemark fylkessykehus, Solum ¹⁾	125	93	1 998	1 913	70	108	43 679	120	
Skien lasarett	29	23	63	72	6	8	8 992	25	
Dr. Abels klinikk, Skien	23	2	191	191	-	2	4 539	12	
Betanien hospital, Skien	86	27	2 044	2 042	12	17	26 224	72	
Porsgrunn lutherske sykehus	84	47	1 756	1 709	30	64	27 610	76	
St. Josefs hospital, Porsgrunn	100	65	1 189	1 111	84	59	29 825	82	
Brevik sykehus	21	18	389	379	10	18	7 259	20	
Langesund komm. sykehus.....	10	4	108	95	8	9	2 520	7	
Kragerø komm. sykehus ¹⁾	40	17	498	473	20	22	9 360	26	
Kragerø epidemilasarett ²⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	
Notodden sykehus	29	24	608	597	15	20	9 186	25	
Notodden lasarett ²⁾	15	-	-	-	-	-	-	-	
Rjukan sykehus	50	34	1 204	1 162	38	38	18 117	50	
A u s t - A g d e r .									
Aust-Agder og Arendals sykehus	190	140	4 066	3 910	163	133	71 066	195	
St. Franciskus hospital, Arendal	70	28	1 215	1 208	4	31	18 129	50	
Høgedal lasarett, Ø. Moland	12	-	-	-	-	-	-	-	
Risør komm. sykehus	24	24	393	385	11	21	8 141	22	
Tvedstrand komm. sykehus	11	8	58	51	9	6	3 238	9	
Grimstad sykehus	35	18	395	370	24	19	9 486	26	
V e s t - A g d e r .									
Vest-Agder fylkessykehus, Flekkefjord	26	9	333	327	3	12	3 964	11	
Flekkefjord epidemilasarett ²⁾	6	-	-	-	-	-	-	-	
Kristiansands komm. sykehus ¹⁾	190	157	3 042	2 924	118	157	61 973	170	
St. Josefs hospital, Kristiansand	98	58	1 674	1 665	26	41	30 223	83	
Kristiansand sanitetsf.s sykehus, Solvang	34	18	1 396	1 396	5	13	13 214	36	
Mandal komm. sykehus	30	14	667	649	13	19	9 664	27	
Farsund sykehus	58	50	1 391	1 348	38	55	25 647	70	
R o g a l a n d .									
Rogaland fylkessykehus, Stavanger	248	162	4 719	4 592	140	149	84 044	230	
Stavanger sykehus og lasarett	285	208	4 626	4 408	215	211	89 903	246	
St. Franciskus hospital, Stavanger	70	22	1 435	1 432	5	20	15 896	44	
Stavanger sanitetsforenings klinik	59	45	2 906	2 891	11	49	27 067	74	
Egersund komm. sykehus	16	17	126	123	7	13	5 162	14	
Sandnes komm. sykehus	75	79	1 757	1 742	19	75	29 825	82	
Haugesund komm. sykehus	210	138	4 721	4 621	99	139	72 093	198	
St. Franciskus hospital, Haugesund	25	18	708	709	2	15	8 651	24	
Sauda sykehus	38	13	444	424	15	18	8 247	23	
Kopervik sanitetsforenings sykestue	17	2	173	161	6	8	2 653	7	
H o r d a l a n d .									
Indre Hardanger sykehus, Odda	50	24	1 432	1 392	28	36	17 768	49	
Odda epidemilasarett	6	-	7	7	-	-	181	-	

¹⁾ Budsjettåret 1951—52. ²⁾ Ikke i drift.

Tabell II (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1952.

Sykehus	Syke- senger pr. 31/ 12 1952	Belegg				Forplein- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg		
		Pr. 1/ 1952	Inn- lagt	Utgått					
				Lev.	Døde				
Voss sjukehus	98	57	2 034	2 006	30	55	26 702	73	
Hatlestad sykehus	37	33	122	120	-	35	14 231	39	
B e r g e n .									
Bergens komm. sykehus ¹⁾	760	542	8 808	8 464	317	569	219 443	578	
St. Franciskus klinikk	40	10	662	657	-	15	11 106	30	
Florida sykehus	125	38	2 731	2 692	23	54	36 236	93	
Hospitalet Betanien	124	68	2 183	2 125	54	72	40 971	114	
Bergens diakonissehjems klinikk	100	62	2 532	2 488	35	71	35 085	96	
Røde Kors' klinikk	50	14	1 191	1 168	19	18	13 341	37	
Kvinneklinikken	135	59	5 299	5 287	3	68	46 232	128	
S o g n o g F j o r d a n e .									
Fylkessykehuset, Florø	80	39	1 427	1 395	21	50	24 309	67	
Fylkessykehuset, Lærdal	50	22	554	543	14	19	10 474	29	
Fylkessykehuset, Høyanger	52	22	866	840	21	27	15 206	42	
Nordfjord sykehus, Nordfjordeid	60	50	1 206	1 183	13	60	19 809	54	
Førde sykestue	12	1	180	175	-	6	³⁾	³⁾	
Røde Kors' sykestue, Balestrand	8	4	71	65	2	8	1 656	5	
Vik komm. sykestue	9	2	84	80	5	1	1 308	4	
Luster helsestove	8	1	157	151	3	4	1 729	5	
Øvre Årdal sykestue	8	-	95	95	-	-	1 449	4	
M ø r e o g R o m s d a l .									
Møre og Romsdal fylkessykehus, Molde ..	115	68	3 069	3 006	57	74	41 336	113	
St. Carolus sykehus, Molde	45	11	1 186	1 179	7	11	11 270	31	
Ålesunds sykehus	167	110	4 195	4 080	99	126	63 471	174	
Fylkessykehuset, Kristiansund	90	66	1 753	1 722	34	63	31 019	85	
Herøy sanitetsforenings sjukeheim	28	12	553	534	10	21	10 035	28	
Olafsmindes sykehus, Borgund	35	25	829	836	4	14	12 380	34	
Søre Sunnmøre sjukehus, Volda	42	18	1 422	1 367	28	45	18 852	52	
Austbø sykehjem, Bolsøy	14	9	104	103	1	9	4 380	12	
S ø r - T r ø n d e l a g .									
Sentralsykehuset, Trondheim	410	330	6 826	6 572	252	332	157 469	431	
Kalvskinnet sykehus, Trondheim	127	126	105	46	58	127	46 367	127	
St. Elisabeths hospital, Trondheim	112	29	1 703	1 665	42	25	23 322	64	
Røde Kors' klinikk, Trondheim	96	43	2 619	2 606	25	31	28 915	79	
Tyholts reservesykehus, Strinda	64	59	225	196	26	62	23 482	64	
E. C. Dahls Stiftelse, Trondheim	58	53	2 091	2 098	-	46	21 432	59	
Meldal sanitetsforenings sykehjem ²⁾	32	27	64	52	9	30	10 805	30	
Orkdal sanitetsforenings sjukehus ²⁾	110	63	1 843	1 760	59	87	37 024	101	
Opdal sykehjem ²⁾	16	13	88	81	5	15	6 089	17	
Strinda sykehus	65	31	1 355	1 302	35	49	25 255	69	
Frøya sanitetsforenings sykehjem	15	14	41	38	7	10	5 174	14	
Røros herredenes sykehus	30	17	533	506	19	25	9 602	26	
N o r d - T r ø n d e l a g .									
Innherreds sykehus, Levanger	230	133	4 029	3 963	103	96	76 804	210	
Namdal sykehus, Namsos	350	189	5 354	5 255	112	176	118 914	326	

1) Budsjettåret 1951—52. 2) Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se tabell III.) 3) Oppgave mangler.

Tabell II (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehuse i 1952.

Sykehus	Syke- senger pr. 31/ 12 1952	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg	
		Pr. 1/ 1 1952	Inn- lagt	Utgått		Pr. 31/ 12 1952		
				Lev.	Døde			
Meråker sanitetsforenings sykehjem	8	4	67	59	8	4	2 043	6
Lierne sanitetsforenings sykestue	10	1	114	112	3	-	826	2
Stjordal sykehjem	18	11	200	187	6	18	5 434	15
Rørvik sanitetsforenings sykestue	13	6	193	186	6	7	3 725	10
N o r d l a n d .								
Sandnessjøen sykehus	120	62	2 260	2 176	71	75	43 979	120
Gravdal sykehus	36	31	783	772	15	27	13 289	36
Stokmarknes sykehus, Hadsel ¹⁾	158	74	2 681	2 562	41	152	42 593	117
Bodø sykehus ¹⁾	240	258	6 736	6 630	118	246	93 747	257
Bodø epidemilasarett	20	-	24	24	-	-	317	1
Narvik komm. sykehus	160	160	2 856	2 770	79	167	63 943	175
Narvik komm. epidemilasarett	30	17	194	187	5	19	8 893	24
Svolvær sanitetsforenings sykestue	26	12	477	469	7	13	5 810	16
Sulitjelma sykehus	26	4	283	279	6	2	3 997	11
Brønnøysund sanitetsf.s sykestue	18	11	179	175	5	10	5 602	15
Vega Røde Kors' sykestue	7	6	78	76	3	5	2 272	6
Mosjøen og Vefsn sykehus	80	65	1 468	1 427	34	72	29 370	81
Øksnes Røde Kors' sykestue	10	2	79	71	4	6	2 188	6
Sortland sykehus	20	5	238	230	8	5	4 319	12
Andenes Røde Kors' sykestue ²⁾	9	-	-	-	-	-	-	-
Fauske sanitetsforenings sykehus	13	2	139	129	4	8	2 569	7
Saltdal sanitetsforenings sykehjem	12	5	33	26	3	9	3 140	9
Røde Kors' sykestue, Beiarn	12	3	121	115	5	4	2 448	7
Bjerkåsen grubers sykestue, Ballangen .	15	7	120	118	3	6	3 735	10
Lødingen sanitetsforenings sykestue	10	3	153	151	3	2	1 540	4
Mo og Nord-Rana sanitetsf.s sykehus	49	33	915	889	26	33	16 985	47
Nesna sykestue	14	6	174	164	12	4	3 130	9
Glomfjord sykestue	7	-	4	4	-	-	23	-
Værøy sykestue	8	-	64	63	-	1	818	2
T r o m s .								
Troms og Tromsø sykehus	³⁾ 227	167	3 656	3 458	155	210 ⁴⁾ 91 549	251	
Harstad og Troms fylkes sykehus	130	102	2 709	2 614	66	131	45 664	125
St. Elisabeths hospital, Tromsø	61	37	1 544	1 545	1	35	23 158	63
Skjervøy sykehus	18	15	157	152	10	10	4 442	12
Kvæfjord sanitetsf.s sykestue «Heimly» .	15	9	38	29	7	11	5 005	14
Målselv sykestue	6	3	43	34	10	2	1 518	4
Ibestad sykestue og tuberkulosehjem ⁵⁾ .	31	25	185	183	10	17	7 519	21
Røde Kors' sykestue, Finnsnes	12	3	160	155	4	4	2 257	6
Betesda sykestue, Nordreisa	29	17	350	337	9	21	8 182	22
F i n n m a r k .								
Vardø sykehus	70	28	766	748	14	32	15 477	42
Vadsø sykehus	45	22	544	517	22	27	11 510	32
Hammerfest sykehus	63	43	1 310	1 276	24	53	20 604	56
Kirkenes sykehus	55	27	1 056	1 053	-	30	17 334	48
St. Elisabethsøstrenes sykestue H.fest.	6	1	30	27	1	3	938	3
Tana sykestue	10	4	130	124	2	8	1 759	5

¹⁾ Budsjettåret 1951–52. ²⁾ Ikke i drift. ³⁾ Troms og Tromsø sykehus disponerer dessuten 20 pl. på St. Elisabeths hosp. til sin øyenavd. ⁴⁾ Medregnet forpleiningsdagene på øyenavd. ⁵⁾ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se tabell III.)

Tabell II (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1952.

Sykehus	Sykesenger pr. 31/12 1952	Belegg						Gjen- nom- snittl. daglig be- legg	
		Pr. 1/1 1952	Inn- lagt	Utgått		Pr. 31/12 1952	Forplei- nings- dager i året		
				Lev.	Døde				
Røde Kors' sykestue, Berlevåg	12	2	159	151	5	5	2 540	7	
» » Kjøllefjord	12	4	188	186	3	3	4 671	13	
Lebesby sykestue	6	-	42	41	1	-	644	2	
Røde Kors' sykestue, Honningsvåg	16	5	247	235	5	12	3 081	8	
Karasjok sykestue	12	6	105	99	5	7	1 970	5	
Alta Røde Kors' sykestue, Bossekop	20	6	496	495	5	2	6 059	17	
Røde Kors' sykestue, Øksfjord	13	1	138	136	1	2	2 610	7	
Kautokeino sykehjem	6	3	71	67	2	5	1 080	3	
Røde Kors' sykestue, Mehamn	13	6	224	220	6	4	3 218	9	
Polmak sykestue	7	1	31	28	2	2	611	2	
Havøysund sykestue, Måsøy	14	3	168	161	5	5	3 497	10	
Lakselv sykestue, Kistrand	15	10	234	226	3	15	2 830	8	
Børself sykestue, Kistrand	6	-	56	53	1	2	693	2	
Masi sykestue, Kautokeino	6	1	5	6	-	-	409	1	
Hasvik sykestue	10	-	54	47	2	5	1 402	4	

Tabell III. Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaler i 1952.¹⁾

Number of beds and patients treated in sanatoriums, hospitals and nursing homes for tuberculosis.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse <i>Institutions for treatment of tuberculosis</i>	Sykesenger pr. 31/12 1952 Number of beds	Belegg. In-patients						Heraf for pa- sienter innl. etter tu- berku- losolev.s § 6 ²⁾	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg ⁴⁾		
		Pr. 1/1 1952	Inn- lagt	Utgått		Pr. 31/12 1952	Forplei- nings- dager i året ³⁾				
				Admit- ted	Discharged						
S a n a t o r i e r .											
Glittere sanatorium, Hakadal	172	165	471	484	4	148	60 392	-	165		
Glittere arbeidshjem, Hakadal											
Landeskogen sanatorium, Setesdal ..	102	83	222	215	3	87	35 696	8	98		
Reknes sanatorium, Molde	115	114	392	395	4	107	41 927	-	115		
Vensmoen sanatorium, Saltdal	180	169	618	618	-	169	65 290	64	179		
Ringvål sanatorium, Leinstrand	204	189	510	511	1	187	72 300	18	198		
Luster sanatorium	148	148	243	255	2	134	53 306	-	146		
Vardåsen sanatorium, Asker	214	177	592	606	4	159	69 969	3 810	192		
Oslo sanitetsf.s sanatorium, } Grefsen —→ barnesan., } Mesnalien kursted pr. Lillehammer ..	140	125	315	300	6	134	49 996	-	137		
Granheim/Kornhaug sanatorium, Follebu	94	105	115	126	4	90	34 960	-	96		
Røde Kors' sanat., Sand i Ryfylke.	71	68	148	145	-	71	25 885	7 507	71		
Solås sanatorium, Vardal	27	28	63	62	2	27	9 439	1 399	26		
I alt på sanatorier	1 530	1 412	3 832	3 835	36	1 373	-	-	-		

¹⁾ Bare anstalter i drift pr. 31/12 1952 er tatt med. ²⁾ Board days. ³⁾ Of these for patients admitted according to the Tuberculosis Law of 8, May 1900 § 6. ⁴⁾ Average number of in-patients.

Tabell III (forts.). Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaler i 1952.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Syke- senger pr. 31./12. 1952	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Herav for pa- sienter innl. etter tu- berku- lolev.s § 6	Gjen- nom- snittlig daglig belegg							
		Pr. 1/1 1952	Inn- lagt	Utgått											
				Lev.	Døde										
T u b e r k u l o s e h j e m .															
Ø s t f o l d .															
Høgli sykehús for tub., Mysen	33	29	60	57	4	28	10 318	1 994	28						
Brønnørøldia —— Glemmen	33	25	25	35	6	9	7 055	2 633	19						
Åsebråten kursted, Glemmen	38	35	59	57	7	30	12 309	6 454	34						
» barnesanatorium	27	16	26	26	—	16	7 047	—	19						
A k e r s h u s .															
Follo tuberkulosehjem ¹⁾	19	18	19	13	4	20	6 592	5 123	18						
Jessheim helseheim	31	31	36	35	3	29	10 813	5 923	30						
Fet Røde Kors' sykehjem	30	31	44	39	6	30	11 340	5 613	31						
O s l o .															
Aker komm. sykehús ²⁾	36	32	209	190	14	37	11 749	— ³⁾	32						
Nordstrand helseheim	31	25	24	15	3	31	11 082	5 646	30						
Ullern helseheim	32	32	34	26	7	33	11 875	8 455	33						
H e d m a r k .															
Ringsaker komm. sykehús ²⁾	28	25	31	29	6	21	9 318	5 411	26						
Tolga og Os sykehús ²⁾	14	11	10	10	4	7	4 129	3 042	11						
Sangen rek.hjem, Hamar	32	29	75	73	4	27	11 384	3 896	31						
O p p l a n d .															
Lillehammer sanitetsforenings sana- torium	32	32	48	47	2	31	11 552	5 100	32						
Røde Kors' sykehús for tub., Follebu	26	25	23	21	1	26	8 802	6 314	28						
Vestre Slidre sanitetsf.s sjukeheim ²⁾	17	11	6	9	—	8	— ³⁾	2 464	14						
B u s k e r u d .															
Lier kursted	44	42	48	47	2	41	15 685	5 222	43						
Modum kursted	30	24	43	32	8	27	9 940	4 828	27						
V e s t f o l d .															
Røve tuberkulosesykehús, Botne	70	65	101	101	3	62	25 625	8 188	70						
Sandefjord og Sandar sanitetsf.s tuberkulosehjem, Preståsen	37	30	50	40	2	38	12 328	2 999	34						
T e l e m a r k .															
Høgås sanatorium, Gjerpen	43	43	52	51	1	43	15 727	6 686	43						
Tinn komm. helseheim for tub....	24	23	16	16	2	21	7 688	4 631	21						
Porsgrunn sanitetsforenings sykehús, Lyngbakken	32	31	30	24	2	35	12 496	6 609	34						
A u s t - A g d e r .															
Egra helseheim, Grimstad	58	42	58	55	6	39	15 419	5 368	42						
Arendal sanitetsf.s sanatorium, Furukollen	40	40	66	74	2	30	13 768	6 174	38						
V e s t - A g d e r .															
Kristiansand sanitetsf.s helseheim, Kongsgård	36	36	76	75	—	37	13 445	7 144	37						
Solhøgda tuberkulosehjem, Halse...	51	50	30	34	5	41	15 345	9 827	42						

¹⁾ Budsjettet 1951—52. ²⁾ Tuberkulosehjemmet. ³⁾ Oppgave mangler.

Tabell III (forts.). Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaler i 1952.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Sykesenger pr. ^{31/12} 1952	Belegg				Forpleiningsdager i året	Heraf for pasienter innl. etter tuberkuloselov.s § 6	Gjennomsnittlig daglig belegg			
		Pr. 1/1 1952	Innlagt	Utgått							
				Lev.	Døde						
R o g a l a n d.											
Haugesund sanitetsf.s tub.hjem, Førre	32	23	33	29	5	22	9 251	36			
Høyland helseheim ¹⁾	34	32	86	78	3	37	11 942	1 479			
Skåland helseheim	33	24	19	14	6	23	8 646	4 994			
H o r d a l a n d.											
Bjørkeli sjukehus, Voss	39	31	92	87	1	35	13 374	3 129			
Laksevåg helseheim.....	32	30	39	34	6	29	10 538	5 680			
Jondal sjukehus for tuberkuløse	51	31	81	71	4	37	14 470	9 763			
Bergen sanitetsf.s sykehus, Olaviken	40	21	38	59	—	—	8 571	331			
S o g n o g F j o r d a n e.											
Lavik helseheim	37	24	52	47	3	26	9 791	7 266			
Gloppen tuberkulosehjem	50	46	54	62	2	36	15 532	8 459			
Askvoll helseheim	13	12	4	3	—	13	4 820	3 121			
M ø r e o g R o m s d a l.											
Romsdal tub.heim, Vestnes	40	36	32	43	4	21	12 518	7 560			
Vonheim tuberkuloseheim, Tingvoll	40	29	33	27	4	31	12 390	8 985			
Ålesund sanitetsf.s og Nordre Sunnmøres tuberkulosehjem, Haukås ..	30	23	32	23	5	27	9 257	4 941			
Volda sanitetsf.s tuberkuloseheim ..	25	17	23	13	2	25	7 718	5 703			
S ø r - T r ø n d e l a g.											
Singsås helseheim	18	16	18	14	7	13	4 869	2 930			
Åfjord helseheim	34	33	40	32	4	37	12 479	7 506			
Hemne tuberkulosehjem	19	12	9	8	2	11	4 420	3 942			
Orkdal sanitetsforenings sjukehus ²⁾	27	22	63	55	6	24	7 580	2 107			
Meldal sanitetsforenings sykehjem ²⁾ ..	21	13	21	13	2	19	5 938	2 201			
Selbu sykehjem	29	33	28	31	2	28	11 347	31			
Rennebu sanitetsforenings helseheim	30	31	34	30	3	32	10 841	4 416			
Opdal sykehjem ²⁾	9	8	5	5	1	7	2 992	1 479			
Haukåsen sjukehus, Strinda	105	102	170	161	2	109	39 050	—			
N o r d - T r ø n d e l a g.											
Namdals helseheim	53	50	58	56	4	48	18 187	8 974			
Hegra tuberkulosehjem	18	14	10	8	1	15	5 727	5 727			
Trondheims legef.s tub.hjem for barn, Nylænne	33	30	27	25	—	32	12 262	2			
Kleivan	30	29	36	38	—	27	11 045	—			
Innherreds helseheim	50	44	39	34	5	44	17 552	9 823			
N o r d l a n d.											
Brønnøysund tuberkulosehjem	17	17	11	7	4	17	5 936	4 960			
Vefsn tuberkulosehjem, Mosjøen.....	37	40	66	67	2	37	15 657	8 117			

¹⁾ Budsjettåret 1951—52. ²⁾ Tuberkulosehjemmet. ³⁾ Oppgave mangler.

Tabell III (forts.). Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaler i 1952.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Syke- senger pr. ^{31/12} 1952	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Herav for pa- sienter innl. etter tu- berku- loselov.v § 6	Gjen- nom- snittlig daglig belegg			
		Pr. ^{1/1} 1952	Inn- lagt	Utgått							
				Lev.	Døde						
Mo og Nord-Rana sanitetsforenings tuberkulosehjem	30	27	46	34	7	32	10 160	4 767	28		
Røvik tuberkulosehjem, Fauske	41	28	40	34	4	30	8 959	5 951	25		
Vågan tuberkulosehjem	48	36	62	57	3	38	14 424	8 987	40		
Hadsel tuberkulosehjem	22	12	-	2	2	8	3 916	3 563	11		
Sortland tuberkulosehjem	23	16	3	7	2	10	4 633	4 010	13		
Narvik komm. tuberkulosehjem	30	24	40	27	5	32	10 019	7 322	27		
Statens tuberkulosesykehus, Mo	120	116	261	253	2	122	42 382	2 733	116		
T r o m s .											
St. Elisabeths hospital, Harstad	40	37	58	57	3	35	11 033	5 162	30		
Gullhaugen sanatorium, Harstad	35	39	33	38	2	32	12 052	6 116	33		
Ibestad sykestue ¹⁾	15	10	15	9	2	14	3 628	1 829	10		
Tromsø tuberkulosehjem	38	34	38	39	1	32	12 501	7 288	34		
Midtfylkets tuberkulosehjem, Gibo- stad	37	30	32	20	7	35	12 333	7 096	34		
F i n n a r k .											
Sollia tuberkulosehjem, Elvenes	21	19	30	24	4	21	6 656	2 956	18		
Nesseby tuberkulosehjem, Nyborg	12	9	13	8	4	10	4 015	2 421	11		
I alt på tuberkulosehjem	2 462	2 143	3 223	3 014	242	2 110	-	-	-		
K y s t h o s p i t a l e r .											
Stavern kysthospital ²⁾	125	98	272	251	6	113	38 181	-	105		
Hagevik ——	120	104	325	340	2	87	36 525	-	100		
Tromsø ——	100	99	52	53	1	97	37 356	483	102		
I alt på kysthospitaler	345	301	649	644	9	297	-	-	-		
Martina Hansens hospital, Sandvika	120	117	287	296	1	107	44 113	-	121		

¹⁾ Tuberkulosehjemmet. ²⁾ Budsjettåret 1951—52.

Tabell IV a. Dødsfall i 1952 delt etter
Causes of death by sex and

Internasjonal nummer <i>International numbers</i>	Dødsårsaker etter den detaljerte internasjonale liste av 1948* <i>Causes of death. International detailed list 1948</i>	Tils. Total	Alder Age.	
			0-4** år <i>years</i>	5-9 år <i>years</i>
			M	K
I. Infeksjonssykdommer.				
001	Tuberkulose i åndedrettorganene, med opplysning om yrkessykdom (silikose o. l.)	M 11 K -	-	-
002	Tuberkulose i lungene	M 335 K 198	1	1
003	Tuberkuløs plevritt	M 4 K 4	-	-
005	Tuberkuløst tracheo-bronkialt lymfom (hilusadenitt).....	M - K 1	-	1
009	Senere følger av helbredet lungetuberkulose.....	M 2 K 6	-	-
010	Tuberkuløs meningitt og tub. i nervesystemet	M 16 K 16	4 7	2 3
011	Tarm- og bukhinnetuberkulose	M 4 K 2	1	-
012	Tuberkulose i bein og ledd	M 8 K 8	-	1
013	Senere følger av tuberkulose i bein og ledd	M 2 K 1	-	-
015	Tuberkulose i lymfekjertlene	M 3 K -	-	-
016	Tuberkulose i urin- og kjønnsorganene	M 22 K 13	1	-
017	Tuberkulose i binyrene, Addisons sykdom, tub.	M 1 K -	-	-
019	Miliærtuberkulose, akutt og kronisk	M 5 K 5	1 2	1
020	Medfødt syphilis	M 3 K 1	3	-
022	Aorta-anevrisme	M 14 K 5	-	-
023	Andre syfilitiske sykdommer i hjerte og kretsløpsorganene.....	M 46 K 20	-	-
024	Ryggmargstæring	M 3 K 2	-	-
025	Paralysis generalis	M 4 K 1	-	-
026	Andre syfilitiske sykdommer i sentralnervesystemet	M 4 K 1	-	-
027	Andre former av sen-syfilis	M 1 K 2	-	-
029	Syphilis i.n.a.	M 1 K -	-	-
033	Gonoréisk øyensykdom	M - K 1	-	1
040	Tyfoidfeber	M 1 K -	-	-
041	Paratyfoidfeber.....	M - K 1	-	-
048	Dysenteri i.n.a.	M - K 1	-	-

* Bare nr. for de årsaker som har forekommet i 1952 er ført opp. *Numbers under which no causes*

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

age. The whole country.

i fylte år
Complete years

re classified in 1952 are omitted. ** For de enkelte aldersår, se tabell IV b. Single years see table IV b.

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Inter-nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
049	Matforgiftning.....	M	-	-
		K	1	-
051	Streptokokkangina	M	6	4
		K	-	-
052	Rosen	M	2	-
		K	4	1
053	Septikemi og pyemi	M	21	9
		K	13	5
055	Difteri	M	1	1
		K	5	2
056	Kikhøste	M	13	13
		K	9	9
057	Epidemisk cerebrospinalmeningitt og andre meningokokkinfeksjoner	M	9	7
		K	9	6
061	Tetanus.....	M	-	-
		K	1	-
063	Gassgangren.....	M	-	-
		K	1	-
072	Weil's sykdom	M	1	-
		K	-	-
080	Akutt poliomyelitt	M	40	4
		K	29	1
081	Senere følger av akutt poliomyelitt.....	M	3	1
		K	7	-
082	Akutt encefalitt (epidemisk og letargisk)	M	2	-
		K	1	-
083	Senere følger av akutt encefalitt	M	2	-
		K	4	-
085	Meslinger	M	5	1
		K	8	5
087	Vannkopper	M	-	-
		K	2	1
088	Herpes zoster	M	7	-
		K	9	-
089	Kusma	M	1	-
		K	-	-
092	Infeksjøs hepatitt (hepatitis acuta)	M	5	1
		K	10	-
096	Andre virussykdommer	M	1	-
		K	1	1
116	Malaria, i.n.a.	M	3	-
		K	-	-
132	Aktinomykose	M	1	-
		K	-	-
134	Andre soppsykdommer	M	1	-
		K	1	-
138	Andre infeksjonssykdommer	M	1	-
		K	3	-
II. S vulster.¹⁾				
	Ondartede svulster i munnhule og svelg (140-148)	M	51	-
		K	28	-
140,a	Karcinom i leppene	M	14	-
		K	1	-

¹⁾ Om oppdelingen av de enkelte nr. i undergrupper, se Medisinalberetningen for 1951, innledningen, side 54.

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

Subdivision of the items 140—199, by letters and numbers, see page 54 of the Medical Report for 1951.

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
141,a	Karcinom i tungen	M 10 K 4	-	-
142.1,a	Karcinom i spyttkjertelen	M 4 K 1	-	-
142.1,c	Andre ondartede svolster i spyttkjertelen	M 1 K 1	-	-
144,a	Karcinom andre steder i munnhulen	M 10 K 10	-	-
145,a	Karcinom i mesofarynx' orale del.....	M 3 K -	-	-
145,b	Sarkom i mesofarynx' orale del.....	M - K 1	-	-
146,a	Karcinom i nasofarynx	M 4 K 3	-	-
147,a	Karcinom i hypofarynx	M 3 K 4	-	-
148,a	Karcinom i farynx, i.n.a.....	M 1 K 3	-	-
148,b	Sarkom i farynx, i.n.a.	M 1 K -	-	-
<i>Ondartede svolster i fordøyelsesorganene og bukhinnen (150-159) .....</i>		M 1466 K 1149	1	-
150,a	Kärcinom i spiserøret	M 67 K 29	-	-
151,a	Karcinom i magesekken	M 928 K 634	-	-
151,b	Sarkom i magesekken	M - K 1	-	-
152,a	Karcinom i tolvfingertarm og tynntarm	M 7 K 5	-	-
152,b	Sarkom i tolvfingertarm og tynntarm	M - K 1	-	-
153,a	Kärcinom i tykktarm unntatt endetarm	M 188 K 204	-	-
153,b	Sarkom i tykktarm, unntatt endetarm.....	M 1 K -	-	-
154,a	Kärcinoṁ i endetarm	M 95 K 80	-	-
154,c	Andre ondartede svolster i endetarm.....	M 2 K -	-	-
155,a	Karcinom i gallevieier og lever (oppført som primært sete)	M 25 K 33	1	-
155,c	Andre ondartede svolster i gallevieier og lever (oppført som primært sete).....	M 1 K -	-	-
156.1,a	Kärcinom i gallevieier og lever (uten oppl. om primært el. sekundært sete).....	M 33 K 48	-	-
156.2,a	Kärcinom i gallevieier og lever (oppført som sekundært sete uten kjent utgangspunkt)	M 13 K 11	-	-
157,a	Kärcinom i bukspyttkjertelen	M 90 K 80	-	-
157,c	Andre ondartede svolster i bukspyttkjertelen	M - K 1	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Internasjonaltnr nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
158,a	Karcinom i bukhinnen	M 3 K 5	-	-
158,b	Sarkom i bukhinnen	M - K 3	-	-
158,c	Andre ondartede svulster i bukhinnen	M 1 K 2	I	-
159,a	Karcinom i fordøyelsesorganene i.n.a.	M 11 K 12	-	-
159,c	Andre ondartede svulster i fordøyelsesorganene i.n.a.	M 1 K -	-	-
<i>Ondartede svulster i åndedreittsorganene (160-165) .....</i>				
160,a	Karcinom i nese,bihuler,mellomøre og tilliggende beinhuler	M 5 K 4	-	-
161,a	Karcinom i strupen	M 22 K 1	-	-
162,a	Karcinom i trachea,bronkier eller lunger (oppført som primært sete)	M 125 K 52	-	-
162,b	Sarkom i trachea,bronkier eller lunger (oppført som primært sete)	M 1 K 1	-	-
162,c	Andre ondartede svulster i trachea,bronkier eller lunger (oppført som primært sete)	M 2 K -	-	-
163,a	Karcinom i trachea,bronkier eller lunger (uten oppl. om primært el. sekundært sete)	M 23 K 21	-	-
163,c	Andre ondartede svulster i trachea,bronkier eller lunger (uten oppl. om primært eller sekundært sete)	M 1 K -	-	-
164,a	Karcinom i mediastinum	M 7 K 2	-	-
164,b	Sarkom i mediastinum	M 3 K 1	-	1
164,c	Andre ondartede svulster i mediastinum	M 1 K 1	-	-
165,a	Karcinom i brysthulens organer (oppført som sekundært sete uten kjent utgangspunkt)	M 6 K 7	-	-
<i>Ondartede svulster i brystkjertelen og urogenitalsystemet (170-181)</i>				
170,a	Karcinom i brystkjertelen	M 5 K 945	2	-
171,a	Karcinom i cervix uteri	M - K 388	-	-
172,a	Karcinom i corpus uteri	M - K 134	-	-
172,b	Sarkom i corpus uteri	M - K 43	-	-
173,b	Leiomyosarcoma uteri	M - K 5	-	-
173,c	Chorionepithelioma,deciduoma malignum,syncytioma malignum ...	M - K 1	-	-
174,a	Karcinom i uterus i.n.a.	M - K 56	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

10-14 år	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	1	-	
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	-	4	-	
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	2	3	2	-	
1	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	2	2	1	-	4	2	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	6	15	25	37	31	24	19	20	10	5	1
-	1	-	2	1	6	1	6	6	6	10	13	11	18	11	8	4	-
-	-	-	-	-	-	2	1	1	3	2	-	-	5	3	3	1	
-	-	-	-	-	-	1	1	1	3	2	-	-	8	6	3	1	
-	-	-	-	-	-	2	6	12	20	32	18	18	11	-	1	-	
1	-	-	-	-	-	3	3	5	8	5	5	5	-	-	1	-	
-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	-	-	3	-	
-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	-	-	2	-	
-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	-	-	3	-	
-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	-	-	2	-	
-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	-	-	1	-	
1	1	3	4	2	2	4	7	13	18	45	54	85	92	75	23	7	
1	1	2	5	12	22	68	70	109	134	116	117	97	84	65	32	9	
-	-	1	1	3	9	36	37	45	45	43	50	44	34	20	15	6	
-	-	3	8	8	11	16	17	15	19	9	11	5	3	7	4	1	
-	-	-	-	-	-	3	4	5	7	8	6	5	3	7	7	-	
-	-	-	-	-	-	1	1	2	1	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	2	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	1	5	11	5	7	4	7	7	5	2	

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
175,a	Karcinom i ovarium, salpinx el. ligamentum latum	M K	- 181	- -
175,b	Sarkom i ovarium, salpinx el. ligamentum latum	M K	- 2	- -
175,c	Andre ondartede svulster i ovarium, salpinx el. ligamentum latum ..	M K	- 2	- -
176.1,a	Karcinom i vagina.....	M K	- 9	- -
176.2,a	Karcinom i vulva	M K	- 23	- -
176.3,a	Karcinom i andre deler av de kvinnelige kjønnsorganer eller i.n.a...	M K	- 5	- -
177,a	Karcinom i prostata	M K	301 -	- -
178,a	Karcinom i testikkelen	M K	1 -	- -
178,c	Andre ondartede svulster i testikkelen	M K	12 -	- -
179.2,a	Karcinom i penis	M K	5 -	- -
180,a	Karcinom i nyrene	M K	16 18	- 1
180,b	Sarkom i nyrene	M K	- 1	- -
180,c	Andre ondartede svulster i nyrene	M K	32 24	- 1
181,a	Karcinom i blære og urinveier	M K	61 52	- -
181,c	Andre ondartede svulster i blære og urinveier	M K	2 -	- -
<i>Ondartede svulster i andre organer eller uten nærmere opplysninger om sete (190—199).....</i>		M K	238 256	4 3
190	Ondartet melanom i huden	M K	14 21	- -
191,a	Karcinom i huden	M K	22 14	- -
191,b	Sarkom i huden	M K	- 1	- -
192,a	Karcinom i øyet.....	M K	- 1	- -
192,b	Sarkom i øyet.....	M K	- 2	- -
192,c	Andre ondartede svulster i øyet	M K	2 1	- -
193,a	Gliom i hjernen eller andre organer i nervesystemet	M K	38 15	2 1
193,b	Andre ondartede svulster i hjernen eller andre organer i nervesystemet	M K	25 11	2 1
194,a	Karcinom i skjoldbruskkjertelen.....	M K	5 19	- -
194,c	Andre ondartede svulster i skjoldbruskkjertelen	M K	- 1	- -

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Inter- nasjonal t nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
195,a	Karcinom i andre endokrine kjertler	M 2 K 1	-	-
195,c	Andre ondartede svulster i andre endokrine kjertler	M 2 K 2	-	-
196,a	Karcinom i bein (herunder kjevebein)	M 16 K 13	-	-
196,b	Sarkom i bein (herunder kjevebein)	M 23 K 12	-	1 2
196,c	Andre ondartede svulster i bein (herunder kjevebein)	M 2 K 3	-	-
197,b	Sarkom i bindevev	M 9 K 7	1	-
198.1,a	Karcinom i lymfeknuter (ikke oppgitt om primært el. sekundært sete)	M 2 K 3	-	-
198.2,a	Karcinom i lymfeknuter (oppgett som sekundært sete uten kjent utgangspunkt)	M 3 K 4	-	-
199.1,a	Karcinom i bukhulen (uten kjent utgangspunkt)	M 45 K 96	1	-
199.1,b	Sarkom i bukhulen (uten kjent utgangspunkt)	M - K 1	-	-
199.2,a	Karcinom i andre organer ikke nevnt ovenfor	M 1 K 1	-	-
199.2,c	Andre ondartede svulster i andre organer ikke nevnt ovenfor	M - K 2	-	-
199.3,a	Karcinom uten oppgitt lokalisasjon el. metastaser uten kjent utgangspunkt (unnt. i lever, lunger og lymfekjertler)	M 22 K 21	-	-
199.3,c	Andre ondartede svulster uten oppgitt lokalisasjon el. metastaser uten kjent utgangspunkt (unnt. i lever, lunger og lymfekjertler)	M 3 K -	-	-
	Svulster i de lymfatiske og bloddannende organer (200-205)	M 217 K 183	9 9	6 8
200.0	Reticulosarkom	M 24 K 15	-	1
200.1	Lymfosarkom	M 20 K 14	-	1
200.2	Andre primære ondartede svulster i lymfekjertler og lymfeårer	M 2 K 6	-	-
201	Malign lymfogranulomatose	M 27 K 30	-	1
202	Andre former av lymfom	M 6 K 3	1	-
203	Multiple myelomer	M 33 K 28	-	-
204.0	Lymfatisk levkemi og alevkemi	M 21 K 9	1	-
204.1	Myeloid levkemi og alevkemi	M 34 K 38	2 1	-
204.2	Monocytisk levkemi	M 1 K -	-	-
204.3	Levkemi og alevkemi, akutt, uspesifisert type	M 29 K 24	5 5	2 3
204.4	Levkemi og alevkemi, i.n.a.	M 18 K 15	2	-
205	Mycosis fungoïdes	M 2 K 1	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Inter- nasjonal t nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0–4 år	5–9 år
	<i>Godartede svulster (210–229)</i>	M 18 K 47	— 1	—
211	Godartede svulster i fordøyelsesorganene (unnt. munnhulen og farynx)	M — K 3	— —	—
214	Fibromyoma uteri	M — K 8	— —	—
216	Godartede svulster i ovariet	M — K 9	— —	—
219	Godartede svulster i nyrer og andre deler av urinveiene	M 8 K 10	— —	—
223	Godartede svulster i hjernen eller andre deler av nervesystemet	M 8 K 12	— —	—
224	Godartede svulster i endokrine kjertler	M 1 K 1	— —	—
225	Godartede svulster i bein og brusk	M 1 K —	— —	—
227	Godartede svulster i muskulatur og bindevev	M — K 1	— —	—
228	Hemangirom og lymfangiom	M — K 2	— 1	—
229	Godartede svulster i andre el. ikke spesifiserte organer el. vev	M — K 1	— —	—
	<i>Svulster av uspesifisert art (230–239)</i>	M 40 K 48	— 2	—
230	Svulster av uspesifisert art i fordøyelsesorganene	M 2 K 6	— —	—
231	Svulster av uspesifisert art i åndedrettsorganene	M 4 K 2	— —	—
234	Svulster av uspesifisert art i ovariet	M — K 1	— —	—
236	Svulster av uspesifisert art i nyrer, urinveier og mannlige kjønnsorganer	M 8 K 1	— —	—
237	Svulster av uspesifisert art i hjernen og andre deler av nervesystemet	M 19 K 21	— 2	—
238	Svulster av uspesifisert art i hud, muskulatur og beinvev	M 1 K —	— —	—
239	Svulster av uspesifisert art i andre eller uspesifiserte organer	M 6 K 17	— —	—
III. Allergiske og endokrine sykdommer.				
Stoffskifte- og kostsykdommer.				
241	Astma	M 118 K 81	2 5	1
250	Parenchymatøst, ikke toksisk struma	M 1 K 2	— —	—
252	Thyreotoxicose, med eller uten struma	M 4 K 22	— —	—
253	Myxødem og kretinisme	M 2 K 10	1 1	—

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Inter-nasjonal nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
260	Sukkersyke	M 101 K 128	- 1	1
272	Sykdommer i hypofysen	M 1 K 2	- -	-
273	Sykdommer i thymus	M 4 K 7	4 6	1
274	Sykdommer i binyrene (Addison's sykdom, ikke tub.)	M 4 K 10	- 1	-
277	Pluriglandulær dysfunksjon og andre endokrine forstyrrelser	M 2 K 4	- -	-
280	Beriberi	M 1 K -	- -	-
282	Skjørbuk	M - K 1	- -	-
283	Rakitt, aktiv form	M 3 K 1	3 1	-
285	Osteomalacia	M - K 1	- -	-
286.0	Steatorrhoea og sprue	M 5 K 7	1 1	-
286.6	Andre avitaminoser	M - K 2	- 1	-
287	Adipositas, uten opplysning om endokrin opprinnelse	M 1 K 4	- -	-
288	Arthritis urica	M - K 1	- -	-
289	Andre stoffskiftesykdommer	M 5 K 4	- 1	1
IV. Sykdommer i blodet og bloddannende organer.				
290	Pernisiös anemi	M 15 K 16	- 1	-
291	Hypokrom anemi	M - K 2	- -	-
292	Andre anemier av bestemt type ¹⁾	M 13 K 12	- -	1
293	Anemi av ubestemt type	M 10 K 17	- 2	-
294	Polycytemi	M 3 K 4	- -	-
295	Hemofili	M 1 K -	- -	-
296	Purpura og andre hemoragiske diateser	M 3 K 9	- 1	-
297	Agranulocytose	M 2 K 1	- -	-
298	Miltsykdommer	M 2 K 2	- -	-
299	Andre sykdommer i blod og bloddannende organer	M 1 K -	- -	-

¹⁾ Herav hemolytisk anemi 1 m., 3 kv., levko-erythroblastisk anemi 2 m., 3 kv., aplastisk anemi

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
V. Mentale og psykonevrotiske forstyrrelser, afferdsforstyrrelser.				
300	Schizofreni	M 9 K 10	-	-
301	Manisk depressiv sinnessykd., melankoli i.n.a.	M 1 K 1	-	-
302	Involusjonsmelankoli	M - K 1	-	-
303	Paranoia og paranoide tilstander (ikke schizofrene)	M 2 K -	-	-
304	Senil psykose.....	M 20 K 53	-	-
305	Presenil psykose	M - K 3	-	-
307	Alkoholpsykose (Delirium tremens)	M 2 K -	-	-
309	Andre eller ubestemte psykoser	M 10 K 12	-	-
322.1	Kronisk alkoholisme	M 7 K 1	-	-
323	Narkomanji.....	M 1 K -	-	-
325	Mongolisme og andre typer av åndssvakhet ¹⁾	M 14 K 6	8 2	-
VI. Sykdommer i nervesystem og sanseorganer.				
330	Subarachnoidalblødning.....	M 26 K 35	-	-
331	Hjerneblødning	M 772 K 1135	2	-
332	Emboli og trombose i hjernen	M 59 K 71	-	-
333	Spasmer i hjernens arterier.....	M - K 1	-	-
334	Apopleksi og andre karlesjoner i sentralnervesystemet	M 858 K 1161	1	-
340	Meningitt [ikke meningokokk (057) og ikke tuberkuløs el. otogen meningitt (010, 341)]	M 23 K 20	12 14	1
341	Flebitt og tromboflebitt i hjernens venøse sinuser (otogen meningitt)	M - K 3	-	-
342	Intrakraniell og intraspinal abscess	M 2 K -	1	-
343	Encefalitt, myelitt og encefalomiyelitt (unnt. epidemisk og postvaksinal)	M 10 K 5	- 2	-
344	Senere følger av intrakraniell abscess og pyogen infeksjon, hydrocefalus ervervet eller i.n.a.	M 8 K 9	- 1	-
345	Multipel sklerose.....	M 28 K 25	-	-
350	Paralysis agitans	M 27 K 26	-	-
351	Spastisk cerebral barnelammelse.....	M 11 K 9	3 6	2

¹⁾ Herav mongolisme 6 m., 3 kv.

dødsårsak, kjønn og alder. Helè landet.

i fylte år

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
352	Andre cerebrale lammelser	M 11 K 12	-	-
353	Epilepsi.....	M 43 K 39	3 3	2 1
355	Andre sykdommer i hjernen	M 4 K 2	- 2	-
356	Sykdommer i de motoriske nevroner og muskelatrofi.....	M 17 K 13	- 1	-
357	Andre sykdommer i ryggmargen	M 2 K 3	- 1	-
364	Polynevritt og polyradikulitt	M 1) K 3	-	-
385	Katarakt	M - K 1	-	-
391	Mellomørebetennelse, uten opplysning om mastoiditt	M 7 K 5	4 2	-
392	Mellomørebetennelse med mastoiditt	M 2 K -	2	-
393	Mastoiditt uten at mellomørebetennelse er nevnt	M - K 1	-	-
394	Andre betennelsesaktige sykdommer i øret	M 1 K -	-	-
VII. Sykdommer i kretslopssystemet.				
400	Revmatisk feber uten nevnt hjertesykdom	M - K 1	-	-
401	Revmatisk feber med hjertesykdom (aktiv)	M 5 K 5	-	-
<i>Kronisk revmatisk hjertesykdom (410-416).</i>				
410	Sykdommer i mitralklappene	M 50 K 88	-	-
411	Sykdommer i aortaklappene, oppført som revmatisk	M 10 K 5	-	-
414	Annen endokarditt oppført som revmatisk	M 7 K 15	-	-
415	Myokarditt oppført som revmatisk	M 4 K 1	-	-
416	Annen hjertesykd. oppf. som revmatisk, el. revmatisk hjertesykd., i.n.a.	M 34 K 31	-	-
<i>Arteriosklerotiske og degenerative hjertesykdommer (420-422).</i>				
420.1	Sykdommer i coronararteriene, hjerteinfarkt	M 1375 K 835	-	-
420.0	Hjertesykdom oppgitt som arteriosklerotisk, angina pectoris i.n.a...	M 247 K 179	-	-
420.2				

¹ Heraf 1 med uoppgett alder.

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4. år	5-9 år
421	Kronisk endokarditt, ikke oppført som revmatisk.....	M 163 K 249	-	-
422	Kronisk myokarditt, ikke oppført som revmatisk	M 697 K 853	-	-
	<i>Andre hjertesykdommer (430-434).</i>			
430.0	Akutt og subakutt bakteriell endokarditt	M 8 K 4	-	-
430.1	Annen akutt endokarditt, ikke oppført som revmatisk	M 2 K 2	-	-
431	Akutt myokarditt, ikke oppført som revmatisk	M 1 K 2	-	-
432	Akutt perikarditt, oppført som ikke revmatisk.....	M 1 K -	-	-
433.0	Hjerteblokk	M 13 K 9	-	-
433.1	Flimmer og andre arytmier i.n.a.	M 12 K 22	-	-
434.0	Hjertesykdom med kystoskoliose	M 8 K 7	-	-
434.2 } 434.3 }	Andre og ikke nærmere spesifiserte hjertesykdommer	M 464 K 593	-	-
	<i>Hypertensionssykdommer (440-447).</i>			
441	Essentiell malign hypertoni med hjertesykdom	M 1 K 1	-	-
442	Hypertonisk hjertesykdom med nefrosklerose	M 28 K 16	-	-
443	Hypertonisk hjertesykdom, i.n.a.	M 213 K 384	-	-
444	Essensiell benign hypertoni eller hypertoni i.n.a. uten nevnt hjertesykdom	M 21 K 54	-	-
445	Essensiell malign hypertoni uten nevnt hjertesykdom	M 2 K 3	-	-
446	Hypertoni med nefrosklerose uten nevnt hjertesykdom	M 49 K 29	-	-
447	Hypertoni med arteriosklerose (ikke karlidelser i sentralnervesystemet 330-334)	M 5 K 12	-	-
	<i>Sykdommer i arteriene (450-456).</i>			
450	Generell arteriosklerose (ikke hypertonisk 447).....	M 393 K 439	-	-
451	Aorta-anevrisme av ikke syfilitisk art	M 16 K 5	-	-
453.1	Thromboangiitis obliterans, Bürgers sykdom	M 3 K -	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
454	Arteriell emboli og trombose.....	M 5 K 7	-	-
455	Gangren uten kjent årsak	M 18 K 33	-	-
456	Andre sykdommer i arteriene	M 3 K 2	-	-
	<i>Sykdommer i vene og andre sykdommer i kretsløpssystemet (460-468).</i>			
460	Varicer i underekstremitetene	M 1 K 2	-	-
461	Hemorroider	M 1 K 1	-	-
462	Varicer i andre organer	M 1 K 3	-	-
463	Flebitt og tromboflebitt i underekstremitetene.....	M 2 K 10	-	-
464	Flebitt og tromboflebitt andre steder eller i.n.a.....	M 1 K 10	-	-
465	Lungeemboli og infarkt	M 7 K 16	-	-
466	Annен venøs emboli og trombose	M 3 K 11	-	I
467	Andre ubestemte kretsløpssykdommer	M 2 K 2	-	-
468	Sykdommer i lymfeknuter og lymfeårer, som ikke kommer inn under andre grupper	M - K 1	-	-
	VIII. Sykdommer i åndedrettsorganene.			
470	Akutt nasofaryngitt	M 6 K 1	4 1	-
471	Akutt sinusitt	M - K 1	-	-
474	Akutt laryngitt og tracheitt	M 14 K 12	12 11	1
480	Influensa med pnevmoni	M 6 K 10	- 1	-
481	Influensa med andre luftveissymptomer eller i.n.a.....	M 7 K 6	1 1	1
490	Krupøs (lobær) pnevmoni	M 103 K 85	12 14	1
491	Bronkopnevmoni.....	M 417 K 567	83 54	2
492	Primær atypisk pnevmoni	M 3 K 1	- 1	-

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Internasjonal nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
493	Pnevmoni av annen art, eller i.n.a.	M 112 K 93	36 16	- 1
500	Akutt bronkitt	M 9 K 14	4 7	2 1
501	Bronkitt i.n.a.	M 9 K 11	1 -	- -
502	Kronisk bronkitt	M 54 K 54	- -	- -
510	Hypertrofi av tonsiller og adenoidvev	M - K 3	- 3	- -
511	Peritonsillær abscess	M 6 K 2	- -	- 1
517	Andre sykdommer i de øvre luftveier	M - K 2	- -	- -
518	Empyema pleurae (av ikke tuberkuløs art)	M 2 K 3	- 1	- -
519	Plevritt og hæmorthorax av ikke tuberkuløs art	M 3 K 1	- -	- -
521	Lungeabscess	M 8 K 2	- 1	- -
522	Stuving og hypostase i lungene	M 3 K 1	- -	- -
523.0	Silikose (yrkessykdom)	M 19 K -	- -	- -
525	Lungefibrose av ikke tuberkuløs art (unnt. pneumoconioser, 523)....	M 10 K 14	- -	- -
526	Bronkiektasi	M 30 K 30	- -	- -
527	Andre sykdommer i lunger og plevra	M 9 K 9	- -	- -
IX. Sykdommer i fordøyelsesorganene.				
531	Abscesser i tennenes støttevev.....	M 1 K -	- -	- -
537	Sykdommer i spyttkjertlene	M - K 1	- -	- -
539	Sykdommer i spiserøret	M 1 K 3	- -	- -
540.0	Magesår (uten perforasjon)	M 30 K 23	- -	- -
540.1	Magesår (med perforasjon)	M 24 K 5	- -	- -
541.0	Tolvfingertarmsår (uten perforasjon)	M 19 K 6	1 -	- -
541.1	Tolvfingertarmsår (med perforasjon)	M 15 K 4	- 1	- -
542.0	Gastrojejunale sår (uten perforasjon)	M 1 K -	- -	- -
542.1	Gaströjejunale sår (med perforasjon)	M 1 K -	- -	- -

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
543	Gastritt og duodenitt	M 3 K -	-	1
544	Funksjonelle magelidelser	M 2 K 1	-	-
545	Andre sykdommer i mage og tolvfingertarm	M 2 K 2	-	-
550.0	Akutt appendicit (uten peritonitt)	M 5 K 8	1	-
550.1	Akutt appendicit (med peritonitt)	M 24 K 23	5 2	3 3
551	Appendicit i.n.a.	M 1 K -	-	-
560.0	Lyskebrokk (uten obstruksjon)	M 4 K 5	1	-
560.1-5	Annen brokk (uten obstruksjon)	M 8 K 4	6 2	-
561.0	Lyskebrokk (med obstruksjon)	M 16 K 2	1	-
561.1-5	Annen brokk el. brokk i.n.a. (med obstruksjon)	M 9 K 30	- 2	-
570.1	Paralytisk ileus	M 46 K 51	1 4	1
570.2	Mesenterialtrombose	M 5 K 7	-	-
570.0 570.3-5)	Annen obstruksjon, uten oppl. om brokk	M 13 K 7	2	-
571	Akutt gastro-enteritt og kolitt (ikke ulcerøs)	M 37 K 27	17 10	2 1
572	Kronisk enteritt og ulcerøs kolitt	M 11 K 16	1	-
574	Fissura og fistula ani	M 2 K 1	-	-
575	Abscess i anus og rectalområdet	M 1 K -	1	-
576	Peritonitt (uten kjent årsak)	M 8 K 17	-	-
577	Peritoneale adherenser	M - K 2	-	-
578	Andre sykdommer i tarmer og peritoneum	M 6 K 8	- 1	-
580	Akutt og subakutt gul leveratrofi	M 8 K 12	-	-
581	Leverkirrose	M 61 K 52	1	-
582	Suppurativ hepatitt og leverabscess	M 1 K -	-	-
583	Andre leversykdommer	M 6 K 4	-	-
584	Gallestein	M 20 K 58	-	-
585	Cholecystitt uten gallestein	M 22 K 55	-	-
586	Andre sykdommer i galleblære og gallevieier	M 5 K 2	-	-
587	Sykdommer i bukspyttkjertelen	M 14 K 7	2	-

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Inter-nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
X. Sykdommer i urogenitalsystemet.				
590	Akutt nefritt	M K	7 8	2 1
591	Nefritt med ødem, herunder nefrose	M K	6 9	— 1
592	Kronisk nefritt	M K	178 137	— —
593	Nefritt i.n.a.	M K	4 4	— 1
594	Annen nefrosklerose, ikke hypertonisk	M K	— 2	— 1
600.0	Pyelitt, pyelonefritt, pyelocystitt	M K	26 59	— —
600.1, 2	Andre infeksjoner i nyrene	M K	1 3	— —
601	Hydronefrose	M K	2 2	— —
602	Stein i nyre og ureter	M K	8 13	— —
603	Andre sykdommer i nyre og ureter	M K	10 4	— —
604	Stein i andre deler av urinveiene	M K	4 2	— —
605	Cystitt.....	M K	1 1	— —
606	Andre sykdommer i urinblæren	M K	4 3	— —
608	Strictura urethrae (ikke gonoréisk)	M K	6 1	— —
610	Prostatahypertrofi	M K	360 —	— —
622	Akutt salpingitt og ooforitt	M K	— —	— —
625	Andre sykdommer i ovarium og tube	M K	— 1	— —
626	Sykdommer i parametriet og det lille bekken	M K	— 3	— —
630	Infeksjøse sykdommer i uterus, vagina og vulva	M K	— 2	— —
631	Utero-vaginalt prolaps	M K	— 4	— —
633	Andre sykdommer i uterus	M K	— 2	— —
XI. Komplikasjoner ved svangerskap, fødsel og barselseng.				
642	Forgiftninger i svangerskapet	M K	— 26	— —
645	Svangerskap utenfor livmoren	M K	— 1	— —
650	Abort (sepsis el. toksemi i.a.)	M K	— 2	— —

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Internasjonal nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
651	Abort med sepsis	M	-	-
670	Fødsel komplisert med placenta praevia el. andre blødninger før fødselen	K	3	-
672	Fødsel komplisert med andre blødninger etter fødselen	M	-	-
673	Fødsel komplisert med abnormt bekken	K	1	-
674	Fødsel komplisert med feil fosterleie el. fosterstørrelse	M	-	-
675	Forlenget fødsel av annen årsak	K	1	-
677	Livmorbristing og andre traumer.....	M	-	-
678	Fødsel med andre komplikasjoner	M	-	-
682	Blodpropp og årebetennelse etter fødsel	K	4	-
685	Eklampsi under og etter fødsel	M	-	-
686	Andre former av puerperal toksemi	K	1	-
687	Puerperal hjerneblødning	M	-	-
688	Andre komplikasjoner etter fødsel	K	2	-
		M	-	-
		K	1	-
XIII. Sykdommer i hud og underhud.				
692	Flegmone og abscess uten lymfangitt	M	2	2
693	Flegmone og abscess med lymfangitt	K	1	1
695	Impetigo (unnt. hos nyfødte 766)	M	-	-
698	Purulent dermatitt.....	K	1	1
701	Eksem	M	3	3
703.7	Dermatitt av ukjent årsak og type	K	1	1
704	Pemfigus (unnt. hos nyfødte 766).....	M	1	-
705	Erytematøse sykdommer	K	2	-
710	Andre hyper- og atrofiske hudlidelser.....	M	4	-
715	Kronisk sår i huden, uten gangren	K	3	-
716	Andre hudsykdommer.....	M	7	-
		K	10	-
		M	1	-
		K	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Internasjonal nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
XIII. Sykdommer i bevegelses- og stotteapparatet.				
720	Akutt artritt p. g. a. pyogen infeksjon	M K	- 1	-
722.0	Polyarthritis chronica	M K	10 20	-
722.1	Spondylarthritis ankylopoëtica, v. Bechterew's sykd.	M K	2 -	-
723	Arthrose og spondylose.....	M K	2 5	-
724	Andre bestemte former av artritt	M K	1 3	-
725	Artritt, polyartritt i.n.a.....	M K	1 -	-
727	Revmatismus i.n.a.	M K	1 2	-
730	Osteomyelitt	M K	3 2	1
733	Andre systemsykdommer i beinvev	M K	1 6	-
735	Prolaps i intervertebralskiven.....	M K	1 -	-
738	Andre ledreddelser	M K	- 1	-
744.0	Myasthenia gravis	M K	1 2	-
744.1	Medfødte muskulære sykdommer	M K	6 3	1
744.2	Andre systemsykdommer i muskler	M K	- 1	-
745	Kyfose, lordose og skoliose.....	M K	1 1	-
749	Andre misdannelser	M K	1 -	-
XIV. Medfødte misdannelser.				
750	Misfoster (monstrum)	M K	1 8	1 8
751	Spina bifida og meningocele	M K	21 20	21 20
752	Medfødt hydrocephalus	M K	13 10	12 9
753	Andre medfødte misdannelser av nervesystem og sanseorganer	M K	2 3	- 3
754	Medfødte misdannelser av hjerte og kretsløp	M K	67 71	48 43
755	Spaltet gane og hareskår	M K	2 5	2 5
756	Medfødte misdannelser av fordøyelsesorganene	M K	15 22	15 20
757	Medfødte misdannelser av urogenitalsystemet	M K	6 -	6 -

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
758	Medfødte misdannelser av bein og ledd	M 3 K 4	3 2	-
759	Andre el. ikke spesifiserte el. multiple medfødte misdannelser	M 15 K 10	14 7	-
XV. Visse sykdommer hos barn under 1 år. — For nærmere spesifikasjon, se tabell IV b. Specification see table IV b.				
760—776	Fødselsskader, asfyksi og andre sykdommer og tilstander spesifikke for barn under 1 år	M 428 K 320	428 320	-
XVI. Symptomatiske diagnoser, alderdom og ubestemte tilstander.				
780.2	Kramper, i.n.a.	M 3 K 3	3 3	-
780.3	Andre symptomer som viser til nervesystemet el. spesielle sanser....	M 1 K -	1 -	-
781.8	Encefalopati	M - K 1	- 1	-
782.4	Akutt hjertelammelse, i.n.a.	M 57 K 31	- -	-
782.0-3, 5-9	Andre symptomer som viser til kretsløpsorganene el. lymfekarsystemet	M 1 K 1	1 -	-
783	Symptomer som viser til åndedrettssorganene (hemoptyse i.n.a.)	M 4 K 1	- 1	-
784	Symptomer som viser til øvre del av mage-tarmkanalen ¹	M 9 K 9	- -	-
785	Symptomer som viser til bukhulen og nedre del av mage-tarmkanalen ²	M 13 K 11	1 1	-
786	Symptomer som viser til urogenitalsystemet	M 7 K -	- -	-
788	Andre generelle symptomer ³	M 12 K 6	11 5	-
789.4	Hematuri	M 2 K 5	- -	-
790.1	Asteni, cachexi	M 3 K 1	1 -	-
791	Hodepine i.n.a.	M 1 K -	- -	-
792	Uremi, i.n.a.	M 8 K 1	- -	-
794	Alderdomssvakhets uten nevnt psykose	M 493 K 864	- -	-
795.2	Plutselig død (ukjent årsak)	M 242 K 111	37 28	-
795.3	Funnet død (ukjent årsak)	M 4 K 3	- -	-
795.5	Andre ukjente og ubestemte årsaker	M 4 220 K 4 225	27 27	1
Alle dødsfall av sykdommer. Total deaths from diseases		M ⁵ 13019 K ⁴ 13601	943 763	47 46

¹ Hematemesis. ² Herav iuterus i.n.a. 4 m., 1 kv., melæna 5 m., 6 kv. ³ Herav feber av ukjent

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

opprikkelse 11 m., 6 kv. ⁴⁾ Herav 1 med uoppg. alder. ⁵⁾ Herav 2 med uoppg. alder.

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter

Inter- nasjonal nummer	Dødsårsaker	Tils.	Alder	
			0-4 år	5-9 år
	Ulykker. <i>Accidents</i>	M 1090 K 466	83 51	80 19
	Mord. <i>Homicide</i>	M 6 K 6	1 -	-
	Selvmord. <i>Suicide</i>	M 170 K 59	- -	-
	Ulykker, mord, selvmord i alt. ¹ <i>Total</i>	M 1266 K 531	84 51	80 19
	Sum døde i alt. <i>Total deaths</i>	M ² 14285 K ³ 14132	1027 814	127 65

¹ Detaljert klassifikasjon av disse dødsfall, se tabell IV b, V, VI og VII. *Detailed classification of*

dødsårsak, kjønn og alder. Hele landet.

i fylte år

10-14 år	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.
34 6 1 - - -	48 6 - - 1 3	87 3 - 2 8 1	81 5 - 1 10 6	90 4 - 1 13 4	71 3 - 22 14 3	46 10 - 14 21 8	77 8 - 1 15 3	40 12 - 1 17 7	42 13 - 1 15 9	48 19 - 1 15 1	43 38 - 1 8 2	50 56 1 1 8 4	42 76 1 1 7 4	30 77 - - - 1	17 50 - - - -	
35 6 67 45	49 9 91 44	95 4 173 69	91 13 194 119	95 9 213 137	103 6 278 149	93 19 343 246	60 14 473 326	98 15 683 465	55 20 868 682	59 22 1063 890	64 20 1352 1203	52 40 1744 1802	58 60 1955 2227	47 76 1788 2181	30 78 1224 1668	18 50 620 999

these deaths, see tables IVb, V, VI and VII. ² Herav 2 med. uoppg. alder. ³ Herav 1 med uoppg. alder.

Tabell IV b. Dødsfall blant barn under 5 år i 1952 delt etter dødsårsak, kjønn og alder.
Hele landet.

Causes of death among children under 5 years by sex and age.

Internasj. nummer	Dødsårsaker.*) Causes of death Dødsfall av sykdom gruppert etter den detaljerte internasj. liste av 1948. Diseases classified by the International detailed list of 1948	Kjønn og alder. Sex and age												
		I alt under 5 år Total under 5 years	0—27 dager 0—27 days		28 dager måneder —11 28 days months		1 år		2 år		3 år		4 år	
		1) G	2) P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	
002	Av gr. Infeksjonssykdommer (001–138): <i>Injective and parasitic diseases</i>													
010	Tuberkulose i lungene	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
011	Tuberkuløs meningitt og tub. i nervesystemet	4	7	-	-	-	-	2	4	-	2	1	1	
016	Tarm- og bukhinnetuberkulose	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
019	Tuberkulose i urin- og kjønnsorganene	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	
020	Miliærtuberkulose	1	2	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	
033	Medfødt syphilis	3	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
051	Gonoreisk øyensykdom	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
052	Streptokokkangina	4	-	-	-	1	-	2	-	1	-	-	-	
053	Rosen	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
055	Septikemi og pyemi	9	5	-	-	6	4	-	-	3	-	-	1	
056	Difteri	1	2	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	
057	Kikhoste	13	9	1	-	9	6	2	1	-	1	-	1	
080	Epidemisk cerebrospinalmeningitt og andre meningokokkinf.	7	6	-	-	3	4	2	2	2	-	-	-	
081	Akutt poliomelitt	4	1	-	-	1	-	-	1	1	-	-	2	
085	Senere følger av akutt poliomelitt	1	-	-	-	-	-	1	1	3	-	-	1	
087	Meslinger	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
092	Vannkopper	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
096	Infeksjøs hepatitt	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
	Andre virussykdommer	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
	Av gr. Svlster (140–239): ³⁾ <i>Neoplasms</i>													
155, a	Karcinom i galleveier og lever (primært sete)	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
158, c	Andre ondartede svulster i bukhinnen	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
180, a	Karcinom i nyrene	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
180, c	Andre ondartede svulster i nyrene	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
193, a	Gliom i hjernen eller andre org. i nervesystemet	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	
193, b	Andre ondartede svulster i hjernen eller a. org. i nervesystemet	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
195, c	Ondartede svulster i endokrine kjertler	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
197, b	Sarkom i bindevev	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	
199, 1, a	Karcinom i bukhulen	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	
202	Lymfom (eksklusivt lymfogranulomatose)	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	
204,0	Lymfatisk levkemi og alevkemi	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
204,1	Myeloid levkemi og alevkemi	2	1	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	
204,3	Levkemi og alevkemi, akutt, uspesifert type	5	5	-	1	-	-	2	1	2	-	1	1	
204,4	Levkemi og alevkemi, i.n.a.	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	
228	Hemangirom og lymfangiom	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	

*) Bare nr. for de årsaker som har forekommet i 1952 er ført opp. Numbers under which no causes are classified in 1952 are omitted.

¹⁾ Boys. ²⁾ Girls. ³⁾ Om oppdelingen av de enkelte nr. i undergrupper, se Medisinalberetningen for 1951, side 54 Subdivision of the items 140—199 by letters and numbers, see page 54 of the Medical Report for 1951.

**Tabell IV b (forts.). Dødsfall blant barn under 5 år i 1952 delt etter dødsårsak, kjønn og alder.
Hele landet.**

**Tabell IV b (forts.). Dødsfall blant barn under 5 år i 1952 delt etter dødsårsak, kjønn og alder.
Hele landet.**

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Kjønn og alder									
		I alt under 5 år		0—27 dager		28 dager —11 måneder		1 år		2 år	
		G	P	G	P	G	P	G	P	G	P
	Av gr. Sykdommer i hud og underhud (690—716): <i>Diseases of the Skin and Cellular tissue</i>										.
692	Flegmone og abscess uten lymfangitt .	2	1	1	—	1	1	—	—	—	—
695	Impetigo (unnt. hos nyfødte).....	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—
698	Purulent dermatitt	1	2	—	—	1	2	—	—	—	—
701	Eksem	3	1	—	—	2	1	1	—	—	—
	Av gr. Sykdommer i bevegelses- og støtteapparatet (720—749): <i>Diseases of the Bones and Organs of Movement</i>										
730	Osteomyelitt	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—
744.1	Medfødte muskulære sykdommer	1	1	—	—	—	1	1	—	—	—
	Av gr. Medfødte misdannelser (750—759): <i>Congenital Malformations</i>										
750	Misfoster (monstrum).....	1	8	1	8	—	—	—	—	—	—
751	Spina bifida og meningocele	21	20	14	12	6	7	1	1	—	—
752	Medfødt hydrocephalus	12	9	3	3	6	4	3	—	1	1
753	Andre medfødte misdannelser av nervesystem og sanseorganer	—	3	—	1	—	1	—	1	—	—
754	Medfødte misdannelser av hjerte og kretsløp	48	43	23	17	17	22	4	4	1	2
755	Spaltet gane og hareskår	2	5	2	2	—	3	—	—	—	—
756.0	Medfødt pylorus-stenose	5	2	2	—	3	2	—	—	—	—
756.1	Medfødt atresi av anus	1	3	1	2	—	1	—	—	—	—
756.2	Andre medfødte misdannelser i fordøyelsesorganene	9	15	6	9	3	3	—	2	—	1
757.1	Cystenyre	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
757.3	Andre medfødte misdannelser i urogenitalsystemet	5	—	1	—	3	—	1	—	—	—
758	Medfødte misdannelser av bein og ledd	3	2	1	1	2	1	—	—	—	—
759.0	Medfødte misdannelser av åndedrettsorganene	1	2	—	1	1	1	—	—	—	—
759.3	Andre eller ikke spes. eller multiple medfødte misdannelser	13	5	10	5	2	—	1	—	—	—
	Av gr. Visse Sykdommer hos barn under 1 år (760—776): <i>Certain diseases of Early Infancy</i>										
760.0	Intrakraniele og spinale fødselsskader, uten oppl. om for tidlig født.....	51	36	49	34	2	2	—	—	—	—
760.5	Intrakraniele og spinale skader hos for tidlig født	15	17	15	16	—	1	—	—	—	—
761.0	Andre fødselsskader, uten oppl. om for tidlig født	3	4	3	4	—	—	—	—	—	—
761.5	Andre fødselsskader hos for tidlig født	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
762.0	Asfyksi og ateletkase under og etter fødselen, uten oppl. om for tidlig født	21	18	21	18	—	—	—	—	—	—
762.5	Asfyksi og ateletkase under og etter fødselen hos for tidlig født	29	15	29	14	—	1	—	—	—	—

**Tabell IV b (forts.). Dødsfall blant barn under 5 år i 1952 delt etter dødsårsak, kjønn og alder.
Hele landet.**

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Kjønn og alder											
		I alt under 5 år		0—27 dager		28 dager —11 måneder		1 år		2 år		3 år	
		G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P
763.0	Pnevmoni hos nyfødte 0—27 dager uten oppl. om for tidlig født	8	7	8	7	—	—	—	—	—	—	—	—
763.5	Pnevmoni hos nyfødte 0—27 dager (for tidlig født)	3	2	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—
764.0	Diaré hos nyfødte 0—27 dager, uten oppl. om for tidlig født	1	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
764.5	Diaré hos nyfødte 0—27 dager (for tidlig født)	1	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
766	Pemfigus hos nyfødte uten oppl. om for tidlig født	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
768.0	Sepsis hos nyfødte uten oppl. om for tidlig født	2	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
768.5	Sepsis hos nyfødte (for tidlig født) ..	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
769.0	Sykd. hos nyfødte som skyldes svangerskapstoksemi hos moren uten oppl. om for tidlig født	4	4	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—
769.1	Sykd. hos nyfødte som skyldes sukkersyke hos moren, uten oppl. om for tidl. født	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
769.4	Sykdommer hos nyfødte som skyldes andre eller uspesifiserte toksemier hos moren, uten oppl. om for tidl. født	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
769.5	Sykd. hos for tidlig fødte som skyldes svangerskapstoksemi hos moren ...	4	5	4	5	—	—	—	—	—	—	—	—
769.6	Sykdommer hos for tidlig fødte som skyldes sukkersyke hos moren	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
769.9	Sykdommer hos for tidlig fødte som skyldes andre toksemier hos moren..	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
770.0	Erytroblastose uten oppl. om nervelidelse eller for tidlig født	15	12	15	10	—	2	—	—	—	—	—	—
770.1	Kernicterus uten oppl. om for tidl. født	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
770.5	Erytroblastose uten oppl. om nervelidelse, men for tidlig født	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
771.0	Hemoragisk sykdom hos nyfødte uten oppl. om for tidlig født	1	3	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—
771.5	Hemoragisk sykdom hos for tidlig fødte	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
772.0	Næringsforstyrrelser hos nyfødte uten oppl. om for tidlig født	6	5	—	—	6	5	—	—	—	—	—	—
772.5	Næringsforstyrrelser hos for tidlig fødte	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
773.0	Ubestemte sykd. spesifikke for nyfødte, uten oppl. om for tidlig født..	53	48	47	43	6	4	—	1	—	—	—	—
773.5	Ubestemte sykd. spesifikke for nyfødte-(for tidlig født)	52	37	47	37	5	—	—	—	—	—	—	—
774	Ufullbåret barn med samtidig annen tilstand (ikke nevnt under 760-773)	5	5	—	2	5	3	—	—	—	—	—	—
776	Ufullbåret barn, i.n.a.	140	93	139	92	1	1	—	—	—	—	—	—
	Av gr. Symptomatiske diagnosenter, alderdom og ubestemte tilstander (780-795): <i>Symptoms, Senility and Ill-defined conditions</i>	3	3	—	—	2	2	1	—	1	—	—	—
780.2	Kramper, i.n.a.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
781.8	Encefalopati	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—

**Tabell IV b (forts.). Dødsfall blant barn under 5 år i 1952 delt etter dødsårsak, kjønn og alder.
Hele landet.**

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Kjønn og alder													
		I alt under 5 år		0—27 dager		28 dager —11 måneder		1 år		2 år		3 år		4 år	
		G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P
782.8	Splenomegali	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
785.1	Hepatomegali.....	1	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
788.5	Spasmofili.....	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
788.8	Feber av ukjent opprinnelse	10	5	1	1	7	4	2	-	-	-	-	-	-	-
790.1	Asteni, cachexi	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
795.2	Plutselig død (ukjent årsak)	37	28	8	6	26	21	1	-	1	-	-	1	1	-
795.5	Andre ukjente og ubestemte årsaker	27	27	8	14	16	7	1	3	-	3	-	-	2	-
	Alle dødsfall av sykdommer.....	943	763	494	390	326	250	63	57	27	28	17	17	16	21
	Ulykker, forgiftninger og ytre vold klassifisert etter den ytre årsak: <i>Accidents, Poisonings and Violence classified by external cause</i>														
800-802	Jernbaneulykker	1	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
	Ulykker med motorkjøretøy:														
812	Skade på fotgjenger	13	9	-	-	-	-	3	2	2	1	5	4	3	2
816	Andre ulykker med motorkjøretøy .	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
850-851	Drukningsulykker ved transport til sjøs	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
	Forgiftningsulykker:														
870-878	Narkotiske stoffer og medikamenter.	1	2	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-
879,	Andre og uspesifiserte faste el. flyt- ende stoffer og gasser	2	2	-	-	-	-	2	1	-	1	-	-	-	-
881-888 , 891-895	Fall fra en høyde til en annen	6	6	-	-	1	-	-	3	2	-	3	1	-	2
900-902	Slag eller støt av fallende gjenstand .	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
910	Forbrenning ved brann og eksplosjon av brennbart materiale	3	2	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1	-
916	Forbrenning ved varme eller etsende stoffer og damp, elektr. ovner etc., uoppg.	3	2	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1	-
917	Kvelning ved aspirasjon av mat eller a. fremmedlegemer i luftveiene	3	2	-	-	1	-	1	1	1	-	-	1	-	-
921, 922	Kvelning ved aspirasjon av mat eller a. fremmedlegemer trengt inn gjennom naturlige åpninger uten å forårsake kvelning	7	3	-	-	6	2	1	1	-	-	-	-	-	-
923	Mekaniske kvelningsulykker i seng og vugge	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
924	Andre mekaniske kvelningsulykker ..	2	4	-	-	2	3	-	1	-	-	-	-	-	-
926	Vannstell av barn under 1 år	1	2	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1
929	Drukningsulykker (unnt. ved transport til sjøs).	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Herav: i brønn	8	5	-	-	-	-	1	1	5	3	1	1	1	-
	i dam eller vann hjemme på gårds plass	4	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	1	-
	gjennom is	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-
	utfor kai og brygge	6	3	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	4	1
	andre drukningsulykker	18	6	-	-	-	-	4	2	4	1	7	3	3	-
936	Andre og uspesifiserte ulykker	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	Sum døde ved ulykker. <i>Total deaths from accidents</i>	83	51	-	-	13	8	17	13	18	11	17	12	18	7
981	Mord: <i>Homicide</i> Ved skytevåpen	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
	Døde i alt. <i>Total deaths</i>	1027	814	494	390	339	258	81	70	45	39	34	29	34	28

Tabell V. Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak
Causes of death by sex and age.

Internasj. nummer <i>International numbers</i>	Dødsårsaker. — <i>Causes of death</i> Dødsfall av sykdom gruppert etter den forkortede internasjonale liste (A-listen) av 1948 <i>Diseases classified by the International intermediate list (A-list) of 1948</i>	Tils.		0-4 år		5-9 år		10- 14 år		15- 19 år		20-24 år		25-29 år		
				M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
		*														
1	Tuberkulose i åndedrettsorganene	L	234	144	—	—	—	1	—	—	1	3	14	4	21	16
		B	118	65	—	1	—	1	—	—	1	3	—	2	10	5
2	Tuberkulose i meningen og sentralnervesystemet	L	14	11	3	5	2	2	1	—	3	—	—	—	1	2
		B	2	5	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Tuberkulose i tarm, bukhinne og mesenteriets lymfeknuter	L	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Tuberkulose i bein og ledd	L	8	5	—	—	1	—	1	—	—	—	2	1	—	1
		B	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Tuberkulose, alle andre former	L	25	13	2	1	1	—	—	—	1	—	1	2	—	3
		B	6	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
6	Medfødt syfilis	L	3	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Tidlige former av syfilis	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Tabes dorsalis	L	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Paralysis generalis	L	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Syfilis, alle andre former	L	22	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	44	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Gonoré, gonokokkinfeksjon	L	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Tyfoidefeber	L	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Paratyfoidefeber og andre Salmonella-infeksjoner	L	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Kolera	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Brucellosis (febris undulans)	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Dysenteri, alle former	L	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Skarlagensfeber	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Streptokokkangina	L	5	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Rosen	L	2	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Septikemi og pyemi (ikke ved svangerskap el. barselseng)	L	17	7	7	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
		B	4	6	2	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Difteri	L	—	4	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Kikhoste	L	11	7	11	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Meningokokkinfeksjon	L	5	5	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	4	4	3	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Pest	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Spedalskhet	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Stivkrampe	L	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

* L = *rural districts*, B = *towns*.

kjønn og alder. Bygder og byer.

Rural districts and towns.

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak,

kjønn og alder. Bygder og byer.

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1952 - delt etter dødsårsak,

kjønn og alder. Bygder og byer.

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak,

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.		0-4 år		5-9 år		10- 14 år		15- 19 år		20-24 år		25-29 år	
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
77	Mellomørebetennelse og mastoiditt.....	L	8	5	5	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-
		B	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
78	Alle andre sykdommer i nervesystemet og sanseorganene	L	58	47	1	10	1	-	1	2	1	1	-	1	1
		B	38	38	3	3	1	-	2	-	-	-	1	-	1
79	Revmatisk feber	L	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
80	Kronisk revmatisk hjertesykdom	L	55	74	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-
		B	50	66	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-
81	Arteriosklerotiske og degenerative hjerte- sykdommer	L	1507	1290	-	-	-	-	-	-	2	-	2	1	1
		B	975	826	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
82	Andre el. ikke nærmere spesifiserte hjerte- sykdommer	L	329	425	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1
		B	180	214	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-
83	Hypertensjon med hjertesykdom	L	135	204	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	107	197	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
84	Hypertensjon uten nevnt hjertesykdom	L	52	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	25	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
85	Sykdommer i arteriene	L	322	325	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	116	161	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
86	Andre sykdommer i kretsløpssystemet .	L	11	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	8	30	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
87	Akutte infeksjoner i de øvre luftveier ..	L	15	10	11	8	1	-	-	-	-	-	1	-	-
		B	5	4	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
88	Influensa	L	10	13	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
		B	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
89	Lobær (krupas) pnevmoni	L	73	65	8	13	1	-	-	-	2	-	-	-	-
		B	29	20	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
90	Bronkopnevmoni.....	L	297	363	68	48	1	-	-	1	-	1	1	-	1
		B	120	204	15	6	1	-	-	1	-	-	-	-	2
91	Primær atypisk, annen el. ikke nærmere spesifisert pnevmoni	L	75	63	26	16	-	1	-	1	1	1	-	1	1
		B	40	31	10	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1
92	Akutt bronkitt	L	7	10	4	6	1	1	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	4	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
93	Kronisk bronkitt el. bronkitt uten næ- mere oppl.	L	43	42	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	20	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
94	Hypertrofi av tonsiller og adenoidvev .	L	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95	Empyem og lungeabscess	L	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
		B	4	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
96	Plevritt (av ikke tuberkuløs art)	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
97	Alle andre sykd. i åndedrettsorganene..	L	51	33	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1
		B	26	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
98	Sykdommer i tenhene og deres støttevev	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99	Magesår	L	32	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
		B	22	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	Sår på tolvfingertarmen	L	17	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
		B	17	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
101	Gastritt og duodenitt	L	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Herav 1 med uoppg. alder.

kjønn og alder. Bygder og byer.

30-34 år		35-39 år		40-44 år		45-49 år		50-54 år		55-59 år		60-64 år		65-69 år		70-74 år		75-79 år		80-84 år		85-89 år		90 år og over		
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	
4	4	1	-	4	1	5	-	6	2	1	1	5	3	9	6	7	6	8	5	3	3	3	-	-	1	
2	1	2	-	1	1	3	-	1	1	2	2	3	4	5	3	7	8	5	3	6	-	-	2	-	-	
-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	2	2	2	5	4	12	11	1	9	7	7	6	7	5	7	3	10	4	4	6	6	2	1	1	-	
3	-	1	1	4	5	4	4	5	7	5	8	2	9	14	6	3	8	3	10	3	6	6	2	1	-	
3	2	12	3	10	2	46	9	55	17	114	41	142	70	168	133	236	227	281	271	246	251	144	188	45	75	
1	-	5	-	20	3	45	7	64	12	102	23	102	59	127	96	173	139	167	199	100	155	54	100	14	41	
2	-	3	1	2	3	4	5	12	11	20	16	28	19	32	38	53	67	66	107	50	84	44	49	12	24	
3	1	2	1	3	1	5	1	13	3	9	12	16	9	28	22	35	40	31	41	22	43	9	26	3	13	
-	-	3	1	-	2	3	2	6	3	5	13	11	16	16	25	27	46	31	40	17	29	10	24	6	3	
-	-	1	-	-	2	2	2	10	4	8	11	16	13	12	29	24	41	16	50	6	27	9	13	3	5	
-	-	1	-	1	1	4	1	1	4	1	1	5	1	3	3	1	7	3	9	9	4	10	4	5	2	
1	-	-	-	1	1	1	-	1	3	1	2	3	2	5	2	4	2	9	12	26	46	94	86	85	85	
-	-	-	-	-	-	2	1	-	1	7	2	2	5	2	4	2	4	6	6	1	-	5	1	1	-	
-	-	-	-	1	-	1	1	1	1	2	-	-	1	2	3	4	2	1	-	-	-	-	1	-	3	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	2	-	1	-	2	-	1	-	2	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	3	
-	-	2	-	-	1	1	1	1	8	1	2	1	1	6	6	7	10	7	7	7	6	14	10	9	7	
-	-	1	-	-	1	1	-	1	1	-	4	-	2	2	2	2	5	3	2	5	4	4	3	3	-	
-	-	3	-	-	1	1	4	3	4	3	4	4	4	5	17	12	17	30	37	59	50	78	56	62	38	
1	1	2	1	4	1	1	3	-	2	2	6	4	2	2	4	10	7	20	31	31	54	26	46	16	24	
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	3	2	4	6	6	6	6	5	3	4	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	3	2	4	6	6	1	-	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	4	1	1	5	3	2	4	6	6	1	1	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	2	2	1	1	3	2	4	6	6	1	1	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	4	1	1	5	3	2	4	6	6	1	1	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1	-	1	1	2	-	1	1	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	1										

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak,

kjønn og alder. Bygder og byer.

30-34 år		35-39 år		40-44 år		45-49 år		50-54 år		55-59 år		60-64 år		65-69 år		70-74 år		75-79 år		80-84 år		85-89 år		90 år og over	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
-	-	-	1	1	-	-	2	1	1	1	-	2	1	2	1	1	1	2	2	1	-	-	-	-	-
-	-	2	-	1	1	-	-	2	-	-	-	2	-	2	2	1	1	1	-	2	-	5	3	1	-
-	1	1	-	-	2	-	3	2	2	3	3	6	3	4	7	10	10	9	14	12	15	11	7	1	1
-	-	-	-	-	-	1	1	-	3	3	3	2	2	1	1	3	2	2	2	2	5	4	4	-	-
-	-	1	-	-	1	1	1	-	1	-	-	-	1	3	1	-	2	2	4	3	1	2	1	1	-
-	-	-	3	2	1	2	1	1	2	-	4	1	3	4	2	4	4	3	1	-	2	1	1	5	
1	-	2	-	-	1	1	1	7	5	9	1	3	5	4	9	1	9	14	10	9	10	3	7	7	1
-	-	-	-	-	3	-	2	1	1	2	1	3	5	5	7	1	14	5	4	4	4	10	9	-	3
2	1	-	-	1	2	2	-	3	1	2	4	-	1	3	2	3	3	2	1	5	4	5	3	2	1
2	1	1	-	3	1	2	1	1	1	3	1	4	1	3	1	8	-	1	5	1	1	1	1	1	1
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	1	1	-	-	-	-	1	-	3	1	-	-	-	-
-	-	3	7	3	6	11	4	7	6	11	5	9	15	7	10	17	11	13	15	8	10	8	7	8	6
2	5	3	3	7	6	3	1	7	3	9	9	7	5	3	10	4	11	7	6	4	4	1	1	2	2
-	2	-	-	2	-	-	1	-	-	3	1	1	-	2	-	2	-	5	2	2	6	6	8	1	-
-	1	-	-	1	-	2	-	1	1	-	1	-	3	-	6	2	3	1	2	2	2	3	-	-	-
-	-	1	-	-	1	-	-	1	3	-	1	-	1	-	1	-	-	-	3	-	77	-	54	-	28
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	1	1	2	2	1	2	-	1	-	1	1	-	13	-	24	-	49	-	77	-	54	-	25
-	-	1	1	1	1	1	1	1	-	1	-	1	1	-	10	-	13	-	24	-	23	-	-	-	-
-	-	1	1	1	1	2	1	2	-	1	-	1	1	-	1	-	1	-	2	2	2	2	1	1	1
-	-	1	1	1	1	1	1	1	-	1	-	1	1	-	1	-	1	-	2	2	2	2	1	1	1
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-																			

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak,

Inter- nasj. ^ nummer	Dødsårsaker	Tils.		0-4 år		5-9 år		10- 14 år		15- 19 år		20-24 år		25-29 år	
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
125	Ankylose og ervervede deformiteter i skjelett-muskelsystemet	L	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
126	Alle andre sykdommer i hud el. skjelett-muskelsystemet	L	23	18	4	2	-	-	1	-	-	-	2	1	-
		B	3	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
127	Spina bifida og meningocele	L	16	17	16	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	5	3	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
128	Medfødte misdannelser i kretsløpssystemet	L	48	50	34	34	3	1	-	2	2	1	2	-	2
		B	19	21	14	9	-	4	-	1	-	1	-	-	1
129	Alle andre medfødte misdannelser	L	43	40	36	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-
		B	14	22	13	18	-	-	1	-	-	-	-	-	-
130	Fødselsskader	L	55	35	55	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	17	22	17	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
131	Asfyksi og atelektase etter fødselen	L	33	23	33	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	17	10	17	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
132	Infeksjoner hos nyfødte (0-27 dager)	L	12	11	12	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	5	4	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
133	Hemolytisk sykdom hos nyfødte (erytroblastose)	L	14	9	14	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	4	3	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
134	Andre bestemte sykdommer hos nyfødte	L	11	16	11	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	10	4	10	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
135	Ubestemt oppgitte sykdommer spesifikke for nyfødte, medfødt svakhet, for tidlig født i.n.a.	L	193	139	193	139	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	57	44	57	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-
136	Alderdom uten nevnt psykose	L	450	731	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	43	133	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
137	Symptomer, ubestemte og ukjente årsaker til sykdom og død	L	435 ¹	344	56	54	1	-	-	1	2	3	8	1	9
		B	152	65	25	11	-	-	-	-	-	-	4	-	3
	Alle dødsfall av sykdommer	L	8599 ¹	8793	709	581	36	28	24	31	34	22	64	52	75
		B	24420	4808	234	182	11	18	8	8	8	13	14	13	28
	Ulykker, forgiftninger og ytre vold klassifisert etter ytre årsak. (E-listen av 1948.) <i>Accidents, poisonings and violence classified by external cause. (E-list of 1948.)</i>														
	<i>Ulykker i alt.....</i>	L	771	289	63	44	57	14	27	4	35	2	68	3	58
		B	319	177	20	7	23	5	7	2	13	4	19	-	23
800-802	L a n d t r a n s p o r t :														
	Jernbaneulykker	L	15	3	1	1	1	-	-	-	-	-	2	1	3
		B	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
810-825	Ulykker med motorkjøretøy på offentlig vei:														
	Kollisjon mellom motorkjøretøy og jernbanetog	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
811	Kollisjon mellom motorkjøretøy og sporvogn	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Herav 1 med uoppg. alder. ² Herav 2 med uoppg. alder.

kjønn og alder. Bygder og byer.

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak,

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.		0-4 år		5-9 år		10- 14 år		15- 19 år		20-24 år		25-29 år		
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
812-825	Andre ulykker med motorkjøretøy.	L	88	36	9	10	13	5	4	3	5	1	10	1	8	2
		B	34	14	5	-	7	2	-	3	2	1	-	3	-	-
830-835	Ulykker med motorkjøretøy utenfor offentlig vei	L	6	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-
840-845	Andre ulykker ved landtransport:															
840-841	Sporveisulykker.....	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
842-843	Sykkelulykker	L	16	3	-	-	1	-	-	1	-	1	-	2	-	-
		B	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
844-845	Andre kjøreulykker	L	8	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
846	Trafikkulykker uten nærmere opplys- ninger	L	3	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transport til sjøs:																
850-851	Drukningsulykker:															
	Herav: a) fiskere under fiske	L	90	-	-	-	-	-	2	-	10	-	13	-	7	-
		B	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
	b) sjøfolk i handelsflåten ..	L	29	-	-	-	-	-	-	-	4	-	6	-	5	-
		B	19	1	-	-	-	-	-	-	4	-	3	-	3	-
	c) andre	L	46	1	3	-	9	-	3	-	2	-	3	-	2	1
		B	11	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
852-858	Andre ulykker ved transport til sjøs: Herav: a) fiskere under fiske	L	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b) sjøfolk i handelsflåten ..	L	17	-	-	-	-	-	-	-	2	-	4	-	6	-
		B	14	-	-	-	-	-	-	-	2	-	3	-	2	-
	c) andre	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Luftfart :																
860	Med militærfly	L	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	1	-
		B	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-
861-866	Med sivilfly	L	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Forgiftningsulykker :																
870-878	Narkotiske stoffer og medikamenter..	L	3	5	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	8	6	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1
880	Akutt alkoholforgiftning (unnt. tre- sprit)	L	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
		B	13	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
	Trespritsforgiftning	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
		B	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
890	Lysgass	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
879, 881-888, 891-895	Andre og uspesifiserte faste el. flytende stoffer og gasser	L	12	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
		B	6	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
F all :		L	59	20	4	4	1	-	4	-	-	-	2	-	2	-
900-902	Fall fra en høyde til en annen .. .	B	37	19	2	2	-	-	-	-	1	-	-	-	5	-

kjønn og alder. Bygder og byer.

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak,

kjønn og alder. Bygder og byer.

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak,

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.		0-4 år		5-9 år		10- 14 år		15- 19 år		20-24 år		25-29 år		
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
934	Naturkatastrofer	L	15	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	3	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
935	Lynnedslag	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
918, 926, 930, 936	Andre og uspesifiserte ulykker	L	4	3	-	2	-	-	-	-	1	1	-	1	1	
	Komplikasjoner p. g. a. ikke-terapeutiske medisinske og kirurgiske handlinger:	B	8	4	-	-	1	-	-	1	1	-	2	-	-	
940-942	Komplikasjoner ved koppevaksinasjoner	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
943	Inokulasjonshepatitt	L	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
944	Andre komplikasjoner ved profylaktiske inokulasjoner	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
945, 946	Andre komplikasjoner ved medisinsk el. kirurgisk behandling i ikke-terapeutisk øyemed	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
950-959	Terapeutiske uhell og sene komplikasjoner ved terapeutiske handlinger	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
960-965	Senere følger av skader og ulykker (når dødfallet inntrer 1 år el. mer etter ulykken)	L	6	7	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	
		B	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Selvmord og selvmordforsøk i alt	L	110	31	-	-	-	-	-	2	6	-	9	4	-	
		B	60	28	-	-	-	-	1	1	2	1	1	2	-	
970-973	Forgiftning	L	10	8	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
		B	15	14	-	-	-	-	-	1	1	-	1	2	-	
974	Hengning	L	51	9	-	-	-	-	-	-	2	-	3	-	-	
		B	16	5	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	
975	Drukning	L	13	9	-	-	-	-	-	1	1	-	2	2	-	
		B	11	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
976	Skytevåpen	L	27	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	-	
		B	9	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
977	Skjærende og stikkende instrumenter	L	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
978	Sprang fra høye steder	L	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
		B	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
979	Annen og uspesifisert dødsmåte	L	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Mord i alt	L	3	5	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	
980-983	Barnemord (barn under 24 timer)	L	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
980-983	Andre	L	3	5	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	
		B	3	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
	Sum døde av ulykker, mord og selvmord. Total deaths from accidents, homicide and suicide	L	884	325	64	44	57	14	27	4	35	4	74	3	67	9
		B	382	206	20	7	23	5	8	2	14	5	21	1	24	4
	Sum døde i alt. Total deaths	L	9483	9118	773	625	93	42	51	35	69	26	138	55	142	84
		B	4802	5014	254	189	34	23	16	10	22	18	35	14	52	35

¹ Herav 2 med uoppg. alder. ² Herav 1 med uoppg. alder.

kjønn og alder. Bygder og byer.

Tabell VI. Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak
Causes of death by sex. Counties,

og kjønn. Fylker, bygder og byer. *rural districts and towns.*

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
28	Akutt poliomyelitt	L	53	1	1	1	1	1	—	—	4	4	5	3	2	2	3
		B	16	—	1	—	—	—	3	5	—	—	—	—	—	—	1
29	Epidemisk encefalitt	L	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Senere folger av akutt polio- myelitt og epidemisk en- cefalitt	L	9	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1
		B	7	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	1	—
31	Kopper	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Meslinger'	L	10	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
		B	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
33	Gul feber	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	Infeksjøs hepatitt (hepatitis acuta)	L	12	—	3	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—
		B	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	Rabies	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Flekkfeber og andre rickett- siasykdommer	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	Malaria	L	3	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38	Schistosomiasis	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	Ekinokokksykdom	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	Filariosis	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	Anchylostomiasis	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42	Andre ormsykdommer	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
43	Alle andre infeksjøse og para- sittære sykdommer	L	20	1	1	—	—	—	—	1	3	1	1	—	2	1	1
		B	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Ondartede svulster i:																	
44	munnhule og svelg	L	44	3	3	—	—	3	—	9	8	4	1	1	2	1	2
		B	35	2	2	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—
45	spiserøret	L	51	3	1	—	—	1	—	—	2	2	1	2	6	1	2
		B	45	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
46	magesekken	L	1067	40	23	43	29	—	16	2	46	35	36	35	38	23	32
		B	496	19	14	1	1	—	97	73	3	3	4	1	13	9	10
47	tarmene (unnt. endetar- men)	L	240	9	9	14	7	—	44	39	—	8	3	6	11	5	8
		B	166	4	5	—	—	—	—	—	—	1	—	1	4	3	3
48	endetarmen	L	102	7	1	3	5	—	—	—	3	4	8	2	—	2	2
		B	75	2	1	—	—	—	20	14	3	2	2	—	—	1	1
49	strupen	L	13	1	—	2	—	—	6	—	1	—	—	—	1	—	—
		B	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
50	lufrør, bronkier el. lunge ikke spesifisert som sekundært sete	L	104	6	2	7	2	—	—	—	3	2	3	4	2	7	6
		B	122	3	1	—	—	—	54	14	—	—	13	—	3	1	3
51	brystkjertlene	L	209	—	11	—	15	—	—	89	—	—	19	—	10	1	11
		B	184	—	7	—	—	—	—	—	—	—	1	3	5	6	6
52	livmorhalsen	L	82	—	7	—	7	—	—	—	8	—	3	—	7	4	3
		B	52	—	3	—	—	—	26	—	—	—	—	—	1	—	3

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold	
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.
53	Ondartede svulster i (forts.): andre deler av livmoren, el. livmor uten nærmere oppl.	L 55 B 51	- 4 - 4	- 1 - 1	- 1 - 1	- - - -	- - - -	25 9	- 1 - 1	5 1	- - - -	2 23	- - - -	2 1	- 1 - 1	3 2
54	prostata	L 193 B 108	15 6	- 1 - 1	14 1	- - - -	- - - -	37 - 1	- - - -	1 1	- - - -	1 1	- - - -	7 7	- 1 - 1	5 5
55	huden	L 43 B 29	2 1	1 2	2 1	1 -	1 -	6 6	6 1	1 1	- - - -	1 1	- - - -	5 3	- 1 - 1	3 1
56	bein og bindevev	L 58 B 27	3 1	1 2	1 2	- - - -	- - - -	4 2	2 2	2 2	- - - -	2 2	- - - -	3 2	- 1 - 1	2 2
57	alle andre organer el. uoppgitt sete	L 719 B 474	15 8	29 14	23 - 1	30 87	- - 134	13 3	38 5	12 2	19 6	19 7	24 6	16 8	24 17	
58	Levkemi og alevkemi	L 116 B 73	1 1	5 2	13 2	5 -	- - 21	3 20	3 -	5 1	1 1	1 1	- - - -	2 3	5 3	3 1
59	Lymfosarkom og andre svulster i de lymfatiske og bloddannende organer ...	L 143 B 68	6 4	3 2	6 -	6 -	- - 12	- - 17	9 - 1	1 -	7 -	5 -	3 -	6 -	5 2	3 1
60	Godartede svulster, og svulster av uspesifisert art ..	L 94 B 59	2 2	2 2	4 4	4 -	- - 8	- - 17	5 1	6 1	3 -	3 -	1 -	2 1	1 4	2 2
61	Ikke toksisk struma	L 2 B 1	- 1	- 1	- -	- -	- - - -	- - - -	- -	- -	- - - -	- -	- - - -	- -	- -	- -
62	Thyreotoxikose, med el. uten struma	L 19 B 7	1 -	1 -	1 -	1 -	- - - -	2 -	2 -	1 -	- - - -	1 -	- - - -	1 -	- -	1 -
63	Sukkersyke	L 152 B 77	5 6	4 3	9 7	7 -	- - - -	11 11	3 1	10 2	6 1	6 1	4 1	6 3	6 2	3 1
64	Avitaminoser og andre mangelsykdommer	L 17 B 4	- -	1 1	1 -	2 -	- - - -	2 -	- -	1 -	- - - -	1 -	- - - -	1 -	- -	1 -
65	Anemi, alle typer	L 51 B 34	2 2	1 1	1 1	4 1	- - 6	- - 10	2 1	4 1	2 1	1 1	2 1	2 2	2 1	- -
66	Allergiske sykdommer, alle andre indresekretoriske, stoffskifte- og blodsykld..	L 195 B 93	5 6	4 1	8 1	7 -	- - 17	- - 21	3 -	3 -	8 -	5 -	4 -	5 2	9 1	6 1
67	Psykoser	L 87 B 37	4 1	3 -	5 1	4 1	- - - -	4 5	8 7	3 1	4 1	1 1	1 2	1 2	1 2	1 2
68	Psykonevroser, atferdsforsyrelser	L 4 5	1 1	- -	1 -	- -	- - - -	2 -	- -	- -	- - - -	- -	- - - -	- -	- -	- -
69	Åndssvakhet	L 16 B 4	1 1	- -	1 1	- -	- - - -	1 1	- -	1 1	1 1	2 1	1 1	1 1	1 1	1 1
70	Karlesjoner i sentralnervesystemet	L 2622 B 1496	56 37	82 68	82 3	116 3	- - 213	- - 323	84 10	106 12	79 7	90 12	64 33	94 38	43 37	89 60
71	Meningitt (ikke meningokokk el. tuberkuløs)	L 29 B 14	- -	1 1	- 1	1 1	- - - -	3 2	- -	1 1	1 1	2 2	1 1	- -	1 1	- -
72	Multipelsklerose	L 40 B 13	3 -	3 -	2 -	1 -	- - - -	- -	1 1	1 1	2 2	3 3	- -	2 1	- -	1 1
73	Epilepsi	L 57 B 25	2 -	1 -	2 -	3 -	- - - -	3 3	3 1	2 1	2 1	3 3	3 3	- -	2 2	- -
74	Betennelsesaktige sykdommer i øyet	L - B -	- -	- -	- -	- -	- - - -	- -	- -	- -	- - - -	- -	- - - -	- -	- -	- -
75	Katarakt	L 1 B -	- -	- -	- -	- -	- - - -	- -	- -	- -	- - - -	- -	- - - -	- -	- -	- -
76	Glaukom	L - B -	- -	- -	- -	- -	- - - -	- -	- -	- -	- - - -	- -	- - - -	- -	- -	- -
77	Mellomørebetennelse og mastoiditt	L 13 B 2	- -	5 -	12 -	5 -	- - - -	1 1	1 1	2 1	1 1	5 2	2 3	6 3	2 2	- -
78	Alle andre sykd. i nervesystemet og sanseorganene ..	L 105 B 76	4 5	5 3	12 - 1	5 - 1	- - - -	12 18	- -	1 2	1 2	1 1	1 1	1 1	2 2	2 2

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
79	Revmatisk feber	L 9 B 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
80	Kronisk revmatisk hjerte- sykdom	L 129 B 116	1 2	7 3	7 -	9 -	25 -	37 -	5 2	4 -	5 -	5 -	4 -	3 -	1 2		
81	Arteriosklerotiske og degene- rative hjertesykdommer	L 2797 B 1801	121 41	77 39	128 1	102 442	- 364	- -	66 7	88 6	93 9	96 15	97 45	94 31	93 42	56 43	
82	Andre el. ikke nærmere spe- sifiserte hjertesykdommer	L 754 B 394	31 14	33 18	20 -	37 -	- 65	- 68	37 1	28 1	25 1	32 2	21 2	22 4	10 8	21 11	
83	Hypertensjon med hjerte- sykdom	L 339 B 304	9 9	15 10	14 1	17 2	50 80	80 3	4 3	16 4	9 4	13 6	7 6	14 15	8 4	11 7	
84	Hypertensjon uten nevnt hjertesykdom	L 106 B 69	- 2	1 4	4 -	2 -	- 4	18 18	- 2	7 7	2 2	2 2	1 1	6 2	2 2	5	
85	Sykdommer i arteriene	L 647 B 277	37 12	37 16	26 -	17 4	- 43	- 45	29 3	30 3	27 3	27 1	12 7	8 8	11 6	25 15	
86	Andre sykdommer i krets- løpssystemet	L 37 B 38	- 1	2 -	- 1	3 1	- 2	16 -	- -	- 1	4 4	1 1	- 1	4 2	- 2	2 2	
87	Akutte infeksjoner i de øvre luftveier	L 25 B 9	- -	1 -	1 -	1 -	- 1	- 2	- -	1 2	1 -	1 -	- -	1 1	1 1	-	
88	Influensa	L 23 B 6	2 -	1 -	1 -	1 -	- -	- 1	- 1	2 1	- -	- -	- 1	- 1	- 1	-	
89	Lobær (krupøs) pnevmoni ..	L 138 B 49	- 3	5 2	4 -	3 -	- 11	- 11	5 1	8 1	5 4	8 4	5 1	4 1	1 1	2 1	
90	Bronkopnevmoni].....	L 660 B 324	18 4	21 7	34 1	30 1	- 57	- 118	17 1	18 2	19 1	23 1	12 7	15 1	7 4	18 4	
91	Primær atypisk, annen el. ikke nærmere spesifisert pnevmoni	L 138 B 71	2 1	7 3	4 -	7 25	- 11	6 1	7 2	9 2	- 2	4 1	7 1	4 1	2 1	2	
92	Akutt bronkitt	L 17 B 6	- 1	- -	- 1	- 1	- 2	- 2	2 2	- 1	- -	- -	- 1	- 1	- 1	-	
93	Kronisk bronkitt el. bronkitt uten nærmere oppl.	L 85 B 43	1 2	- 1	6 -	5 3	- 2	- 1	5 1	1 1	5 1	- -	2 2	3 1	2 2	2	
94	Hypertrofi av tonsiller og adenoidvev	L 3 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	-	
95	Empyem og lungeabscess ..	L 8 7	- 1	- -	- 1	- -	- 2	- -	1 1	1 1	- -	- -	- -	- -	- -	-	
96	Plevritt (av ikke tuberkuløs art)	L 1 3	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	-	
97	Alle andre sykdommer i åndedrettsorganene	L 84 B 51	4 1	3 1	3 -	2 -	- 11	- 15	1 1	- -	2 -	6 -	3 -	1 3	4 -	3	
98	Sykdommer i tennene og deres støttevev	L 1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	-	
.	99	Magesår	L 47 B 35	5 -1	1 1	1 -	1 10	- 6	4 -	2 -	2 1	1 -	2 1	1 -	2 1	2 1	2
100	Sår på tolvfingertarmen ..	L 22 B 22	1 1	- 1	3 1	1 -	- 10	- 3	1 -	1 -	1 -	- 1	1 -	2 1	1 -	1	
101	Gastritt og duodenitt	L 3 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	-	
102	Blindtarmsbetennelse	L 41 B 20	2 1	1 -	- -	- -	- 6	- 3	- -	- -	2 -	1 -	3 -	1 -	3 1	1	
103	Brokk og tarmslyng	L 150 B 57	2 2	1 -	4 -	10 -	- 10	- 15	7 4	9 1	9 2	9 1	2 1	1 1	3 4	5	
104	Gastroenteritt og kolitt (unnt. diaré hos nyfødte, 0—27 dager)	L 64 B 27	2 2	2 -	6 -	- -	- 3	- 6	2 1	2 1	1 1	2 1	2 1	2 2	1 1	1	

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
105	Leverkirrose	L	46	2	3	5	2	-	-	-	2	2	3	-	1	3	1
		B	67	4	1	-	-	22	20	-	-	-	1	1	-	-	-
106	Gallestein og gallebetennelse uten stein.....	L	85	2	4	1	5	-	-	1	2	3	7	1	4	3	4
		B	70	1	2	-	-	6	18	-	2	-	1	1	1	1	6
107	Andre sykdommer i fordøyelsesorganene	L	64	1	1	1	5	-	-	3	1	3	3	-	1	1	2
		B	54	6	1	-	-	8	13	-	-	-	-	2	-	-	-
108	Akutt nefritt	L	13	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
109	Kronisk, annen el. ikke spesifisert nefritt	L	224	5	6	9	12	-	-	14	8	5	4	4	8	4	1
		B	116	7	3	1	-	26	14	1	2	1	2	3	1	3	2
110	Infeksjoner i nyrene	L	53	-	-	1	2	-	-	2	2	4	2	1	1	3	3
		B	36	1	1	-	-	2	12	-	-	-	-	-	-	-	2
111	Stein i nyre og urinveier..	L	19	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
		B	8	-	-	-	-	2	3	-	-	-	-	-	-	1	-
112	Prostatahypertrofi	L	253	14	-	15	-	-	-	22	-	14	-	12	-	15	-
		B	107	7	-	-	-	45	-	1	-	-	-	6	-	2	-
113	Sykdommer i brystkjertlene	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
114	Andre sykdommer i urin- og kjønnssorganene	L	32	1	1	1	3	-	-	2	1	1	2	-	2	1	2
		B	15	1	-	-	-	4	-	2	-	-	-	-	-	-	-
115	Sepsis i svangerskap, under fødsel og i barselseng ...	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
116	Toksemi i svangerskap el. barselseng	L	21	-	1	-	1	-	-	-	-	5	-	-	1	-	1
		B	7	-	1	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-
117	Blødninger i svangerskap el. under fødsel	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
118	Abort uten nevnt sepsis el. toksemi	L	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
119	Abort med sepsis	L	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
120	Andre komplikasjoner ved svangerskap, fødsel el. barselseng	L	9	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
		B	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
121	Infeksjoner i hud og underhud	L	6	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
		B	4	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
122	Artritt og spondylitt	L	31	2	-	1	2	-	-	2	1	-	1	-	1	-	1
		B	14	-	1	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	2	-
123	Muskelrevmatisme og uspesifisert revmatisme	L	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
124	Osteomyelitt og periostitt	L	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
125	Ankylose og ervervede deformiteter i skjelett-muskelsystemet	L	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
126	Alle andre sykdommer i hud el. skjelett-muskelsystemet	L	41	1	1	1	-	4	-	10	3	1	1	1	-	-	-
		B	15	-	1	-	-	-	3	-	7	-	2	1	-	-	-
127	Spina bifida og meningocele	L	33	1	1	1	-	-	-	-	1	1	1	1	2	2	-
		B	8	-	-	-	-	-	1	-	1	1	4	6	1	1	3
128	Medfødte misdannelser i kretskloppssystemet	L	98	2	3	3	1	-	-	7	9	1	1	4	6	1	2
		B	40	-	1	-	-	-	-	7	9	-	1	-	2	2	-
129	Alle andre medfødte misdannelser	L	83	2	-	3	4	-	5	7	-	2	1	2	3	1	1
		B	36	1	1	1	1	-	5	7	-	1	-	1	1	1	1

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold	
		M.	K.		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
130	Fødselsskader	L	90	4	2	5	1	-	-	6	2	4	1	5	7	1
		B	39	1	-	-	1	4	13	1	1	-	-	3	-	-
131	Asfyksi og atelektase etter fødselen	L	56	-	2	3	4	-	-	1	-	4	1	1	3	-
		B	27	-	1	-	-	7	3	-	-	1	-	1	1	-
132	Infeksjoner hos nyfødte (0-27 dager)	L	23	-	3	-	-	-	-	1	-	1	1	1	1	-
		B	9	1	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	1
133	Hemolytisk sykdom hos nyfødte (erytroblastose)	L	23	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
		B	7	-	-	-	-	-	1	2	-	-	1	-	-	-
134	Andre bestemte sykdommer hos nyfødte	L	27	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	14	-	-	-	-	3	1	-	1	-	-	1	-	-
135	Ubestemt oppgitte sykdommer spesifikke for nyfødte, medfødt svakhets, for tidlig født i. n. a.	L	332	9	3	10	10	-	-	13	8	12	4	5	9	7
		B	101	4	3	-	-	13	11	1	-	-	1	6	2	6
136	Alderdom uten nevnt psykose	L	1181	15	21	21	29	-	-	42	44	39	43	12	21	10
		B	176	5	13	-	-	9	40	-	1	-	2	4	7	3
137	Symptomer, ubestemte og ukjente årsaker til sykdom og død	L	779	26	9	39	23	-	-	39	14	34	33	21	9	24
		B	217	5	8	1	-	57	19	1	4	1	-	7	6	11
	Alle dødsfall av sykdommer	L	17392	541	500	678	632	-	-	593	609	587	586	435	485	401
		B	9228	268	295	13	17	1792	1974	51	63	37	71	205	191	207

Ulykker, forgiftninger og ytre vold klassifisert etter ytre årsak
(E-listen av 1948.)

Accidents, poisonings and violence classified by external cause (E-list of 1948.)

	Ulykker i alt	L	1060	53	15	53	31	-	-	47	30	43	20	38	6	43	13
		B	496	22	6	-	-	111	78	5	3	1	3	8	8	15	4
800-802	L a n d t r a n s p o r t : Jernbaneulykker	L	18	1	-	5	2	-	-	4	-	-	-	3	-	-	-
		B	8	2	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
810-825	Ulykker med motorkjøretøy på offentlig vei: Kollisjon mellom motorkjøretøy og jernbanetog..	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
810		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
811	Kollisjon mellom motorkjøretøy og sporvogn....	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
812-825	Andre ulykker med motorkjøretøy	L	124	13	-	9	5	-	-	11	2	9	3	7	1	7	4
		B	48	1	-	-	-	14	4	1	-	-	-	2	1	1	-
830-835	Ulykker med motorkjøretøy utenfor offentlig vei	L	6	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
		B	4	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
840-845	Andre ulykker ved landtransport:																
840-841	Sporveisulykker.....	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	3	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
842-843	Sykkelulykker	L	19	3	1	-	-	-	-	1	1	-	1	-	1	-	3
		B	2	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	1	-	-
844-845	Andre kjøreulykker	L	8	2	-	1	1	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
846	Trafikkulykker uten nærmere opplysninger	L	4	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	1	-	1	-
		B	2	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Telemark			Aust-Agder			Vest-Agder			Rogaland			Hordaland			Bergen			Sogn og Fjordane			Møre og Romsdal			Sør-Trøndelag			Nord-Trøndelag			Nordland			Trøms			Finnmark		
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.					
1	1	3	1	1	1	2	1	3	5	1	5	1	6	5	1	3	1	2	1	2	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1					
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1					
8	5	5	5	4	3	16	8	14	19	—	—	—	—	5	5	19	13	14	9	10	6	21	10	13	8	8	5	5	1	1	1	1						
2	4	1	6	3	4	3	4	3	—	—	5	3	42	79	45	93	38	54	19	27	55	79	9	27	14	13	2	1	1	1	1	1						
14	37	4	10	12	19	17	31	42	82	—	6	25	1	2	2	5	3	5	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
2	8	1	3	1	5	6	7	—	—	6	25	1	2	2	5	3	5	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
18	8	9	8	14	9	11	24	27	27	—	—	17	24	16	24	22	22	15	11	34	37	47	31	22	22	22	22	22	22	22	22	22						
7	3	3	1	9	1	11	4	—	—	8	5	1	4	3	10	4	2	—	9	4	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1						
411	405	248	289	275	307	455	463	680	770	—	—	396	429	594	648	539	558	378	419	774	730	395	366	219	189	149	187	97	115	150	150	340	352					

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
914	Elektrisk strøm.....	L	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
915	Eksplosjon av trykk-kjele .	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
		B	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
916	Forbrenning ved: brann og eksplosjon av brennbart materiale ...	L	16	-	-	1	1	-	-	2	1	-	-	-	1	1
		B	7	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-
917	varme el. etsende stoffer og damp, elektriske ovner etc., el. uoppg...	L	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
		B	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
919	Skytevåpen og sprengstoff.	L	33	2	1	2	-	-	-	-	-	2	-	3	-	1
		B	12	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
924, 925	Kvelning ved mekaniske midler	L	19	1	1	-	-	-	-	2	1	1	-	1	-	-
		B	4	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
921, 922	Kvelning ved aspirasjon av mat el. andre fremmed- legemer i luftveiene	L	7	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	4	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
920, 923	Fremmedlegemer trengt inn giennom naturlige åpnin- ger uten å forårsake kvel- ning	L	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
927	Stikk og bitt av giftige dyr og insekter	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
928	Skader forvoldt av andre dyr	L	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
929	Drukningsulykker (unnt. ved transport til sjøs): Herav:															
	a) i brønn	L	14	1	1	2	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b) i dam el. vann hjem- me på gårds plass ..	L	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
	c) under bading	L	10	1	1	1	1	-	-	-	-	1	-	1	1	-
		B	6	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
	d) gjennom is .. .	L	17	2	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
		B	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	e) utfor kai og brygge	L	20	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
		B	19	3	-	-	-	4	-	-	-	-	-	1	-	1
	f) andre .. .	L	80	2	-	2	1	-	-	2	-	4	-	7	1	3
		B	22	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-
931	Heteslag	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
932	Forfrysning	L	2	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	1	-
		B	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
933	Sult, tørst og utmattelse ..	L	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
934	Naturkatastrofer	L	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
935	Lynnedslag.....	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
918, 926, 930, 936	Andre og uspesifiserte ulykker	L	7	-	-	-	-	2	-	2	1	-	-	-	-	-
		B	12	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold			
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
	Komplikasjoner p. g. a. ikke-terapeu- tiske, medisinske og kirur- giske handlinger:																	
940-942	Komplikasjoner ved koppe- vaksinasjoner	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
943	Inokulasjonshepatitt	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
944	Andre komplikasjoner ved profylaktiske inokulasjoner	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
945, 946	Andre komplikasjoner ved medisinsk el. kirurgisk behan- dling i ikke terapeutisk øyemed.....	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
950-959	Terapeutiske uhell og senere komplika- sjoner ved tera- peutiske handlin- ger	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
960-965	Senere følger av skader og ulykker (når dødsfallet inntreffer 1 år el. mer etter ulykken)...	L	13	2	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	
		B	6	1	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	1	
	Selvmord og selvmordsforsök i alt	L	141	8	6	9	5	-	-	11	4	8	-	3	4	9	4	
		B	88	2	1	-	-	32	22	-	-	-	-	-	-	3	3	
970-973	Forgiftning	L	18	1	2	2	1	-	-	1	1	-	-	-	-	2	1	
		B	29	-	1	-	-	8	10	-	-	-	-	-	-	1	1	
974	Hengning	L	60	3	-	4	3	-	-	3	5	1	-	3	1	5	1	
975	Drukning	L	22	-	2	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	3	2	
976	Skytevåpen	L	14	1	-	-	-	-	5	3	-	3	-	-	1	1	1	
977	Skjærende og stikkende instrumenter	L	27	2	-	3	-	-	5	-	-	-	-	-	2	-	-	
978	Sprang fra høye steder ..	L	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
979		B	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Annen og uspesifisert dødsmåte	L	7	1	1	-	1	-	1	5	-	-	-	-	-	1	-	
		B	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Mord i alt	L	2	1	2	2	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
980-983	Barnemord (barn under 24 timer)	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
980-983	Andre	L	8	1	2	2	2	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	
		B	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Sum døde av ulykker, mord og selvmord. Total deaths from accidents, homicide and suicide	L	1209	62	23	64	38	-	143	101	58	35	51	20	41	10	52	17
		B	588	24	7	-	-	143	101	5	3	1	3	13	8	18	4	
	Sum døde i alt. Total deaths	L	18601	603	523	742	670	-	-	651	644	638	606	476	495	453	425	
		B	9816	292	302	13	17	1935	2075	56	66	38	74	218	199	225	231	

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Trøms		Finnmark	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
40	18	16	5	29	6	41	15	67	28	-	36	9	78	25	51	19	36	18	73	19	65	16	24	4	
12	6	12	4	12	6	31	15	-	-	45	18	1	23	3	19	18	2	1	9	3	5	4	7	2	
451	423	264	294	304	313	496	478	747	798	-	432	438	672	673	590	577	414	437	847	749	460	382	243	193	
161	193	109	119	119	162	156	371	367	-	466	493	7	9	174	169	272	270	38	53	131	112	79	76	55	33

Tabell VII. Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.
Causes of death by sex and age. Oslo.

Inter- nasj. nummer <i>International numbers</i>	Dødsårsaker. <i>Causes of death¹⁾</i> Dødsfall av sykdom gruppert etter den forkortede internasjonale liste (A-listen) av 1948 <i>Diseases classified by the International intermediate list (A-list) of 1948</i>	Tils. Total	Aldersgrupper. — <i>Age groups</i>								
			Under 1 år year	1–4 år	5–14 år	15–24 år	25–44 år	45–64 år	65–74 år		
			M	K	M	K	M	K	M		
1	Tuberkulose i åndedrettsorganene ..	M 42 K 21	—	—	—	—	—	8	25	7	2
2	Tuberkulose i meningene og sentral- nervesystemet	M 1 K —	—	—	—	—	2	8	5	6	—
3	Tuberkulose i tarm, bukhinne og me- senteriets lymfeknuter	M 1 K 1	—	—	—	—	—	1	—	1	—
4	Tuberkulose i bein og ledd	M — K 2	—	—	—	—	—	—	—	1	1
5	Tuberkulose, alle andre former	M 3 K 3	—	—	—	—	—	1	2	—	—
10	Syfilis ervervet (unnt. Tabes dorsalis)	M 26 K 10	—	—	—	—	—	—	11	10	5
20	Septikemi og pyemi (ikke ved svan- gerskap el. barselseng)	M 1 K 1	—	1	—	—	—	—	3	4	3
21	Difteri	M 1 K 1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
22	Kikhoste	M — K 1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Meningokokkinfeksjon	M — K 2	—	—	—	—	—	—	—	1	—
28	Akutt poliomelyitt	M 3 K 5	—	—	—	—	—	1	2	—	—
30	Senere følger av akutt poliomelyitt og epidemisk encefalitt	M 1 K 2	—	—	—	—	—	1	—	1	—
34	Infeksjøs hepatitt (hepatitis acuta)..	M — K 3	—	—	—	—	—	—	2	1	—
43	Andre infeksjøse og parasittære syk- dommer	M 1 K 3	—	—	—	—	—	—	—	1	2
44	Ondartede svulster i: munnhule og svegl.....	M 9 K 8	—	—	—	—	—	—	4	5	—
45	spiserøret	M 16 K 2	—	—	—	—	—	—	5	8	3
46	magesekken	M 97 K 73	—	—	—	—	—	3	36	32	26
47	tarmene (unnt. endetarmen)	M 44 K 39	—	—	—	—	—	4	15	23	31
48	endetarmen	M 23 K 14	—	—	—	—	—	—	7	10	15
49	strupen	M 6 K —	—	—	—	—	—	—	1	3	4
50	luftrør, bronkier el. lunge, ikke spes. som sekundært sete	M 54 K 14	—	—	—	—	—	—	34	13	7
51	brystkjertlene	M — K 89	—	—	—	—	—	7	43	21	18
52	livmorhalsen	M — K 26	—	—	—	—	—	3	17	4	2
53	andre deler av livmoren, el. livmor u. n. oppl.	M — K 25	—	—	—	—	—	2	15	3	5
54	prostata	M 37 K —	—	—	—	—	—	1	5	12	19
55	huden	M 6 K 6	—	—	—	—	—	—	4	2	—
							2	2	1	1	1

¹⁾ Bare nr. for de årsaker som har forekommet i 1952 er ført opp. Numbers under which no causes are classified in 1952 are omitted.

Tabell VII (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.	Aldersgrupper							
			Under 1 år	1-4 år	5-14 år	15-24 år	25-44 år	45-64 år	65-74 år	75+ år
56	bein og bindevev	M 4 K 2	-	-	1	-	-	2	1	-
57	andre org. eller uoppg. sete	M 87 K 134	-	-	1	1	4	46	19	17
58	Levkemi og alevkemi	M 21 K 20	-	-	1	2	2	9	7	4
59	Lymfosarkom og andre svulster i de lymfatiske og bloddannende organer	M 12 K 17	-	-	1	-	1	7	1	1
60	Godartede svulster, og svulster av uspesifisert art	M 8 K 17	-	-	-	1	2	3	3	2
62	Thyreotoxikose, med el. uten struma	M - K 2	-	-	-	-	-	1	-	1
63	Sukkersyke	M 11 K 11	-	-	1	-	1	5	3	1
64	Avitaminosser og andre mangelsydommer	M 2 K -	1	-	-	-	-	1	-	-
65	Anemi, alle typer	M 6 K 10	-	-	-	-	-	2	2	6
66	Allergiske sykd., andre indressekretriske-, stoffskifte- og blodsykd.	M 17 K 21	-	-	1	-	-	8	2	6
67	Psykoser	M 5 K 7	-	-	-	-	4	-	1	-
68	Psykoneuroser, afferdsforstyrrelser	M 2 K -	-	-	-	-	1	1	-	-
69	Åndssvakhet	M 1 K 1	1	-	-	-	-	-	-	-
70	Karlesjoner i sentralnervesystemet	M 213 K 323	-	-	1	6	41	59	106	
71	Meningitt (ikke meningokokk el. tuberkuløs)	M 3 K 2	-	1	-	-	2	-	1	-
72	Multipelklerose	M 3 K 4	-	-	-	-	1	2	-	-
73	Epilepsi	M 3 K 3	-	-	-	-	2	-	1	1
77	Mellomørebetennelse og mastoiditt	M 1 K 1	-	1	-	-	-	1	-	-
78	Alle andre sykd. i nervesystemet og sanseorganene	M 12 K 18	-	1	1	1	1	1	3	5
79	Revmatisk feber	M 1 K -	-	-	-	-	-	1	-	-
80	Kronisk revmatisk hjertesykdom	M 25 K 37	-	-	-	1	4	6	10	4
81	Arteriosklerotiske og degenerative hjertesykdommer	M 442 K 364	-	-	-	-	9	150	147	136
82	Andre el. ikke nærmere spesifiserte hjertesykdommer	M 65 K 68	-	-	-	1	4	22	17	21
83	Hypertensjon med hjertesykdom	M 50 K 80	-	-	-	-	-	17	14	19
84	Hypertensjon uten nevnt hjertesykdom	M 4 K 18	-	-	-	-	-	15	27	38
85	Sykdommer i arteriene	M 43 K 45	-	-	-	-	-	7	3	33
86	Andre sykd. i kretsløpssystemet	M 2 K 16	-	-	-	-	-	2	6	8
87	Akutte infeksjoner i de øvre luftveier	M 1 K 2	-	1	2	-	-	-	-	-

¹⁾ Herav 1 uoppg. alder.

Tabell VII (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.	Aldersgrupper							
			Under 1 år	1–4 år	5–14 år	15–24 år	25–44 år	45–64 år	65–74 år	75+ år
88	Influensa	M	-	-	-	-	-	-	-	-
		K	1	-	-	-	-	-	-	1
89	Lobær (krupøs) pnevmoni	M	11	1	-	-	-	1	3	3
		K	II	1	-	-	-	1	2	7
90	Bronkopnevmoni	M	57	2	-	-	-	6	5	44
		K	118	-	1	-	-	5	13	99
91	Primær atypisk, annen el. ikke nærmere spesifisert pnevmoni	M	25	1	-	-	-	1	5	16
		K	11	-	-	-	1	1	2	7
92	Akutt bronkitt	M	1	-	-	1	-	-	-	-
		K	2	-	1	-	-	-	-	1
93	Kronisk bronkitt el. bronkitt uten nærmere oppl.....	M	3	-	-	-	-	-	2	1
		K	2	-	-	-	-	-	2	-
95	Empyem og lungeabscess	M	2	-	-	-	-	-	2	-
		K	-	-	-	-	-	-	-	-
97	Andre sykd. i åndedrettsorg.	M	11	-	-	-	1	2	4	2
		K	15	-	-	-	-	2	2	8
99	Magesår	M	10	-	-	-	-	1	7	2
		K	6	-	-	-	-	3	-	3
100	Sår på tolvfingertarmen	M	10	-	-	-	-	2	6	1
		K	3	-	-	-	-	2	1	-
102	Blindtarmsbetennelse	M	6	-	1	-	-	3	1	1
		K	3	-	-	-	-	1	2	-
103	Brokk og tarmslyng	M	10	3	-	-	-	2	1	4
		K	15	-	-	-	-	4	5	6
104	Gastroenteritt og kolitt (unnt. diaré hos nyfødte, 0–27 dager)	M	3	1	-	-	-	-	1	1
		K	6	-	-	-	-	1	-	4
105	Leverkirrose	M	22	-	-	-	-	1	12	6
		K	20	-	-	1	-	1	8	4
106	Gallestein og gallebetennelse uten stein	M	6	-	-	-	-	3	3	-
		K	18	-	-	-	-	1	3	5
107	Andre sykd. i fordøyelsesorg.	M	8	1	-	-	-	3	3	1
		K	13	-	-	-	-	1	3	1
108	Akutt nefritt	M	-	-	-	-	-	-	-	-
		K	1	-	-	-	-	1	-	-
109	Kronisk, annen el. ikke spesifisert nefritt	M	26	-	-	-	2	2	6	13
		K	14	-	-	1	-	3	5	3
110	Infeksjoner i nyrene	M	2	-	-	-	-	-	-	1
		K	12	-	-	-	-	1	1	4
111	Stein i nyrer og urinveier	M	2	-	-	-	-	1	1	1
		K	3	-	-	-	-	1	-	2
112	Prostatahypertrofi	M	45	-	-	-	-	-	1	9
		K	-	-	-	-	-	-	-	35
114	Andre sykd. i urin- og kjønnsorg.	M	4	-	-	-	-	-	-	1
		K	2	-	-	-	-	1	-	1
116	Toksemi i svangerskap el. barselseng	M	-	-	-	-	-	-	-	-
		K	4	-	-	-	-	4	-	-
119	Abort med sepsis.....	M	-	-	-	-	-	-	-	-
		K	1	-	-	-	-	1	-	-
121	Infeksjoner i hud og underhud	M	2	-	-	-	-	1	1	-
		K	-	-	-	-	-	-	-	-
122	Artritt og spondylitt	M	-	-	-	-	-	-	-	-
		K	2	-	-	-	-	-	1	-
123	Muskelrevmatisme og uspesifisert revmatisme	M	-	-	-	-	-	-	-	-
		K	1	-	-	-	-	-	-	-

Tabell VII (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.	Aldersgrupper							
			Under 1 år	1-4 år	5-14 år	15-24 år	25-44 år	45-64 år	65-74 år	75+ år
126	Andre sykd. i hud el. skjelett-muskel-systemet	M 3 K 10	-	-	-	-	-	-	1	1
127	Spina bifida og meningocele.....	M 1 K -	1	-	-	-	-	-	3	4
128	Medfødte misdannelser i kretsløps-systemet	M 7 K 9	5	1	-	-	-	-	1	-
129	Andre medfødte misdannelser	M 5 K 7	5	-	-	-	-	-	-	-
130	Fødselsskader	M 4 K 13	4	-	-	-	-	-	-	-
131	Asfyksi og atelektase etter fødselen.	M 7 K 3	7	-	-	-	-	-	-	-
132	Infeksjoner hos nyfødte (0—27 dager)	M 3 K 1	3	-	-	-	-	-	-	-
133	Hemolytisk sykd. hos nyfødte (erytroblastose)	M 1 K 2	1	-	-	-	-	-	-	-
134	Andre bestemte sykd. hos nyfødte.	M 3 K 1	3	-	-	-	-	-	-	-
135	Ubestemt oppg. sykd. spesifikke for nyfødte, medfødt svakhet, for tidlig født i.n.a.	M 13 K 11	13	-	-	-	-	-	-	-
136	Alderdom uten nevnt psykose	M 9 K 40	-	-	-	-	-	-	1	8
137	Symptomer, ubest. og ukjente årsaker til sykdom og død	M 57 K 19	2	2	-	2	5	16	16	14
	Alle dødsfall av sykdom	M 1792 K 1974	57	6	6	10	79	563	484	586
			53	7	8	12	85	405	487	917
Detaljert liste <i>Detailed list</i>	Ulykker, forgiftninger og ytre vold klassifisert etter ytre årsak. (E-listen.) <i>Accidents, poisonings and violence classified by external cause. (E-list.)</i>									
	<i>Ulykker.</i>									
800-802	L a n d t r a n s p o r t : Jernbaneulykker	M 3 K -	-	-	-	-	-	-	2	1
810-825	Ulykker med motorkjøretøy (unnt. kollisjon med sporvogn el. jernbane-tog)	M 14 K 4	-	1	3	-	-	5	3	2
830-835	Ulykker med motorkjøretøy utenfor offentlig vei	M 2 K -	-	-	-	-	1	-	1	-
840-845	Andre ulykker ved landtransport:	M 2 K -	-	-	-	-	-	-	-	2
840-841	Sporveisulykker	M 2 K -	-	-	-	-	-	-	-	-
842-843	Sykkelulykker	M - K 1	-	-	-	-	-	-	-	-
844-845	Andre kjøreulykker	M 1 K -	-	-	-	-	-	-	1	-
846	Trafikkulykker u. n. oppl.	M 1 K 1	-	-	-	-	-	-	1	1

¹⁾ Herav 1 uoppg. alder.

Tabell VII (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.	Aldersgrupper							
			Under 1 år	1-4 år	5-14 år	15-24 år	25-44 år	45-64 år	65-74 år	75+ år
850-851	Transport til sjøs: Drukningsulykker: Herav: b) sjøfolk i handelsflåten ..	M 5 K 1	-	-	-	1	3	1	-	-
	c) andre	M 1 K -	-	-	-	-	1	-	-	-
852-858	Andre ulykker ved transport til sjøs: Herav: b) sjøfolk i handelsflåten ..	M 3 K -	-	-	-	1	2	-	-	-
860	Luftfart:									
	Med militærfly	M 3 K -	-	-	-	2	1	-	-	-
861-866	Med sivilfly.....	M 1 K -	-	-	-	-	1	-	-	-
870-878	Forgiftningsulykker:									
	Narkotiske stoffer og medikamenter..	M 6 K 5	-	-	-	1	1	2	2	-
880	Akutt alkoholforgiftn. (unnt. trespritt)	M 6 K 1	-	-	-	-	1	4	1	-
	Tresprittforgiftning	M 1 K 1	-	-	-	-	1	-	1	-
879, 881-888, 891-895	Andre og uspes. faste el. flytende stoffer og gasser	M 2 K -	-	1	-	-	-	1	-	-
900-902	Fall:									
	Fall fra en høyde til en annen....	M 24 K 11	-	1	-	1	5	8	3	6
903	Fall på samme høyde	M 16 K 43	-	-	1	-	-	3	1	11
	-	-	-	-	-	-	-	5	5	38
910	Andre ulykker:									
	Slag el. støt av fallende gjenstand..	M 3 K -	-	-	-	-	1	1	1	-
912	Maskiner	M 1 K -	-	-	-	-	1	-	-	-
916	Forbrenning ved:									
	brann og eksplosjon av brennbart materiale	M 1 K 1	-	-	-	-	-	1	-	1
919	Skytevåpen og sprengstoff.....	M 2 K -	-	-	-	1	1	-	-	-
924, 925	Kvelning ved mekaniske midler....	M - K 1	-	-	-	-	-	-	-	-
921, 922	Kvelning ved aspirasjon av mat el. andre fremmedlegemer i luftveiene	M 3 K -	2	-	-	-	-	1	-	-
929	Drukningsulykker (unnt. ved trans- port til sjøs):									
	Herav: b) i dam el. vann hjemme på gårds plass	M 1 K -	-	1	-	-	-	-	-	-
	c) under bading	M 1 K -	-	-	-	-	-	1	-	-
	e) utfør kai og brygge...	M 4 K -	-	2	-	-	-	1	2	-
	f) andre..	M 2 K -	-	-	-	-	-	1	-	1

Tabell VII (forts.). Dødsfall i 1952 delt etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Tils.	Aldersgrupper							
			Under 1 år	1-4 år	5-14 år	15-24 år	25-44 år	45-64 år	65-74 år	75+ år
931	Heteslag	M	-	-	-	-	-	-	-	-
		K	1	-	-	-	-	-	1	-
932	Forfrysning	M	1	-	-	-	-	1	-	-
		K	1	-	-	-	-	-	-	-
918, 926, 930, 936	Andre og uspesifiserte ulykker	M	2	-	-	-	-	2	-	-
		K	2	-	-	1	-	-	-	1
960-965	Senere følger av skader og ulykker (når dødsfallet inn- treffer 1 år el. mer etter ulykken)	M	1	-	-	-	-	1	-	-
		K	3	-	-	-	-	2	-	1
<i>Selvmord og selvmordsforsøk.</i>										
970-973	Forgiftning	M	8	-	-	-	-	3	3	1
		K	10	-	-	-	1	3	5	1
974	Hengning	M	10	-	-	-	1	2	4	2
		K	3	-	-	-	1	2	-	-
975	Drukning	M	5	-	-	-	-	4	1	-
		K	3	-	-	-	-	-	2	1
976	Skytevåpen	M	5	-	-	-	1	1	3	-
		K	-	-	-	-	-	-	-	-
977	Skjærende og stikkende instrumenter	M	3	-	-	-	-	1	2	-
		K	1	-	-	-	-	-	1	-
978	Sprang fra høye steder	M	1	-	-	-	-	-	-	1
		K	5	-	-	-	-	-	4	1
<i>Mord.</i>										
980-983	Mord (unnt. barn under 24 timer) ..	M	-	-	-	-	-	-	-	-
		K	1	-	-	-	-	1	-	-
Sum døde ved ulykker, mord og selvmord. Total deaths from accidents, homicide and suicide.										
		M	143	2	6	4	10	39	45	12
		K	101	-	3	1	2	13	20	10
Sum døde i alt. Total deaths										
		M	1935	59	12	10	20	118	608	496
		K	2075	53	10	9	14	98	425	497
										611
										969

¹⁾ Herav 1 uoppg. alder.

Tabell VIII. Dødsfall av tuberkulose i de forskjellige
Deaths from tuberculosis by age.

Fylker <i>Counties</i>													Alder <i>Exact</i>			
	0—11 mnd. <i>months</i>		1—2 år <i>years</i>		3—4 år <i>years</i>		0—4 år <i>years</i>		5—9 år <i>years</i>		10—14 år <i>years</i>		15—19 år <i>years</i>			
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
L = { Landdistrikter. B = { Byer Riket. Whole country	2	1	2	7	3	2	7	10	4	5	2	-	6	6	17	11
Bygder. Rural districts	2	-	1	4	3	2	6	6	4	3	2	-	5	3	17	7
Byer. Towns	-	1	1	3	-	-	1	4	-	2	-	-	1	3	-	4
Østfold	L	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	1	-	-
Akershus	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oslo	B	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-
Hedmark	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1
Oppland	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Buskerud	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vestfold	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Telemark	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Aust-Agder	L	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-
Vest-Agder	B	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Rogaland	L	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	-
Hordaland	B	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Bergen	L	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	1	1	-
Sogn og Fjordane	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Møre og Romsdal	L	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	1	-	1	-	-
Sør-Trøndelag	B	-	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-
Nord-Trøndelag	L	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	2
Nordland	B	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	4	-
Troms	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-	3
Finnmark	B	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	2	1	1

aldersgrupper i 1952. Fylker, bygder og byer.

Counties, rural districts and towns.

= fylte år age												Tuberkulose i alt <i>Tuberculosis, all forms</i>		Herav lunge- tuberkulose <i>Of which tuberculosis of the lungs</i>	
25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70 år og over		M.	K.	M.	K.
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
32	28	71	47	61	29	85	43	66	29	62	46	413	254	352	209
22	22	52	31	35	19	51	34	41	16	49	33	284	174	234	144
10	6	19	16	26	10	34	9	25	13	13	13	129	80	118	65
3	1	1	1	1	2	1	2	1	1	3	—	11	9	11	8
1	—	—	2	2	—	4	2	2	1	1	—	10	5	10	5
1	1	4	2	1	—	4	2	3	2	6	1	20	8	18	8
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
2	2	5	6	5	2	18	4	13	7	4	3	47	27	42	21
1	1	4	2	1	—	5	1	4	1	2	5	19	11	15	11
1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—
—	1	2	2	3	2	2	—	3	2	3	1	14	8	11	7
—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	2	2	1
—	—	2	1	1	1	1	1	3	—	4	3	11	6	8	5
—	1	1	1	1	2	1	—	1	1	—	1	1	4	6	6
3	—	—	—	1	—	4	3	—	—	3	—	11	3	10	3
1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	1	6	1	6	1
—	—	3	—	2	—	—	1	1	1	4	2	12	4	11	3
—	—	2	1	—	—	—	—	1	1	1	—	3	2	3	2
—	—	—	1	1	—	1	—	2	—	2	2	5	7	7	1
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	1	2	1
1	—	1	—	—	1	—	1	—	1	1	1	4	5	2	4
1	—	1	1	1	—	1	1	—	—	—	—	4	1	3	1
1	1	4	2	3	—	4	3	2	1	5	2	22	10	20	9
J	1	1	1	1	2	—	—	1	1	—	2	4	9	4	7
1	—	4	4	4	3	4	1	2	—	4	3	22	12	16	6
I	—	1	—	8	2	3	2	2	2	1	2	17	8	15	7
—	—	1	2	—	—	3	2	1	—	2	2	7	6	7	6
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	1	6	—	2	3	4	4	2	1	1	3	19	13	13	10
—	1	—	1	1	1	2	—	—	—	—	1	4	3	3	3
1	2	3	4	2	1	4	3	6	1	1	—	19	12	18	11
—	—	1	2	2	1	—	—	1	—	2	3	5	7	4	6
1	1	3	1	3	2	2	1	1	—	1	1	13	9	8	8
—	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	2
5	4	5	5	6	1	6	2	10	1	5	1	44	14	37	13
2	1	2	—	—	1	2	—	2	—	—	—	8	3	8	1
3	6	6	3	1	2	3	3	1	1	1	1	16	21	13	10
—	—	1	—	2	—	1	—	1	—	2	—	8	—	7	—
1	3	3	1	3	1	3	2	1	1	1	5	15	16	12	15
—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	1	2	1

Tabell IX. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt
Notified cases of infectious and other diseases by

Fylker Counties	Tyfoidfeber	Paratyfus	Cerebospin.- meningitt, epidemisk	Encephalitt, epidemisk	Polyomyelitt, akutt, paralytisk	Polyomyelitt, akutt, ikke paralytisk	Skarlagens- feber	Meslinger	Difteri	Dysenteri	Mastitis puerperalis	Septicæpyremi etter fødsel	Septicæpyremi etter abort	Penfigus hos nyfødte	Rosen	Kusma	Klikoste		
L = { Landdistrikter. Rural distr.																			
B = { Byer. Towns.																			
Riket. Whole country.	10	12	134	21	527	197	912	21716	72	16	4199	29	22	1204	3595	14166	28453		
Bygder. Rural distr.	8	10	88	20	429	158	603	14199	63	14	3107	27	15	705	2233	6769	19066		
Byer. Towns.	2	2	46	1	98	39	309	7517	9	2	1092	2	7	409	1362	7397	9387		
Østfold.....{L	-	1	3	2	9	4	22	1345	4	-	172	-	1	93	146	1027	1238		
	{B	-	-	-	2	-	6	899	-	-	67	-	1	37	71	610	452		
Akershus	{L	-	1	6	-	34	15	52	1312	15	-	250	1	2	29	245	1383	2776	
Oslo	{B	2	2	13	-	39	-	152	1154	6	-	131	1	5	28	287	4000	2143	
Hedmark	{L	-	-	3	2	50	17	52	815	2	-	213	1	2	62	169	656	1446	
	{B	-	-	-	-	-	1	-	91	-	-	7	-	-	3	21	289	48	
Oppland.....{L	-	2	8	1	55	24	29	749	.17	2	185	2	-	19	162	601	1177		
	{B	-	-	1	-	-	1	11	98	-	-	25	-	-	4	29	139	44	
Buskerud.....{L	I	1	7	-	49	17	27	1476	-	-	136	1	-	18	162	209	1203		
	{B	-	-	4	-	6	4	10	550	-	-	17	-	-	12	79	253	560	
Vestfold	{L	-	-	3	1	23	9	91	1515	1	-	102	-	1	52	93	570	1113	
	{B	-	-	2	-	2	-	-	1036	-	-	84	-	-	25	106	382	783	
Telemark	{L	-	-	5	-	18	7	17	481	2	-	82	1	-	12	83	55	1848	
	{B	-	-	1	-	21	8	4	200	-	-	54	-	-	10	69	104	948	
Aust-Agder	{L	-	-	1	9	6	3	6	362	-	-	35	2	-	20	62	58	738	
	{B	-	-	1	-	-	-	8	188	1	-	18	1	-	17	52	37	463	
Vest-Agder	{L	-	-	3	-	7	-	5	198	-	1	31	-	-	42	45	110	491	
	{B	-	-	-	-	4	-	-	145	-	-	11	-	-	37	49	282	773	
Rogaland	{L	5	-	7	2	15	2	13	486	5	1	272	2	1	82	84	54	311	
	{B	-	-	3	-	6	5	17	622	-	-	191	-	-	145	124	64	334	
Hordaland....L	1	1	4	1	84	27	37	240	-	7	414	6	4	85	193	1062	2451		
Bergen	B	-	-	8	-	15	18	14	40	-	-	108	-	-	54	121	908	1044	
Sogn og Fjord.....{L	-	-	5	-	17	5	39	258	5	-	111	2	-	27	92	215	666		
	{B	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	-	-	-	22	5		
Møre og Romsd.....{L	-	1	8	2	33	11	47	727	5	-	311	1	-	90	141	351	892		
	{B	-	-	1	1	-	1	2	626	-	1	71	-	-	8	58	167	536	
S.-Trøndelag	{L	-	3	4	-	4	-	26	1342	2	-	118	2	1	53	124	38	358	
	{B	-	-	4	-	2	-	15	1006	-	-	3	-	-	6	156	48	268	
N.-Trøndelag	{L	-	-	3	-	8	14	15	1136	-	-	164	1	1	36	130	206	144	
	{B	-	-	1	-	8	-	2	220	-	-	26	-	-	15	12	32	7	
Nordland	{L	1	-	8	-	8	3	56	1415	4	-	291	1	1	43	171	130	1179	
	{B	-	-	-	-	1	-	-	17	558	2	1	68	-	1	3	81	30	554
Troms	{L	-	-	6	-	1	-	62	210	-	1	151	-	-	23	85	29	808	
	{B	-	-	5	-	-	-	14	77	-	-	183	-	-	4	31	5	326	
Finnmark	{L	-	-	4	-	8	-	7	132	1	2	69	4	1	9	46	15	227	
	{B	-	-	2	-	1	-	1	5	-	24	-	-	1	7	2	87		

Mononucleosis infect.: 1 tilf. i Akershus, 4 i Møre og Romsdal og 3 i Nord-Trøndelag.
Postvaccinal encephalitt: 1 tilf. i Nord-Trøndelag.

av legene i 1952. Fylker, bygder og byer.

physicians. Counties, rural districts and towns.

Influenta	Bronko- pnevmoni	Inngelbene- nelse, krupes Erythema nodosum	Plyritt	Tuberkulose i lungene	Tuberkulose i andre organer	Giktfeber	Malaria	Febris undul. (Tetens hemmor.)	Weis sykdom (Enterus hemmor.)	Gastroenteritis, akutt	Hepatitis epidemica	Stabb	Impetigo contagiosa	Ulcus molle	Syphilis, ervervet (nye tilfelle)	Syphilis, medfødt	Gonore, unettrett	
60113	26311	9449	188	444	3095	419	877	13	-	5	37473	834	5839	18689	24	306	32	1933
34687	17526	6332	139	350	1951	299	632	12	-	-	22466	524	4443	12529	6	139	23	477
25426	8785	3117	49	94	1144	120	245	1	-	5	15007	310	1396	6160	18	167	9	1456
3331	1153	415	11	18	44	9	32	-	-	-	1495	23	202	856	1	15	5	21
1811	398	250	-	4	47	4	7	-	-	-	748	21	45	349	-	7	1	18
4609	2402	-	664	12	15	168	16	49	-	-	4098	105	329	1210	1	6	2	31
204	36	10	-	-	-	-	-	-	-	-	165	1	3	48	-	-	-	-
7525	2358	736	12	35	615	36	38	-	-	-	4472	82	143	1349	5	41	2	718
2423	1151	619	7	16	44	7	43	-	-	-	1739	65	299	1133	-	10	-	13
159	90	33	-	2	1	-	-	-	-	-	122	17	20	112	-	2	1	6
2673	1184	372	12	17	53	20	45	-	-	-	2432	32	541	1099	-	3	1	33
222	88	14	3	-	7	1	7	-	-	-	191	10	12	194	-	-	2	10
1834	914	361	5	18	41	6	52	-	-	-	1467	34	174	701	-	3	-	30
1013	347	170	3	5	20	2	12	-	-	-	798	9	67	328	-	4	-	59
1684	1004	258	8	12	61	3	19	1	-	-	1186	13	166	524	1	13	1	32
2193	672	208	-	-	4	1	14	-	-	-	1112	19	119	545	3	13	1	56
2291	946	364	5	6	43	11	42	1	-	-	1351	26	154	468	1	7	1	15
940	531	126	6	4	23	2	13	-	-	1	764	20	27	287	2	8	-	53
1129	597	257	2	4	66	2	7	1	-	-	780	20	111	401	-	6	2	17
656	296	101	1	1	29	5	14	-	-	-	595	9	24	252	2	6	-	6
798	477	148	11	10	29	7	20	-	-	-	519	13	92	188	1	1	-	9
1235	491	191	-	8	35	4	4	-	-	-	613	9	40	185	-	12	2	64
2302	1118	374	7	13	53	12	39	7	-	-	1128	14	355	663	-	16	4	31
3158	1034	270	3	6	60	7	30	-	-	-	1612	16	242	280	6	9	-	76
2180	1397	555	11	29	147	29	87	1	-	-	1462	44	305	1158	-	16	1	33
1770	694	336	3	9	80	20	34	-	-	-	1203	37	271	874	-	12	-	113
864	560	219	8	16	74	10	19	-	-	-	592	7	211	505	-	-	-	7
16	9	6	-	-	1	-	-	-	-	-	7	-	-	1	-	-	-	-
1612	1007	385	2	31	149	24	30	1	-	-	827	19	247	736	-	10	2	29
348	365	146	5	2	53	3	14	1	-	-	482	7	144	324	-	34	-	43
1640	1115	475	13	31	234	11	20	-	-	-	883	40	190	675	-	6	-	29
2311	800	349	8	5	60	2	34	-	-	-	1279	26	78	479	-	1	-	56
1150	776	284	5	27	115	11	36	-	-	-	715	4	296	689	-	4	-	14
171	77	31	-	3	16	-	7	-	-	-	196	4	14	56	-	1	-	3
2267	1034	379	9	35	192	63	35	-	-	-	951	41	422	842	-	14	-	51
970	195	74	2	3	19	15	8	-	-	3	312	12	64	318	-	9	-	73
1109	463	127	8	32	198	42	39	-	-	-	528	7	191	388	1	3	2	34
457	250	55	3	5	22	15	9	-	-	1	252	8	61	142	-	7	-	82
791	228	76	3	20	240	16	18	-	-	-	313	17	158	293	-	6	2	48
267	54	11	-	2	53	2	-	-	-	-	84	3	22	37	-	1	-	20

Tabell X. Tilsfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i bygdene etter måned i 1952.

Notified cases of infectious and other diseases by physicians in the rural districts by month.

Sykdom Disease	I alt Total	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember	Uoppg. mnd. Unknown
Tyfoidfeber	8	-	-	-	5	-	-	-	1	-	-	1	1	-
Paratyfus	10	-	-	1	2	-	5	1	-	-	-	1	-	-
Cerebrospinalmeningitt, epidemisk	88	9	4	7	4	6	5	10	6	2	9	7	19	-
Encephalitt, epidemisk	20	-	1	3	7	-	1	-	2	3	1	1	1	-
Poliomyelitt, akutt, paralytisk	429	37	29	32	17	21	23	28	53	61	68	37	20	3
— ikke paralytisk	158	11	4	5	4	1	15	13	19	31	32	9	10	4
Skarlagensfeber	603	73	36	36	40	34	46	33	43	47	71	74	70	-
Meslinger	14 199	1 671	1 722	1 573	1 270	1 304	1 057	745	461	526	922	1 559	1 388	1
Difteri	63	9	3	12	4	4	5	10	4	7	3	1	1	-
Dysenteri	14	-	-	6	1	1	1	-	1	1	1	1	1	-
Mastitis puerperalis	3 107	211	195	226	267	312	259	231	228	300	331	271	275	1
Septico-pyæmi etter fødsel	27	2	2	4	4	4	-	1	1	-	4	3	2	-
Septico-pyæmi etter abort	15	1	-	1	2	2	1	1	2	1	3	1	-	-
Pemfigus hos nyfødte	795	57	70	47	67	91	66	67	95	63	59	63	50	-
Rosen	2 233	162	165	158	164	180	199	207	208	188	195	211	196	-
Kusma	6 769	228	173	286	367	329	371	400	353	421	833	1 226	1 782	-
Kikhoste	19 066	1 845	1 976	1 900	1 813	1 790	1 868	1 395	1 268	1 305	1 267	1 332	1 305	2
Influensa	34 687	2 479	2 592	2 759	5 097	6 552	4 136	1 809	1 366	1 529	1 889	1 859	2 619	1
Bronkopnevmoni	17 526	1 866	1 609	1 501	1 675	1 674	1 390	945	860	1 021	1 401	1 674	1 904	6
Lungebetennelse, krupes	6 332	728	583	576	656	664	443	376	279	337	477	540	673	-
Erythema nodosum	139	11	19	16	11	13	10	12	9	10	7	12	9	-
Plevritt	350	35	25	35	31	31	41	22	24	19	27	38	22	-
Tuberkulose i lungene	1 951	147	139	183	143	146	185	136	171	161	189	164	162	25
Tuberkulose i andre organer	299	26	26	33	27	18	26	17	27	14	35	20	26	4
Giktfeber	632	79	64	57	50	55	60	56	38	37	52	38	46	-
Malaria	12	-	1	-	-	1	-	1	3	2	2	-	2	-
Febris undulans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Weis sykdom, Icterus haemorrhagica	22 466	2 006	1 230	1 225	1 801	1 731	2 034	2 290	2 328	2 086	1 974	1 641	2 120	-
Gastroenteritt, akutt	524	43	61	24	46	50	34	49	33	42	48	47	47	-
Hepatitis epidemica	4 443	547	376	411	310	353	284	205	271	363	500	465	358	-
Skabb	12 529	1 026	935	873	861	861	843	898	1 056	1 301	1 474	1 321	1 077	3
Impetigo contagiosa	6	-	1	-	-	1	-	-	2	-	-	1	1	-
Ulcus molle	139	9	9	15	8	17	8	10	13	13	10	10	17	-
Syfilis, ervervet (nye tilfelle)	23	3	1	3	1	5	2	2	2	-	1	-	3	-
Syfilis, medfødt	477	41	22	33	27	37	38	51	52	44	46	44	42	-

Tabell XI. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i byene etter måned i 1952.

Notified cases of infectious and other diseases by physicians in the towns by month.

Sykdom Disease	I alt Total	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	Septem- ber	Oktober	Norem- ber	Desem- ber	Uørg mnd. Unknown
Tyfoidfeber	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Paratyfus	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Cerebrospinalmeningitt, epidemisk	46	4	5	6	6	3	4	4	3	2	1	2	5	-
Encephalitt, epidemisk	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poliomyelitt, akutt, paralytisk	98	14	2	3	3	1	6	9	10	16	23	10	1	-
— ikke paralytisk	39	2	4	-	-	-	2	-	2	6	16	3	4	-
Skarlagensfeber	309	21	20	14	16	17	25	12	16	43	44	39	42	-
Meslinger	7 517	1 286	1 190	900	567	498	506	294	173	187	379	719	818	-
Difteri	9	-	2	-	-	3	1	-	-	3	-	-	-	-
Dysenteri	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
Mastitis puerperalis	1 092	91	72	99	94	99	104	81	57	95	105	104	91	-
Septico-pyæmi etter fødsel	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Septico-pyæmi etter abort	7	-	-	-	-	-	1	1	-	-	3	2	-	-
Pemfigus hos nyfødte	409	28	21	29	36	52	33	25	41	30	46	40	28	-
Rosen	1 362	115	116	109	100	121	110	73	109	114	156	118	121	-
Kusma	7 397	225	287	405	446	408	321	202	215	346	751	1 664	2 127	-
Kikhoste	9 387	1 182	1 164	1 070	1 081	1 010	832	522	434	420	564	506	602	-
Influensa	25 426	2 167	1 969	2 041	4 820	4 520	2 400	702	699	1 184	1 491	1 617	1 816	-
Bronkopnevmoni	8 785	967	777	840	1 062	802	665	327	315	520	763	771	955	21
Lungebetennelse, krupøs	3 117	331	327	312	372	309	219	114	114	166	215	251	387	-
Erythema nodosum	49	5	6	7	7	5	6	3	2	-	-	4	4	-
Plevritt	94	8	4	14	11	7	10	5	6	12	2	8	7	-
Tuberkulose i lungene	1 144	97	109	90	98	104	98	73	74	87	114	91	108	1
Tuberkulose i andre organer	120	11	12	11	2	6	17	6	15	18	5	9	8	-
Giktfeber	245	23	30	29	28	23	21	12	16	14	12	21	16	-
Malaria	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Febris undulans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Weils-sykdom, Icterus hæmorrhagica	5	-	3	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
Gastroenteritt, akutt	15 007	1 139	834	842	1 037	1 127	1 196	1 205	1 289	1 613	1 618	1 431	1 674	2
Hepatitis epidemica	310	25	39	35	31	38	20	21	25	27	13	18	18	-
Skabb	1 396	188	134	108	97	112	98	66	90	118	143	116	126	-
Impetigo contagiosa	6 160	595	525	457	452	421	401	322	497	692	685	564	549	-
Ulcus molle	18	2	2	3	1	-	1	3	3	2	-	-	1	-
Syfilis, ervervet (nye tilfelle)	167	25	17	12	11	4	10	14	14	11	23	14	10	2
Syfilis, medfødt	9	1	-	-	1	2	2	-	-	1	-	1	1	-
Gonoré, uretritt	1 456	142	114	115	116	134	109	135	158	121	114	109	89	-

Tabell XII. Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Cases of bacillary tuberculosis registered and patients under control by the Board of Public Health.

Legedistrikter Public health districts	Tilfelle av smittefarlig tub. innført i 1952 <i>Bacillary cases registered</i>					Utgått Deleted		Tilf. under tilsyn i alt pr. 31/12 1952 <i>Total number of patients under control</i>			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6 ³⁾
	M. M.	K. F.	Tils. Tot.	Lunge- tub. ¹⁾	Tub. i andre org. ²⁾	I alt Tot.	Døde By death	M.	K.	Tils.	
R i k e t . Whole country ..	2015	1394	3409	3184	225	3143	668	13104	9603	22707	997
Bygder. Rural distr. ..	1327	863	2190	2016	174	1919	417	7552	5532	13084	677
Byer. Towns	688	531	1219	1168	51	1224	251	5552	4071	9623	320
F y l k e r : <i>Counties:</i>											
Ø s t f o l d	73	45	118	117	1	130	41	563	367	930	32
Halden stadsdistr.	6	2	8	8	—	8	3	31	12	43	1
Sarpsborg ——	6	2	8	8	—	8	3	45	31	76	—
Fredrikstad stadsfysikat	5	6	11	11	—	13	4	50	33	83	—
Moss stadslegedistrikts	6	7	13	12	1	13	7	103	74	177	8
Skiptvet	—	1	1	1	—	3	1	9	6	15	1
Rakkestad	1	—	1	1	—	4	1	12	7	19	—
Eidsberg	1	—	1	1	—	7	—	13	13	26	7
Askim	4	1	5	5	—	3	—	20	18	38	3
Aremark	1	—	1	1	—	2	—	13	12	25	2
Idd	3	2	5	5	—	16	4	24	23	47	5
Hvaler	1	—	1	1	—	3	2	13	4	17	3
Borge	6	5	11	11	—	3	1	35	16	51	—
Tune	15	8	23	23	—	9	4	78	54	132	1
Glemmen	7	6	13	13	—	19	8	63	32	95	—
Råde	5	1	6	6	—	18	3	27	10	37	—
Rygge	5	2	7	7	—	—	—	13	11	24	1
Hobøl	1	2	3	3	—	1	—	14	11	25	—
A k e r s h u s	105	82	187	176	11	100	32	571	424	995	17
Kråkstad	7	2	9	8	1	1	1	29	26	55	—
Frogner	6	2	8	8	—	3	2	37	11	48	1
Oppgård	3	10	13	12	1	8	2	19	24	43	—
Bærum	30	16	46	45	1	19	7	149	111	260	2
Asker	11	12	23	21	2	14	4	37	26	63	3
Aurskog	2	4	6	6	—	4	—	13	11	24	—
Høland	4	2	6	6	—	5	3	12	6	18	—
Enebakk	2	4	6	6	—	2	—	8	12	20	1
Ullensaker	12	6	18	17	1	5	2	36	41	77	1
Lillestrøm	7	5	12	11	1	10	1	64	41	105	1
Skedsmo	13	10	23	20	3	14	6	120	89	209	2
Nes	2	3	5	4	1	2	1	16	10	26	4
Eidsvoll	5	4	9	9	—	6	2	17	8	25	1
Hurdal	1	—	1	1	—	2	—	4	—	4	—
Nannestad	—	2	2	2	—	5	1	10	8	18	1
O s l o	319	249	568	550	18	460	100	2505	1854	4359	166
H e d m a r k	50	31	81	78	3	114	28	347	269	616	34
Hamar stadslegedistr. ..	3	2	5	5	—	9	3	25	20	45	2
Ringsaker	4	3	7	7	—	12	—	28	22	50	2
Nes	—	—	—	—	—	—	—	2	7	9	—
Vang	2	2	4	4	—	2	2	24	9	33	1
Løten	3	1	4	4	—	3	3	10	6	16	3
Romedal	6	1	7	7	—	7	3	23	20	43	1

¹⁾ *Tuberculosis of the lungs.* ²⁾ *Tuberculosis of other sites.* ³⁾ *Cases admitted in hospitals according to the Tuberculosis Law of May 8, 1900, § 6.*

Tabell XII (forts.). Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådene tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smittefarlig tub. innført i 1952						Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr. $\frac{31}{12}$ 1952		
	M.	K.	Tils.	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Sør-Odal	1	2	3	3	-	10	1	10	13	23	1
Nord-Odal	2	-	2	2	-	7	-	6	9	15	-
Vinger	2	-	2	2	-	7	1	7	6	13	1
Eidskog	-	-	-	-	-	2	1	6	9	15	1
Brandval	-	1	1	1	-	4	1	26	26	52	1
Grue	1	-	1	1	-	5	-	23	12	35	-
Hof	3	-	3	3	-	13	2	18	14	32	-
Våler	2	3	5	5	-	3	1	10	11	21	1
Elverum	-	2	2	2	-	16	4	26	21	47	4
Trysil	4	2	6	6	-	2	1	27	15	42	3
Åmot	4	5	9	7	2	1	1	19	11	30	5
Stor-Elvdal	1	1	2	2	-	-	-	1	2	3	-
Rendal	1	1	2	2	-	3	-	9	4	13	-
Alvdal	4	1	5	4	1	-	-	12	3	15	1
Follidal	1	1	2	2	-	2	2	3	2	5	-
Tynset	-	1	1	1	-	3	-	4	7	11	1
Tolga	4	2	6	6	-	2	2	12	11	23	3
Engerdal	2	-	2	2	-	1	-	7	2	9	2
Kvikne	-	-	-	-	-	-	-	9	7	16	1
O p p l a n d	45	36	81	73	8	102	25	293	255	548	19
Lillehammer stadsdistrikt	4	4	8	8	-	8	2	16	19	35	1
Gjøvik —→—	1	-	1	1	-	8	1	8	19	27	1
Lesja	2	-	2	1	1	5	-	12	6	18	1
Lom	-	3	3	3	-	6	2	4	9	13	2
Vågå	-	-	-	-	-	4	-	6	7	13	-
Sel og Heidal	1	-	1	1	-	4	1	11	9	20	3
Nord-Fron	1	-	1	1	-	2	-	9	10	19	1
Sør-Fron	1	-	1	1	-	-	-	3	6	9	1
Ringebu	-	-	-	-	-	3	3	9	6	15	-
Øyer	2	-	2	1	1	1	-	5	-	5	-
Østre Gausdal	1	3	4	4	-	3	1	8	12	20	1
Vestre Gausdal	1	-	1	1	-	-	-	4	-	4	1
Fåberg	13	4	17	17	-	11	2	41	20	61	-
Biri	-	-	-	-	-	2	1	3	5	8	-
Snerthingdal	-	1	1	1	-	-	-	4	4	8	1
Vardal	1	2	3	3	-	7	1	11	15	26	1
Ø. Toten	4	3	7	7	-	4	2	23	10	33	3
V. Toten	2	1	3	2	1	2	1	18	11	29	-
Lunner	-	2	2	2	-	4	-	11	7	18	-
Jevnaker	3	2	5	3	2	7	2	11	15	26	1
Gran	1	2	3	2	1	6	-	10	8	18	-
Land	2	5	7	7	-	7	2	17	18	35	-
Torpa	-	-	-	-	-	2	1	7	3	10	-
Sør-Aurdal	1	1	2	1	1	-	-	4	11	15	-
Nord-Aurdal	1	2	3	3	-	1	1	20	10	30	-
Etnehal	1	-	1	-	1	1	1	3	2	5	-
Vestre Slidre	2	1	3	3	-	2	-	10	9	19	-
Øystre Slidre	-	-	-	-	-	3	1	5	4	9	1
B u s k e r u d	45	23	68	63	5	124	26	312	224	536	16
Drammen stadsfysikat	5	6	11	11	-	19	5	14	21	35	2
Kongsberg stadsdistrikt	2	1	3	3	-	10	4	28	14	42	-

Tabell XII (forts.). Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smittefarlig tub. innført i 1952					Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr. $\frac{31}{12}$ 1952			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Norderhov	9	2	11	11	-	29	4	47	23	70	-
Ådal	-	-	-	-	-	1	-	7	5	12	-
Nes	5	3	8	6	2	1	-	11	12	23	-
Gol	1	-	1	1	-	4	1	8	6	14	1
Ål	-	1	1	1	-	5	2	9	10	19	-
Hol	-	2	2	2	-	4	-	11	6	17	1
Sigdal	-	-	-	-	-	-	-	8	22	30	4
Kredsherdad	2	-	2	2	-	1	-	4	2	6	-
Modum	3	4	7	7	-	9	2	7	7	14	6
Eiker	5	1	6	6	-	15	3	63	36	99	-
Drammen	9	2	11	8	3	13	2	68	41	109	2
Sandsvær	3	1	4	4	-	11	2	14	9	23	-
Rollag	1	-	1	1	-	1	1	9	6	15	-
Nore og Uvdal	-	-	-	-	-	1	-	4	4	8	-
V e s t f o l d	64	48	112	108	4	133	22	449	318	767	21
Horten stadsdistrikt..	2	3	5	5	-	34	1	71	43	114	2
Tønsberg ——	3	4	7	7	-	9	3	24	16	40	-
Sandefjord ——	1	-	1	1	-	5	-	17	11	28	-
Larvik ——	8	1	9	9	-	12	3	34	13	47	2
Holmestrand	3	8	11	8	3	7	1	6	16	22	2
Skoger	8	5	13	13	-	11	3	34	25	59	2
Hof	3	6	9	9	-	10	1	41	44	85	-
Stokke.....	5	4	9	9	-	17	4	75	49	124	5
Sem	11	4	15	15	-	14	4	54	40	94	1
Nøtterøy	7	6	13	13	-	5	-	55	30	85	-
Brunlanes	13	7	20	19	1	9	2	38	31	69	7
T e l e m a r k	47	37	84	77	7	68	21	389	295	684	24
Notodden stadsdistrikt	2	1	3	3	-	-	-	20	15	35	-
Skien stadsfysiskat	6	3	9	8	1	5	2	44	26	70	-
Porsgrunn stadsdistrikt	5	4	9	9	-	9	2	36	20	56	2
Kragerø ——	1	4	5	5	-	2	-	9	7	16	1
Drangedal	1	-	1	1	-	6	1	7	2	9	-
Skåtøy	1	-	1	1	-	7	1	16	15	31	2
Bamble	1	2	3	3	-	3	-	29	28	57	-
Eidanger	4	8	12	11	1	4	2	48	39	87	-
Gjerpen og Siljan	4	4	8	7	1	2	-	37	30	67	-
Solum	4	2	6	6	-	6	1	20	17	37	-
Holla	1	1	2	-	2	2	2	12	10	22	-
Sauherad	-	-	-	-	-	-	-	18	11	29	2
Tinn	5	1	6	6	-	-	1	18	12	30	2
Hovin	-	-	-	-	-	-	-	4	2	6	1
Hjartdal	3	1	4	4	-	2	2	17	13	30	1
Seljord	1	2	3	3	-	5	2	13	10	23	2
Kviteseid	1	1	2	1	1	2	1	12	11	23	2
Nissedal	3	-	3	3	-	1	-	10	9	19	1
Fyresdal	1	1	2	1	1	3	1	4	4	8	2
Lårdal	2	1	3	3	-	3	2	11	10	21	-
Vinje	1	1	2	2	-	5	2	4	4	8	1
A u s t - A g d e r	79	37	116	113	3	103	17	312	202	.514	23
Risør stadslegedistrikt	1	-	1	1	-	1	3	1	5	14	-
Arendal ——	11	8	19	18	1	19	5	33	35	68	2

Tabell XII (forts.). Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådenees tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smittefarlig tub. innført i 1952					Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr. $\frac{31}{12}$ 1952			Tiltelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Holt.....	9	1	10	10	-	11	2	30	15	45	2
Søndeled	1	3	4	3	1	3	1	13	15	28	1
Åmli	5	1	6	6	-	2	-	14	8	22	-
Froland	3	1	4	4	-	7	2	41	32	73	6
Tromøy	8	4	12	12	-	8	1	39	31	70	2
Grimstad	21	6	27	27	-	23	3	57	22	79	4
Lillesand	9	5	14	13	1	7	2	27	11	38	3
Vegusdal	-	1	1	1	-	-	-	7	2	9	-
Evje	1	2	3	3	-	5	-	21	15	36	1
Bygland	8	1	9	9	-	12	-	10	6	16	-
Valle	2	4	6	6	-	3	-	11	5	16	2
V e s t - A g d e r	56	49	105	98	7	164	14	305	238	543	34
Kr.sand stadsfysikat ..	15	15	30	27	3	43	8	79	45	124	6
Oddernes	8	8	16	16	-	11	1	66	55	121	10
Søgne	2	-	2	2	-	5	-	9	5	14	-
Halse	1	4	5	5	-	56	4	35	26	61	5
Laudal	-	-	-	-	-	3	-	6	4	10	-
Bjelland	-	-	-	-	-	2	-	10	8	18	1
Audnedal	8	3	11	11	-	6	-	23	19	42	1
Lista	1	3	4	4	-	11	-	10	19	29	1
Farsund	-	2	2	2	-	3	-	8	5	13	1
Lyngdal	5	-	5	5	-	9	-	12	7	19	3
Hægebostad	2	-	2	1	1	-	-	5	4	9	-
Kvinesdal	5	8	13	12	1	8	-	14	14	28	3
Flekkefjord	9	6	15	13	2	7	1	28	27	55	3
Sirdal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
R o g a l a n d	79	54	133	128	5	286	45	824	662	1486	62
Stavanger stadsfysikat ..	25	18	43	41	2	107	13	339	268	607	22
Egersund stads.distr. ..	3	1	4	2	2	2	1	6	2	8	-
Haugesund stadsfysikat ..	11	9	20	20	-	34	3	60	59	119	-
Sokndal	-	2	2	2	-	3	1	10	14	24	3
Lund	-	1	1	1	-	1	-	5	7	12	-
Eigersund	3	-	3	3	-	11	1	20	11	31	-
Time	5	2	7	7	-	10	5	40	33	73	6
Sandnes	5	3	8	8	-	60	3	61	55	116	1
Hetland	9	5	14	14	-	16	4	97	80	177	11
Høgsfjord	2	1	3	3	-	2	-	19	10	29	-
Finnøy	-	1	1	1	-	1	1	10	8	18	-
Nedstrand	2	1	3	3	-	1	1	12	8	20	2
Hjelmeland	-	2	2	2	-	3	-	20	17	37	3
Sand	1	3	4	4	-	8	1	13	19	32	5
Kopervik	8	4	12	11	1	16	7	84	56	140	8
Skåre	5	1	6	6	-	11	4	28	15	43	1
H o r d a l a n d	95	57	152	135	17	179	28	644	376	1020	44
Strandebarm	-	-	-	-	-	1	-	11	4	15	-
Jondal	2	2	4	4	-	-	-	9	2	11	3
Kvinnherad	2	1	3	3	-	5	1	13	12	25	1
Skånevik.....	3	1	4	4	-	3	1	22	8	30	3
Ølen.....	1	2	3	3	-	10	1	11	11	22	-
Sveio	2	1	3	3	-	2	1	33	21	54	2
Finnås	4	2	6	6	-	8	1	31	14	45	3

Tabell XII (forts.). Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smittefarlig tub innført i 1952					Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr $\frac{31}{12}$ 1952			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Stord	2	-	2	1	1	11	1	21	9	30	4
Tysnes	3	1	4	2	2	2	-	16	11	27	-
Fusa	3	-	3	2	1	5	2	31	8	39	1
Fana	16	9	25	24	1	9	5	66	42	108	4
Os	3	4	7	6	1	3	-	15	12	27	2
Sund	1	-	1	1	-	-	-	19	10	29	-
Austevoll	-	1	1	1	-	6	-	15	7	22	-
Askøy	6	-	6	6	-	16	2	28	12	40	2
Laksevåg	11	6	17	16	1	44	2	102	63	165	11
Haus	8	9	17	12	5	7	1	37	28	65	2
Bruvik	4	2	6	6	-	-	-	17	8	25	-
Hosanger	1	-	1	1	-	4	-	5	6	11	-
Manger	2	2	4	2	2	2	-	16	10	26	1
Herdla	4	1	5	5	-	14	-	18	13	31	-
Lindås	1	2	3	3	-	3	-	28	15	43	-
Austreheim	3	-	3	2	1	1	1	7	3	10	2
Røldal	1	-	1	1	-	-	-	2	1	3	-
Odda	6	4	10	10	-	13	6	23	12	35	2
Ullensvang	-	-	-	-	-	2	1	13	4	17	-
Ulvik	-	-	-	-	-	2	-	7	3	10	-
Kvam	2	4	6	4	2	4	1	6	10	16	-
Voss	4	3	7	7	-	2	1	22	17	39	1
Bergen	49	36	85	80	5	85	32	812	542	1354	39
Sogn og Fjordane	47	26	73	68	5	65	11	288	237	525	31
Hafslø	1	4	5	5	-	6	2	8	9	17	-
Luster	4	1	5	4	1	1	-	8	5	13	-
Lærdal	10	1	11	11	-	8	-	22	17	39	1
Sogndal	1	1	2	2	-	2	-	6	5	11	-
Aurland	1	-	1	1	-	5	-	6	8	14	-
Leikanger	1	-	1	1	-	3	1	4	1	5	-
Balestrand	1	-	1	1	-	1	-	4	5	9	-
Vik	-	1	1	1	-	1	1	5	7	12	-
Kyrkjebø	1	-	1	1	-	1	1	19	13	32	-
Lavik	-	-	-	-	-	1	1	9	10	19	-
Gulen	1	-	1	1	-	4	1	10	7	17	3
Solund	2	1	3	3	-	-	-	9	7	16	1
Askvoll	6	1	7	7	-	4	1	18	9	27	5
Fjaler	1	1	2	2	-	2	-	16	11	27	-
Gaular	1	1	2	2	-	-	-	8	6	14	-
Førde	2	1	3	3	-	2	2	9	6	15	3
Gloppe	2	2	4	4	-	3	-	12	10	22	2
Naustdal	3	-	3	2	1	1	-	10	6	16	3
Kinn	1	1	2	2	-	7	-	22	21	43	3
Bremanger	-	2	2	1	1	3	-	12	12	24	2
Selje	3	2	5	4	1	-	-	21	16	37	-
Vågsøy (Ytre Nordfjord)	-	1	1	1	-	3	1	10	7	17	3
Davik	3	4	7	6	1	1	-	7	9	16	2
Nordfjordeid	1	1	2	2	-	1	-	9	9	18	2
Innvik	1	-	1	1	-	4	-	7	7	14	1
Stryn og Hornindal ..	-	-	-	-	-	1	-	17	14	31	-
Møre og Romsdal.	179	99	278	258	20	180	34	931	669	1600	54
Ålesund stadsfysikat	27	14	41	41	-	18	8	92	48	140	3
Kristiansund	—	—	14	13	1	21	3	124	84	208	11

Tabell XII (forts.). Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smittefarlig tub. innført i 1952					Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr. $\frac{31}{12}$ 1952			
	M.	K.	Tils.	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Vanylven	5	1	6	5	1	1	-	20	5	25	-
Sande	5	2	7	7	-	5	1	15	9	24	5
Høyvær	3	1	4	4	-	2	-	25	10	35	-
Ulvstein	1	5	6	6	-	5	-	38	34	72	3
Volda	11	5	16	16	-	7	1	22	23	45	3
Ørsta	5	5	10	10	-	-	-	20	33	53	-
Hjørundfjord	2	1	3	3	-	1	-	4	3	7	-
Stranda	3	2	5	4	1	1	1	7	8	15	1
Norddal	4	1	5	5	-	1	-	4	3	7	-
Ørskog	7	2	9	8	1	9	1	32	19	51	1
Borgund	17	8	25	24	1	16	2	90	49	139	-
Haram	11	2	13	12	1	6	2	35	14	49	4
Vestnes	-	2	2	2	-	4	-	3	10	13	2
Eid	2	2	4	3	1	2	-	14	20	34	-
Grytten	2	2	4	3	1	-	-	24	14	38	-
Nesset	1	1	2	2	-	4	1	15	28	43	2
Molde	18	12	30	28	2	25	1	60	54	114	1
Bud	13	3	16	15	1	11	2	42	42	84	1
Aukra	4	5	9	9	-	-	-	20	18	38	1
Kvernes	8	5	13	11	2	20	3	44	21	65	5
Gjemnes	2	4	6	3	3	2	-	29	25	54	2
Tingvoll	1	-	1	1	-	3	2	22	14	36	-
Sunndal	3	1	4	3	1	2	1	12	13	25	3
Surnadal	2	-	2	2	-	-	-	17	4	21	1
Stangvik	-	1	1	1	-	-	-	3	2	5	1
Rindal	4	-	4	3	1	1	1	15	10	25	-
Aure	3	1	4	3	1	6	1	19	5	24	3
Halsa	3	2	5	4	1	3	1	39	27	66	1
Edøy	5	2	7	7	-	4	2	25	20	45	-
Sør-Trøndelag....	178	131	309	305	4	318	47	1142	890	2032	54
Trondheim stadsfysikat	62	44	106	104	2	113	11	435	331	766	-
Bjørnør	5	6	11	10	1	5	1	22	14	36	1
Åfjord	5	5	10	10	-	4	1	21	8	29	1
Bjugn	12	15	27	27	-	20	1	35	35	70	11
Rissa	4	6	10	10	-	2	2	21	28	49	-
Lensvik	4	2	6	6	-	-	-	14	13	27	-
Ørland	8	6	14	14	-	4	1	32	30	62	2
Froya	8	5	13	13	-	3	3	40	21	61	-
Hitra	12	3	15	15	-	9	2	51	26	77	11
Hemne	4	3	7	7	-	3	2	15	13	28	3
Orkdal	10	8	18	18	-	15	1	55	42	97	8
Meldal	8	4	12	12	-	8	3	23	10	33	2
Rennebu	-	-	-	-	-	1	1	9	5	14	-
Oppdal	-	-	-	-	-	5	2	11	9	20	-
Roros	3	1	4	4	-	1	1	20	12	32	-
Singsås	1	1	2	2	-	7	-	11	13	24	-
Støren	1	-	1	1	-	13	-	20	22	42	4
Melhus	3	5	8	8	-	4	3	35	40	75	-
Børsva	3	2	5	5	-	4	1	21	13	34	7
Leinstrand	6	2	8	8	-	3	-	34	30	64	-
Strinda	14	7	21	20	1	85	9	170	133	303	3
Malvik	4	5	9	9	-	5	2	28	19	47	-
Selbu	1	1	2	2	-	4	-	19	23	42	1

Tabell XII (forts.). Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose og tallet på tuberkulose under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smittefarlig tub. innført i 1952					Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr. $\frac{31}{12}$ 1952			
	M.	K.	Tils.	Lange- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Nord-Trøndelag .	61	49	110	105	5	63	17	316	238	554	32
Meråker	1	1	2	2	-	4	1	6	10	16	-
Hegra	-	2	2	2	-	1	-	5	4	9	1
Stjørdal	8	11	19	19	-	12	3	30	29	59	4
Leksvik	3	1	4	3	1	2	2	10	3	13	2
Frosta	3	1	4	4	-	-	-	6	10	16	-
Skogn	7	-	7	7	-	1	-	31	13	44	-
Levanger	-	4	4	4	-	1	1	13	18	31	1
Verdal	4	5	9	9	-	2	1	21	28	49	3
Verran	-	-	-	-	-	1	1	11	4	15	1
Inderøy	3	2	5	5	-	4	4	22	13	35	2
Stod	7	4	11	11	-	4	-	31	28	59	-
Snåsa	2	-	2	2	-	-	-	4	3	7	-
Beitstad	4	-	4	4	-	4	-	13	5	18	3
Grong	1	-	1	1	-	-	-	6	5	11	-
Namsskogan	1	-	1	1	-	-	-	3	3	6	-
Lierne	4	-	4	3	1	1	-	7	2	9	3
Overhalla	3	1	4	3	1	3	1	13	6	19	-
Namsos	3	4	7	6	1	14	2	13	9	22	3
Klinga	-	-	-	-	-	1	-	6	3	9	1
Fosnes	-	1	1	-	1	3	-	6	5	11	1
Flatanger	1	-	1	1	-	-	-	7	2	9	-
Vikna	3	8	11	11	-	1	1	13	18	31	2
Leka	1	2	3	3	-	-	-	9	4	13	5
Kolvereid	2	2	4	4	-	4	-	30	13	43	-
Nordland	168	120	288	245	43	258	61	984	722	1706	115
Mosjøen stadslegedistr.	2	4	6	5	1	4	-	19	13	32	-
Bodø $\rightarrow\!\!\!$	11	3	14	13	1	9	1	30	11	41	4
Narvik $\rightarrow\!\!\!$	10	3	13	12	1	5	2	57	46	103	10
Svolvær $\rightarrow\!\!\!$	2	2	4	3	1	1	-	11	16	27	1
Bindal	2	1	3	2	1	3	-	6	3	9	-
Sømna	1	2	3	2	1	3	2	13	10	23	3
Brønnøy	1	3	4	4	-	7	3	16	16	32	7
Vega	4	1	5	4	1	-	-	12	11	23	-
Velfjord	-	1	1	1	-	-	-	8	6	14	2
Tjøtta	6	2	8	6	2	2	2	8	5	13	-
Vefsn	4	4	8	8	-	2	2	32	32	64	3
Hattfjelldal	2	2	4	4	-	2	-	7	6	13	2
Alstahaug	5	3	8	6	2	7	-	25	14	39	-
Herøy	4	3	7	7	-	2	-	32	23	55	4
Nesna	8	3	11	9	2	6	2	38	29	67	6
Hemnes	5	-	5	5	-	14	-	22	15	37	1
Mo	7	8	15	15	-	10	2	54	31	85	4
Lurøy	3	2	5	4	1	5	2	20	16	36	3
Rodøy	2	1	3	2	1	2	-	6	11	17	1
Meløy	4	5	9	5	4	5	-	26	28	54	4
Gildeskål	3	2	5	2	3	4	-	17	9	26	1
Beiarn	1	2	3	2	1	2	1	9	4	13	1
Bodin	11	4	15	14	1	11	2	30	24	54	1
Skjerstad	1	1	2	1	1	1	1	12	7	19	-
Fauske	4	6	10	6	4	5	4	43	33	76	3
Saltdal	2	1	3	2	1	3	1	15	11	26	-
Sørfold	1	-	1	1	-	8	3	17	13	30	7
Nordfold	1	1	2	2	-	7	2	17	15	32	7

Tabell XII (forts.). Meldte tilfelle av smittefarlig tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smittefarlig tub. innført i 1952					Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr. $\frac{31}{12}$ 1952			
	M.	K.	Tils.	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Steigen	-	-	-	-	-	3	-	4	7	11	3
Hamarøy	4	2	6	6	-	3	-	11	9	20	1
Tysfjord	5	4	9	9	-	19	1	20	17	37	6
Ankenes	2	4	6	6	-	3	2	27	13	40	1
Evenes	7	3	10	10	-	6	4	22	9	31	4
Lodingen	2	2	4	3	1	6	1	21	13	34	-
Vågan	4	5	9	9	-	8	1	21	20	41	3
Gimsøy	2	2	4	4	-	4	-	19	11	30	2
Borge	3	1	4	3	1	5	1	22	6	28	4
Hol	3	2	5	5	-	2	1	23	18	41	2
Buksnes	2	1	3	2	1	6	1	11	14	25	2
Flakstad	3	1	4	3	1	-	-	8	6	14	-
Moskenes	-	3	3	2	1	-	-	11	8	19	1
Værøy	1	-	1	1	-	2	-	12	7	19	-
Hadsel	10	8	18	15	3	25	9	56	44	109	2
Bø	4	5	9	7	2	8	3	34	30	64	2
Øksnes	2	3	5	5	-	6	2	19	12	31	2
Sortland	-	2	2	2	-	9	-	2	4	6	-
Dverberg	7	2	9	6	3	13	3	39	16	55	5
T r o m s	144	97	241	200	41	159	46	693	498	1191	118
Tromsø stadslegedistr.	8	10	18	12	6	18	8	70	68	138	8
Harstad ——	1	1	2	2	-	7	3	17	13	30	4
Kvæfjord	-	-	-	-	-	4	-	13	10	23	16
Skånland	1	1	2	2	-	-	-	3	3	6	4
Trondenes	7	1	8	7	1	13	3	35	20	55	1
Bjarkøy	3	1	4	4	-	1	1	9	7	16	5
Ibestad	4	6	10	8	2	6	2	35	27	62	2
Salangen	5	2	7	7	-	7	2	28	18	46	4
Tranøy	7	4	11	10	1	10	4	35	12	47	12
Sørreisa	6	3	9	8	1	4	2	21	14	35	-
Berg	3	3	6	6	-	8	1	20	13	33	-
Hillesøy	2	-	2	2	-	-	-	21	18	39	4
Lenvik	15	11	26	21	5	23	5	48	33	81	6
Målselv	9	5	14	12	2	11	1	25	20	45	1
Bardu	3	3	6	6	-	2	-	12	12	24	2
Balsfjord	11	7	18	14	4	7	3	55	43	98	17
Tromsøysund	21	15	36	31	5	12	7	78	57	135	11
Lyngen	22	14	36	25	11	17	-	75	45	120	-
Karlsøy	5	3	8	8	-	1	1	32	23	55	8
Skjervøy	7	7	14	11	3	6	3	44	36	80	10
Nordreisa	4	-	4	4	-	2	-	17	6	23	3
F i n n m a r k	132	88	220	207	13	52	21	424	323	747	62
Kautokein.o	-	3	3	2	1	3	2	2	7	9	7
Alta	5	5	10	10	-	2	1	34	33	67	9
Talvik	3	1	4	4	-	2	2	10	2	12	-
Loppa	17	2	19	17	2	2	2	42	13	55	1
Hammerfest	24	13	37	37	-	21	4	67	39	106	-
Måsøy	10	4	14	13	1	2	1	21	9	30	6
Nordkapp	10	10	20	17	3	3	3	45	44	89	-
Kistrand	12	10	22	21	1	2	-	20	18	38	4
Karasjok	1	2	3	3	-	2	2	5	6	11	5
Lebesby	9	5	14	12	2	-	-	31	30	61	7
Tana	2	3	5	5	-	1	-	17	12	29	3
Gamvik	4	1	5	4	1	-	-	11	6	17	2
Berlevåg	3	5	8	8	-	-	-	10	15	25	-
Vadsø	9	4	13	13	-	-	-	29	14	43	-
Sør-Varanger	15	8	23	23	-	9	2	49	45	94	9
Vardø	8	12	20	18	2	3	2	31	30	61	9

Tabell XIII. Fødsler meldt av jordmødre og leger i 1952. Births notified by midwives and physicians.

Fylker Counties	Barselkvinner Number of confinements					Fosterleier: Position of foetus:				Fødselen fullendt ved: Delivered by:				
	I alt Total	Derav: Of which:				Isseleie Brow	Ansiktstie Face	Sete- eller fotleie Breech	Tverrleie Transverse	Annet eller nopp- gitt leie Others	Tang forceps	Vending version	Uttrekning extraction	Etterbyrds- operasjoner other manipulative procedures
		Førstefødende Primiparae	Flergangs- fødende Multiparae	Gifte Married	Ugifte Unmarried									
Riket. Whole country	¹⁾ 62 517	23 241	39 162	60 145	2 303	59 205	376	2 242	90	1 413	501	37	140	65
Bygder. Rural districts	²⁾ 26 253	8 020	18 164	25 020	1 195	24 962	194	726	24	643	71	7	69	54
Byer. Towns	³⁾ 36 264	15 221	20 993	35 125	1 108	34 243	182	1 516	66	770	430	30	71	11
Østfold	3 072	1 255	1 817	2 946	126	2 979	10	89	4	28	86	-	1	11
Akershus.....	2 068	830	1 238	2 000	68	2 017	6	54	3	4	5	1	9	2
Oslo	7 676	3 725	3 951	7 404	272	7 258	17	316	19	173	-	-	-	-
Hedmark	⁴⁾ 3 157	1 178	1 978	3 031	125	3 034	19	115	3	31	11	-	6	7
Oppland	2 980	1 091	1 889	2 888	92	2 848	16	109	1	38	1	-	3	9
Buskerud	2 254	933	1 321	2 213	41	2 097	3	95	2	92	8	-	12	7
Vestfold	2 731	1 100	1 631	2 681	50	2 546	16	95	2	107	6	-	1	-
Telemark	2 524	1 027	1 497	2 370	154	2 379	43	90	5	34	19	1	10	6
Aust-Agder.....	1 352	447	905	1 313	39	1 295	3	49	1	21	-	-	-	-
Vest-Agder	⁵⁾ 2 144	757	1 375	2 119	25	1 856	29	47	7	224	1	1	-	-
Rogaland	⁶⁾ 4 836	1 723	3 111	4 770	66	4 659	16	158	6	60	5	-	3	3
Hordaland	2 332	631	1 701	2 302	30	2 224	14	87	-	44	2	1	2	7
Bergen	4 202	1 660	2 542	4 145	57	4 051	4	200	4	9	270	30	40	-
Sogn og Fjordane	⁷⁾ 1 720	511	1 195	1 700	20	1 619	26	51	-	45	20	-	13	-
Møre og Romsdal.....	4 279	1 425	2 854	4 186	93	4 066	16	159	2	95	25	-	8	2
Sør-Trøndelag	⁸⁾ 3 735	1 455	2 280	3 536	194	3 576	18	141	8	40	3	-	6	2
Nord-Trøndelag	⁹⁾ 2 499	785	1 630	2 349	93	2 200	33	88	4	202	1	-	2	1
Nordland	4 751	1 456	3 295	4 435	316	4 494	60	158	13	88	-	1	11	3
Troms	¹⁰⁾ 2 598	824	1 773	2 339	253	2 468	18	92	6	49	36	1	11	5
Finnmark	1 607	428	1 179	1 418	189	1 539	9	49	-	29	2	1	2	-

¹⁾ Herav 114 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, 69 om gift eller ugift. ²⁾ Herav 69 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, 38 om gift eller ugift. ³⁾ Herav 45 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, 31 om gift eller ugift. ⁴⁾ Herav 1 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, gift eller ugift. ⁵⁾ Herav 12 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende. ⁶⁾ Herav 2 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende. ⁷⁾ Herav 14 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende. ⁸⁾ Herav 5 oppgitt om gift eller ugift. ⁹⁾ Herav 84 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, 57 om gift eller ugift. ¹⁰⁾ Herav 1 oppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, -6 om gift eller ugift.

Tabell XIII (forts.). Fødsler meldt av jordmødre og leger i 1952.

Fylker	Fødte barn i alt <i>Births</i>	Levendefødte barn <i>Live born</i>												Barn født uten liv <i>Born dead</i>						Twillingfødsler <i>Twin births</i>	Trillingfødsler <i>Triplet births</i>			
		Samlet antall <i>Total</i>						Derav døde innen 24 timer ¹⁾						Dødfødte <i>Stillbirths</i>										
		født i 5.—7. svanger- skaps- måned ²⁾		født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾		født etter 8. svanger- skaps- måned ²⁾		født i 5—7 svanger- skaps- måned ²⁾		født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾		født etter 8. svanger- skaps- måned ²⁾		født i 5.—7. svanger- skaps- måned ²⁾	født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾	født etter 8. svanger- skaps- måned ²⁾								
		Sum. <i>Total</i>	M. M.	K. F.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.				
Riket	63326	32736	30590	168	151	605	525	31314	29372	74	60	53	40	76	69	122	107	132	110	395	325	775	17	
Bygder	26549	13715	12834	72	61	230	181	13170	12409	31	26	27	17	34	29	49	40	47	30	147	113	288	4	
Byer	36777	19021	17756	96	90	375	344	18144	16963	43	34	26	23	42	40	73	67	85	80	248	212	487	13	
Østfold.....	3110	1616	1494	5	5	35	35	1547	1434	1	4	1	3	5	4	5	7	7	4	17	9	38	-	
Akershus	2084	1041	1043	12	9	24	25	990	998	5	5	2	-	-	-	5	3	2	1	8	7	14	1	
Oslo	7783	4014	3769	26	22	105	104	3799	3565	9	4	7	6	13	6	13	11	12	15	59	52	99	4	
Hedmark	3202	1638	1564	5	5	27	25	1575	1505	4	3	2	3	3	7	4	9	4	2	23	18	45	-	
Oppland	3012	1541	1471	4	4	33	29	1487	1413	1	3	4	2	5	2	4	3	3	5	10	17	30	1	
Buskerud	2289	1193	1096	9	5	15	14	1143	1058	5	2	2	4	3	1	4	3	7	6	15	10	33	1	
Vestfold	2766	1415	1351	6	11	22	22	1363	1293	2	2	-	1	1	3	4	6	7	3	13	16	35	-	
Telemark	2551	1302	1249	7	10	29	9	1239	1204	3	7	-	-	-	3	4	6	4	4	19	16	27	-	
Aust-Agder	1369	703	666	2	-	11	13	677	641	2	-	-	-	2	2	5	5	5	2	3	6	4	15	1
Vest-Agder	2163	1144	1019	10	3	26	24	1084	976	4	3	2	1	3	2	8	7	8	3	8	6	17	1	
Rogaland	4899	2564	2335	11	6	39	37	2457	2256	3	3	3	3	4	-	8	4	12	7	37	25	61	1	
Hordaland	2369	1233	1136	2	7	17	11	1186	1093	1	7	5	-	3	-	8	4	8	4	12	12	35	1	
Bergen	4263	2249	2019	7	11	36	29	2168	1937	2	3	3	1	2	4	3	7	7	10	28	25	60	3	
Sogn og Fjordane	1741	891	850	2	6	11	9	860	820	2	4	1	1	10	9	2	3	1	3	15	9	19	1	
Møre og Romsdal	4338	2238	2100	7	6	36	28	2158	2030	6	2	5	4	1	4	12	11	7	10	18	15	57	1	
Sør-Trøndelag ..	3783	1964	1819	15	11	38	33	1872	1747	9	3	4	2	4	4	9	5	7	6	23	17	48	-	
Nord-Trøndelag ..	2527	1331	1196	10	3	19	14	1269	1161	7	2	5	1	5	5	8	2	11	5	14	11	28	-	
Nordland	4813	2500	2313	9	3	44	25	2383	2240	7	2	5	4	5	7	10	5	11	9	43	31	60	1	
Troms	2633	1327	1306	17	22	22	25	1263	1231	-	1	-	2	4	5	2	2	7	8	16	18	35	-	
Finnmark	1626	832	794	2	2	16	14	794	765	1	-	2	-	5	1	4	4	5	2	11	7	19	-	

¹⁾ Of which died within 24 hours. ²⁾ Month of gestation.

Norges offisielle statistikk, rekke XI.

Norway's Official Statistics, series XI.

Rekke XI.

Trykt 1955.

- Nr.190. Økonomisk utsyn over året 1954. *Economic survey.*
— 191. Folkemengdens bevegelse 1952. *Vital statistics and migration statistics.*
— 192. Veterinærvesenet 1952. *Service vétérinaire.*
— 193. Alkoholstatistikk 1953. *Alcohol statistics.*
— 194. Syketrygden 1952. *Assurance-maladie nationale.*
— 195. Folkemengden i herreder og byer 1. januar 1954. *Population in rural districts and towns.*
— 196. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1952. *Medical statistical report.*

Statistisk Sentralbyrå utgir følgende månedshefter: *The Central Bureau of Statistics publishes the following monthly bulletins:*

Statistiske meldinger. *Monthly bulletin of statistics.*

Månedssoppgaver over vareomsetningen med utlandet. *Monthly bulletin of external trade.*

Abonnement på begge disse månedshefter tegnes i Statistisk Sentralbyrå. Pris pr. år kr. 10.00, pr. nr. kr. 1.00. *For subscription of the bulletins please write to the Central Bureau of Statistics, Oslo.*

Av følgende publikasjoner er Byråets beholdning meget knapp, og en er takknelig for å få overlatt enkelte eksemplarer:

Statistisk årbok, alle årganger til og med 1943—45, dessuten 1950.

Norges handel, alle årganger til og med 1918, dessuten 1920—23, 1927—30 og 1934—39.

Norges industri, 1895—1929, 1932—39, 1948 og 1949.

Grøndahl & Søns Boktrykkeri, Oslo.